دیوان سامی

بسم الله الرحمن الرحیم

اولنجه پرده برانداز نظره چشم شهود — کورندی آینهٔ دلده چهرهٔ مقصود

دل اولدی غرقهٔ نور مشاهدات جمال — تموج ایلدیکی دمده بحر عشق ودود

نه عشق باعث هستیٔ آفریدهٔ غیب — نه عشق علت ایجاد عالم مشهود

نه عشق نشوهٔ اول ظهور روز الست — نه عشق مبدأ خلقت معاد سر وجود

نه عشق ناطقه پیرای روح انسانی — نه عشق سر هیولای آدم مسجود

نه عشق مصقل آیینهٔ دل عاشق — نه عشق ماحیٔ ژنک هوای نفس عنود

نه عشق امتعهٔ چارسوی حیرانی — زیان کاریٔ رسوایی آکه مایهٔ سود

نه عشق موجب کستاخیٔ زلیخایی — نه عشق عصمت دامان یوسف مودود

نه عشق آفت ایمان شیخ صنعانی — نه عشق دین شکن و قبله بند کفرافزود

نه عشق ماشطهٔ حجله کاه بیداری — نه عشق پرده در بزمکاه چشم رقود

نه عشق سوزش تأثیر حالتندندر — شررفشان نغمات نی و ترانهٔ عود

نه عشقدر بو که سرمایهٔ حقیقتدر — بونکله فهم اولنور رمز غامض مقصود

افاضه بخشی حالات عشقدر ای دل — هزار باغده خونین ترنمات و سرود

تحقیق

عقیق پارهٔ مخزوطئ زبانمده — بو آب و تاب سخن اولدی عشقدن موجود

سرادقات سخندن عرایس معنی — تعاون غم عشقیله اولدی چهره نمود

علی الخصوص که الهام واردات نعوت — درونه عشقله اولدی شرفپذیر ورود

نه نعت نعت شریف حبیب یزدانی — کاودر شفیع جمیع گنه دم موعود

خدایگانهٔ خلوتسرای قربیت — خدیو ملک نبوت شه فرشته جنود

امین وحی الهی محمد عربی
فروغ چشم دو عالم خلاصهٔ موجود

کمال ذاتنه منضم حقایق اشیا — علو شاننه مختص شئون فطرت بود

ظهور جوهر فرد وجودیدر بالذات — بدایع عرض ممکناتدن مقصود

چو نقطه کار نخستین حلقهٔ پرکار — وجودیدر سبب دور چرخ ناآسود

یازنجه لوح قلم نیستی اشبهن اولور — عدم عدم دو محراب لایه سر بسجود

مثال ادعیهٔ مستجاب او جسم لطیف — نه آسمانی کچوب لامکانه ایتدی صعود

سرمبارکنه ابری سایبان ایتدی — جبینی صاقنور چشم مهردن معبود

سحاب اولمسه فانوس شعلهٔ حسنی — او شمع انجمن قربی ایتسه کر مشهود

تذرو مهر مرصع پر و ملمع بال — ایدردی سوزله پروانه کبی محو وجود

زهی کریم که بو قدر کمال لطفندن — سوا اعظم جودنده التزام حدود

شکار شیوهٔ شهباز چشمی طائر قدس — کمند کاکلی کروبیانه دام قیود

نقاط متزاید اولورسه کر انجم — محاسب فلک اولمز ینه رقم کن جود

اولور بدایت صفر انتهای هر اصفار — عداد فضل و کمالاتن ایده مز معدود

کشاده اولسه نقاب جمال پرنوری — اولور اشعهٔ خورشید سایه کبی نمود

نسیم نهیی اکر اولسه مانع جریان — اولوردی حلقهٔ زنجیر پای موجهٔ رود

تخیل ایلسه دل رویمالی خاکن — مشام جانه ویرر دود آه نکهت عود

کمینه قطرهٔ آب شفاعتی ایلر — شواظ نار جحیمی فسرده تاب جمود

نبی منتخبا شاه هاشمی نسبا
ایا شفیع کنه پیشکان یوم خلود

قالوردی کتم عدمده جمیع مخلوقات — سن اولمسکدی اکر ای خلاصهٔ موجود
اودمده کیم نظر پاک کبریاییدن — اولنجه نور جبیننک خوی حجاب آلود
چکیسده قطره اتندن آفرینشده — کاولندی تعبیهٔ خلقت حقیقت بود
یوزک صو یینه برادلدی جمله موجودات — ایابهین کهر بحر بی نهایت جود
ایدروجودک ایله دعوسی مباهاتی — زمین سپهر برینه زمینه چرخ کبود
تحمل ایلمدی هیبت ولادتکه — یقلدی طاق بلند آستان طرفه نمود
بسیط اسفل خاکه فتاده اولمزایدی — جهانده سایهٔ معدوم اولسه کر موجود
سواد دیدهٔ خورشید اولوردی اعلاده — اضافت بدنکله اوجوهر نابود
اکر اولورسه ترازودی بیمثا ایده — ایا حبیب معلا سریر قرب وددود
کونشی ملاحتکه حسن پاک یوسف مه — دوکفه بیرسی سیمین وبیری زر اندود
اولوردی منزل خورشید اولین فلک — ایدردی قرص قمر طارم سپهره صعود
جمال پاکنه ناموسی اکر آینه دار — سواد چشمکه مازاغ کحل دیده کشود
نوشته مصحف پیشانی لطیفکده — چونون والقلم اول ابروان هلال نمود
اودکلو اولدی ره خدمتکده کرم شتاب — شفقله قان دره غرق اولدیدی چرخ کبود
نجوم دانه اولوب ریسمان شهاب فلک — زبان توبه کذار اولسه موبموی وجود
مخالفک کرا وله سبحه کرد استغفار — قرین مغفرت اولمز سن اولمه سک خشنود
یتر جسارت مدحنده وضع کستاخی — زبان کلکی هم آغوشی معذرت قیل نود
طریق نعتده لغزیده پای نقصاندر — نه دکلو چابک وجست اولسه کلک مشک آلود
سیاه روی خطایم چو خامهٔ مشکین — بعید نور ثوابم مثال شعلهٔ دود
طریدر کهک ایتمه بو عبد روسیهی — کایدرمی عکس رخ زشتی آینه مردود
کمال ذاتکی وصف ایلمک نه حدمدر — مدیحه سنج کمالک اولنجه رب ودود

ایا شفیع امم عذرمی قبول ایله　سوزمده وار ایسه عفوایت خطای نامعدود
کل اسی کوکل ایده لم درکه الهیده　جبینی علتی همچین بوریای مسجود
نیازمند اوله لم کریه جوش وناله کنان　که جنس مغفرته سیم اشک اولدی نقود

بحق اشهد ان لا اله الا الله
بصدق اکمل توحید قلب اهل شهود

باسم ذات که مستجمع جمیع صفات　بفیض باغ علیم و بنور اسم ودود
بموسی ارنی کوی لن ترانی کوش　بخواستکاری رؤیت بانتظار شهود
بشعلهٔ ید بیضا ومعجزات عصا　بنور ایمن طور تجلیات نمود
بحق سورهٔ طه وسورهٔ یس　باحسن القصص یوسفی وسورهٔ هود
بهشت باغ نعیم وبقاصرات الطرف　بهفت دوزخ آتش نمون ذات وقود
بفرط صبر خلیل وخطاب کونی برد　بکلستان طرازی آتش نمرود
بهمرهئ کلیم وبه افتراق خضر　بسر علم لدن وبه چشم اهل شهود
بآیت کرم ان ربنا لغفور　کاو در عصاة پناه وسند دم معهود
بشعله حزنی آه کلوکداز درون　بریزش قطرات سرشک خون آلود
باشتباک نجوم منورات فلک　بکار خانهٔ نه طاق بیستون وعمود
بذات پاک رسول وبه چاریار کزین　بنور ناصیه پیرای حضرت محمود
بابتدای سور یعنی سطر بسم الله　برمز آیت انا لربه لکنود
بسر چار کتاب ونزول جبرائیل　بمصطفی وخلیل وبموسی وداود

هدایت ایله مددسای کنهکاره
بنی کروهٔ عصیان قلمدی پافرسود

بنم اوغوطه خور قلزم کنهکاری　که موج یأس اولور انجق بکا کنارهٔ سود
مدد رس اول مددای دستکیر جمله عباد　قوه حضیض معاصیده کاوله دل نابود
همیشه خامه می رطب اللسان نعت ایله　زلال فیض عمیکله ای خدای ودود

هميشه نشوۀ عشقيله عاشق و معشوق ‖ ايده ميانده تا كيم نياز ناز افزود

نياز عشق دل عاشقاندن افزون
روان پاك رسوله اوله سلام و درود

❀ نعت حضرت سرور كائنات عليه افضل الصلوات ❀

دل اولدى كمسراغ دشتگاه عشق و حيرانى ‖ كه كرد خاطر عشاقدر ريك بيابانى
كوكل بار افكن غفلتدر اول واديده كم آنده ‖ ايدر بيدار صوت پاى موران چشم دزدانى
دراى كاروانى صوت منصور انا الحق كو ‖ متاع ناروا جى كفر محمل زيب صنعانى
ايدر هر زخم پايى آتشين كرداب بحر عشق ‖ اورتبه بيكر اندر ريزه سنك شعله افشانى
خطر پركار روش سركشته كردسطح پهناسى ‖ فلك چون نقطۀ ناچيز حصر دور ميدانى
ايدر چون قطرۀ امواج سيماب آبله بادە ‖ سراپا رعشه خيز بيقرارى ره نوردانى
سپهر نه قبابى شعله جوش اضطراب ايلر ‖ مثال خار و خس آتشر وانك باد دامانى
كباب آسا دونر سركشته لر سيخ محبتده ‖ ايدوب پادن كذر سردن چقرخار مغيلانى
شبى هم رنك آه تشنكان العطش كويان ‖ صباحى تودۀ خاكستر كمكرده راهانى
او دشت جانكدازه پانهاده اولمق ايسترسك ‖ سرى چون شعلۀ شمع ايله پايى برق جولانى
فتيل شعله تاب پاى راه استقامتله ‖ كوكل قطعى ايچون مقراضۀ شمع شبستانى
ايرشدى بر سواد اعظم ناديده اطواره ‖ كه سنك سرمه دن ترتيب اولنمش طرح بنيانى
مثال صحبت اشراقيانى كفتكو لرهب ‖ خموشش سر بجيب حيرت ديدار سكانى
خريدار اولمده سوداكرانى نقد جان دركف ‖ متاع دردى بازار ايتمده كاله فروشانى
رسيده اولدى تا كه چشمى بر كلزار رعنايه ‖ كايدر نوباوه چين باغ حيرت سير رضوانى
كلى داغ درون و سنبلى دود دل عاشق ‖ درخت آلودۀ خون جكر چون شاخ مرجانى
نسيم جانفزاسى فيض انفاس مسيحايى ‖ رك بوى كلى موج نكاه ماه كنعانى
سيه خاكى سواد چشم مهتاب تجلايى ‖ جبين جويبارى چين فردوش آب حيوانى
او باغ فيض بخشك باغبانى جوهر اول ‖ بهين فهرست قرآن مبين اوراق اغصانى

اولوب سرکرم صهبای حقیقت پای پیشنده
دل حیرت زده کلکشت ایدرکن اول کلستانی

نمایان اولدی برکاخ معلا دیدهٔ جانه
غریق نور وحدت یکسره مجلس نشینانی

کشاده روزنی لعل تبسم ریز دلداری
درمفتوحی کویا عاشقک چاک کریبانی

عروج اتمکده صف صف عشوهٔ خوبان کبی ارواح
هما نا پایه‌هاسی نردبانی چین پیشانی

قلم نای حصیری لوح محفوظ ازل سقفی
پر جبریل دیبا پردهٔ دهلیز ایوانی

کروه انبیا و اولیا صف بستهٔ خدمت
طواف اتمکده سر در پیش خجلت قدسیان آنی

تعالی الله زهی قصر فلکسا کم درونده
حبیب کبریا آرایش اورنک نورانی

شه کشور کشای لی مع الله احمد مرسل
که نقش خاتم ختمیتیدر نص قرآنی

او سلطان سریرآرای ملک قاب قوسینی
که تیر حکمیدر آماج زیب عرش رحمانی

مربع ساز اورنک رسالت مظهر لولاک
شه رفرف سوار و یکه تاز قرب یزدانی

او صاحب فتق و رتق معضلات کشور افلاک
که مد سطر بسم الله در طغرای فرمانی

رموز آموز اقرأ خواجهٔ ابجد هزار عالم
که مرأت دل جبریل در لوح دبستانی

وجودی کوهر نایاب کنج کنت کنز اولدی
جمال پاکیدر مرأت حسن صنع یزدانی

حیات جاودانی بولدی عیش فیض لطفندن
درنده حضرت موسی عصادر دست دربانی

ثبوت دعوی پیغمبری‌یه ایکی شاهددر
دو شق ایتدی سر انکشت لطیفی ماه رخشانی

وجود پاکی اولدی حرف الا ایله استثنا
بنا نیله دو نیم ایتدکده قرص ماه تابانی

شکاف مه دکل وصف رخنده ایکی مصرعدر
که بام چرخه ایتدی عقل کل آویخته آنی

شفق صنمه دوکلدی خونی طرف دامن چرخه
غزال مه بولنده نیم بسمل اولدی قربانی

کوروب ناکاه حسن آفتاب افروزنی کردون
او شب چاک ایلدی سودای عشقیله کریبانی

سواد عنبرین موج عدمدر سایهٔ پاکی
انکچون اولمدی خال رخی مهر درخشانی

نخستین چاشنی یاب ضیا فتکاه قربیت
که جبریل امیندر چون مکس سرکشته خوانی

همم آغوش شکرخواب اولسه کر چشم خدا بینی
اولور کیسوی عنبر نکهت یوسف مکسرانی

اولور ظاهر حواس باطنی چون پنجهٔ خورشید
کذار اتسه کوکلدن فکر نور وجه تابانی

ضمیرندن ایدردی ماه نو دریوزهٔ انوار | بیاض کردن خورشید اولوردی لیل ظلمانی

اولورسه خاکساران مستعد فیض الطافی | ایدر بهر شبنم افتاده جذب مهر نورانی

ایدوب مشق گدایی لوح فرش آستاننده | دبیر آسمان اتمکده ثبت خط پیشانی

بومعنایی ایدر انتاج شکل اول معراج | بدیهیدر جمیع انبیادن فضل ورجحانی

نوله سرپوش اولورسه چرخ اطلس جمله افلاکه | شرف ویردی کاتمغای نعل سیم یکرانی

حضیض آستان رفعت کردون جنابنده | اولور ادریس عالی رتبه شاکرد سبقخوانی

خیال اتسیدی کحل آستانک اعمی فطری | اولوردی موشکاف نقطهٔ موهومه مژکانی

قلم کم دیده دوز معنئ رنکین نعتیدر | حریر بوی گل درجامه پوش جسم عریانی

شریعت کاخ کردون طاقدر سلطان کونینه | جناب چاریار محترمدر چارارکانی

مؤسسدر بنای شرع ودینی اویله مستحکم | که تأثیر ایده مز خصمک خروش سیل عدوانی

اوکم راه خلاف حکمته وضع قدم ایلر | ایدر آماده زیر پاده صد شمشیر برانی

خدا ایتدی بهشتی اول دریکتا ایله اتمام | صوریدنان قیاس ایتدی شکسته اولدی دندانی

هیچ ازاد اولمق ممکنمیدر اول کسه دوزخدن | کاوله بربویله محبوب خدانک بنده فرمانی

سوزی بحر محیط علم حقدن منتخب گوهر | درونی کنز لایفنی اسرار وحی سبحانی

سعادتخانه سی آل عبایه مطلع الانوار | درودیواری پرنقش تجلیات ربانی

اولان هر ریزه سنک پایمالی رهکذارنده | اولور کرد بیابانک درتارک زیب پیشانی

شفیع هر گنهکار ارسول پاک کردارا
کروه انبیا واولیانک شاه ذیشانی

سن اول دیهیم عزت بر سر تخت رسالتسن | که پیشکده خداخد منکرا ایتدی سروشانی

شب اسراده رمز قاب قوسین اوادنی در | ایدن انباد جودک اولدیغی وحدتله حقانی

نه شب ابروی باریک هلاله وسمهٔ زیبا | نه شب کحل جلابخش عیون نجم نورانی

عزیمت ایلدکده آسمانه پیشگاهکده | اوشبدر مجمر سیمین ماهک عنبر افشانی

هلال ابریق سیمین طشت زر مهر آب رخسارک | اوشب چرخ ایلدی پابیکر دیزان ابر نیسانی

تعالى الله زهى شام سعادت نام عاليقدر
كه ويردى عرش رحمانه عروجك اكه عنوانى

كه ليل ايل برانورد راولكم سوى اقصادن
ايدوب چرخه براق برق نازك پاى جنبانى

فروغ كردش چشم وشرار نعل سمندن
زمينك ظل محزوطيسى اولدى قلب نورانى

براق اولدى نسيم روح پاكك بوى ورد خلد
ايرشدك لامكانه طرفة العين ايچره جسمانى

كلوب رفرف نشيمنكاه چشم پاكك اولدقده
بو اقبال ايله كنام ايلدك تخت سليمانى

وجود نازنينك چكدى آغوشه محبتله
كچوردى سدره دن طى ايلدى صحراى امكانى

صداى لاحترقت آسمان سوز يله جبرائيل
چكوب برآه حسرت ياندى شمع بال سوزانى

ايرشدك ماوراى منتهاى سدرهٔ عرشه
كاو بزمه حضر تكدن غيرى يوقدر محرم ثانى

زهى بزم هويت رنك وحدت جوش معشوقى
نه اسم ورسم پيدا انده نه هستئ امكانى

زمان معدوم وتعيين مكان ممكن دكل اصلا
مقدس شش جهتدن اول تجليكاه نورانى

بو بزم قرب جمع الجمعه كيم وحدت ديدى مولا
ينه سنسن سنى سيرايدن اى عالملرك جانى

بلا صوت وحروف ولفظ ومعنى ايلدك صحبت
بو سرك قالب الفاظه ناكنجيدهٔ تبيانى

همان برمقتضاى عشق ايدى بو كفتكوى ناز
بو حالتدر اولان انديشه سوز عقل انسانى

نه انسان عقل ونه افلاك واملاك وساطتدن
خدا سلب ايلدى بو معنئ پنهانه اذعانى

بيانندە زبان ابكم قلم تعبيره نامحرم
خموش ناشناسى فهم اولوب مختوم حيرانى

سنك ذات شريفك مدح شاعردن معلادر
همان اعلاسى اظهار ايلمكدر عجز ونقصانى

نه قادر نعتكى انشاده كلك بندهٔ ناچيز
كه حق وصف جميلك ايده اى عالملرك جانى

هب احكام وقصص وعد ووعيد وناسخ ومنسوخ
حقيقتده سنك وصفكده ايات ايچره پنهانى

نيجه مدحكده شاعر خامه جنبان سخن اولسون
رخ طبعى كاوله سيلى خور صد دست نادانى

تهى دست اولسه كرد ركاهكه رخسوده برسائل
ايدردك رفق وتطييب ايله سلطان جهان آنى

ايده ياخود كدالردن برى بر برك سبز اهدى
ايدردك نقد رحم وشفقت ايله اكه احسانى

سيهكار وتهى دست عمل دركاهنك تمدى
بن اولدم بر كداى احقر آشفته سامانى

هواى نفسه جست وطاعت بارى خداده سست
عمل هب نادرست ايتدم خطا وجرم عصيانى

دواتم کاسهٔ دریوزه درالده عصا خامهم
فقیرنا توانم حسب حالمدر پریشانی

کمال احتیاج فقر ایله درکاهکه کلدم
ایقلندر مدد نقد شفاعتله بو نالانی

تحمل ایتمز اولدم بار اوضاعینه نادانک
دل نادیده کامه غالب ایتمه حکم نادانی

جهانده دولت یکروزه ایله اتمده نخوت
تماشا درهله ارباب جاهک خود نمایانی

نه علم ومعرفت نه اهل طبعه روی دل اظهار
همیشه اهل حاجاته شعاری چین پیشانی

نه نک تحتنده در حمل ثقیل وضعنی چکمک
که تفریق ایتمیه جمال ایله اصحاب عرفانی

دلی بوناشناسان زمانه ایلمه مغلوب
ایا اهل نیازک ملجأ بابی فلک شانی

معلادر کهکدر دل بناهیم یارسول الله
المرآل دوشمنشم شاد ایله لطفکله بوکریانی

غریق بحر موجاموج پرکرداب عصیانم
دلی مستغرق شرم ایلدی آلوده دامانی

بوعبد بیکس ناچاره لطف ایله مروت قیل
هب افعال قبیحی جمله معلوممک کرمکانی

نه حاجت ایتمکه مافی الضمیری خاکپایه عرض
دکلدر پیش نظارکده برشی ساکه پنهانی

سخن پایان رسیده اولدی غیری چکمغم ای دل
صله نقد شفاعتدر بودر آیین سلطانی

توقف ایتمه ایثار صلوة بیحساب ایله
که تخلیص ایده سن دست کنهدن چون کریبانی

روان پاکنه سامی نیچه یوز بیک سلام اولسون
دوستی آیینه کانلردر رسولک همنشینانی

❋ نعت شریف ❋

ای پادشه تخت سراپردهٔ لولاک
جبریل امین شمعکه پروانهٔ چالاک

ای نور حرمگاه نهانخانهٔ اقدس
سنسن صدف بحر حقیقتده دریاک

اولدم سببی شق ایلمکه ایلدک ایما
کوردکده جمالک فلک ایتدی یقه سن چاک

تقدیرده تحقیق ایدی معراج شریفک
رفعت ایله خلق اولدی انکچون بونه افلاک

بردلکه اوله جلوه که عشق جمالک
اول عاشق سرباز کلور محشره بی باک

سامی سببی خلاص ایله ایا مفخر عالم
قعر یم عصیانده قالدی او المناک

نعت

❀ نعت شریف ❀

جمال الله اولدی وجه پاک مصطفی مرآت ‖ نمایاندر یوزنده پرتو نور تجلیات
انک نوری جمال باکمالی خلق اولنمشدر ‖ ظهوره کلمدن علم الهیدن بو موجودات
ندای لن ترانی پردهٔ چشم کلیم اولدی ‖ ولی اول مفخر عالم قلوب بالرؤیه مشهودات
زمیندن لمحة الابصارده سیر ایتدی افلاکی ‖ او نور دیدهٔ پیغمبران مظهر الآیات

امیدی سامیٔ بیچاره قطع اتمز شفاعتدن
او درگاه کرم پیراده حاشا ردّ اوله حاجات

❀ ترجیع بند برای نظیرهٔ روحی ❀

صوفی کبی ظن ایتمه بزی سبحه بدستز ‖ بز دانه شمار کهر عهد الستز
ارباب ریانک سرنه جرعه نثارز ‖ پیمانهٔ سرشار رحیٔ عشقله مستز
کحل البصرز سایه کبی دیدهٔ مهره ‖ خاکک قدم اهل ملامتده که پستز
کعبیله صنم خانه ده یکرنک سجودز ‖ بز خانقه ولدکه الله پرستز
بیلمز سه نوله قدر ریمزی زاهد خودبین ‖ اول آینه یز کیم کف زنکیده شکستز
سرکشته لرز دور اولهلی منبعمزدن ‖ سیلاب صحاری کبی بیجای فشستز
کمکردهٔ سراغ ره حیرانیٔ عشقز ‖ خضر ایله او وادیده که بزدست بدستز

ساغر بکف میکدهٔ عشق خدا ایز
فرق فلکه جرعه فشان طرفه کدا ایز

ای زاهد قشری سخن دعوی باطل ‖ بی ذائقه لب کمالات افاضل
تاکی اولهسن منکر ارباب حقیقت ‖ انکاره سفله ایدوب ایراد دلائل
عالم کجنوب اولمدهسن اهل کمالک ‖ کر زندقه و کفرنه که فسقنه قائل
تأویله توقف ایدن اقوال کباری ‖ ظاهرده قویوب ایتمیهسن باطنی زائل
خرمهرهٔ انکارسینی آرایش ایدنمش ‖ لایفهم اولان خیل خران متسافل
لایقمی اولوب معتقد جادهٔ تصدیق ‖ دنباله رو طبعک اوله بر نیجه جاهل

حفظ ایتمك ایله جربزهٔ فلسفیاتی ‖ ظن ایتمه که اولدك ره تحقیقده عاقل

بیلدکی ندر مبدأ ایله سمت معادی
علم اکلمه ای تیره درون نقش سوادی

ارباب شهودك سخنی کشف حکمدر ‖ مقبول صفا دیده سخنسنج امدر
اندیشهٔ حجاب نهانخانهٔ اسرار ‖ مفتاح طلسمات معانی قدمدر
آیینهٔ قلبکده اور دشنکهر انك ‖ زنك انیت اثری محض عدمدر
یکتا کهر وحدته طالب اولوب انلر ‖ انهار کبی واصل سر منزل یمدر
صورتده کدایان نمدپوش ملامت ‖ معناده سلاطین ملك خیل وحشمدر
انعاملری بخشش فیض ازلیدر ‖ انلر خلفای رسل پاك شیمدر
عادتلری هب بذل لآلئ حقیقت ‖ احسانلری کنجینهٔ انفاس همدر

کوردکلری اثار شئونات الهی
سیر ایلدیلر حقی مظاهر پرده کاسی

کوشش ایله مراتبده ندر علم حقیقت ‖ ارباب شهود ایلدیلر بویله روایت
اولمشدی او محبوب سراپردهٔ لاریب ‖ اطلاق نقاب حرم غیب هویت
بالذات ایدوب شیوهٔ آغاز تعین ‖ آیینه نما اولدی جمال احدیت
اسما و صفات ایله ظهور ایلدی اعیان ‖ چون ایتدی دوم مرتبه ده جلوه محبت
ارواح بسائطده که اولدی متجلی ‖ تعیین ایده مرآتی سر انکشت اشارت
دوشدکده مرایای مثالیه یه عکسی ‖ صحرای تخیلده کوروندی نیجه صورت
بو مرتبه دن صکره سموات عناصر ‖ ایتدی یسه موالید ایله ترتیب شهادت

انسان اولوب انموذج کل ذات وصفاته
پس مظهر تام اولدی بو جمله حضراته

اولدی خط مجموعهٔ پیشانی انسان ‖ حکم خلق الله علی صورت رحمان
باقی دیدهٔ عبرتله او آیینهٔ پاکه ‖ اولسون ده ایسك پرتو تحقیق نمایان

عارفه

عارف ایسك ای طالب حق سن سنی اكله || كنجینهٔ مخفی یه مخلد ر دل ویران
بیل كلدیكگی ملكك وجوده نه ایچوندر || سعی ایت اوله سن پادشه كشور عرفان
مفتوحدر ابواب كرم استه خدادن || اولمقلغه زانو زدهٔ صحبت پیران
صرف ایلمه اوقاتكی بازیچهٔ لهوه || دیوانه كبی اولمه صقین سخرهٔ صبیان
انجق بوهوا وهوس نفس ایسه مقصود || بو ماده ده مشترك اولدی سكا حیوان

رفع ایله كوكلدن حجب ظلمت و نوری
نظارهٔ دیداره دكشمه جنت وحوری

عارف ایسك اول پرده براندازخفایا || تا كم اوله سن محرم خلوتكه معنا
بركره نكاه ایله پس پردهٔ رازه || استادصورباز اولور اول دمده هویدا
چون كار نهانی مشیت اوله معلوم || چكمه غم امروز ایله اندیشهٔ فردا
صدق ایله رضا دادهٔ تقدیر خدا اول || ویرمه خلجان قلبكه تدبیر ایله اصلا
سنك آتسه ده كودك نشان اولمه شكسته || مجنون روش اول عاقل ایسك ای دل شیدا
آیینه كبی تصفیهٔ لوح درون ایت || تا ساكه كدرویرمیه نیك وبد دنیا
یكرنك ومساوات كركدر نظر كده || توبیخ عدو ودوست نوازی احبا

مستانهٔ سرباز طربخانهٔ جان اول
مستغنی عشرتكدهٔ هردوجهان اول

ساقی صون امیدن كه اوله نشئه ده تاك || برجام ایله قیل دفع خمار دل غمناك
اول باده كه ناشسته رخ كرد ریایی || میناكبی صابون كف موجی ایدر پاك
اول آتش سیالهٔ ناموس خردسوز || پامال كن زهد وورع چون خس وخاشاك
اول بادهٔ پرفیض كه كلدكده خروشه || ته جرعه سی خاك اولدی حبابی بونه افلاك
شمع حرم افروز دل تیره نهادان || برقطره سی ایدر مصقل آیینهٔ ادراك
رفع ایله بزی خاكدن ای پیرخرابات || قالدر برایاغ ایله یاپش دستمه بی باك
لب تشنه لرز جام می عشقه كلیمك || بو بیتی ایدوب ورد زبان دل صدچاك

دلبستهٔ سازیم واسیرمی نابیم
كه موج شرابیم وگهی تار ربابیم

مطرب اله آل نای پسندیده مقالی — كرم ایله دف آسا دل برهمزده حالی
فیض نغم سامعه سوز ایله زبانك — آتشلره یاق سینهٔ عشاقی جمالی
دفع ایله مددچویك سنطور ایله دلدن — ضرب ایله اصولیله سرشخص ملالی
تأثیرینی انكار ایده هم نغمهٔ سازك — لطف ایلرایكن جان ودله جذبهٔ حالی
نای شكرین نغمه ایدر حلقهٔ گوشی — قند قصب سكر حالات مٔالی
پردركهر فیض ایله صند وقهٔ طنبور — میل دل عشاق دكلدر اكا خالی
مضرابده می چوبده می موده می تأثیر — زاهدبونی فهم ایت قویترقیل ایله قالی

چالدم طاشه بن شیشهٔ ناموس ایله ننكی
مطرب كرم ایت سندخی چال بربط چنكی

دلبستهٔ گیسوی خم اندرخم عشقم — دیوانهٔ زنجیر بپای غم عشقم
پروردهٔ آغوش موالید ثلاثه — خیر الخلف سلسلهٔ آدم عشقم
كه وادئ ایمن كهی موسئ تجلی — كه عیسئ معجز نفس مریم عشقم
كه پیر سپهرك اله سبحهٔ پروین — كه سازكف زهرده زیروبم عشقم
بیك صورت ایله زیب مجالی اشئونم — كه حسن وكهی عاشق وكه عالم عشقم
كاهی كره مصمت معناده نهانم — كه جلوه كه ساحهٔ كیف وكم عشقم
معنای بسیط اثر كاف ایله نونم — تركیب رموز كلمات فم عشقم

مرسوم جهول وگهی مدعو ظلومم
محمل كش سربار امانات علومم

یارب قنی اول دمكه نهان ایدی بوخانه — نورافكن اولان وصلت ایدی چشم جهانه
اغیار نهان یار نهان دل دخی نابود — نه رسم نمایان ایدی نه نام ونشانه
بربزم ایدی اول بزم صفاكم یوغیدی هیچ — عشاقه تماشای جماله بو بهانه

پر نشوه ایدی جمله سی بر جام صفادن
کثرت یوغیدی وحدت محض ایدی بو عالم
هپ غرقهٔ نور احدیت ایدی اشیا
معلوم ایکن نکتهٔ الآن کما کان

هپ بادهٔ وحدت صنولوردی دل وجانه
اثبات وجود ایتمکه یر یوق دکرانه
معدوم ایدی اعیانده تمیز میانه
صد حیف که اولدک ینه برخواب فسانه

دل شیفتهٔ حسن ازل چشم شهود ز
حیرت زدهٔ آیینهٔ رنک وجود ز

ای نوردهٔ هستی افلاک عناصر
دانندهٔ هر مشکل سربستهٔ ایجاد
بلمکده کمالاتکی یا درکل حیرت
پیش نظر عقله تماشای جماله
ای مهر عما برقع اطلاق جمالک
ذاتک اوله اطلاق حقیقی ایله مطلق
بو مطلع رنکینله بیلدردی خیالی

فیاض وجود صورارای مظاهر
بینندهٔ اسرار خفایای ضمائر
عقل حکما و علمای متحیر
حکمکده اضافات نسب پردهٔ ساتر
هر ذره ده پنهان ینه هر ذره ده ظاهر
درک ایلمه ده دل اولور البت متحیر
حیرت ایدوکن اهل دله منزل آخر

ای تیر غمت رادل عشاق نشانه
خلقی بتو مشغول وتو غائب زمیانه

دل معتکف گوشهٔ ابروی محمد
کلبرک رخی منصبغ صبغهٔ رحمان
توحید ایدر انطاق الهی ایله تعلیم
فردوس حقیقتده اب آدم وحوا
ای عشق هدایت دمیدر عاشق زاره
واصل اولدیم منزل مقصوده مددقیل
صد عجز له اولدی دل مهجور سیهکار

جان سلسله درگردن گیسوی محمد
ازهار حقایقده نهان بوی محمد
طوسطی دله آیینهٔ روی محمد
اشیا الیه هپ زادهٔ یکموی محمد
دوشدم یوله کوستر نیره در کوی محمد
جسمم ایده یم فرش ره کوی محمد
بربندهٔ ناچیز ثنا کوی محمد

سامی نیچه یوز بیک صلوات اوله حواله

اول روح شریفه دخی اصحاب ایله آله

هستی مجازی سنده نهان ایله الهی
اسرار خفایا سنده عیان ایله الهی

مستغرق انوار شهود ایت دل زاری
کشف حجب دیدهٔ جان ایله الهی

محو ایله کوکلدن اثر نقش سوایی
غیر یتی سنده نام ونشان ایله الهی

قیل عین یقین ایله بزی واقف اسرار
رفع تتق ریب وکمان ایله الهی

بر پیره قول ایله سنی کم ظل خدادر
مخدومی اول صاحب شان ایله الهی

اول مظهر ذاتنده دلی ایله مقابل
بر ذره ایکن مهر جهان ایله الهی

موج نظر لطفی ایله اول یم جودک
قلبم کهر حبنه کان ایله الهی

لطف ایت بنی محجوب وجود ایلمه یارب
نامحرم آثار شهود ایلمه یارب

❋ مناجات بقاضی الحاجات ❋

قالمسون دلده خیال ماسوا
یاالهی عشق پاککله سنک

اولسون اندیشم وصالک دائما
یاالهی عشق پاککله سنک

جمله اشیاده تجلیک نوری وار
بو مظاهرده ظهورک آشکار

رؤیته جان ودله ویر اقتدار
یاالهی عشق پاککله سنک

جمله سی فانی وجهک لایزال
کل شیء هالک دربوکه دال

ایلدی هرشیده دل سیر جمال
یاالهی عشق پاککله سنک

یاندی جان زار نار فرقته
بزده ینه یوق تحمل حسرته

قومه فرقتده ایرشدر وصلته
یاالهی عشق پاککله سنک

وارلغیمی جمله نابود ایلدم
وارلغم بو قلقده موجود ایلدم

ماسوادن قطع مقصود ایلدم
یاالهی عشق پاککله سنک

سامیٔ دلخسته اولمشدر غریب
درده درمان ایتمکه سنسین طبیب

ایله اکا شربت وصلک نصیب

❋ قصيدهٔ بهاريه درمدحت سلطان احمد ثالث ❋

نو بهار ايردى ينه اولدى جهان خرم وشاد ‖ ايلدى شوره زمين غمى فردوس آباد

زيور روى دكان اولدى متاع شادى ‖ رشتهٔ بازار كسل اولدى بهم ييچ كساد

قالب افسرده ايكن ايردى نباتاته حيات ‖ آشكار اولدى ينه معنئ حشر اجساد

اويله نقش ايلدى لوح كله استاد ازل ‖ جانى وارمى كايده تصوير آنى كلك بهزاد

قلدى صحن چمنه ضرب خيام عشرت ‖ دادر ناميه چادر چچكى ايتدى كشاد

طبع يابس اوقدر اولدى رطوبت آكين ‖ كل رنكين اولور اخكر ينه زيب رماد

چارسوى چمنستانده دلال هزار ‖ خاص وعامه كهر عشرتى ايتمكده مزاد

خوابدن ديده كشاى اولدى چمنده نركس ‖ صبحدم فاخته وبلبل ايدنجه فرياد

سرفرو بردهٔ حزن اولسه بنفشه نعجب ‖ غنچه لر اولمشيكن مايهٔ كلخند مراد

جيش سرمايه هجوم ايلدى سلطان ربيع ‖ ايليوب قار طوبنى دشت چمنده ايجاد

بزمى كلشنده قوروب نخل كلى چنك ايدجك ‖ باشلدى نغمه لره مرغ ترنم معتاد

ايتمكه كشت خيابان سپهر خضرا ‖ دست بر دست وفاق اولدى چنار وشمشاد

قلم ماشطهٔ صنع ايله چون باغ نعيم ‖ كلشنك روز بروز اولمده حسنى مزداد

قوت ناميه ده اويله تقاضا واركم ‖ اولسه خورشيد جهان جويه اكر پرتوداد

هيئت عكسى اولوب سرزده چون نيلوفر ‖ بوسه ايلردم عيسى كبى تفريح فؤاد

عكس ورد تر اولوب آينه دن نكهت ساز ‖ كلشنى تا اوقدر ايتدى هوا فيض آباد

شوره يرلردن خی بو مدده نمايافته در ‖ زهد خشك ايله مكر ساحهٔ قلب زهاد

اثر كاملهٔ ناميه دن اولسه سزا ‖ بوى خضراى بزم غبطه ده مشك وزباد

لوح سيم اوزره همان نقش قلم كاريدر ‖ حلقه بر حلقهٔ امواج ايدوب جولرى ياد

ورق سوسن ايله لاله قلچ خفتاندر ‖ كوندررر والى نوروزه شه فرخ زاد

نيجه شه مهر جهانتاب سپهر اقبال ‖ نيجه شه ماحصل مملكت دانش وداد

 مى

شه فرخنده شیم معدلت افروز همم	چهره پرداز کرم آب رخ رشد و سداد
قهرمان پیشه خداوند تهمتن صولت	کاولدیلر امرینه شاهان زمانه منقاد
وصف پاکن قلم نادره سنج معنی	لوح تعظیمه بو تعبیر ایله ایلر انشاد
مظهر لطف ازل سایهٔ حق عز و جل	ناظم دین و دول داور پاکیزه نهاد

آسمان مرتبه خان احمد دریادلکم
رشک ایدر کوکبهٔ جاهنه جمشید و قباد

پادشاه فلک اورنک عدالت کستر	رونق سلطنت آرایش اقلیم و بلاد
او شهنشاه قدر رأی خرد فرسا کم	ذاتیدر عالمه محض کرم رب عباد
پردهٔ دولتنه اطلس کردون اذیال	خیمهٔ رفعتنه نور کواکب اوتاد
بولدی عهدنده مبانی صلاح استحکام	لانهٔ بوم فراغ اولدی خرابات فساد
هیچ اومولمزدی اوله بویله سیه کاسه ایکن	اهل عرفانه مساعد فلک سفله نهاد
علت غائیه امد او شهنشاهیدر	بو خسه لطف ایتمکه قادر می سپهر بیداد
منت اللهه زماننده جهان آسوده	باخصوص اهل دلک راحتی بر وفق مراد
کهر حمد و سپاسی شرف ذاتی ایله	قدسیان ایلدی پیرایهٔ سلک اوراد
او رضادادهٔ تقدیر خدا کم اعدا	صفحهٔ سینه ده اولسه رقم آرای فساد
فی المثل سال هزار اولسه مقدر عمری	منعکس زائد اولور صفر الوف اعداد
شصتی بر مرتبه کم قوس هما صیدندن	دیرسه بر کز او خدنک قدر اندازه کشاد
طرفة العینده آویزهٔ فتراکی اولور	مرغ خورشید ملمع پر چرخ بیداد
موصدن اولسه ده پیکان قضا تأثیری	تن غربال دونر شکل نشان فولاد
چاک اولور صفحه ده مانند دو مصرع قلمی	وصف شمشیرنی بر شاعر اکر ایلسه یاد
کورسه اول تیغ قضا جوهری بهرام فلک	دهشتندن اولور افتاده بخاک منقاد
برق صمصام جلادادهٔ روشنکهری	اولدی آتش زن خرمنکدهٔ اهل عناد
اولسه طبعندن اکر وایه پذیر ادراک	قابل حکمت انسانی اولور طبع جماد

کل

کل خورشیده ایدر طعنه کیاه خودرو
نامیه ایلسه لطفندن اکر استمداد

اولسه پرورده ابر فلک انصافی
خاردن دامن کلغنچه اولوردی آزاد

همتی اولسه اکر تقویه بخشای ظفر
پر عنقایی شکست ایلر ایدی پای جراد

صحن کلشنده وزان اولسه نسیم عدلی
پنجه خوردن ایدر شبنمی کل استرداد

صرصر قهری وزان اولسه ایدر بردمده
بحری تنور پر آتش کهرین فحم سواد

دیدهٔ تربیتی اولسه نکهساز جهان
کوستر بچهٔ سیمرغ وهما بیضهٔ حاد

بهمن وخسرو اولور غاشیه بردوشانی
اولسه شوکتله سوار فرس شوخ نژاد

اوسبک سیر زمین کرد فلک پیماکم
دشمنه هر شرر نعلی اولور صاعقه زاد

ماوراء فلکی سبقت ایدر نور نکاه
دیدهٔ راکبی سرعت دمنی ایلسه یاد

اولسه سرعتله اکر جلوه کنان رفتار
پیک اندیشه دکل سایه سین ایلر ابعاد

سرعت وصفنی تحریره ایرشمز خامه
ایتسه لر نه فلکی حقه یدی بحری مداد

داور ادادکرا خسرو عالیکهرا
ای شهنشاه عمر عدل وعلی استعداد

برایکی بیت ایله درکاهکه کستاخانه
ایده یم مرتبهٔ طبع بلندم ایراد

دولتکده بنم اول شاعر سحر آورکم
اولور آوازهٔ نطقم کهر کوش بلاد

آب حیوان کبی اولدی رشحات قلمم
زنده کی بخش معانیٔ فسرده اجساد

آتشین ناطقه یم کاولدی سواد نظمم
خال رخسار سخن داغ درون حساد

قوة طبعی دیوان سخنده خامه
ایتدی هر بیت دومصراعم ایله استشهاد

دسته لوح وقلم آلسهم ملأ اعلادن
ایر شورکوشش دله زمزمهٔ تحسین باد

فیضیاب اولسه اکر لذة کفتارمدن
تلخی حنظل اولور غیرت شهد قناد

فن اشعارده صاحب ید طولایم کم
عقل کل پشت کف عجزی ایدر پیش نهاد

کلدی هنکام دعا ایلمه اطناب سخن
تابکی لاف وتمدحله بو تکثیر سواد

ایله تمهید نکرو صدقیله دعای سامی

مستجاب ایلیه لطفیله انی رب عباد

ایلیوب فیض عمیم ابر بهاری تا کم ‖ اوله کوندن کونه کلزار جهان خرم وشاد
کورمیه روی خزان باغچهٔ اقبالی ‖ خار غمدن اوله کلغنچهٔ ذاتی آزاد

طول عمریله حمنصفهٔ دولتده مدام
هر شبی قدر اوله هر روزی مثال اعیاد

❀ قصیدهٔ نونیه برای سلطان احمدخان از افاقت علت تب ❀

شکر خدایه که فیض عمیم احسانی ‖ کشاده ایتدی دل زار مستمندانی
هزار حمد وثنا کم خدای عز وجل ‖ جهانه ویردی ینه بر نشاط روحانی
اولوب کساد ایله دربسته چارسوی کسل ‖ آچلدی تنک متاع دکان شادانی
زمان سرایت فیض نشاطله خرم ‖ زمین مسرتله رشک باغ رضوانی
هجومی وار او قدر انبساطک عالمه کم ‖ اولور نشاطی دخی لب کزای حیرانی
جهان کشاده وعالم شکفته خلق بسیم ‖ بود مده عامه در آیین رسم خندانی
که اولدی علت غائیه سی سرور ونشاط ‖ ظهور صحت جسم لطیف سلطانی
او پادشاه عدالت پناه کم اولدی ‖ سکندران زمان در کهنده دربانی
خدایکان فلک بارکاه کم دهره ‖ وجود نازکیدر محض لطف ربانی
سپهر اریکه شه جم جناب کم طوتدی ‖ جهانی ولولهٔ کوس شوکت وشانی
روان کالبد دولت جهانکیری ‖ فروغ انجمن تختکاه عثمانی

شعاع نیر اقبال خان احمد کم
مسلم اولدی اکا ملکت جهانبانی

او پادشاه تهمتن شکوه یکتا کم ‖ قول ایتدی در کهنه خسروان دورانی
حضیض خاک در رفعت آستاننده ‖ کینه موری ایدر دعوی سلیمانی
اولور ثوابته ملحق نجوم سیارات ‖ سکون کردش افلاکه ایتسه فرمانی
سرایت ایلسه کهسار حلمی ایلر ایدی ‖ چراغ بزم غزالان چشم شیرانی

جلالى تفرقه فرما اولورسه پروینه
بنات نعشه دونر حالت پریشانى

نیجه تحمل ایدر دشمنان سخت دلان
ایدرکه اخته تاب قهرى سندانى

ظهور برق دکل پنبهٔ سحابى چو شمع
طوتشدرر شرر نعل سم یکرانى

اودمکه طبع خوش آیندهٔ مدیحه طراز
ایدنجه وصفنى تحریره خامه جنبانى

کمال فیض ایله ایتدى درونمه الهام
خدا بو مطلع رنکین کوهر افشانى

شکفته اولدى لطافتله ورد خندانى
چیچک چقاردى صانور خلق او شاه ذیشانى

بنان صنعله استاد چیره دست ازل
جمالى مصحفنه ایتدى سیم افشانى

احاطه ایلدى ماه رخن سعادتله
سپهر سلطنتک انجم درخشانى

حباب آب حیات اولدى عارضنده بدید
تموج ایلیجک موج چین پیشانى

چیچک دکل بو قدرتله ایزد متعال
سر مبارکنه صاچدى دررخشانى

کورن صانور کل آل او ذره شبنم تردر
چیچک احاطه ایدنجه او روى تابانى

خزان رسیده اولنجه شکوفه علمله
آچلدى غنچهٔ صحت شمیم روحانى

سپاس و منت بیحد خداى لم یزله
ایرشدى عافیت جسم پاک سلطانى

دعایه باشله تضرع کنان اى سامى
که جوش بحر سخن بولدى حد و پایانى

کمال صدقله شکرانه بر دعا ایله
بودر امیدکه مولا قبول ایده آنى

همیشه تا که هجوم سرور و شادیدن
جوان تازه اوله پیر عالم فانى

وجود پاکى اوله تخت عافیتده مکین
معمر ایلیه بارى او شاه دورانى

اوله جهانده سرور و نشاطله دائم
صباى عید و شب تارى قدر نورانى

❋ قصیدهٔ بهاریه بقافیهٔ رائیه ❋

بهار کلدى کوزللندى سو بسو کلزار
آچلدى غنچه کبى عقدهٔ دل افکار

هوا بنفشه وگل مهرویا سمین مهتاب
فلك زمین ایله رنك آشنای نقش ونكار

طراوت گل صدبرگی برترایتدی هنوز
مثال صفر رقم قطرهٔ سرشك هزار

اید نجه برد عجوزك كتان برفنی محو
زمینه سندس خضرا كیردی ماه بهار

اولوب مسیح كان مزاجها كافور
تلاوت ایلمده صوكبی لب انهار

شكفته اولدی سیه خاكدن نه قدر تدر
سفید وسرخ وكبود آل وشیر رنك ازهار

افاضهٔ ومن الماء كل شیء حی
فسرده جسم نباتاته اولدی روح نثار

دهنكشای نشاط وطرب اولوب غنچه
چمنده خندهٔ دندان نما ایدر اظهار

گل سفید مثال بیاض كاسهٔ چین
ایچنده ژاله چو شیر بهشت فیض آثار

ندر بو جلوهٔ پر بهجت والم فرسا
كه گرد غم رخ جانه ویرر نشاط بهار

مثال دیدهٔ نرگس گرك بودملرده
گشاده چشم تماشایه لالهٔ كهسار

نوای بلبل دمساز اولور بو فصل ایچره
پر گشادهٔ قمری چو ساز موسیقایه

چمنده پیرو اولور بلبلك ترنمنه
گشایش پر قمری چو شكل موسیقار

كنارجوده چمنصفه لر دگلمی لطیف
كه موج عنبر اوله انده سایهٔ اشجار

مشامه جادهٔ دیگر آچلدی باصره‌دن
كه عكس رنگ گله بوی ویردی فیض بهار

خوشا صفای نوا ونمای جوشا جوش
كه اوله نظاره كنان غرق موجهٔ انوار

اولور سفال نگین ایچره كندی آبندن
شكفته لعل بدخشاندن گل بیخار

صنوبر گورن صاری وردی یاننده قارطوپنك
صارندی شوخ بهار التون اوجلی بردستار

كلیم طبعه اولور همچو وادی ایمن
فراز نخل گل سرخدن تجلی نار

دخان شعلهٔ آوازی اولدی عنبر بو
گه یاقدی آتش گلدن چراغی بلبل زار

دونر طبیعت عوده ولی بشرط نما
چكرسه گلشنه خار ایله باغبان دیوار

فضای باغده تشمیر ساق ایدوب هر سرو
تمام شوقله ازقالدی كایلیه رفتار

شمیم چكدم عیسی بخور مریم ایله
نسیمه روح ویره معجز مسیحا وار

كف صباده چمن شانهٔ زمرد اولور
نه خوش پراشدی رخ لاله زاره زلف نگار

اوحده ایردی تقاضای جوش نامیه کیم
شناور انه طوترکوی مهری دست چنار

سرشک شور نفاق ایله زهد خشکندن
تباه کاسه ایکن زاهد وسیله شعار

ایدرینه اثر اعتدال آب و هوا
زمین شورهٔ طبعن حدیقهٔ انوار

قلمدن اولسه چکیده نوله بجای مداد
بسان روغن بادام رنک وبوی بهار

بلا مفارقت اولکونه رنک وبودو کلور
کیم ایتسه نکهت وردی صبا دماغه نثار

دم رعاف مثالی کنار بامندن
مشخصا کورینور لون حال استقرار

اولوب معانی رنکین وتازه اقتطه سبب
خیال مدحت ممدوح و فکر الطف بهار

آچلدی شاخ انا ملده چون کل رعنا
دونوک شق قلمدن شقایق اشعار

اولوب اوقلزم جودک سواد منقبتی
سحاب کبی مفیض حدیقهٔ افکار

شکوفه شیشه لر یدرکه بزم آصفده
دیزلدی صفحه یه هر بیت دلنشین تکرار

اوبحر جود دماهم کیم کینه قطره اولور
کف عطاسنه نسبت سرایت امطار

❀ قصیدهٔ رائیه ❀

ای ولی النعم ای آصف عالیمقدار
ای بهمین سفره کش کرسنکان ادبار

سنسن اول منبع سرشار سماحتکم اولور
کمترین قطرهٔ جودک نیجه بحر زخار

مقسم رزق جهان درکه اقبالکدر
خاکپایکده در اکسیر حصول هر کار

مرحمت سنده کرم سنده مروت سنده
ایلمش سنده خدا الطف عمیمین اظهار

رشحهٔ ابر کهربار کف جودکدر
سوندیرن سوز درون فقرایی هربار

هر نفسده لب جان بخشک ایدر فیض حیات
اولسه هر کیم مرض فاقه ایله سینه فکار

اولور اعجاز عطاکیله هم آغوش قبول
وسعت جیب کبار ایله کف تنک صغار

قدم همتنک کف ترازوسنده
باص برابرجه در الماس قدر سنک عیار

خانت اولمسنی افلاکه شبیه ایتسمده
زیر پایکده مه ومهر وثوابت سیار

رنک برک باغ خزان یافتهٔ آفاقه
سائل اولدی کرمنک همچو سحاب امطار

سربسر عالمی مستغرق احسان ایتدک
آستانک کبی میزاب معلادار ایکن
چشمه سار کرمکدن هیچ اولورمی محروم
العطش العطش ای منبع سرچشمهٔ جود
تشنکیٔ غم ایله دشت املده خاطر
برایچم صو دیلرم عین عنا یاتکدن
المدد المدد ای خضر بیابان کرم
منزل کام بعید و در مقصود فراز
قامت طبعم اولور خمشدهٔ بار امل
کتدی هپ لشکر صافی وصفا صبر و سکون
بی صدا ای جرس قافلهٔ پنهانی
حضروش همتک اولمز سه اکر راهنمون
دستکیر اول بکا ای شاهسوار اقبال
داد و فریاد ایا صاحب رحم و شفقت
کرچه معلوم شریفکدر ایاکان کرم
عفو قیل درد و فلاکت بنی کستاخ ایتدی
استناد اکرم وجود که کستاخانه
یانه رق یاقله رق رهکذر جود کده
آه کیم بو فلکک حیله کر آتشباز
ناکهان ایلیوب اشعال حریق جانسوز
جد بجد کوشهٔ موروثه می سوزان ایتدی
حیفکم کربهٔ خاکستره دوندردی دلی
وطنمده بنی سرکشتهٔ غربت ایتدی

شوره یرلرده دخی قالمدی بر خشک غبار
ماء لطفک جریان ایتمک ایچون لیل و نهار
پست و بالاده اولان تشنه دلان ادرار
آتش یاسله چاک اولدی لب خواهشکار
روز و شب ایتمده بیتاب و توان کشت و کذار
کیم ایده کوزهٔ امیدمی فیض سرشار
قالمشم بادیهٔ یاسده بی دار و دیار
ضعفله قالمدی طالعده مجال رفتار
ینه خوابیده فرومانده حیرت دل زار
ره خوابیدهٔ افلاسده قالدم ناچار
دیدهٔ اختر بختم نیجه اولسون بیدار
پایمال سیه غصه اولور جسم نزار
اولمده پای طلب آبله ریز ادبار
اولدی بو رنج و مشقت ایله حالم دشوار
نیلدی نیلدی باکا فلک ناهنجار
نوله تصدیع ایلراولمسه پریشان کفتار
عرض احوال پریشان ایده یم بر مقدار
رقعه رقعه ایده رم چون ورق شاخ چنار
اولدی خرمنکدهٔ طالعمه شعله نثار
ایتدی غمخانهٔ تاریکمی پر اخکر و نار
اولدی کل اوکسوزی بو طفل دل غم آزار
عاقبت وضع شررکریهٔ چرخ غدار
تار و مار ایلدی اسباب امیدم نکدار

روزگار ایلدی آواره کبوتر کبی آه　　لانهٔ مرغ دلی وقف هوای ادبار

آشیانمده اولان خار و خس ناچیزی　　ایلدی باعث ایقاد مشاعیل خسار

ایدوب افکندهٔ فلک طالع بخت شومم　　ایلدی سقف کهن چوب دله وضع شرار

جملهٔ اولدی تلف شعلهٔ ناکه رس ایله　　پیرهن قالدی فقط سینه ده مانند فنار

نعل در آتش اندوه فلاکت اولدم　　اولدی اسب هوسم پای عقال اکدار

داغ بر داغ درون اولدم اگرچه بو قدر　　لاله وش کیسه سوز دلم ایتمم اظهار

آتش محنتله خانه خراب اولمشیکن　　کرمک فکری ویریرینه تسلی هربار

برسنک کبی افندم وار ایکن عالمده　　نیجه گریان اوله یم غیره چو ابر مدرار

سن بیلورسن بنم احوالمی یخشی دیمان　　سکا قالدی ایشم ای آصف عالیمقدار

کرم اولورسه ینه سندن اولور سلطانم　　ای ولی نعم عالم وای فخر کبار

مالمک گیتدی تنم قالدی زبون و عریان　　زیب دلال مزاد اولدی قبا و دستار

حاصلی لطفکه هر وجهله محتاج اولدم　　ایلمه بنده کی محروم عطای بسیار

لفظ دینارده نار اولمسی یک ظاهردر　　یا قشور محرقهٔ نارهٔ عطای دینار

ای طبیب دل و جان انجق اولور لطفکله　　چارهٔ سوزدهٔ نارهٔ اصول دینار

هرکسه لطفک اولورکن قباسه ساده بکا　　باب احسانکه کلدم چو گدای جرار

السم اول بی ادبانه نه بوتطویل کلام　　الم سوزش ایله تابکی اولمق مکثار

سرنوشت ازلی بویله ایمش چاره ندر　　حکم تقدیره گرک قولده رضای بسیار

کاری تسلیم قضا و قدر ایله سامی

ایلمه شکوه ایله طعن سپهر دوار

سوز تمام اولدی یتر سوزش ایله ایله دعا　　بعد ازین صدقله اول سبحه شمار اذکار

خوان نعمای الهی چکلوب آفاقه　　تا که دور ایده بونه کاسهٔ فیروزه بهار

خاندانک اوله معمور و مرتب دائم　　دولت و عمریکی افزون ایده حی ستار

مسند صدر روز ارتده خدای متعال

ایلیه ذاتکی پیرایه ده استقرار

مثنوی

صانک الله زهی طبیعت پاک — بهترین گوهر یم ادراک

پرنیان باف کارگاه سخن — نوطراز قماش طرز کهن

میرزبان رواحل تقریر — رهنمای قوافل تعبیر

موشکاف دقیقهٔ افکار — طبع باریکی چون میانهٔ یار

شاعر نکته سنج پاک منش — صندلی زیب مسند دانش

سوزی مقبول طبع سلطانی — بذله گوینده غزلخوانی

طوطیٔ شکرین زبان بیان — بلبل شوخ لهجهٔ عرفان

منقبت خوان پادشاهیدر — محرم پای تخت جاهیدر

اندرونی خزینه آغاسی — شاه دهرک قفسده بیغاسی

دانه چین سقاطهٔ کرمی — دمکش خانه پرور حرمی

یکه تاز فضای دانش ودید — نیزه باز یراعه یعنی وحید

صفدر طبعی آچدی سرتاسر — یکیدن برزمین تازه اثر

بوهنرلرله شاه جم سرهنک — فرقنه لایق ایتمه وضع جلنک

بویله سرهنک بی نظیره سزا — صورغوج اولمق سرنده برهما

الده چوکان سیمی شکل هلال — بلده زرین نطاقی هاله مثال

خامه سی نک وحید ایرانی — اولمده کمترین سبقخوانی

بوی گلغنچه درسوزنده مآل — لفظ رنکینی باده نشئه خیال

شاهدان نکات رنکینی — صورکارخانهٔ چینی

اولدی ترتیب ایدنجه دیوانی — فوج معنی صفوف دیوانی

نظم وتنسیق ایدوب آلای نکات — یوریدی جفت وهمعنان ابیات

نظم تخمیس ایلمه اونا دره فن — بشلی یازدی خمیس معنادن

زوردستیله خسرو استاد
صاحب خمسه ایسه خسرو اکر
کر معشرده ایتسه عرض هنر
اولدی دستنده دستهٔ اقلام
مطلع پاککی جویبار بهشت
ناشنیده نشیدهٔ غرا
کلکی اولدقجه نغمه ریز دوبیت
اولدی هر بیت خوشترین آغاز
پوشش توریه ایله هر بر حرف
مصر عنده کنایه وایهام
آشنا لفظی شوخ ورعنادر
مفرد وقطعه کرر باعیدر
غیرک اشعار مستعارندن
اولسه کلکی سرآمد انشاد
روح بخش سخن رباعیسی
قلمی بکزدر ربا عیده
نظم رنکینی جمله دن ممتاز
بحر اشعاره خسرو مضمون
طبع موزونی چارباغ کمال
ذوق نظم مسدس خوبی
نظمیدر چارسوی جنس جناس
آب روی سخن قصیده لری
پنجه شه تاجدار ملک جهان
عشر معشارین ایده مز انشاد
بر مخمس که طبعی اسنی بکر
آفرین کوی اولور عقول عشر
قنوات مجاری الهام
جانبینی نغمه زار بهشت
نسخهٔ دلفریب وستشنا
جولانه کلور روان کمیت
ایکی تللی سکیی ترنم ساز
خلد معناده قاصرات الطرف
مژدهٔ یاردن نهفته کلام
آنده بیکانه وارسه معنادر
استعاراتی اختراعیدر
قطره یوق نظم آبدارندن
چاربالش نشین استعداد
چرخ معناده همسر عیسی
چیقه درت قشلی دلرباعیده
قوندی وقتی مربع اعجاز
صالدی درت چفته زورق موزون
نطق رنکینی قلقل مے آل
شهد شنجانه زیب یعسوبی
بولنور آنده کونه کونه لباس
وصف شاهیده منتظم کهری
قدر دان سخنوران زمان

حضرت پادشاه کسری داد — رونق آرای تخت رشد وسداد

پادشاه یکانه ظل اله — جانشین سنی عرش پناه

صاحب تاج وتخت وتیغ وقلم — بیقرا بزم وکیقبا دعلم

زبدهٔ دودمان عثمانی — مفخر خاندان اورخانی

شهریار زمانه خان احمد — رایت افراز شوکت سرمد

بندکان حریم اقبالی — کهر علم وفضل ایله مالی

آستاننده اولدی یابرجا — فوج فوج معارف شتا

کیمی خطاط وکیمسی شاعر — حاصلی معرفتسزی نادر

فننی دولتده واربوکونه شرف — اشته تاریخ اشته وضع سلف

کامل وخرده بین وموی شکاف — عاقل نکته دان وپرانصاف

کلمدی بویله شاه عدل آیین — جمله معلوم قصهٔ پیشین

ایده حق ذاتنی چوبیت قصید — مطلع شاهنامهٔ تأیید

خاروخس وش اولوب عدوسی ذلیل — اوله امواج عمری بحر طویل

ناظم شاه بیت لوح علوم — ایده دیوان دولتن منظوم

ذوقدن بردم اولمیه خالی — مستزاد اوله نظم اقبالی

باخصوص اولدی شهرتی بزه خاص — در کهنده وحید پر اخلاص

حق بودرکیم نظیری اولدی عدیم — کاوله بربویله سلک در تنظیم

شعرای زمانه دن عالی — طبع پاک ستوده اقبالی

ذاتی باصدردی شهرت ونامی
اکا وهبی بو رتبهٔ سامی

علم الله قسم بنظم قدیم — ایلرم آکرکرنش وتسلیم

کجدی هب شاعران آفاقی — دینجک غیری قالمدی باقی

❊ درحق سلطان احمد خان ❊

کلدی اول دملر که عالم شاد و خندان اولمده ‌ ‌ عقده لر آچلمده غملر پریشان اولمده
ظلمله ویران اولان دللر اولوب معموره زار ‌ ‌ کهنه بنیان ستم خاکیله یکسان اولمده
گرچه یوز بیک پاره اولمشلر دی مرآت قلوب ‌ ‌ هر برندن شمعدی رو ی لطف تابان اولمده
مضمحل اولدقده سد بیم جان ایتدی ظهور ‌ ‌ بر برین تعقیب ایدرکن خلق پنهان اولمده
بیم جاندن کمسه کوستر مزدی باش هر کارده ‌ ‌ روحدن پنهان ایدی سر در گریبان اولمده
سود مند اولمق نیجه ممکندر اول بازارده ‌ ‌ کیم زیان کمتری سرمایهٔ جان اولمده
کیجه لرده بیچراغ ایلردی مظلومان دعا ‌ ‌ سایه سن جاسوس ظنیله هراسان اولمده
بویله بر هنکام نامسبوق ایدی کم هر نفس ‌ ‌ یاد اولنمقجه مزیل عقل انسان اولمده
اول خموش ای دل بوده بر شیوهٔ تقدیر ایدی ‌ ‌ منع لایسئل قومز بو سری پرسان اولمده
چاره یوق تسلیمدن غیری بوحیرتکاهده ‌ ‌ کار عالم انعکاس فعل یزدان اولمده
گرچه بو سال تشتت فالده امر خدا ‌ ‌ جیش دینی اقتضا ایتدی پریشان اولمده
بعد ازین مأمولدر دشمندن اخذ انتقام ‌ ‌ کیم همیشه جلب دعوات عزیزان اولمده
حق بودر کم زخمنه مجروح اولان خاطرلرک ‌ ‌ مرهم تدبیر ایچون سعی فراوان اولمده
مشرکینی غرق آب ایلر بودم امیدمز ‌ ‌ مؤمنینک سیل اشک چشمی طوفان اولمده
چون تقابل اوزره در داد و مکافات اله ‌ ‌ هر علاجه در دهر بر درده درمان اولمده
غم یمه ای دل ظهور ایتدی هنوز الطاف حق ‌ ‌ سیر چشم اول غیری بذل خوان احسان اولمده
گلستان دولتی آچدی نسیم عدل و داد ‌ ‌ هر گیاه خشکدن گللر نمایان اولمده
هر تهی دست امل اولمقده گلچین مرام ‌ ‌ جود همت زر فشان کیس و همیان اولمده
شاهراه سائلان مطلبه شافی جواب ‌ ‌ سکرین جلاب درد یأس و حرمان اولمده
چارسوی غم اولوب دربستهٔ قفل نشاط ‌ ‌ بهجت و شادی متاع روی دکان اولمده
چرخ کجرفتار اولوب بر وفق خاطر جلوه ساز ‌ ‌ گردش نابر صوابندن پشیمان اولمده
الله الله بونه توفیق و عنایتدر که هب ‌ ‌ سربسر آسایش دنیایه فرمان اولمده
بونه الطاف الهیدر که دین و دولته ‌ ‌ بویله بر ذات ملک خصلت نگهبان اولمده

صدهزاران شکر یزدانی که اول صاحب همم ‌‌‌‌ رونق آرای معلا صدر دیوان اولمده
عدل وانصافیله خلقه دلنواز مرحمت ‌‌‌‌ لطف وجودی دستگیر خاکساران اولمده
بر وزیر پاک گوهر درکه دهر عالمه ‌‌‌‌ فکری خیر محض وکاری لطف واحسان اولمده
آصف رسطو خردکم دقت اندیشه‌سی ‌‌‌‌ حیرت افزای عقول موشکافان اولمده
طبعی بیت مفرد مجموعهٔ رشد وسداد ‌‌‌‌ ذات پاکی مطلع غرای دیوان اولمده
جمله اوصافنه یوقدر حد وغایت باخصوص ‌‌‌‌ طوری ممدوح شهنشاه جهانبان اولمده
اول شهنشاه عواقب بین وکاراگاهکم ‌‌‌‌ چاک چاک عقل افلاطون یونان اولمده
داور صاحب بصیرتکم ضمیر انوری ‌‌‌‌ دوربین ماورای چرخ گردان اولمده
اول ولی نعمت خرد وکلان دهرکم ‌‌‌‌ کاسه لیس مطبخی فغفور وخاقان اولمده
خسرو سلطان نشان هفت کشورکم انک ‌‌‌‌ لشکر تاتاره برکمتر قولی خان اولمده
افتخار دودهٔ عثمانیانکم دولتی ‌‌‌‌ غبطه بخش مملکت ایران وتوران اولمده
شهسوار ساحهٔ اقبالکم گرد رهی ‌‌‌‌ سرمهٔ چشم شه ملک صفاهان اولمده
پیشگاهنده جنیبت کش شه خاورستان ‌‌‌‌ ماه اکا سیمین نعل سم یکران اولمده
مثلنی کورمش دکلدر پیر چرخ کهنه سال ‌‌‌‌ ذاتی عالی دررهین شبه واقران اولمده

حضرت سلطان احمدخان غازیکم انک
آستانی بوسه جای پادشاهان اولمده

نور فطرتدر هیولاسنده صورت بند اولان ‌‌‌‌ فطرتی سرمایه بخش عقل واذعان اولمده
همعنان اولمزاکا چابکردان سلطنت ‌‌‌‌ عرصهٔ یکتا سوار یده فرسان اولمده
حبذا خنک سحر پیشانی دزرین قطاس ‌‌‌‌ مهر سطل وماه نوزین برق جولان اولمده
وصفن ایلرکن بورفتار اوزره سرخیل بیان ‌‌‌‌ صحن معنایه کمیت خامه بران اولمده
حشمت واجلال ایله بندکچه رخش دولته ‌‌‌‌ غاشیه بردوشی خیل تاجداران اولمده
آسمان گردش زمین تمکین وسیلابه خروش ‌‌‌‌ شاهباز تیز پرطی سازازمان اولمده
پرچم مشکین ایله اولدقچه جنبیده عنان ‌‌‌‌ گویا بر دلبرکاکل پریشان اولمده

اول سمندبا دپیما درکه هنکام شتاب
جلوه ریزاولدقجه یکمیخ اوزره حسن شیوه دده
نعلی آتشلر صاچوب سرعت دمی شایسته در
اویله چاپکپای خوشرفتار درکم سیر ایدن
کورمیوب کردون دخی پیک خیال تیزرو
تخت زینی جلوه کاه ایتدکجه سلطان جهان
رشک اسب شه نشینه کم ایدوب قائممقام
بربونک کبی وزیره مه اولوبدر زیر ران
برشهنشاه جهان آرا که بی شبه و نظیر
بارک الله طبع پاک پادشاه دهره کم
مطلع اقبال و دولت ارشد جمله خرد
کوشهٔ کنجینهٔ طبعنده شاه عالمک
رتبهٔ والای استعدادنی فهم ایلیوب
نیجه ییل اول بلوردی صادقانه خدمتن
بذل مقدور ایلیوب نظم امور دین ایچون
وصمت اغراض فاسددن بری الساحه در
ناخن انکشت انصافیله کار خلقدن
خیرخواهیدر ولی نعمت اندیشه سی
منجذب درکاهنه هپ بیکسان روزکار
وارمی آیا کمسه غرق بحر جودی اولمیوب
حاشه لله قالمدی عهدنده برنادیده کام
ویرمه ده یمنونت اضداده عدلی اتحاد
ظالم و مظلوم اولوب عصرنده یکرنک وفاق

پیک اندیشه قالور یوللرده پویان اولمده
نقش پای کردش چشم غزالان اولمده
شعلهٔ جواله دینسه کرم جولان اولمده
پی دوان اولسه نکاه اندازا معان اولمده
طرفة العین ایچره شکلی وقف نسیان اولمده
بر هواقصر معلای سلیمان اولمده
بندهٔ خاصی رکابنده شتابان اولمده
بویله برآصف یانندهٔ پای جنبان اولمده
بر وزیر معتبر کم فخر اقران اولمده
مستشاری بویله بر صدر سخندان اولمده
عقل کل ادراکنه مفتون و حیران اولمده
مدخر بر کوهر پاکیزهٔ کان اولمده
اعتبار دور غبتی حقنده هرآن اولمده
همدی خودسی هزاران در هزاران اولمده
عدل و دادی بر طباق حکم قرآن اولمده
رأیی بالجمله صواب نیکخواهان اولمده
انحلال عقدهٔ سربستهٔ آسان اولمده
کاری توفیق قلوب مستمندان اولمده
وارالیه سنک رکابی کهرباسان اولمده
چشمه سار لطفنه حسرتله عطشان اولمده
کشت امید ابر انعامیله ریان اولمده
تار و پود جامهٔ مهتاب کتان اولمده
کرک درنده شبان کوسفندان اولمده

حلم و لطفی عالمه تا اویله تأثیر ایتدیکم ــ آهوان آغوش در آغوش شیران اولمده

جان باغشلر حسن تعبیری دم گفتارده ــ جوش امواج سلاست آب حیوان اولمده

نسخهٔ سیمادن استدلال ایدر قصد دلی ــ فیلسوف طبعی ایمادن زباندان اولمده

نظرهٔ اولاده اکلر هر کسک ماهیتن ــ نطقه حاجت یوق فهیم راز پنهان اولمده

ایلیوب حبل متین شرعه دائم استناد ــ انتظام عالمه بر چیده دامان اولمده

مقتضای جفر حکمت بویله دربی اشتباه ــ کیمکه طالبدر جهان پر نظم وسامان اولمده

نیتن خالص ایدوب اول لمرضاة اله ــ خیره سعی ایلر قرین لطف یزدان اولمده

مظهر تامی بونیکوکار حمد وحک هنوز ــ شکر ایزدکم بو دستور فلکشان اولمده

مژده لر آفاقه شمد نصکره اصناف امم ــ شبهه یوقدر دست برد کافرستان اولمده

آصفا صافی ضمیر اصدر عالی کوهرا
ایکه ذاتک تخبهٔ صف وزیران اولمده

سنسن اول پیرایهٔ سر صفحهٔ اجلال کم ــ غیرلردن جودتک ممتاز ورجحان اولمده

سنده در خاصیت اکسیر همت سنده در ــ هر نکاهک کیمیاسی کامجویان اولمده

ای خدیو کامبخش مستعدان زمان ــ فیض مدحک آب جوشا جوش عرفان اولمده

طبعم استرکم سخنده ایلیم سحر حلال ــ کوسترم اعجاز مضمونی غزلخوان اولمده

خط دکل مرآت رویده نمایان اولمده
چشم عاشقدن سواد عکس مژکان اولمده

آه سرد مدن اولور پوشیدهٔ سمور ناز ــ زلفکم بر کردن کافور جانان اولمده

کیمش آتی خاره کلور جانبخش اولوب عشاقنه ــ مو بخنجر آب حیو اندر خرامان اولمده

دوشدی قالدی مردم چشمم رواق عشقدن ــ خال صنمک دربن چاه زنخدان اولمده

عکس حسنیله پری در شیشه در هر قطره سی ــ کرمی نظاره دن روی خوی افشان اولمده

کفتکوی عشقده لغزیده دریای بیان ــ سنک رفتار سخن حیرتله دندان اولمده

سامیا اولدی قصیده و غزل غیری تمام

تم

تم بالخير سخن ورد سروشان اولمده

بعد ازين اخلاص ايله عنبر فشان دعوت اول
كم فلكده قدسيان آمين كويان اولمده

يا الهي پادشاه دينى منصور ايليوب
قيل عنايت غالب ارباب طغيان اولمده

ايليوب ذاتن تربع ساز اورنك ظفر
دشمنى مقهور اوله دربند خذلان اولمده

ديدۀ حساددن حفظ ايله يارب الفلق
كم وجود پاكى دهره ظل يزدان اولمده

آصف پاكيزه كردارن دخى اقبال ايله
ايله دائم خير خواه شاه دوران اولمده

ايله تقديره موافق دائماتدبيرنى
كم خيالى روز وشب اصلاح دوران اولمده

مركزنده طول عمر ايله اوله ثابت قدم
شوقله تاكم بو هفت اجرام كردان اولمده

❋ تموزيه ❋

تموز ايرشدى جهان غرق تف وتاب اولدى
زمين حرارتله وقف پيچ وتاب اولدى

ايدوب كمال ايله كرميت هوا تأثير
چكيدۀ عرق كارخان كلاب اولدى

دوشنجه پرتو خورشيد قعر دريايه
درون يمده اولان ماهيان كباب اولدى

اودكلو شدت تاب تموزكم ذرات
جهانده هربرى برقرص آفتاب اولدى

بودمده قطرۀ باران دكل حرارتدن
اودكلو بوته كردون پر التهاب اولدى

سپهر غمامى كه ازندكى خورشيدى
مثال كلچۀ فولادارتدى آب اولدى

بو فرط حر هوا اشتداد كرمادن
طيوره باعث همرنكى غراب اولدى

عرق فشاندر اوده صفحۀ روى دريادە
خروش موج ايله جا بجا حباب اولدى

اودمكه زيبش تحرير وصفى تموزك
مراد ماشطۀ طبع مستطاب اولدى

ايدوب كلالۀ دوشيزۀ خياله اثر
چورنك سرخ علو خود بخود خضاب اولدى

ايدوب كه اخته سيمين قرص ماه تموز
دكل هلال فلك حلقه سازباب اولدى

نه باب دائرۀ حلقۀ فلك سايى
محيط مركز ملك فراسياب اولدى

نه باب ذرۀ ناچيز خاك شهراهى
يكانه كوهر سرتاج آفتاب اولدى

دخی علامت ناشسته رویی باقیدر | قراو بابده رخسودهٔ تراب اولدی
نه باب پادشهان جهانکیرانه | ملاذ مستند وجای انتساب اولدی
او بارکاهده کیوان هفتمین پایه | غلام حلقه بکوش فلک جناب اولدی
ملوک عالمک ایلچیلری بوزین سوره رک | کلوب اوباب سعادتده کامیاب اولدی
بو بابده سوزم اثباته قادرم دیرسم | که پادشهلره ده مرجع ومآب اولدی
نه بابدر که آنک سدهٔ معلاسی | همراسب شهنشاه مه رکاب اولدی
سپهر کوکبه شاه سکندر استعداد | که رأیی آینهٔ چهرهٔ صواب اولدی
او برکزیدهٔ عنا نیانکم اقبالے | قدم نهندهٔ اجرام نه قباب اولدی
فضای اوجده خیط الشعاع خورشیدی | خیام دولتنه زرفشان طناب اولدی
محیط کوزهٔ جودنده قطرهٔ ناچیز | نه آسمان یم لطفنده برحباب اولدی
ارتدی بیضهٔ ماهی هلال ایدنجه فلک | میان صولتنه تیغ شعله تاب اولدی
اولوب وزنده نسیم بهار انصافی | جنود فتنه برزیر لحاف خواب اولدی
فغان ایدر غم عالمده یوق زماننده | مکر که نالهٔ بیهودهٔ ذباب اولدی
حرمسرای شکوهنده کمترین کنجشک | کال زورایله ناخن زن عقاب اولدی
اولنجه ساحهٔ کهساره منتشر عدلی | غزاله پنجهٔ شیران سریر خواب اولدی
دم بهارده باران دکل خوی افشاندر | که دست جودی خجالتزس سحاب اولدی
او شهسوار صف آرای کامرانیکم | کمیت حشمتنه ماه نوركاب اولدی
زهی سمند ثریا قطاس چابکپای | که همچو صاعقه اولدمکه برشتاب اولدی
کمین شرارهٔ نعلی هلال رسمیدر | صعود ایدوب فلکه شعلهٔ شهاب اولدی
او خنك باصره جولانکه پیك اندیشه | دم مسابقه پسماندهٔ حجاب اولدی

خدایکانهٔ دهراشه فلک قدرا
معارف اهلنه لطفك که بیحساب اولدی

قصیده مه نظر ایت عاطفتله خنکادم | بو عرضحاله فقط شفقتنك جواب اولدی

فلكك ديد كلری نابرقراردن فرياد　　كه دل اننده ستمخوردهٔ عقاب اولدی
بوتنكنای فلاكتده قلب ناشاده　　همیشه كاری انكك رنجش عذاب اولدی
دردنی آتش محنتله ايليوب پرداغ　　تنور سينه ده لخت جكر كباب اولدی
فلاخن ستمی سنكسار ضجرت ايدوب　　مثال خاطر عاشق كوكل خراب اولدی
سپهر كينه وربدمنش خيالنده　　اذيت اهل دله موجب ثواب اولدی
كروه نادره سنجان نكته فهمانه　　عداوتی همه بی شك وارتياب اولدی
مدد رس اول مدد ای پادشاه ذیشانم　　كه لطف ومرحمتك دهره بیحساب اولدی
پناهكاه ايده لی دركه معلاسكی　　سپهره عرض نياز ايتمك ارتكاب اولدی
فتادكانه اولان دستكير سنسن سن　　كه يوز سورن دروالاكه كامياب اولدی

نكاه مرحمت ايت سامئ غريبكده
كه دركهكده اوده بندهٔ تراب اولدی

عنايت وكرمه مظهر ايله كيم ديه لر　　تلافئ ستم چرخ ناصواب اولدی
اميدسه مرتبهٔ خواجكئ ديوانی　　درونه مايهٔ تشويش واضطراب اولدی
بحق نور سنبی نائل مرام ايله　　درسعادتكه كلدی پرشتاب اولدی
بلندی مقصد مافی الضمير خاموش اول　　سخن رسيدهٔ سرمقطع نصاب اولدی
سوز آخر اولدی خلوص ايله بردعا ايتكم　　سروش غيب ديه مژده مستجاب اولدی
همیشه سوزش تاب تموز ايله تاكم　　زمين پرآتش وعالم پراضطراب اولدی
سپهری ذاتكه حق سايبان راحت ايده　　كه شكل فلكهٔ زرينی آفتاب اولدی
اولوب وجودی مربع نشين قصر حيات　　بنای عمر عدوتا كه پرخراب اولدی

❋ درحق پادشاه اسلام ❋

معين وياورك هر حالده رب مجيد اولسون　　سپهر كهنه سالك دوری بروفق اميد اولسون
همیشه طبع پاكك مظهر شوق جديد اولسون　　كونك كوندن يكی اولسون عهد اقبالك مديد اولسون

اولوب عيدك مبارك دولت وعمرك مزيد اولسون

کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

فروغ آفتاب اولدقجه پرتوبخش قرص ماه — شب و روز اوله ذاتک نورپاش برج دولتگاه
جهان افروز اجلال اوله نجم طالعک هرگاه — مشرف ایلیه امثال و امثالی ایله الله

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

وجودک محض خیر ایتمش جهانه حضرت مولا — ولی نعمت عالمسن ای سلطان ملک آرا
چکلدی خوان لطف بر وجودک دهره سرتاپا — نوله خلق اولسه بو بیتی هزاران حمدله گویا

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

خدا اکسکلمک کوسترمسون تخت معلادن — عدوی ملکک اولسون مضمحل اطراف و انحادن
بو در صبح و مسا انجق رجام حق تعالادن — مصون اتسون سنی از ارزخم چشم دنیادن

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک سعید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

پادشاهنشه صاحب قران سلطان هفت اقلیم — سر اقبالکه شایسته انجق افسر دیهیم
ایدوب شهلر نهاده آستانکده سر تسلیم — سزا بو نوع تبریکاته عیدک ایلیوب تعظیم

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

طلوع ماهتاب دولتک خلقی ایدوب مسرور — منارات و جوامع کبی ایلر شوقله پرنور
صفادن فرق اولنمز روز روشنله شب دیجور — همیشه کشور اقبالکی حق ایلسون معمور

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

کدردن صاف اولوب آیینهٔ طبع منورله — کورلسون روی بهجت دائما حسن مکررله
عروس بختک اولسون جلوه گستر زیب و زیورله — رسیده اولهسن عمر طبیعی یه صفالرله

اولوب

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه ک قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

وجودکله شرفیاب اوله هردم مسند عالی
اعالی اولمسون داماکه یوزسور مدن خالی

هلال آسامشار بالبنان قیل عبدر ومالی
آچلسون درکهکده قوللرینک باب آمالی

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه ک قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

بحمدالله زمانکده جهانک خلقی راحتده
دکل تأثیر یمن همتکله کیسه محنتده

کال پیرایدوب حق تختکاه دین و دولتده
ایده وقتنک کذر شهزادکانیله مسرتده

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه ک قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

اولوب سامی قولک تبریک عید ایله ثناخوانک
اولوردی دعای امتداد شوکت و شانک

ایدر فرش اطلس کردونی بوس ایتدکجه دامانک
بلند ایتدی عبودیتله قدرین فرط احسانک

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه ک قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

* قصیدهٔ فارسی *

رنک پنهانی بود کیفیت صهبای من
از خمیر بوی کل باشد کل مینای من

شوخی رفتارم از مژکان وحشت جاده داشت
هیچ کس آکه نبود از خویش رفتن جای من

میخورد کشت من آب از چشمه سار کهربا
کردباد از کردش رنک است در صحرای من

جون پرد رنکم ز پیشانی شود موج فنا
آشیان سازد ز نقش بوریا عنقای من

همچو می در شیشهها از جامهٔ کلکون لفظ
خویش را بیرون زند رنکینی معنای من

منت چشمکم ز آب چشمهٔ خورشید نیست
چشم تر روید بجای نرکس از صحرای من

آسمان سیرم بزیر سایهٔ مژکان خویش
سرمه شد مغز هما در دیدهٔ بینای من

مسطر لوح بیانم از رک یاقوت کشت
معنی رنکین چکد از کلک کوهرزای من

بادۀ کام دو عالمرا بیک ساغر کشم
چون کل رعناست امروز من وفردای من

کجروی بخت چون نقش نکینم کرده است
کر ردم از خویشتن خالی نکردد جای من

جلوۀ پنهانیم رنکین تر از بوی کلست
میشود رنک شکست من صدای پای من

رنک عیشم در دم پیری دو بالا میشود
ور در عنابشکفد از پنبۀ مینای من

خوابکاهم از سبکروحی حریر نشئه بود
شد حباب موج صهبا بالش دیبای من

چون کف افسوس من برهم زند هنکام یاس
از صدایش رم کند آهوی مطلبهای من

ان سبکرفتار نازک خلقت ضعفم که هست
سایۀ مژکان چشم مور خار پای من

حلقۀ خلخال پای خاکساری کشته است
بس که شد در زیر سنک غم دوتا بالای من

از فراز عقل تا دشت جنون غلطیده ام
حلقه شد چون حلقۀ زنجیر دست و پای من

آب رویم بسکه در هر قطره دارد زندکی
خشک شد آب خضر از جوش استغنای من

بر قد نظاره چون موج هوا پیچیده است
تار موهو مست از ضعف بدن رکهای من

میکند در هر نکاه تیز قطع دوستی
جوهر شمشیر شد کج بینی اعدای من

مینماید رک برک لب تشنکان عشقرا
چشمۀ آب کهر هر زخم خون پالای من

زان بود کوته بقدش جامۀ طول امل
همتر ابر دبالاد وش استغنای من

طینتم تخمیر از شیر لطافت یافته است
صافتر از پرتو مهتاب باشد لای من

❀ ترکیب بند ❀

دم در که ایلیه قلم راستین صفات
سجادۀ صحیفه ده قد قامت الصلات

دم در که ایده محفل سرلوحه ده سجود
نور سیاهه غرق اوله خلوتکه دوات

دم در که دانۀ نقط عنبرین دن
سلک بیانه نظم ایده تسبیح واردات

الله اکبر ایله منار بنان ده
سرکرم ذکر اوله چو بلال ستوده ذات

دم در که چاک ایدوب یقاسن کریه ناک ایکن
شرح ایده ماجرای دلی او بهین سمات

اشکیله دست شوی وضوی نیاز اولوب
هر قطره سی اساله فیض ایده چون فرات

اولدقجه

اولدقچه دوربین بکف نظرهٔ شهود
نزدیک اوله نگاهنه سمت مغیبات

پیچیده پای ایقهٔ خشک دوات اولوب
باعلمیه اوچابک صحرا ونکات

شاهین کبی دو مصرع بیتی اولوب جناح
بویله ایده معارج دعوات التفات

یارب بحق ماصدق نون والقلم
منصور اوله اوشاه جهان ظفرعلم

هر شب که دیده دن آچلوب پردهٔ رقود
مرآت دلده اولدی عیان پردهٔ شهود

تشمیر ساق همت ایدوب شاهد خیال
صحرای قلبی کزدی سراسر بلاحدود

اقبال ایدوب مبشر الهام ایزدی
ایتدردی جانی ذروهٔ تحقیقه دک صعود

ناکاه برفضای وسیع اولدی آشکار
کوردمکه صف کشیده طورر برنیچه جنود

بو حیش بحد ایله بو وادی نه در دیدم
دیدی که ای خبیر مزایای هر نمود

جمع توجهات قلوب رجال غیب
دشت عنایته ایدر امداد ایچون ورود

تصدیق ایدوب مقالنی شکرانه ایلدم
پیشانی نیازی فروبردهٔ سجود

سوردم بو نزم زمین عبو دیته اودم
فریاد ایدوب دیدمکه ایا واجب الوجود

شایانهٔ دعامه نورنبی سیف
ایله رسیدهٔ هدف طارم کبود

اعدای دین ودولت اولوب منهزم مدام
جیش موحدین اوله نصرتله شادکام

ای ناظم مراتب صف درصف نجوم
رونق فزای عالم هستی علی العموم

مربوط در سپهبد اعیان علمکه
بو تیه بیکرانده اولان لشکر علوم

سنسین ایدن بو عربده کاه خیالده
اضداد کائناتی تبر دآور هجوم

شیرین وتلخ وآتش وآب وظلام ونور
جنک اوزره در جهانده چو شادانی وغموم

بو کهنه کارخانهٔ نابرقرارده
هب بویله درو تیرهٔ دیرینه رسوم

هردمده انقلابده درین اصبعین
سکان خطهٔ عرب ومردمان روم

ای حی بی زوال وقدیر بلا مثال
دستکده در تصرف هرملک مرزبوم

ستمدن نیازمز بو درای فاطر السماء … ملك عدو خراب اوله چون آشیان بوم
دود سیاه طوب وتوفنك ایله دشمنی … ایله رماد دوزخ ادبار چون سموم

غالب ایدوب عدوسنه سلطان احمدی
ارتر همیشه شوکت دین محمدی

سلطان کامکار وخداوند بی نظیر … دادار جم نشان وشه آسمان سریر
صاحبقران عالم وخاقان جد بجد … شاهنشه مؤید ولشکر کش دلیر
آرایش اریکهٔ جاه وشکوه کم … چون کربه در وقارینه قبتله نره شیر
ظل خدا خلیفهٔ سلطان انبیا … سر تاج اولیا علم افراز دار وکیر
اجرای آیت ولکم فی القصاص ایدوب … آب حیات تیغ ویراغه یله ناکزیر
میزاب عدل وداد بری بری جوی لطف … تیغ وقلمله ایلیوب احسانی کثیر
عهدنده اول سکندر ملك عدللتك … هر سال اولور خضر کبی نورسته چرخ پیر
بولدی تمام روضهٔ دین ودول صوین … حقاکم اولدی باغ شریعت نمابذیر
دریاکبی جیوشی انك پرخروش ایدوب … باد وزان نصرتله قادر ونصیر

همچون نمایش خس وخار وحباب وکف
اعداسی مضمحل اوله دائم طرف طرف

بو قدر تنظیری پادشه کامران اولور … شهراه سلطنتده اکا همعنان اولور
پیرایه بخش تخت اصالتکه درکهی … مالشکر نواصی کردن کشان اولور
مورد ندر خلافتی اجداد پاکدن … کیم هر بری شهنشه سلطان نشان اولور
خاقان چین وخان خطا شاه هند وسند … خاك درنده سوده جبینی هران اولور
اول یکه تاز دشت جلادتکه رخشنك … سائس غلامی اشرف افغانیان اولور
نزد خرد دوران عواقب شناسده … بو دعوی حقیقتمز بی کمان اولور
تاروز حشر مظهر توفیق حق تمام … شاهان خاندان عثمانیان اولور
افغانیان امیری اوباغی بی شرف … قوللقی یدرسه بخشی والایمان اولور

قهر

قهر ایلیوب وجودنی الله ذو الجلال ‖ بغی ایتدیکی ایچون ایشی آه و فغان اولور

چکسون کشف مثال سرین جیب خرقه یه
قار شمسون صکاره قزلباش فرقه یه

کندین نه ظن ایدر او بیابان نشین غول ‖ باغی و طاغی اولدیغن انکار او بو الفضول
اطراف قندهارده مور و مکس کبی ‖ بولمقله قند مطلبه بر ایکی کون وصول
خامه ایکن قلمرو ایران نفاقله ‖ ایتمکله اصفهانی فقط مربط حیول
اول صورت اوغریسی متقول دروغ کو ‖ شهراه مستقیمدن ایتمش ایکن عدول
تغلیط ایله گروه بغی و فساده ‖ دائم مضل و ضال اولورکن مثال غول
حلق میان ریش ذقن جمع اختین ‖ کاولدی شعار شرذمهٔ رفض بی اصول
فرط تشیع ایله او کار شنیعه سی ‖ مسموع ایکن تواتر ایله ایتدیکی قبول
بیهوده ادعاسنن چه فائده ‖ اوضاع خود مشابهٔ ابن ابی سلول
باطل اوله جلال خدای علیم ایله ‖ حق صورتنده ایلدیکی شیوهٔ جهول

اشته کورر نه کونه ایمش شمدی جنک و حرب
ارسال لشکر ایتدی شهنشاه شرق و غرب

هر سودن اقدی لشکری سیل روان کبی ‖ جوش ایلمکده موج یم بی کران کبی
مأمولدر بودر که اسوب باد لطف حق ‖ چوق بلده لر مسخر اولور اصفهان کبی
اولسه گرک ضمیمهٔ ملک شه جهان ‖ قزوین و مشهد و قم و ری و روان کبی
فوج جنود پاک سروشان بو دفعه ده ‖ بی شک هجوم ایده سپه سنیان کبی
زیرا که قمع رفضه شهنشاه عالمک ‖ درکار در توجهی صاحبقران کبی
بر مقتضای فتوی شرع پیمبری ‖ منع بغاته همتی شیر ژیان کبی
اولمقده در مشارک تدبیری باخصوص ‖ داماد عدیلی خدیو جهان کبی
اول صدر بی معادل پاشای صافدل ‖ دستور عاقل آصف دور زمان کبی
یعنی وکیل مطلقی صدر موفقی ‖ رسطو ایله سکندر کشورستان کبی

تدبیر سنی موافق تقدیر ایده خدا
رشد و سداد و صدق و طویتله دائما

یارب بنور پاک جبین محمدی — یارب بجار یار گزین محمدی
یارب باسم اعظم ذات و برمزی — یارب بنقش فص نگین محمدی
یارب بسر سلطنت مفخر الرسل — یارب بشان دولت و دین محمدی
یارب بقدر رفعت تول و با اهل بیت — یارب بصهر جای نشین محمدی
یارب نجوم لیلهٔ معراج سدره تاج — یارب بسر عرش برین محمدی
یارب بفیض حکمت آیات بینات — یارب بحکم شرع مبین محمدی
یارب بدرس خانهٔ والای قرب حق — یارب بکنه علم یقین محمدی
ایله قبول سامی زارک نیازنی — کاولدر کمینه عبد حزین محمدی

سلطانی خادم الحرمینی مظفر ایت
هر قنده وار ایسه خصمنی مخذول و ابتر ایت

مدحت محمد پاشا

بارک الله زهی عاطفت ستاری — تعمیک اولدی متواری عدم آثاری
قالمدی آیینهٔ دلده کدورتدن اثر — اولدی صیقل زدهٔ دست صفا زنگاری
باغ دهرک بو سرتله دکل مستبعد — اولسه اشکوفه نمانا بمحل اشجاری
مختفی ایدی عروس تتق آرای امل — اولدی چشم دله آیینه نما رخساری
اویله سرگرم نشاط اولدی جهانکم زهاد — فلکی جام صنوبرده شفق خونباری
نوله اولمزسه بو هنگام سرور افزاده — بردخی قاعدهٔ گریهٔ محنت جاری
وار ایسه صورتکدهٔ چینه بودم ملزده صبا — شوقله رقصه گلور هر صور دیواری
دست برهمزن اولوب شوقله اهل دو جهان — چشم بخت سیه گردی دم بیداری
ایتدی آو بخته زنها دورع پیشه بودم — گردن زهره حمائل سکبی موسیقاری
بزم عالم اوقدر پر نغم بهجت کیم — ایتسه فرهاد بو ایامده ناخن کاری

صورت كاسهٔ طنبوره ده دونوب كوه كران
تيشهٔ مضراب ورك سنك اولور اوتاري

ثابتات اولدى مثال قطرات سيماب
بيقرار ايلدى شادى فلكك دواري

تيره بختانه طلوع ايلدى مهر اميد
مضمحل اولدى ظلام شب محنتكاري

زيور روى دكان اولدى متاع شادى
بعد ازين قالمدى كالاى فلك مقداري

ايلدم سر بكريبان تحير دلدن
بو مسرت ندر آياديو استخباري

پاى جنبان صفا رقص كنان تبشير
ديدى صدمژده ايا غمزدهٔ ناچاري

ينه افتاده لره رفعت وشان ال ويردى
اولديلر دست بدامان عطاى باري

ايتدى توفيق خدا نائل مهر دولت
او جهان داور دستور ملك كرداري

ايلسه سايهٔ خداوند معظم كم اولور
كوشهٔ دامنى فرق فلكك دستاري

بندهٔ حلقه بكوشش در جودى خاتم
برنكى دركهنك كاسه بكف جراري

وصف پاكنده ايدر كلك بديع الارقام
لوح تعظيمه بو تعبير ايله كوهرباري

آصف دور زمان ما حصل كون ومكان
نخبهٔ دولتيان مظهر الطف باري

چهره پرداز كرم دست به بالاى همم
مسند افروز حشم مصدر نيكوكاري

رائض ادهم اقبال محمد پاشا
كه ماننك علم افراز سپه سالاري

مشرق عاطفتنك مهر جلى شعشعه سى
صدف جاه وجلالك كهر شهواري

سرو موزون خيابان رفيع الشانى
كلشن مكرمتنك تازه كل بيخاري

سرفرو ايلمز اقبال ايله چنكيز اولسه
باركاهكده كمربسته اولان تاتاري

كاسه ليس ايلدى فغفور ايله شاه چينى
ريزه چينان سماط نعم بسياري

فلكى زيراساسنده بولور دركهنك
اولسه طرحنده سنمار خرد معماري

دست جودنده قلم التون اولوقدر كويا
ذاتى در قبلهٔ حاجات امم زواري

اولسه كونيني نوله دائرهٔ جودى محيط
عرشدر نقطه سى قطبين فلك بركاري

لذت قند مكرر كبى كام دهرى
ايتدى پرشهد صفا مقدم شير نكاري

کندیدر بنه نظیری وارسه دنیاده   ایتمه احول کبی مرأت ظنون انظاری

ایتدی بو معنئ تحقیق نمایی تأکید   مسند صدر وزارتده انک تکراری

خصمی دمبسته ایدر سرمهٔ توز قوسی   سویلدر قوت بازوسی لب سوفاری

اولسه روشنکر نظاره غبار قدمی   رشک آیینهٔ اسکندر ایدر انظاری

شفقتی بی سروسامانی آیقلندرسه   پای لنک ایلیه مزبردخی کج رفتاری

همتی اولسه اکر تقویه بخش ضعفا   بازه غالبتر ایدر مورچه طیاری

نامیه وایه پذیر اولسه اکر جودندن   دانهٔ لعل کران قیمت ایدر کلناری

عدلی تأثیر بلیغ ایلدی آفاقه نوله   پشت شهبازده کبک ایلرایسه رفتاری

دشمنی جوهر شمشیری ایدر سرکشته   کوسترر حلقهٔ کرداب یم زخاری

دهشت شعلهٔ شمشیر کف تمکینی   ایدر صو کبی تیغ کمر کهساری

تارومار ایده مکر ضربت دست شانه   سنبل زلف شکن درشکن دلداری

دور عدلنده کی اسباب پریشانیدن   اولدی کلدستهٔ جمعیت عالم عاری

اشته دولتله کرارخای عنان اقبالی   چشم خورشیده بصر اسب صبا رفتاری

حبذا اسب سبکسیر فلک پیما کم   کمترین کردرهی سبقت ایدر افکاری

آهوان دلشدهٔ عشوهٔ چشم شوخی   خوبلر شیفتهٔ پرچم مشکین تاری

حاصلی همچو بتان متناسب اعضا   اولدی مطبوع پسندیده انک اطواری

کورسه یکسنجده طرز جولانک عشاق   بردخی یاد ایده مز کردش چشم یاری

نعلنک اولسه اکر برشررناچیزی   کمترین جنبش ایله اطلس چرخه ساری

زیر غربالدن آغوش تماشایه آلور   ماورای فلکی راکبنک انظاری

کاغد باد کبی صفحه اوچر دستندن   واصفی آلسه اله کلک سبکرفتاری

سرحتن بنه قلم وصف ایده مز اولسه اکر   نه فلک حقه یدی بحر مداد جاری

آصفا صاف دلا بحر مروت کهرا   ای بهین در کرانمایهٔ فیض باری

سنسن اول پرده برانداز نهانخانهٔ جود
سكا مخصوص طلسم كرمڭ اظهارى

كلمدى سنجلين دهره وزير اعظم
كورمدى چشم جهان سنده اولان آثارى

ادم سنده بهكه حكم ايلرايدم كاسهٔ اكر
زيب دست ايتمسڭ آيينهٔ پرانوارى

كوزى قالدى فلكڭ حلقهٔ دكلدر كورينن
دركه رفعتڭك تا اوله خدمتكارى

هپ اقوب كلمده دركاهڭه اهل حاجات
بحر البته چكر كند دستنه انهارى

بندخى كوزهٔ اشكستهٔ اميد بدست
عزم ايدوب سوى يم لطفڭه قطره وارى

اولدى درياى دل آغوش كشاى امواج
صدف فيض نثار ايتدى درشهوارى

ايلدم زيور سرتاج مضامين ونكات
يعنى بو مطلع رنكين كهر مقدارى

تاب مى ايلسه خويكرده اوكلر خسارى
موج ميناى پريخانه ايدر انظارى

نكهى اولدى چوبادام دو مغز شيرين
چشم احول كوروب اول لعل شكر كفتارى

يادلعليله اولوب ديدهٔ ترشيشهٔ قند
بكزدى چوب نباته مژهٔ خونبارى

ايلدى غوطه خور حيرت او چار ابرونك
چار موج يم حسنى بو دل ناچارى

كورسه پيمانه بكف اول مهى ايلرزاهد
كردش جامه بدل سبحهٔ استغفارى

دل غمديده يى چرخ ايلدى محروم وصال
ايتدى آغوش به آغوش صف اغيارى

دادكر دون سيه كاسهٔ دون پروردن
كايلمدى اهل دله دايه غم واكدارى

اولدى خم قامت بالاى امل وقت شباب
چكمدن بار كران فلكڭ غدارى

اولدى برعكس اصول حركات دوران
ساز بختم سكبى بيجا نغم ادوارى

كرد خاطر اولور اهل سخنه كحل كلو
بويله قالورسه غم ومحنتڭ استمرارى

وصفكى بويلهٔ ايلردم ايامهر كمال
اولسه كوكلمده اكر ذره سرور آثارى

ايتمه بيهوده شكايت بوسلمدركم
دائما جوردر اهل دله چرخڭ كارى

آصفا طبعه ايدوب فيض مدحڭ تأثير
ايتدم انكشت نماخامهٔ كوهربارى

چاره يوق شيوهٔ تقديره رضادن غيرى
فهم اولنمز حكم سر خفى بارى

ایلدم همت اوصافڭ ایله پیوسته
فرق شعرایه سر سلسلهٔ اشعاری

فیض مدحکله بن اول شاعر ممتازم کم
چکرم نظمه بلا رشته در گفتاری

صف بصف لشکر ارواح معانی لطیف
اولدی بیت حرم ناطقه مڭ زواری

اوقدر نظم سلیس خنده لطافت وارکم
قلمدن اولور آب کهر آسا جاری

نظم رنگینمڭ انگشت مصارعده اولور
طمله یاقوت کبی هر نقط هموار‌ی

انوری سخن آرایی ایدر داغ بدل
مهر برج شرف مطلعمڭ انواری

پای تخت سخنمده اولهمز جملتله
عرفی زانوزدهٔ صندلی پنداری

الصلا نادره سنجان سخن فهمانه
اشته میزان قلم اشته سخن معیاری

نیجه فخر ایلمسون طبع بلند اقبالم
برسنڭ کبی وزیرڭ اوله مدحتکاری

قومباهاتی خلوصیله بترای سامی
بردعا ایله کاوله زرق ویادن عاری

تاکه آثاری ظهور ایلیه سیاراتڭ
دوندره دست قضانه فلڭ دواری

اوله بی زنڭ وکدر زیور زانوی نشاط
دائما آینهٔ طبع صفا کرداری

عمر دولتله اولوب صدر وزارتده مقیم
ایده اقبالنی کوندن کونه افزون باری

❋ قصیدهٔ بهاریه ❋

می کبی ویردی صفا رشحهٔ باران بهار
چقدیلر خنده کنان روی زمینه ازهار

جویلر حلقهٔ خاتم اولوب اطرافنده
کوری نورفص زمرد کبی شکل کهسار

تتق سرخی عروس کل ایدنجه سرپوش
سیم تلدن اکا آویزه‌لر ایتدی امطار

آل سایه چوقدن خاکه دوشر فرش لطیف
پرتو سایهٔ رنگین ایله وردکلزار

طفل کل غنچه نڭ آغزنده دکلدر شبنم
بانڭ ناکه رس بلبلدن اولور آبله دار

سیمدن تکمله در غنچهٔ زنبق کویا
دیدهٔ نرکسه عرض ایتمده میل زرکار

کل زکل بلبل ایدوب ورد سحرکاهی تمام
مصحف ایلدی آویزهٔ میخ سرخار

ژاله‌دن اولدی چو مجموعهٔ کل آب زده
قوریدر صفحه‌لرین آچش آنڭ باد بهار

غنچه در حقهٔ الماس تراشش لعلینی
سرفرو برده بنفشه برایاغ اوزره طوروب
مظهر نور تجلی ورق سبز یدر
سرنکون بید اکلوب کوش کله ویردی خبر
ساغرین طوتسه نوله لاله ایکی دستی ایله
ینه هر سرو سهی دستنه جاروب آلمش
باغبان اولدی ینه خواجهٔ صاحب دولاب
نقد برنی کف جوصویرینه خرج ایده رك
ساز در هر کیه تازه کنار جو ده
سرودن تا که قونوب فاخته ایتدکده مقام
بلبلك لانه سیدر کاسهٔ طنبوره بدل
غیری مرغان ایده مز نغمه سنك بیکده برین
کوثر جنتك انهاری ملاصق جاری
ویرمه ده قلبه فرح کوك صوخیابانده
هر چمن صفهٔ پرژاله لب جوی اوزره
آچلور باصره دن سمت مشامه ره نو
قوت نامیه ده شویله تقاضا وار کم
هیئت پرتو رنکینی دکل امر بعید
ذوق امروز ایله شوق سحر فرداdن
ایتدی رسام حمل دائرهٔ روزی وسیع
روز چون ورد سفید اولدی تمام اشکفته
موی باریك وش اولدی شب تاریك بدید
بکزدی ایل هلال یاقه سنه دریاده

نفخاته جکر آندن قلم صنع کنار
آتشین برك کله سجده ایدر هندودوار
کویا نخل کل اولدی شجر اخضر نار
سویلدی خاکه رجوع ایده جکن آخر کار
عیش یکروزه ایچون حکمده یلمزجه خمار
ساحهٔ خاطر پر غمدن ایدر دفع غبار
نقد کارنده بولوب نشو و نمای هر بار
ویردی سرمایهٔ سرمایه خلل تاب بخار
بادی نغمه اولوب آکه نسیم اسحار
راستدن ایلدی برشعبه ایله آصمه قرار
طیران ایتسه اولور شکل پری موسیقار
حسن صوت ایله اولوب واحد کالالف هزار
قامت حور ایله همسایه نهال کلزار
موج عنبر کبیدر صانکه ظلال اشجار
اولدی تمثال سیه خال لب نوخط یار
زیب سرشیشهٔ چشم اولسه اکر عکس بهار
آبه عکس ایلیجك مهر سپهر دوار
سبزه ده اولسه چونیلوفر جوی کلزار
اورته ده موی میان کبی کورینور شب تار
نقطهٔ لیل ایدوب مرکز خط پرکار
ایل مانند بنفشه کورینور بیمقدار
کاسهٔ چرخی لبالب ایدیجك شیر نهار
هر نفس باصمه ده درقاره سن انهار نهار

کردش جام می ودائرهٔ عشرتله   دوندی نه باغچهٔ چرخه زمین کلزار
اولدی کل مهر وهم سنبل مهتاب سمن   لاله مانند شفق نجم درخشان ازهار
کل رعنا کبی اوصاف بهار یده نوله   اولسه برک سخنم رنکین پذیر تکرار
غرضم معنئ رنکین ایله هر بر بیتی   اینمه دن تختهٔ اشکوفهٔ باغ اشعار
کل صدبرک مدیحن اونهال جودک   اینمه درشفه قلمدن چو شقایق اظهار
اونهال چمن آرای وزارت کم اولور   قلمی شاخ برومند عطای بسیار
سرو موزون چمنزار اصابت رأیی   دقتی رشتهٔ کلدستهٔ جمع افکار
نطقی فردوس حکومتده زلال تسنیم   نفس پاکی نسیم سحر فیض آثار
شمه در نفخهٔ معنای کل خلقندن   نسخهٔ چار فصول ایچره بتون فصل بهار
فی المثل همتی بر نخل معلا در کم   اولدی هر برکی آنک شهپر عنقای وقار
دامن کوه وقارنده کشف بجه مثال   جبل قاف سراندر شکم استحقار
شبچراغ کهر وصفی ایدر بویله ظهور   موج در موج اولیجق بحر سطور اشعار
دریکتاسی همم زیور سرتاج کرم   هرسی فن حکم صدر فلاطون کردار
مالک دولت ودین آصف صاحب تمکین   رونق صدر نکین زبدهٔ اشراف کبار

داور مهر علم یعنی وزیر اعظم
کم انک پنجهٔ فرمانیدر افلاکه مدار

شمع تدبیرینه تقدیر الهی فانوس   شعلهٔ امرینه پروانه بو چرخ دوار
شرقدن غربه دکین بیضهٔ حکمی کوری نور   دشت بهنا ورعدلی وقدر در هموار
کنج باد آور ابر کهر افشاندن اکر   الدیغن صاقلمه کیسهٔ اصدافه بحار
خامه صد شرم وحجاب ایله ایدردی تشبیه   او محیط کرمک کفنه وقت ایثار
تربیت بولسه نم ابر کف جودندن   یشروب کسب نما ایلرایدی هر خس وخار
نامیه مشرب صافندن آلیدی فیضی   ورد رعنادنی یکرنک آچیلوردی بیخار
طمله یاقوت قدر دانه سی ذی قیمت اولور   اولسه کر پرورش آموز عطاسی کلنار

فکرتی پرده برانداز خبایای امور
سلکی مفتاح نهانخانهٔ فیض ستار

نقش ایدر لوح نگاهه قلم مژگانی
اولمدن ولده لب آلای تکلم اسرار

پیش هلمنده اولور تیر سخن البت راست
قدا قراری کان ایتسه ده بار انکار

ایتسه صیاد اگر طالع فیروزسنی یاد
دامدن اول اترکندوسنی فتراک شکار

دشمن دولتنک راحتی یوقدر مثلا
گرز هر لنسه اولور اگر چورک حلقهٔ مار

ضعفاسی اثر حفظ ومکافاتی ایله
زیر پایه آلمز ظالم مظلوم آزار

اولور آزردهٔ پاسی مژهٔ موهوسی
ایلسه فیل گران دیدهٔ مور اوزره گذار

هر کسک ذوق ورفاهیتیدر مطلوبی
استر اولدیغی عالمده عموم اکدار

ذره دکلو قومدی مصقلهٔ انصافی
لوح مرآت خواطرده غبار زنگار

خلقه آسایش ایچون یاپدی حکیم رأیی
عرصهٔ صلحده بر قصر متین وهموار

قبه سقف اولدی سپر نیزه ستون تیغ کمر
قفسی زره وعلم رأیت ویکان مسمار

دور لطفنده که رزم اولدی مبدل بزمه
اولدی بیکار اوقدر آلت جنک وپیکار

تیغ شب تاب مثال نگه چشم بتان
خواب راحتده نیام ایچره هم آغوش قرار

بکزدی. تخته مطربده کی موسیقاره
تیرکشده کورینن تیر مرتب سوفار

عهدی سرمایهٔ توفیق قلوب اولدی مگر
اختلافاتی رقیب ایله ایده عاشق زار

اتفاق اوزره زماننده فلله الحمد
نکته سنجان معارفله سپهر غدار

شاهد بختنه نجم سیه اهل دلی
ایلمدی ماشطهٔ همتی خال رخسار

رأیکم بدرقهٔ سمت مصافات اولهلی
آچدی صحراسی توافقده طریق هموار

عذرلنک ایلیه مزشق عصا ایتدیکنه
رآست طبعان ایله شمدی فلک کجرفتار

هنر اربابنه باب کرمی ناسد دد
مستعدانه عطایاسی بلا حد وشمار

رفعت استرسک اگر پایه دوش آرای دل
هر اینسک ذلت ایله اولمیه تا کم دشوار

آصفا کامور اصدر سماحت کهرا
ای کمین رشحهٔ بخشایشی بحر زخار

عرضحال ایلمک استر عقب مدحکده
یاد آهمله برازجوی مدادی ایده یم
یعنی اوضاعنی تحریر ایده یم طالعمک
دیرمز آمیز نشئ دریایه تغیر بلوردم
دادبو چرخ سیه کاسهٔ دون پروردن
حیفکم قالدی درخت املم خشکنما
کلسه اندیشه یه کلچینی نخل امید
زاغ وحش نابجل نوحه ایدر بخت سیاه
دور جام طربی شعلهٔ جواله مثال
باعث لغزش اولور کجروی طالع دون
دوشدی کردابه کوکل دائرهٔ حیرتده
برک سامانمی هب خرمن حرمان ایتدی
قالدی مسودهٔ خلیاده بیاض اولمدی کام
قیل شرفیاب صنق خاطرمی یاب یالکز
کسه تعمیر ایده مز قلب خراب آبادم
بر توجه بتر اقبالک ایله معمور ایت
بیلوردم فرط قبول کرم واحسانک
کوکب سوختم ایتدرمدی برکون راحت
دود آه ایله کوز آچدرمدی کرد آلام
سد شکوایی جسارتله نوله بازالتسم
عفو قیل وصف جمیلکده قصورم واریسه
هیچ تکاپوی مدحکده کلورمیدی فتور
بویلهمی جنبش ایدردی رک نبض قلمم

اذنک اولورسه اکر کلک پریشان کفتار
بهم آمیختهٔ قلزم بی قعر وکنار
ماجرای دلی سویلیه یم بر مقدار
قره طاغدن جریان ایتسه ده موج انهار
ایتمدی مزرع آمالمه بر قطره نثار
طفل دل کورمدی هنکام ظهور آثار
دوحهٔ قلبم ایدر شعله صفت آتشبار
آشیانندن اولور بلبل طبعم بیزار
طرفة العین ایده مم زیور دست انظار
ساقی چرخ الیمه ویرسه ایاغ سرشار
بولمدی ساحل مقصودده بر جای قرار
روزکار ایلمدک محو وتلف حبه می وار
رشتهٔ سطر غم اولمش ایکن جسم نزار
احتیاج ایله بنی غیره مدد ایلمه خوار
کرم ولطفک اولور انجق اولورسه معمار
یتر اولدم یتر افتادهٔ خاک ادبار
ایتمز اشکسته یقل دیودرد نم تکرار
عرصهٔ خانهٔ ویرانم ایدوب وادی نار
چشم بختم نیجه بیدار اوله قالدم بیزار
چونکه باب کرمک خلقه دکلدر دیوار
قورمی تحریک زبان ایتمکه قید اکدار
پای اندیشه ده اولسیدی مجال رفتار
ضعف طالعله اکر اولمسه طبعم بیمار

پست اولور میدی بنم قوّت استعدادم — چکمسم حمل ثقیل غم دهری هر بار
یوخسه اول شاعر زورآور عصر ایکه اولور — پنجهٔ نظممک افسرده سی روح عطار
بیت معمور فلک مرتبه در هر بیتم — فوج فوج اولمده ارواح مجرد زوار
قوس دستم منحرف اولدقده کتابتده بنان — ناوک خامم ایدر طائر اعجازی شکار
چیقر خامه بغلکیر اوله رق عرشه سوزم — سلّم قصر هنردر بو سطور اشعار
براشور منتظم سلک مباهات اولسه — دلدیکم منقبت ذکر ایله بو درشهوار
کرمدی بیتنه برفردک اولوب طبعنه زوج — اولدی خلوتکه نظممده معانی ابکار
توأمان طوغدی هپ اطفال معانی اندن — جفت ایدوب مصرع ابیاتمی کلک سحار
دهرده اولمسه مجموعهٔ باقی دیر ایدم — جمع اولمز بو قدر لفظ معنی بسیار
توریه صنعت تشبیه وجناس وایهام — استعارات وکنایات ومصنع گفتار
برسی قیمتر کل زیبا ایله ورد ساده — بکزه مز ناطقهٔ غیره بو شعر هموار
نظم رنکینی کشاد ایله هنر کوسترمدم — ایتمدن پردهٔ اغلاقی نقاب رخسار
کلکم استاد صورکار تخیلدر کم — نقطهٔ جوهر فرد اوزره ایدر نقش ونکار
فکر باریکمه توز قوندیرمز هیچ کمسه — ذیل معنایه مکر طوقنه خاطرده غبار
کورسه بو سبحهٔ لؤلؤیه مشابه سخنم — نابجا دخلنه اتمزمی حسود استغفار
زهر اولور دشمنه یا زهر دل احبابه — اثر شق یراعه مده دو خاصیت وار
بو قصیده م نوله سردفتر دیوان اولسه — نامنی ملهم غیب ایتدی رئیس الاشعار

سامیا تا بکی اطناب تمدحله کلام
بعد ازین ایله دعا وردینی زیب دستار

تاکه فیاض ازل ساهرهٔ غبرایی — نوبهار ایله ایده غرقهٔ نور ازهار
حشر اجساد نباتات ایله تاکم هرسال — قدرتن ظاهر ایده صنع جلیل وجبار
کورمیه روی خزان باغچهٔ اقبالی — چمن دولتنی حق ایده همواره بهار
سرو ذاتی اوله پیچ الکن ذوق جاوید — قونمیه کوشهٔ دامانه کرد انکار

حشره دك كلشن دولتده صقالرده اولوب | ايده ايقاد چراغان كثير الانوار

قصيدهٔ بهاريه درمدح ابراهيم پاشا

اول بهار اثرى ينه اولدى جهان پرفيض كام | ميناى دل اولدى مى شوقيله لب برلب بنام

هر لاله ياقوت كون اولمقده در ساغر نمون | مانندیدر سرنكون دونسون صراحيلر مدام

كللر آچلدى روبرو ايشكده بلبلر غلو | مستانه جولر سوبسو كلشنده جارى صبح وشام

سنبللرين چوزدى صبا زلف مثال دلربا | تفريح جان اتمزمى يا ايتدكجه تعطير مشام

طوتمش الندە كل اياغ صحن چمن بزم فراغ | رنداولنه كلكشت باغ بى يار و مى اولسون حرام

ساقى اياغ ال دستكه احسان تام ايت مسكره | باقمه فراز و پستكه طولدر شراب لعل فام

بودمدده عشرت دمى كور وقت فيض خرمى | كل اوزره سير ايت شبنمى ويركده كوزدن پيام

مى ديديكمدر عشق پاك پيمانه قلب دردناك | ساقيسيدر بى انفكاك فيض خداى لاينام

خمخانه سى بونه فلك مستانه سى انس وملك | حلقه يوقدر ريب وشك چون زمزم بيت الحرام

بو بادهٔ درجوش ايلمين حيرتله بيهوش ايلمين | برقطره سين نوش ايلمين مست اولدى تا روز قيام

غمدن دلى ايلر خلاص كيفيتى بى اختصاص | پيرايهٔ بزم خواص آرايش طبع عوام

سازه ويرر سوز صدا خمر مجازى يه صفا | عشاقه داغ ابتلا معشوقه خال مشكفام

عشق آتشيدر متصل هستى كداز آب وكل | مشكاة شمع جان ودل اندن فروزاندر تمام

عشق اولدى سيمرغ آشيان ظل هماى لامكان | ترك كلاه تاركان تاج سلاطين عظام

عشق آيت كبراى حق سرنامه زيب هر ورق | عقل كله لوح سبق اول صفحهٔ وحى ارتسام

اول نسخه دن تسويد ايدر لوح خياله دل مكر | الهام حقى سر تسرلى خامه وحرف وكلام

مكره اولوب اولدن عيان صد معنى راز نهان | خاتم ايدر رطب اللسان اوصاف صدر نيك نام

صدر صدورى بدل غيرتكش دين و دول | نظم آور ملك وملل دستور صاحب احتشام

اول صدر ممدوح السير اول داور روشن كهر | اول مستشار پرهنر اول آصف عالى مقام

لطف خدادر عالمه انعامى غالب حاتمه | واجب در هر آدمه ايتمك شناسن التزام

سير ايت كف احسانى دهرك دوكندى كانى | كمتر در غلطانى نثر ايده مز بحر وغمام

سلطان دهرك محرمى داماد صدر اعظمى ‖ دستور صاحب خاتمى انكشتناى خاص وعام

سرجوش عمان كرم دركاهيدر كان كرم
يغماكن خوان كرم پاشاى ابراهيم نام

ملك جهانه كلمدى مانند ذات اوحدى ‖ دنيايى ممنون ايلدى اول سرور فرخنده نام

جود وسخاده بى رياشبه ونظير اولمزاكا ‖ جعفر ركابنده سزا اولورسه بركمتر غلام

توفيق حقدر يارى دفع ايلدى شور وشرى ‖ معمور ايدوب هر كشورى عصرنده راحتده انام

فرمانبرى تيغ وقلم محكومى اصناف امم ‖ تدبيرى دهره دمبدم پيرايه بخش انتظام

لطفى كه عدل وداد ايدر آفاقى يكسر شاد ايدر ‖ بلبل فقط فرياد ايدر اولداخى پرشوق وغرام

برفردى چرخ فتنه كار ايتمزدم عدلنده زار ‖ مرغ دله كيسوى يار اولمه مكركم طوق دام

رفع ايتدى عدلى بى ستم بينونت اضدادى هم ‖ انسيت كرك وغنم ايلر هزاران اغتنام

عهدنده آشوب ومحن كم كشته در آفاقدن ‖ عدليله نيران فتن افسرده بردوسلام

دنيايه فيض شاملى راحت رساندر حاصلى ‖ انصاف طبع كاملى مشكل كشاى هر مرام

عطرشناس ناكهان ياد ايتسه اولور بيكمان ‖ مژكان چشم خستكان شانه زن زلف منام

اى زيور صدر كزين اى داور مسندنشين ‖ اى صفدر نصرت قرين اى ذات برجيس احترام

سنسن ملاذ بيكسان كهف الامان آرام جان ‖ خاطرنواز بندكان اكسير اعظم بخش كام

دركاهكى اهل هنر ايدوب ملاذ ومستقر ‖ اقبال طالعله ايدر كرد وندن اخذ انتقام

بو عبد خاصك سيادركاهك ايدوب ملتجا ‖ اولدى بو نيت مدعا لطفكله مقضى المرام

مظهر اولوب الطافكه احسان طبع صافكه ‖ شايسته در اوصافكه اينجو كبى ويرسه نظام

طبع ايلدم بعد ازين بو وجهله عهد متين ‖ كم خامهٔ فيض آفرين ايدوب ثناكى التزام

ايتدكجه فيض حق ظهور اولدقجه طبعم غرق نور ‖ هيچ ايتميه اندن ظهور اوصافنك غيرى كلام

سامى بونيت اوزره كل اظهار ايدوب حسن عمل
ويرنظم پاكه ماحصل دعوات خير ايله ختام

فصل بهار ايله جهان تاكم اوله رشك جنان ‖ اقبالك اولسون بى خزان چون روضهٔ دار السلام

مى

اقبال عمرک دائما افزون ایدوب باری خدا   حسادک اوله مبتلا درد وغمه بی انفصام

درحق شهید علی پاشا

بهار ایردی ینه صحن چمن پرزینت وفردر   بهشت جاودانیدن جهانک لطفی برتردر
بلور چشم حقیقتله تماشا ایلین عارف   جمال حقه هر برک چمن برکونه مظهردر
فلکلر درخم فیروزه فام صبغة اللهی   نباتاتک انکچون هر لباسی لون دیکردر
لب جوصو کبی تقریر ایدر لطف چمنزاری   سرولر خامه درکف نقش پرداز کل تردر
دکل اشکوفه لر اشجاردن ریزان اولان خاکه   لطافتله زمین آیینه دربو عکس اختردر

لطافتله زمینک سایه رنکین ازهاری
دماغ جانه مانند نفشه نکهت آوردر

بریشم رشته کلدسته ایتسه باغبان ممکن   رک سنک اوبله تأثیر هوادن نرم خوشتردر
اولور کل چوب خشک لانه بلبلدن اشکفته   تقاضاسی نمالکم حد ذاتندن فزونتردر
بهارستانی یازدی لوح باغه کاتب قدرت   مسلسل موج ایله باریک جولر آکه مسطردر
زمردکون ورقله شاخ پیچاپیچده غنچه   قفسده آل منقار یله طوطی سخنوردر
نسیم نوبهاری فتح ایدوب کوهرنثار ایلر   طلسم باغه کم چرخ فلک قفل مدوردر
نسیم چیره دست آنی صارر سرو خرامانه   آچلدی تازه لندی یاسمن دستار دلبردر
بشل دیبادن ایچولی جبینلک برک شبنم پوش   درونده عروس غنچه بر پاکیزه دختردر
مقام اوج شاخ کلده تقسیم نشاط ایلر   نه نغمه ایتسه تکلیف استمز بلبل مخیردر
دم صبحی بیاض کردن حورای علیین   جبین شاهد فیضه شبی زلف معنبردر
شب مهتابده سیر لب جو نظره کلشن   مذاق خواهشه همچاشنی شیر وشکردر
دوشنچه جو بپاره پرتو خورشید عالمتاب   درون شیشه ده عینیله نارنج مدوردر
مسیح آسا شمیمی مایه بخش زندکانیدر   بخورمریمه هر لاله بر یاقوت مجمردر
چمن تااوبله جوشا جوش امواج طراوتکم   تماشاده نکاه آرزو کویا شناوردر
سفاینده درختان بادبان آچمش سفید وسرخ   چمن صحنی دو تمامی بهاره بحر اخضردر

شراب

شراب ژاله‌ کلشندن اولمز مهروش سیراب ... انکچون ماهتابان کاه فربه کاه لاغردر
بو هنکام صفاده نظره سنج کلستان اولمق ... ترازوی قیاسس دلده جنتله برابردر
نه عالمدر تظاره صفوت آیینهٔ جویه ... تماثیل صور عکس افکن حسن مکرردر
کورنجه مهرایدر بام فلکدن کندوسن پرتاب ... حضیض خاکه اودکلو عرق نورزیب و زیوردر
حکیم نامیه بی شبهه شق الارضه قادردر ... که اظهار ایتدیکی هپ کنج الماس و دروزردر
خیابانه دوشندی بر چچکلی مخمل سبزی ... صبا ترتیب ساز مجلس شاهانه کستردر
عجبمی تختهٔ اشکوفده اولسه مربع ساز ... که اورنکه ربیعه لاله شاه تاج برسردر
بهارک وصف رنکینی ایله هر بیت مطبوعم ... مزین شیشه شیشه لاله لرله درد احمردر
دبیرزوب اشکوفه‌دان صفحهٔ سیمین نکار اورزه ... چمن پیرای خامم کلفشان بزم داوردر
نه داور آصف صاحب خرد دانای بیهمتا ... که ذات بینظیری معتنای هفت کشوردر
مشیر بوعلی حکمت خدیو مشتری فطنت ... فلک جاه سماحت مستشار بیک اختردر
حقایقدان اشیا فاضل نحریر مستثنا ... پناه پیر و برنا صدر ذیشان هنروردر
سمی حیدر کرار دستور دلی کردار ... مشار بالبنان روزکار وجود کستردر

وحید عصر داماد شهنشاهی علی پاشا
که هر نه رأی ایدرسه امرینه عالم مسخردر

اوروتق بخش دیوانخانهٔ صدر وزارتکم ... وکیل مطلق شاه جهانبان مظفردر
فلاطون پیش ادراکنده شاکرد سبقخوانی ... ارسطوی زمانه درکه عدلنده چاکردر
قوانین حکمده رستطالیس دقایق سنج ... نوامیس خداده نکته‌دان هر سخنوردر
ضمیر پاکی برج آفتاب حکمة الاشراق ... حریم قلبی عرش قدسیان شمع انوردر
سرشت نازنینی مهبط انوار استعداد ... وجودی عطرشاهی کرامتله مخمردر
غبار درکهیله مهر کرما کرم انسیت ... سه نوحلقهٔ باب رفیعیله برابردر
بنان کلکی حل و عقده نا خنکار آسانی ... شکار فتق و رتقه شیر فرمانی غضنفردر
حواس باطنی چون نجهٔ خورشید اولوب ظاهر ... انککم قلبی روشن نور فیضیله منوردر

عجب مجموعهٔ سر خدادر عنصر پاکی
مجسم عقل و رشد محض بر نور مصوردر

دلی گنجینهٔ الهامدر وقت خموشیده
تکلمده زبانی ناودان آب کوثردر

جبیننده کرامت ماهتاب آسا نمایاندر
کلامنده لطافت جان شیرین کبی مضمردر

جهان ممنون حسن خلقی عالم بندهٔ لطفی
ثنای دولتنده جمله سی مجبور و مضطردر

بو اخلاق حسن بو عاطفت بو عدل و بو شفقت
بو فضل و قابلیت غیره بی شک نامیسردر

رعایا پرور و ظالم کش و حامیٔ بیت المال
حمیت نام رشوت محیٔ دین پیمبردر

وزیر بیمدانیدر خداوند ملک خوددر
مدبردر سنجیده‌در متقیدر اهل پروردر

بو بر ممدوح عالیمنقبتدر کم سخن سازان
نه کونه وصفه آغاز اتسه اندن ذاتی برتردر

ستوده منقبت صدر اخداوند فلک قدرا
غبار آستانک آفتابه زیب افسردر

سن اول عادل وزیر بیغرض صاحب مروتسن
که عهدکده احبا خوش دل و اعدا احقردر

زمانکده جهان اویله مرفه کم غریبانه
حجر بالین پنبه خاک کلخن بویله بستردر

تون دنیایه ایتدک خلعت آسایشی الباس
جهانه فیض عام رأفت وجودک سراسردر

تلوندن بریدر جملهٔ اوصاف ممدوحک
قیام ذات پاککله عرض همرنک جوهردر

کدورتدن مصفا اولدی روشنگر عدلک
مرایای زمین همحال مرأت سکندردر

مصافات اوزره در جیب دست شکوا کر بانده
دم عدلکده مظلومان ایله ظالم برابردر

نوله صوفی صافی مشربه طعن ایتمسه زهاد
بو دمده سنک مینا بر بریله آشنالردر

نتیجه کلمشدر دهره سلطانم کبی ممدوح
تواریخ سلف منظور چشم عبد احقردر

عجب عهد موافقدر که شمدی اهل استعداد
نه خصم طالع و نه دشمن چرخ ستمکردر

مقدم زیور دیوانچهٔ نسیان ایدی اشعار
هنوز آرایش مجموعهٔ زیبای سروردر

متاع نظم و انشا نقش تمنای قبولکله
مزرکش اطلس کردونله همقدر و همسردر

بحمد الله دکان چارسوی اعتبار نده
درر ای سخن سنجیدهٔ میزان کوهردر

بو اندرینی ظهوردر غبطه‌کله شاعران خوشحال
همیشه التفاتکله سخن سنجان موقردر

اوشاعرکم سخن ساز اولمیه وصف بتر نفکده
اکر شیر اولسه ده قوتده طبعی کندوسی خردر

یاخود ادل سوزکه سلک دحکه نظم ایتمیه کوهر
دریکتاده اولسه قدری چون خرمهره کمتردر

هله وصفکده بو عبد ثناخوانک کبی اولماز
لبیب نکته پیرا شاعر پاکیزه کوهردر

کهرپاش کهربان هنر وصاف نازک طبع
غزل پرداز معنی منشی مضمون پروردر

زبان تازیده حسان شیرین لهجهٔ ایهام
قصیده کویلقده خیلی استاد هنروردر

دواتنده مدادی خال روی شاهد الهام
بنانندہ قلم صور تکر صدکونه پیکردر

سواد شعری شعر پرچم خوبان معنبردر
مضامین معقد آنده پیچیده کرهلردر

زبانی ترجمان سر غیب الغیب اندیشه
ضمیری قاصرات الطرف باغ خلد منظردر

اکرچه طبعی مرد ادیده رکبان بلاغتدر
تغزلده ولیکن جلوه ساز طرز آخردر

نکاهم رشتهٔ کلدستهٔ رخسار دلبردر
صف مژکانلرم خودشانهٔ زلف معنبردر

خیال لذت کلبوسهٔ لعللیله جانانک
صنوبر شکل دلان دل کوییا بر کله شکردر

ایدوب چاک کریبان سینهٔ پرداغی کوستردم
اوشاه ملک حسنه شهر دلدن عرض محضردر

نه خوشدر مست شکر خواب ایکن بادام چشم یار
جبین پرموج چین عشوه چون پالودهٔ تردر

یترسامی اوزاتمه زلف مهرویان کبی نظمی
که زیرا قافیه حال دهان تنک دلبردر

خلوص قلبله ایله دعا شمدن کرو چونکم
قصیده آخر اولدقده دعا امر مقرردر

ینابیع شئونات تجلیات باریدن
که رشح شبنم لطفیله عالم تازه وتردر

همیشه کلشن اقبالی پرنشو ونما اولسون
سحاب نوبهاری باغ تاکم فیض کستردر

بهار دولت وعمری خزاندن اوله آسوده
که بوی ورد لطفیله دماغ جان معطردر

❀ عیدیه درمدح ابراهیم پاشا ❀

هلال عید کم پیرایه بخش چرخ میناد
عمود صبحله طاق بنای عیش برپادر

زهی صبح طربکم گردن جانانکبی مرغوب
سواد لیل ایسه مانند زلف عنبرآسادر

سرنده شاهد عیدک هلالی اولدی دستاری
صارلمش نازکانه حق بودرکم طرز زیبادر

قیاس ایتدم کوروب شکل هلال بهجت افزایی
دم وصلت چوزلمش تکمهٔ جیب دلارادر

قمرکم ناودان سیمدر بام سپهر اوزره
تولو نور آقسه آندن چشمهٔ حور ایه مجرادر

هلالک کوشهٔ ابرویله ایماسی عشاقه
که آغوش میان که بوس لعل شوخ رعنادر

فلک عینیله بر شمسیه ساعتدر مه شوال
مقدم لفظ عیدک عینی چقمش آنده پیدادر

اولوب امساکله برعقده خیط ابیض فجرک
که حلهٔ ناخن مه اول شبدن مهیادر

سرانکشت شعاعی پنجهٔ مهر درخشانک
آچوب تار سحردن بند صومی عقده فرسادر

کشاده ایتمکه قفل دهان روزه دارانی
هلال آسمان مفتاح سیمین مجلادر

تهی برکاسه دن صد آفرین ماه نوعیده
جهانه بذل نعمای عطاسی خوان یغمادر

ایاقلنسون چکلسون ساغر صهباکبی رندان
مه نوسوی عشر نکاهه کم انکشت ایمادر

شفقله آسمان کویا خم میخانهٔ عشرت
کنارنده مه نوجام بلورین صهبادر

چقردی ساحل مغرب زمینه بردر خورشید
صدفپاره مه نو چرخ مینا بحر خضرادر

مکر تبریک عید آصف عالی جناب ایلر
که مه تعظیم دامن بوسده خمکشته بالادر

جناب آصف دورانکه نقش سم رخشندن
هلال عیدوش صدشکل مستحسن هویدادر

یکانه شهسوار صحن همتکم سمندندن
چقان هر بر شرار نعلی داغ افروز شعرادر

حضیض آستانی اوج افلاک اوزره مستعلی
غبار رهکذارسی کوهر تاج ثریادر

شعاع مهر انور آنده زرتار سراپرده
صباح عید دهلیزدرنده فرش دیبادر

اکرتنک طورسه ترک انقلاب ایتسه او درکاهک
هلال اولمقلغه طاقنده جفت اولی واحرادر

سرجاروب میداندرنده ذرهٔ ناچیز
جواهر کحل چشم آفتاب عالم آرادر

درنده معن وحاتم ایکی جاروبکش غلامیدر
پاینده رخشنک عبد مکمران داری دارادر

وزیر اعظم ذیشانکه دست کوهرافشانی
تهی ساز کنوز مخفی کان دردریادر

نه دریادرکه کمتر قطره سی طوفان هیبتدر
نه کاندر ذره سی سرمایهٔ اکسیر عظمادر

کف انعام وجودی بر محیط بیکر اندر کیم ... همیشه جزر ی یوق امواجنک مدی سراپادر
دل دست ومدادی فیض کلکی مشرب صافی ... ره آمدشدر درگاه لطفی هفت دریادر
یدی دریانه قادر عشر معشاری قدر فیضه ... یدی وقت عطا برقطره اثیارا تتمه دریادر
زمان دولتنده هر کدا صاحب نصاب اولدی ... دنانیر ودرم اثیار برایثار یغمادر
دیمش وقت سلفده نفعی آسا شمدی عالمده ... کریم وکامران وارایسه ابراهیم پاشادر
مذهب در کتاب مستطاب لطف احسانی ... سراسر نسخهٔ پاکیزهٔ جودی محشادر
ایدن پر ساغر گوشنی حسن خطابندن ... قدحشوی دهان آرزوی کیف صهبادر
بزمکاهنده ماه هاله دار انجمله اطرافی ... کومش پوللرله کویا سفرهٔ شمع شب آرادر
قلم پرکار توفیق ایلمه دهر ک نقش تدبیری ... بلا قید تصور لوح ادراکنده پیدادر
نهاد پاکی عطر قابلیتله مخمردر ... ضمیر فطرتی اکسیر حکمتله مربادر
ایدوب دور صفا بخشنده تحصیل رفاهیت ... جهانک خلقی الحق مظهر الطاف مولادر
عدالت بیشمار ومرحمت بیحد کرم مبذول ... فلکدن اهل حاجت شمدی بی قید وتمنادر
عجب لطف الهیدر وجود پاکی آفاقه ... نه کلمشدر سلفده نه کلور بیمثل وهمتادر
ملک ممنون خیراتی بشر غرق عطیاتی ... ید علیاسی پیدر پی ده اعلا واد نادر
مهم پرداز قانون عدالتدر که احکامی ... فسقسا ز امور معضلات دین ودنیادر
هر اطواری مسلم هر ایشی ممدوح عالمدر ... انکچون ذاتی محبوب القلوب پیر وبرنادر
سخاده برمکی تدبیر عالمده ارسطودر ... فطانتده فلاطوندر حکمده ابن سینادر
تساوی اوزره درمیزان چشم اعتبارنده ... یا زر دریا کهربا خاکدر یا سنک خارادر

خدیوا آصفا صدرا وزیرا آسمان قدرا
غبار درکهک کیم چرخه سرتاج مهیادر

سن اول دستور عالیشان صاحب جود وهمتسک ... که دربان درلطفک یا اسکندر یا دارادر
کشاده باب لطفک عدل وداد کی نهایتدر ... خصوصا اهل طبعه رأفتک بیرون احصادر
اهالی سخن یکسر مرفهدر زمانکده ... متاع آرزولر جنس خواهشلر مهیادر

دوجشم خرده بیننك جارسوی شاعریتده
ترازوی جواهرسنج قدر شعر وانشادر

بلورس هر کسك آمالنی تعریفه حاجت یوق
نكاه موشكافك فهم طرز وطور سیمادر

بنمده مقصد مافی الضمیرم وار عیان ایتمم
اکرچه خاکپایه قصدم آنی عرض وانهادر

مقرر در بلمنك مقتضای وقت حال اوزره
ندکلو مطلبم ستر ایلسمده آشکارادر

تمام اولدی سخن تکمیل دعوا ایله مقصودم
برات منصب اخلاصمی تجدید ابقادر

خموش اول سامیا غیری بلندی غایت مأمول
مناسب بعد ازین ذکر دعای عرش پیمادر

اولوب کردان طاق لاجورد اندوده میناتك
هلال عیدی تا هر سال چرخ اوزره هویدادر

شبی قدر اوله روزی عید اوله دائم مسرتله
که عهد دولتی آفاقدن اندوه فرسادر

معمر ایده طول عمر ایله حق ذات مسعودك
عدوسی خوار اوله عزت بوله اول کم احبادر

قصیدهٔ تبریك عید رمضان در مدحت شهید علی پاشا

ینه عید رمضان اولدی شرفبخش جهان
ایتدی ایمای بساطه مه نو رفع بنان

لمعه پاش ایتدی کریبان صباح عیدی
تکمهٔ نجمی چوزوب پنجهٔ مهر رخشان

یوسفستانه دونوب عید که اسلانبول
دلبران اولدیلر آرآیش کف میزان

کردش چرخله کاه اوج وکهی اولدی حضیض
ماه وش پلهٔ دولابده خورشید رخان

بیقرار اولدی صالنجق کبی قلب عشاق
عید کهده صالنوب سیره چقنجه خوبان

مه کبی هاله نشین اولدی صالنجقده او شوخ
ریسمانی چو شهاب ایتدی رخی پرلمعان

مستهلینه اشارت ایدر ابروی هلال
کاه کلبوس لب وکاه در آغوش میان

شیر فیض البت ایدر جامنی لبریز صفا
مه نوغم یمسون اولسه ده خمکشته میان

وعدهٔ بوسه یه نون نعم اولدی شمدی
شکل لا اولمشیکن غرهٔ شهر رمضان

بی هراس پدر ومادر ایدوب کشت وخرام
اولدی آزاده مرخص ینه هر سرو جمان

اولدی ابروی بتانیله نزا کنده هلال
سینه بر سینه وآغوش در آغوش قران

روزه ایتمشدی شب عیشی مقدم تسوید　　سحر عید آنی کم چکدی بیاضه الان

زیور خوانچهٔ صبح اولدی عدیم اولمشکن　　روزه بارهٔ نان همچو هلال رمضان

امتنانه دلی بتدی فلکک غره دکل　　عیدی ایتدکده تلافی هلال رمضان

عنبر فیض تراویح و صیام ایلدی عود　　بوی عود ایلیه ترویح مشام دل و جان

روزه‌یه ایرمدی او لچوب دوکوب عیشه دستی　　بولدی قواپن کور بچک ماه سبونک رندان

آفرین ماه نو عیدده تهی کاسه ایکن　　سرتسر عالمه بسط ایلدی خوان الوان

اشتق اولمش ایدی اول مه رمضان بابایه　　الده کچکول شکسته یله تهی بر انبان

نه کرامت حاجی بیرامه اولوب شمدی مرید　　دوشه‌دی عالمه باشدن باشه خوان الوان

مرحبا جلوهٔ آمیزشش انسیت کم　　دست بردست اولوب احبابله بیکانه روان

ماه نو صنبه کمین کومه‌ده در توسن عید　　کیجه‌لی کوندزه قاتمش کلور اول چست عنان

لطف حق ایتدی بو هنکام سرور افزاده　　غمی زانو زدهٔ صف نعال لیمان

سحر خنده کن چهرهٔ اوکار صیام　　پنجهٔ مهر ایله منحل کره مهر دهان

اولوب آخر مه نو قفل کشای امید　　صبر مفتاح فرج اولدیغنی ایتدی عیان

روزه دارانه مه عید آچوب آغوشن　　ایدر اکرامله اجلاس سریر غفران

بودم ذوق و صفاده کورینن صنمه هلال　　چنک دردست اولوب مطرب کردون رقصان

تحف شوقله مالی کلیجک فلک هلال　　شهر عید ایچره نشاط اولدی متاع ارزان

بودم بهجت اثر غبطه‌ده جنتدر　　کا دلدی آراسته یکرنک جوان و پیران

عجبا ماه نو عید میدر یوخسه فلک　　اسم ممدوحک ایدر عینی صدرنده بیان

آسماندن خم ایدر قدی هلال شوال　　دامن آصفی بوس ایتمکه تبریک کنان

او یله ممدوح مکرم که درنده مه نو　　حلقه اولوردی اکر اولمسه اشکسته میان

طاق جاه هنده کمش طوب وش آویزه ایدی　　کلمسه ماه کلفزاره افول نقصان

بو یله ممدوح جهان آصف عالیشانک　　علمیله نیجه همسر اوله ماه تابان

نیجه آصف که دونر نقطهٔ پرکارسه کبی　　کوکب طالعنک اوستنه چرخ کردان

نیجه آصفکم اولوب لب بلب شاهد فیض
هر کم اولورسه دهن سوده بوس دامان

نیجه آصف براشور اولسه اکرکرد رهی
زیب دیهیم زراندوده مهر رخشان

حلقهٔ درکهنی کوش مه غرایه
ایتسه منکوش فلک همچو قلندر شایان

مهر ظن ایلمه کلیج دراقبالن
باالهنک ایلدی ابدال سپهر کردان

اوبهمن داور پاکیزه کهر کم اولدی
تعبیه کوهر ذاتنده کمال انسان

سبق آموز دبستان کمالاتی عقول
طبع دراکنه ارواح مجرد حیران

دمبدم تیغی ویرر خصمه جواب قاطع
معضلاتی قلمی عقده کشاینده بیان

وصف رنکینی بوجهله مشاطهٔ کلک
ایدر آرایش رباب خجال عنوان

صاحب عز و حشم حامی اصناف امم
ماحی ظلم وندم مستند خرد و کلان

صهر محبوب خدا ایله سمی و همنام
علم وتقوا ده دخی وارث شاه مردان

قابلیتله شه دهره وکیل مطلق
فرط حیثیتله صدر صدور دوران

زیور مسند اقبال علی پاشاکم
اولدی داماد شهنشاه اقالیم ستان

فکر باریکنه قیل قو ندره مزبر کمسه
دیه مداحی مکر موی شکاف دوران

فارسان هنره ضرب مثلدر علمی
بخشده ویرمز ابوالفضلده اولسه میدان

خارق العاده دراوضاع حکم پردازی
ایدوب اسلوب حکیم اوزره جهانه فرمان

حاصلی عقل مجرد له بو تدبیر اولمز
ایتمسه تمشیت الهام خدای منان

بللودر منتخب نسخهٔ تقدیر ایدیکی
نظر عبرتله رأینه اولسه امعان

کلمدی بویله عمر عدل و علی خلق آصف
اوللی ناموس سلطنت آل عثمان

فلکک بیشس کریبان قباسی صبحی
اولسه شایسته بیاض اوستنه ذیل خفتان

معن وحاتم درجودنده جبین سای نیاز
سائل راهکذار کرمی برمکیان

جمله افعال پسندیده سی مقبول خدا
حرکاتی همه بر وفق حدیث وقرآن

ایلیوب تفرقه دن عدلی بری اضدادی
بولدی عهدنده جهان تا او قدر امن وامان

سنك مينا ايله آب آتشله شمعله باد
ايتديلر عقد اخوت چو غزال سشيران

تربيت بولسه نسيم نفس فيضندن
برك اشجاری پريشان ايده مز باد خزان

بعدازين چارسوی دهرده انصافی ايله
سود معناسنه مستعمل اولور لفظ زيان

نوله بارآور فيض اولسه قلم وصفنده
ايتمده باغ خيالی نم لطفی ريان

شربت باديه مخبرهٔ احسانی
سير ايدر باديه كرد امل اولسه ريان

كف درپاشنه تقليد ايده مز چاتلسه ده
طاشدن طاشه اوروب باشنی موج عمان

حكمی تا اوله نفاذ اوزره مؤثر دركم
ايتمه دن صفحهٔ فرمانه دخی نقطه نشان

جكر خصمی دلرر بخش پيكان هراسس
خامه انكشتی ايله اولديغی دم تيرد كمان

خود بخود ترك وطن اتسه دخی منفيدرر
لام الف شكلی اولوب دست عدوسنده عيان

بركمين عبدی دم كرنش تسليمنده
خمشده قدين ايدر طاق سپهره عنوان

يابدی استاد مهندس منشس تدبيری
متزلزل ايكن اقطاع اقاليم جهان

يك يقين ايدی كه اوله رخنه پذير آزار
ربع مسكون ايله بوششجهت چارار كان

اولدی چون وفق مربع متساوی اضلاع
خانهٔ قطب اوليجق ذاتنه صدر دوان

وار ايسه شبهی ينه آينه ده عكسيدر
بو قدر ادل كو هر يكتايه نظير واقران

اب وجد ايله مكنی اولان ارباب علوم
در كهنده بولمز مرتبهٔ ابجد خوان

جملهٔ خلقك افنديسی ولی نعمتی سن
عالمه ايلدكك انعامكی بيحد وكران

باخصوص ايتديكك احسان شعرای عصره
لطف اسلافی ونتدردی بحق يزدان

نيل اقصاسی مرام ايله بو وفق دلخواه
فلكی كنديه رام ايلدی سا كاقول اولان

كورمشز جمله تواريخی كم ايتمش بقه لم
بويله تطييب قلوبيله جهانه احسان

بيك قصيده ايله سنك مدحتك اتسه بالله
قادر اولماز كرمك شكرنی ايفايه زبان

بيم تصديعله غيری ايده رز ختم كلام
بوخسه مكنيدر اوصافكه حد و پايان

شوق اوصافی بغلكير تماشات اوليجق
براياغ اوزره دوروب هندوی كلككده زبان

برلسانيله قصيده ديه ركبيری ايله
ايلدی بو غزل بی بدلی طرح ديان

نیجه تیز اولمیه شمشیر نگاه جانان
دل سنگینی که هردم بیله در همچو فسان

جامهٔ سبز ایله چشممده خیال قدی
بکزر اول سروه لب جویده دامن بمیان

قوس ابرو وخدنگ مژهٔ یاری کوروب
مه نو اولدی دهن باز تحیر چوکان

کوییا نصفی بودر نصفی اوبر المانک
زنخ یارم ایله غبغب ماه کنعان

پنج بیتیله بو رنگین غزلم ای سامی
بحر معنیده اولور پنجهٔ شاخ مرجان

عقل کل مرتبه صدر امتعاسی قدرا
ای اولان باعث آسوده کی کون ومکان

سربسر اولدی جهان بندهٔ جود وکرمک
سیما مظهر الطفک اولان اهل عرفان

سنسن اول ناظم سلک درر دولتکم
بولدی ذاتکله شرف نظم امور اکوان

سنده درکو هر خاصیت عقل اول
سکا معلوم در اسرار کمالات نهان

اهل تحقیق ونظر بیلمدی سر قدری
سکا والبته یکلحظهٔ چشم اذعان

دست تدبیرکه هر عقدهٔ سخت دشوار
تکمهٔ جیب قباجوز مه سی دکلو آسان

نیجه دره نیجهٔ خورشید اجابت ایده لم
رفع ایدوب دست دعایی طرف عرشه همان

تاکه هر سال ایدوب سیر بروج ومنزل
بر برین ایده تعاقب مه عید ورمضان

طول عمر یله خدا هر کونی عیداتسون
دائم اوقاتن ایده ذوق وصفاده کذران

شمع اقبالنه پروانه اولوب بنده لرک
باغ عالمده چراغان ایده سن نیجه زمان

بیم عدلکده فلک کیسه غدر ایلیه مز
بغلو در کردننه سلسلهٔ کاهکشان

❀ درحق شهید علی پاشا ❀

ای ساخته فرمانبر خود تیغ وقلم را
وی برده به بالای همم شان کرم را

ابروی تو ننموده بکس شیوهٔ لا را
نادا ده لبت جای بجز لطف نعم را

جود تو که کوهر بسر خلق فشاند
فواره کند کیسهٔ دنیار ودرم را

سرپوش شود دربر او اطلس کردون
احسان تو انجا که کشد خوان نعم را

قوت دهد از ناطقهٔ خارقه رایت
دست سخن لال رسد کوش اصم را

در عرصهٔ ایجاد اثر سش تا نماید
شاهنشه شبیه توحکم کرده ەدمرا

پیش از سخنم بلبل شیراز معانی
بهر کل وصف تو چنین کرده نغمرا

معلوم شد از عدل حقیقی تو کراسلاف
زانصاف شمردند همه جور وستمرا

از بس که بعهد توفرح دوش بدوشست
خالی بدل تنگ نماندست المرا

دندان وزبان در دهنش شددر و یاقوت
شخصی که بخاک در تو خورد قسمرا

هر چند که در کشمکش خصم ضعیفی
زره تن خود ساخت حباب کف یم را

با تقویهٔ پنجهٔ عدلت نکرفتست
از موجهٔ شمشیر عدو ساحل یم را

آسان نبود تا دل خود را نکند حل
تصویر حدوث تو هیولای قدمرا

میداشت زیکرنکی همتای تو اقبال
زان روی تقدم بوجود ست عدمرا

شقه زشفق محجهٔ خورشید بدست
دست تو بدوش فلک افراخت علمرا

آنکس که فرود ادبه پشت سر تعظیم
طاق سر افلاک کند قامت خمرا

در راه کند هر که در آید بحریمت
آبستن کوهر صدف نقش قدمرا

شق قمراند رشب تاریک مدادست
بکذاشته انکشت ثنای تو قلمرا

می بافت نسیجی فلک از رشتهٔ انظار
انداخته انکه بدرت فرش حرمرا

آنانکه بدریوزهٔ احسان تو آیند
کیرند بکف همچو کدو ساغر جمرا

یک نقطه نکاهد زمدار کرم تو
افزون سکنی کر تا بابد صفر رقمرا

برعکس نکردد زکشایش درجودت
مفتوح بود باب تو اصناف امحمرا

در عدل تو بی باک دم روبه ناچیز
شد باد زن کرمی تب شیر اجمرا

کرکان بسر خویش چو بالش بنهادند
از آشتی یکدیکری صوف غنمرا

بر ذروهٔ ادراک نهد شخص عتبهای
فیضت چو بغلکیر شود طبع هرمرا

نکهت دهد از جین کل تصویر نکاهش
در روم چوکس یابد از اخلاق تو شمرا

ترکیب تو از بسکه مخمر شده از نور
در هر سر موی تو توان دید ارمرا

مى

کرده زلبم فیض ستایشکر سی تو ... یکلخت کهر تابد روان رشته دمرا
وصف تو نکنجد بکریبان عبارت ... کیرم که نهایت نبود نطق رقمرا
کرد آمده ارواح معانی بهم آیند ... در مدحت تو کر بکشایم ورقمرا
آن عیسیء معجز نفس سحر بیانم ... کز نطق دهم جان تن بی روح قلمرا
بلبل به کلستان سخن کرچه هزارست ... در کلبن وصفت که زد این کونه نغمرا
آنکس که فرو داد بپشت سر تعظیم ... طاق سر افلاک کند قامت خمرا
آن خسرو پرشوکت نظمم که باقبال ... در مملکت هنر خامه ام افراشت علمرا
تنها نه کلامم شرف مملکت رومست ... صیت سخنم رفته بکنار او عجمرا
ابیات بمانند دهن باز تحیر ... آندم که بدست آرم اکر لوح وقلمرا
ای انکه توئی موی شکاف همه دانش ... بنکر که جهان طبع من آراست حکمرا
اکنون که بجز من که تواند بده انصاف ... دررودم چنین ساخت عبارات عجمرا
خاقانی و عرفی و کلیم سخن آرای ... رفتند دمن آورده ام این تازه رقمرا
بیرون نه کریبان فنا سر تنمایند ... کردم خجل این قافله رو بعدمرا
ممدوح من الّمنة لله که تو بودی ... فخر است و مباهات درین معجزه دمرا
یک کوشهء چشمت ز تو غیر نخواهم ... هرچه بدلم دانی چه کویم غرضمرا
کویی بدل قانع من قال بخیر است ... این بیت که دارو شده حسان عجمرا
یک منعم ویک نعمت بی منت ویکشکر ... صد شکر که تقدیر چنین راند قلمرا

سامی بکن اغاز دعا زودکه تنکست
جولانکدهٔ قافیه شبدیز قلمرا

تا از اثر قدر شناسی بکند ایان ... بی فاصله بخشد کف جود تو درمرا
عمر تو فزون باد به آرایش دولت ... در عرصهٔ جاوید زسعنی تا که خیمرا
نفرین همه جا برسر بدخواه تو بادا ... ذاتت سبب فخر شود جاه و حشمرا

❀ عرضحال صاحب مقال ❀

ایا ولی نعم صدر دلشکسته نواز
سن اول یگانه کرمکار بی بدل سنکم
محیط کرمنک اویله قعر عالیسدر
فتاده کان زمان چرخ نابسامانه
زمان وقت لطفکده چهرهٔ کامی
نواله چین عطا و غریق احسانک
جهانده کمسه می وار کاولمیه کرمدیدک
بو عبد بیکسه خود لطفنک نهایتی یوق
ولیک دغدغهٔ کثرت عیال ایتدی
مبادرت اثر قلت معیشتدر
ایا کریم مروت خصال شفقت سنج
بنم او غوطه خور قلزم فلاکت کم
اودکلو برک نوادن کشیده دامانم
کوکل تشتت حالیله پایمال غموم
هنوز اولمشیکن نانوشته لوح امل
نظام حالی همان خولیاده ایلر ایدم
امان شماتت اعدای صبر فرسادن
کاه گرفتهٔ یأس اولمدن عنایت قیل
سزامی بارکهک مرجع و مأم ایکن
تموج ایلر ایکن چشمهسار مرحمتک
بو چکدیکم ستم روزکاره بی شبهه
قولک مقابلهٔ لطف ایله آیقلندر
بو عبد خالصی رفع ایله خاک ذلتدن
پناه عجز دکان زمانهٔ ناساز
قرین عاطفتکدر هزار اهل نیاز
نه انتها متصور نه نقطهٔ آغاز
علوشانله عهدکده وقف عشوه و ناز
نه قادر ایتمکه پنهان سپهر شعبده باز
کرسنکان امل تشنکان دشت نیاز
علی الخصوص که اهل دلان نادره ساز
عنایتک قولک ایتمکده جمله‌دن ممتاز
بنی جسارت عرض مرامه بر تک و تاز
بو عرض حاله بحق خدای بی انباز
خدایکان فلک بارکاه بنده نواز
مدادآسیله نظمم اولور صحیفه طراز
که اولدی سدرمق بنده که چو قشر پیاز
نتیجه قالمدی طاقت دهانم ایتمکه باز
ینه بو چرخ کج اطوار دیش بیلر چون کاز
اولیدی دلده اکر وقت فکر دور و دراز
درونم ایلدی پر سوز داغ اشمئزاز
کوکلده کر دکدر همچو سرمهٔ آواز
اولم شکنجه کش دست چرخ محنت ساز
ثنا گزاره یاقشمز بو کونه سوز و گداز
گاه اولور مقابله احسانک ای تمام انجاز
پیاده قالدم ایا رهنمای شیب و فراز
سنک فتاده‌نم ای زیور نشیمن ناز

درسعادتکه سامیٔ شکست ضمیر
یوزین سوروب ایدر احوال رازنی ابراز

خدا علیمدر راسے جابر دل مکسور
حقیقت اوزره قولکدر دکل خلوصی مجاز

نتیجهٔ المسا که قالدی سلطانم
بو خاکساره سماحتله اول نکاه انداز

عجمیدر بوقولک داخی کامیاب اوله
هزار بنده لرک ایتدی رتبه لر احراز

بلندی مقصد مافی الضمیر خاموش اول
یتر بو مغلطهٔ پیچ و تاب سینه کداز

دعایه بشله خلوص اوزره بعد ازین ای دل
بودر سخنده بهمین عادت قصیده طراز

بونه فلک ایده تا کم نجو میله کردش
خلایقی ولمیه لایسئل ایله واقف راز

زمانک اوله مؤید بوفق خاطر خواه
ایده جناب خدا عمریکی طویل و دراز

خدا وجودیکی محفوظ ایدوب کدورتدن
همیشه ذاتک اوله زیب مسند اعزاز

نه سمته کم ایده سین همت ایله عزم جهاد
کمال نصرت ایله اوله سین علم افراز

بو دولته سنی حق دائما ظهیر ایتسون
بودر رجو تم بختیر مراسلات نیاز

❀ حکایهٔ منظومه در تنبیه کفرهٔ یلبوس ❀

آماج نشان سهم اخبار
موزون روش اهراه آثار

سردار کتیبهٔ زان تعبیر
رایت کش مرزبوم تقریر

مشاطهٔ چهره دست تدقیق
هر هفت نمای روی تحقیق

مفتاح در ثغور اعجاز
کنجینه کشای مخزن راز

سرنامه نویس وقعه نامه
استاد مقال یعنی خامه

بو نوعه ایدر بشرط اثبات
اخبار وقایع فتوحات

اولمشدی بو کهنه لوح غبرا
کج نقش مثال خط ترسا

بولمشدی نظام ملک دولت
چون بوقلمون هزار صورت

دکانچهٔ ارتشا کشاده
هب داد و ستد خلاف عاده

ایش بلمه نك آدی جلب اموال
ارباب دول اولوب وقت پرشور
سرخوش نفاق اولوب درونلر
نایاب ایدی کار خیره نیت
اولمشدی شکسته کلك تدبیر
سرجمله اهالی بد اندیش
کیمسی صفای یك دمینه
کیمی مئ نخوتیله بیهوش
کیمسی هوای نفسه مغلوب
کیمی اولوب ادخاره مائل
هر بیری پسند سلوك راهی
نه حفظ ممالك و رعیت
قالمشدی بو عرصه گاه خالی
معدوم ایدی خیرخواه دولت
دزدان اتی اویناغیدی هر سو
اطرافه ایدوب هجوم کفار
ولالر طوتیلوب گلوردی اخبار
هر گون بو سپهر نابسامان
موج آور هرج و مرج ایدی دهر
سوزش فکن جهان ایکن بر
بره ایدی تدارك مهمات
اجناد موحدین اسلام
کفارله برده جنك جویان
تخریب بلد وقوف احوالی
غارتگر خانمان مفدور
یقمشدی بنای دینی دونلر
وضع و حرکت برای رشوت
شمشیر ایسه در نیام تأخیر
هب صورت حقده کار درپیش
ایلردی تلف نیجه خزینه
پیش و پسن ایلمش فراموش
ایتمشدی کمی حالی پرآشوب
ایتمکده هزار فکر باطل
بیرون شرایع الهی
نه غیرت دین نه خود حمیت
مانندهٔ کشت خشکسالی
یوغیدی صیانت و حراست
ایتمشدی سی غلو عدو بدرو
هر سال اولوردی جنك و پیکار
دولت ینه سویلشوردی هر بار
بر گونه مصاف ایدوب نمایان
اکدارایله چالقنوردی هر شهر
یم بولمشیدی سکون سراسر
مستردك ایدی سوی بحر بالذات
اطرافه ایدوب شتاب و اقدام
سیاف جدلدی سینه کوبان

کرچه اولنوردی سال برسال — هرجانبه فوج لشکر ارسال
آوازه بر دایرمزایدی — بحرک قولاغنه کیرمزایدی
تنها قالیجق فضای دریا — جوش ایتدی فرنک خدعه پیما
دزدانه کمین ایله خفادن — باش کوستر اولدی هر یقادن
کوردی وندکلیان مقهور — خالیجه بوبجه کاه پرشور
سکان حیل بدشت عدوان — جوششکده لدن ایتدی طغیان
که بحره کهی قرایه چقدی — سودایه دوشوب هوایه چقدی
کاهی بوصلاسی یمده شاشدی — امواج بلا باشندن آشدی
که جرأت ایدوب ظهور ایدردی — اطراف جزائره کیدردی
القصه بوکونه ایکن ایام — فرصت بولوب اول کروه بدنام
غصب ایتدی جزیرهٔ موره‌یی — دال ایتدی جهانلغه بورایی
سعی ایتدی نیجه شهور و اعوام — اولدی کوجله اوملکه آکارام
بربولمه سواده اولدی مالک — اول جادهٔ خلافه سالک
برقاچ سنه اولدی انده ساکن — حیله یله اوسارق سفاین
تاریخ چو بیک یوز اون بر اولدی — اوضلع فلک مغایر اولدی
صلحه یکیدن اولندی تعقید — بارای قراطب صنادید
نیجه یلده مستو ایله یکسر — اولندی مصالحه برابر
ایتدی متواسطان افرنج — تجدید معاهدات بی‌رنج
اولدقده مرخصان اعدا — خاک در دولته جبین سا
ایتدیلر اودمده عذرخواهی — جرم وندیک ایچون کماهی
صدکونه رجا هزار منت — صلحنی قبول ایتدی دولت
بو لطفی اونتدی عسکر خنزیر — روبه منش اول محیل شریر
جزم ایتدی کر بوهٔ خلافه — دوشدی کیده‌رک بو اختلافه

صاندی بو زمان عدل پاکی — اول وقته مشابه و محاکی

بو دمده او دمکه لطف باری — موزون روش ایتدی روزکاری

دولاب سپهر کج دوائر — بولدی صوینی بو فتق خاطر

حل اولدی عقودی معضلاتک — کشف اولدی رموزی مشکلاتک

صف بند نظام اولوب بو نه طاق — یکدست توافق اولدی آفاق

اغراض هوای نفس نابود — اتیان حقوق ناس موجود

هر کارده معتبر تحری — انصاف بر ایتدی بحر و بری

ایتمکده عدالت نوانو — تکمیل رفاه هر قلمرو

ابذار وسرف کشیده دامن — احسان و کرم هزار صد من

کمکرده ره تسامح انعال — محملکش انبساط اعمال

عدلک یا پیاوب کهن بناسی — ناس اولدی رسوم جوری ناسی

انصاف بودر شهان اسلاف — هیچ کورمدی بویله وقت انصاف

بودر دم پادشاه عادل — عهد شه کامران عاقل

بودور در اول زمان خرم — نادیدهٔ چشم پیر عالم

هنکام خدیو هفت کشور — دادار یگانهٔ مظفر

شاهنشه ملک کامرانی — راحتده طبع انس و جانی

عصرنده ممالک و رعیت — آسوده نشین امن و راحت

محو اولدی رسوم ظلم عادی — دنیالری طوتدی عدل و دادی

دارندهٔ تاج و تخت سرمد
بو الفتح زمان خان احمد

اسکندر خرده بین تفتیش — صاحب خرد و عدالت اندیش

هر دمده معینی حضرت حق — هر حالده کارے خیره ملحق

توفیق خدا رفیق حالی — هم خلق محمدی خصالی

اعمالی ستوده سینه حدیوق ... بیر سینه بیانه عجز مز چوق

بیمز می بو فعل حق پسندی ... داماد ایدوب آصفینی کندی

کافی بو دلیل مدعایه ... بـدر بو نتیجه اصدقایه

ایلر بو مقدمات مجمل ... انتاج مآل شکل اول

مقبولی اوله بو صدر آگاه ... دیمز می بو طبعه بارک الله

بر پادشه و کل میسر ... بر بویله وزیر پاک گوهر

علامهٔ ذوفنون دوران ... یکتا روشاهراه ایقان

سلطان جهانه صدر لایق ... همشرب وهم دل وموافق

اول ورد حدیقهٔ سعادت ... بوکلده کی نکهت لطافت

بیری فلک کماله خورشید ... بیری مه پرفروغ تأیید

بیری برینک قرین حالی ... مانندهٔ فرقدین عالی

خلق اوله‌لی او لمشدی کونین ... بونک کبی برقران سعدین

تاکی سخن از سخن ربائیم
مادر سر قصهٔ خود آییم

اول شمر ذمهٔ لعین اشراک ... جمهور دغل شعار ناپاک

مردار نهاد وبد سرشتان ... اعجار کنشت کفر وطغیان

حیرتزدگان یأس وحرمان ... قارورهٔ سومنات عدوان

خار وخس موجهٔ رذیلت ... پامال کتائب هزیمت

کندیده فم کلام ناحق ... چرکابه فشان کفر مطلق

دیرینه خصوم دولت ودین ... شایستهٔ صد تفو ونفرین

یکرنک وفاق اولان جماهیر ... باهم شره چون قطیع خنزیر

دوری الیه کالصبی فی المهد ... مصدوقهٔ حالی ناقض العهد

بدسیرت وبد نهاد وبد روی ... بدکار وبد اجتماع وبدخوی

ماندبت کریه صورت
نادان دنیا زموده کردار
کژدم منشان زهردر نیش
چون ایلدی نقض عهد و میثاق
بیک مکر و فسون فریب آمیز
بوغیدی ثبات عهد و پیمان
قوردیغی آغه بالقجی کافر
هردم ایدوب آشتی یی روپوش
دریاده کورنجه بر سفینه
سوداکر اولان کروه اسلام
بولمشدی تسلطی نهایت
آخر طویلوب نهفته کاری
الحاصل ایدوب نیجه جرایم
اوالنه واقف اولدی ناکاه
قصد ایلیوب اخذ انتقامه
بر روز لطیف دلکشاده
صدر اولوزرا وکیل مطلق
داننده مشکلات احکام
عنوان سکینت و وقاری
حکمینه نفاذ سرفکنده
دولتله ایدوب برنده آرام
بوحشمت و بوجلادت ایله
اولدی اوبکانه صدارت
موضوع کنیسه نحوست
سی تجربه نتیجه کار
یعنی دنذیک مفسدت کیش
شور وشغبیله طولدی آفاق
صد کذب و دروغ فتنه انکیز
قوانده بالقلر ایدی هر آن
کندیسی فتاده اولدی آخر
اولمشدی یم فسادی پرجوش
خار تکر اولوردی مسلمینه
مالیله اسیر اولوردی ناکام
خرسزلغی ایلمشدی عادت
کشف اولدی وساوس شراری
انکار ایله قورتیلوردی دائم
دستور دقیقه دان و آکاه
دست اوردی حسام انتظامه
بر وقت سعادت احتواده
حلال رموز سر مغلق
بیننده ماورای اجرام
لرزش ده شیر و کوهساری
اوراکنه شخص علم بنده
استاده پیاده رو به خدام
بوجودت و بومهابت ایله
آرایش مسند وزارت

فرمانی بو یوزدن اولدی صادر　　اعدا اوله پیشگاهه حاضر

مظهر اوله تالت تیوره　　پالیوس کله موقف حضوره

ارسال اولنوب برایکی سرهنگ　　کلدی وندکلیان بی ننگ

پالیوس دنیلن او فتنه کانی　　جاسوس خبر بر نهانی

بیلدی نیه او خردینی اما　　ویرردی امیده اکا تسلا

چون تب زده مرتعش وجودی　　همرنگ خزان ایدی نمودی

هر بر بن مویده چکیده　　سیماب عرق چو اشک دیده

چون مکنه کنیسه اول ریش　　دیک دیک اولوب اولدی قلبی پرریش

چهره غلطه صنا یعندن　　برصورت بدنمایی بی تن

بر بیم وهراس اولوب ستاده　　که قائم اولوردی که فتاده

مجنون کبی خلط ایدردی سوزده　　آثار ادب یوغیدی یوزده

هیچ کوردیکی یوق بوکونه حالت　　محو ایتدی وجودینی مهابت

قلبی نیجه اولسون آرمیده　　چون کارد باستخوان رسیده

دل چیغنه رک چوخوک که خوار　　مردار ایدی استخوان کفتار

بر ییره کتوردیلر که پستی　　ایتمشدی سپهری زیردستی

بر مجلس ایدیکم ابن عباد　　شایان اولورسه عبد منقاد

ایرشدی حضیضی آسمانه　　بلکه سر سدره یه ستانه

پیرایه سی علم وفضل وحکمت　　آرایشی فهم وعقل وهمت

صدرنده تمکین جناب آصف　　اتباع کرام طورردی صف صف

چون کلدی حضوره برکاله　　رشک ایلرایدی زبانی لاله

تأثیر سواد کفر وانکار　　اولدی اکا سرمه ریز کفتار

چون شبعه سن اکدی کلدی روپست　　دریوزه کر ایدی کاسه دردست

اول صدر صدور بیمدانی　　اول مظهر سر کامرانی

مفضال

مفضال ابو علی فطانت
اسلوب حکیم اوزره اول
دیدیکه ایا گروه ناچیز
ظن ایلمکز که اوله مقبول
بیهوده تصدی مقالات
معلوم مکز اولسون ای خودآرا
بالجمله بلندی ماجرا کز
ظاهر اولیجق نهفته احوال
من بعد قبول اولورمی اعذار
یاد ایلمکز گذشته عهدی
بووقته قیاس اولورمی اسلاف
گنجشک ایله بر اولورمی شهباز
مهر ایلیجک ظهور اولورکم
اولمز خذفه گهر قیاسی
بکزرمی هیچ اهل حقه مبطل
انسان اگرچه جمله یکسان
آخر ایدرک اوگهر بهانه
ایتدی او حکیم حکمت آیین
شمشیر اوله خطابی
الزام مجارتی عدویه
اولدی او جبین بخاک خیبت
پرپیچ و خم اولدی قلب تنگی
ایدی فسوسی ایتدی تصفیق
خیر الخلف شه ولایت
توجیه خطاب ایدوب مدلل
ای لایق زخم تیغ سرتیز
برصورت ایله رجا و مسئول
معنای مفید اولورمی بیهات
بوقدر سوزه احتمال اصغا
دریاده کی وضع نابجا کز
حکمنیدر استماع اقوال
انکاره مجال قورمی اقرار
بی شبهه بودر زمان مهدی
بکزرمی غدیره قلزم صاف
شیره پنجه گربه اوله دمساز
دامان خفاده شمع انجم
بوقدر مه شبهه زر مساسی
سالوسه یا خود ولی کامل
بوزبیکده بریسی کامل انسان
صدسرزنش هنر ورانه
نقضینه اقامت براهین
قطع ایلدی گردن جوابی
سدچکدی زبان گفتگویه
لب خای تأسف و ندامت
مانندهٔ پرچم فرنگی
اوچدی رمهٔ تمام توفیق

ابتدی اوغیور سند داد　　اول فرقهٔ نشوسی طرد و ابعاد

امر ایلدی تا که اوله محبوس
بالیوس ایله اول گروه منحوس

قسمنامه در وصف شهید علی پاشا

قسم بنام خدای مفتح الابواب　　بنور ناصیه پیرای مفخر اصحاب
بدست شیر خدا قالع در خیبر　　بخاک شاهره بوتراب عرش جناب
بفوج فوج جیوش سماد ردعوات　　بموج موج خروش اجابت وهاب
بزره پوشی زال سپهر پراختر　　بتیغ بازی ماه نو و بتیر شهاب
بهفت چادر شیخانهٔ چهار ستون　　بزرنشان علم آفتاب عالمتاب
بلمعه پاشی نور توجهات قلوب　　بروشنایی آثار همت اقطاب
بآه نیم شب سالکان راه خدا　　بانجذاب دل عاشقان دردمآب
بزاهدان مرائی زنگ بسته درون　　بعارفان مرایا قلوب صفوتیاب
بسکرین ثمرات دعای اهل خلوص　　کایدر دماغ سروشانی لذتی سیراب
بشوق طفل دل صادق سحرخیزان　　بموج شیر تباشیر صبح فیض نصاب
بپوشش خلع تن برهنگان نیاز　　بپرنیان سفید مشعشع مهتاب
بجزو فرد و قبول تجزی موهوم　　بحل عقدهٔ جزر اصم فن حساب
بانحنای قد چنگ و راستین نغمات　　بسینه کوبی طنبور و نالهای رباب
باختلاف طبایع عدوی بدمنشان　　باتحاد تمام مشارب احباب
به خوب و زشت عکوس مجالی اوهام　　بنقش بوالعجب ماورای پردهٔ خواب
بفیض نشوه که دل مست سرگرانی ایدی　　مشام جانه دخی گلمشدی بوی شراب
بشاهنامهٔ فردوسی سخن پرداز　　بهفتخوان تهمتن طایفهٔ احزاب
بخامهٔ قسم آرای مستقیم القول　　کایدر تلاطم صدقی بنای خبثی خراب
بحق شاه نبوت بچار یار گزین　　بودر خلاصهٔ اخلاف صادق الانجاب

نه گلدی

نه کلدی عالمه بویله شهنشه غازی
نه صدری کبی وزیر دلیر نصرتیاب

یکانه صدر معظم خدیو دریادل
که بحر همتنه نه فلک کمینه حباب

نکاهبان غموض عواقب هر کار
که الده خامه سیدر دوربین راه صواب

دقیقه دان خردمند و موشکاف هنر
قرین فهم مزایای حکمت وآداب

معانی کلماتی عرایس تحقیق
صرائر فقراتی کواعب اطراب

هزبر بیشهٔ هیجا دلیر معرکه گیر
سمی صهر شهنشاه طاهر الانساب

کزیدهٔ وزرا حضرت علی پاشا
که ذاتیدر یم هستیده گوهر نایاب

شجاع پردل و صاحب همم که پاینده
جبین بخاکه هوان اولدی رستم وسهراب

کهی هلال و کهی بدر ایدوب فلک قمری
نتیجه ایده مدی اسب دولتینه رکاب

مقام صدر حکومتده کوه حلم و وقار
دم محاربه ده نره شیر برق شتاب

عدو شکنجه خورچنکل هزیمت اولوب
اوشاهبازه شکار اولدیلر مثال غراب

عنایت ازلی بحر و برده ایتدی ظهور
خروش سیل وغا خصمی ایتدی خانه خراب

سؤال یرسه فور اعدای هرزه گفتاره
که تیغ و خامه سیدر الده همزبان جواب

نتیجه طعمهٔ شمشیر انتقام اولدی
رؤس دشمن اولوب سیخ نیزه لرده کباب

مسترعد و لی ایدرلردی کوی بازیچه
غزاته خون شهادت ویروب نشاط شراب

زهی عطیهٔ غیبیهٔ الهیه
که مؤمنینه ظهور ایتدی بی شمار و حساب

نه لطفدر بو که بیکجنده روز مدتده
ایده بو فتحی میسر مفتح الابواب

بودر بو عادت دیرینهٔ خدای قدیم
فلک برامر عسیری ایدرسه کر اصعاب

جهانده برکره ناکشوده ظاهر اوله
که حل ایده بنان عقول بی فرد تاب

یاخود تزاحم ایده معضلات دولت ودین
که بو علیلر اوله چاک چاک استصعاب

او دم عنایت ایدوب بر وجود پاک گهر
بولور نظامنی عالم بو فتق فکر صواب

ایدر حواله او مشکل کشای دانایه
اولور رهین عقدهٔ پیچیده لر کشایشیاب

هنوز زاد وقت صفا جوشش امن راحتدر — که کردش ایتمده عدل او زره بو کهن دولاب
نه دم دربودم انتظام و آسایش — که آهوان ایله شیر اولدی سربباش خواب
سراسر ایلدی آفاقه عدل و داد اثر — که چینه دان حمام اولدی. بنجهٔ عقاب

وزیر بحر دلا آصف گهر پاشا
ایا ایدن کف جودی جهانه بذل نصاب

سن اول یگانهٔ عصر و فرید دوران سن — یاپلدی رأی رزینکله بو جهان خراب
یکون جملهٔ ارقام کائنات ایتمش — ایدن وجودیکی سرد فتر اولی الالباب
ایا وزیر مکرم خدایگان زمان — قپوکدر عالمیانه پناهگاه و مأب
مبارک اوله دله منصب عبودیت — که حلقهٔ درجودک ایدیکه طوق رقاب
بو دولتک نیجه شکرین ادایه قادر اولم — که آستانک اوله باکه گوشهٔ محراب
کفایت ایلمز اوصافک ایتمکه تحریر — مداد اولورسه یم و حقه چرخ هفت قباب
بو در قصیده طرازانه رسم دیرینه — اولور قلم دم تحریر سربه پیش حجاب
بلور قصور زینی وصف بلند ذاتکده — سخن سلیس و مفید اوله لیک بی اطناب

خلوص تامله سامی دعایه ایله شروع
که ایردی فیض زمان اجابت وهاب

نبردگاه جهانده همیشه نصرت ایله — سمند بختک ایده جلوهٔ ایاب وذهاب
بونک کبی نیجه فتح و ظفر میسر ایده — عزیمتکله جناب مفتح الابواب

خدا جنابکی اقبال ایله معمر ایده وب
حسود دولتنک خانمانن ایده خراب

❋ در مدحت شهید علی پاشا ❋

ای وجودک سبب رفعت و شان دولت — آستان کرمک کهف امان دولت
مفتخر خدمت درگاهک ایله جاه و جلال — مرتفع نسبت ذاتکله مکان دولت
بردرشیا فتهٔ بنجهٔ خورشید کمال — بهترین گوهر گنجینهٔ کان دولت

دوکلکه آب رخن وامنکه تشنه فحول
رشحهٔ آب حیات قلم الطفکدر
جوشش آموز محیط عظمتدر جاهنك
تشنهٔ دشت تمنایه دوا تکدن اولور
خاتم شاهد اقبالکه الحق یراشور
فلکهٔ رایت زرشمسهٔ ایوانکدر
قاف اقبالده عنقای شکوهنکله هما
جود اثبات وجود ایتدی وجودکله سنك
نتیجهٔ مهرکبی ساعد بختنك ترایدر
ضبطه کم قادر ایدی اسب حرون فلکی
کرم وجود ایله رشك آور فضل حاتم
کورمجك رتبهٔ حیثیت استعدادین
کورمسه بلمز ایدی کیمسه سواد قلمك
کیم بلوردی کرم اولدیغنی نامك برله
سبقت ایتدی کرمای سلفی دیرسم اولور
سکا مخصوص صدر آیین سماحت بالله
کلمه عهدنده ارسطو و نظام آصف
حاصلی کلمدی ذاتك کبی بو مسندده هیچ
ایلیوب عالمه نعمای عطای یغما
بسلدی خلقی عقیده یله زر احسانك
وارایکن ذات شریفك کبی دستور کزین
کلمدی سنجلین دهره وزیر اعظم
طمطراق حشم وعدلکی کورسه قول اولور

همره مکد ریم بی قعر وکران دولت
تن فرسودهٔ کام دله جان دولت
ای کف منبع صد بحر فشان دولت
موج در موج خروش آب روان دولت
نقش نیکو اثر نام ونشان دولت
نیرین فلك افروز جهان دولت
اوله مز ناهمسر بال طیران دولت
شاهدمدر بوکه کلکك دو زبان دولت
اولسه ده قوس قزح دکلوکان دولت
اولمه قبضهٔ دستکده عنان دولت
عقل تدبیر ایله رسطوی زمان دولت
حصر ایدوب دیدی فلاطون نشان دولت
نه ایمش نسخهٔ پاکیزه بیان دولت
ایتمسیك حل معمای بنان دولت
وجه رجحانه مقر برمکیان دولت
بوقدر اسلافده بوتاب وتوان دولت
هب اولورلردی سکا منقبه خوان دولت
صدر صاحب خرد ونادره دان دولت
ای ولی نعمت سر حلقهٔ خوان دولت
اولدی پرشکر شکر کله دهان دولت
یاده کلسونمی فلان ابن فلان دولت
کورمدی مثلنی چشم نکران دولت
سکا اسکندر ایله نوشروان دولت

غیری اوصافه نه حاجت بو شرف کافیدر — حضرت پادشه کون و مکان دولت
سنی داماد ایده خوب ایتدی وکیل مطلق — ایلیوب ذاتکی ممتاز جهان دولت

صدر روشنکهر آصف عالی قدرا
ایکه نقش قدمی تاج سران دولت

دانه چینان سماط کرم جودکدر — سیر چشم اولدی بتون خرد و کلان دولت
باخصوص اهل دل وطبعه ایدوب بذل تمام — اولدیلر غبطه ده دولتیان دولت
هر بری رتبهٔ حالنده سخن ساز انک — حق بودرکاولدی سرافراز جهان دولت
کالهٔ زرکش اشعاری ایدن پای انداز — بولدی تمغای قبولکله نشان دولت
بارک الله زهی کرمیٔ بازار کرم — فرط سودا ایلمده محو وزیان ذو دولت
حاصلی فکر مدیحکله دعاکویکدر — سکا هر شاعر معجز سخنان دولت

هر نفس ذکر جمیلکله اولوب سبحه شمار
عالم اولمقده سکا منقبه خوان دولت

❁ قصیدهٔ فتحیه لوزیر علی پاشا ❁

بارک الله ای بهین سردار میدان وغا — خیر مقدم ای یکانه صفدر کشور کشا
چکدی برموی ضعیف آسا کروه دشمنی — قبضهٔ تیغنک سکر کم اوله سنک کهربا
دشمنه کوستردی الحق معجزات احمدی — آفرین ای صدر حیدر حملهٔ نصرت لوا
دشمنی شق عصا ایتدکده تفریق ایلدک — بوکه لایق دینسه اعدامن تفاریق العصا
بوینی بغلو بنده ایتدک سلهٔ اقبالله — ایلیوب کردنکشان عالمی رودر قفا
بویله سهل ممتنع اولمشمی بر فتح جلیل — دارا یسه کلسون دیسون جمله تواریخ آشنا
حاصلی اولمش دکلدر بویله بر فتح عظیم — سا که مخصوص و مسلمدر بتأیید خدا
داریوری فتح ایلمه شرق وغربی اسکندر کبی — قالمدی شمدنکرو دیرسه راه اولور سکا
ذاتکه دیرسم سزا اسکندر کیتی ستان — تیغکه لایق دیسم آیینهٔ عالم نما
زور بازو ایله فتح ایتدی قلاع دشمنی — ایلمسک آویخته شمشیر یکی حرشه سزا

خود

خود بخود خصمی گرفتار ایتدی بیم صولتک
موج اوردب سیلابهٔ طوفان خروش جوش دین
کندو آب ودانه سیدر چکدی خیل دشمنی
ویردی آب تیغکه مسکت غزات مسلمین
صنمه کم جنک وجدال ایچره تفنک وحربه در
طوبلری قوندق براقدی خانمان دشمنه
چارمداره بچاره کوندرردی طوبلر
چار بد هنجار ناچار الامان دیرسه نوله
چکمدی کیمسه بو هیجاده تعب مانند تیر
رقصه کلدی بزم رزم ایچره سر اعدای دین
صور ایدرسه کویا نفیر مهتران بر نفخله
آفتاب رأیت نصرت اولنجه آشکار
رأس کفاره دوشوب خمپارهٔ انجم فشان
دوندی لعلین ساغر و مینای نیلی فامه چرخ
ایلدی اعلا وادنایی بو نصرت شادکام
کوییا برقاچ شهید اولان دلاورلر ایچون
نفعی مرحوم ایلمش بو مصرع برجسته یی
برغزا ایتدک که حوشنود ایلدک پیغمبری
برغزا ایتدک که بیم تیغ قهر کدن سنک
برغزا ایتدک که تأثیر صدای شهرتی
برغزا ایتدک که شمدی عسکره صف رزمکه
چار مسقو برکداوش نوله استیمان ایله
قیصر واسکندر یونان بو جنکی کورسه‌لر

حلقهٔ طابوری اولدی کندویه دام بلا
مهرهٔ طوب وتفنک وموج شمشیر قضا
ایلدکجه کافری کرم اشتها قحط وغلا
ایلدی سرکشته طابورین مثال آسیا
اللرنده اولدی کفار ضعیفانک عصا
برآغزدن ایلیوب هنکامهٔ روز جزا
یاش ایچنده قانلی باشین سلمکی ایچون دائما
کم بولدقده حروف چار اولور البت رجا
حادث اولمقله قوسک قامتی اولدی دوتا
طره لر ایتدکجه کوس هفت جوشی پرصدا
ایلدی دشمنلری افتادهٔ خاک فنا
هپ طاغلدی لشکر کفار ظلمت آشنا
عسکر شیطانی صمان رجم ایلدی اهل نما
منعکس اولدقده رنک دشت پرخون وغا
دیدیلر تحسین ایدوب انس وملک نعم الغزا
دوشدی ملک اهلی نیجه حصن عالی خون بها
نیجه یل اول سنک وصفکده انشا کوییا
ایلیوب اثر رسول الله الحق اقتدا
فتنه وغوغا کسلدی اولدی عالم پرصفا
اولدسه روح قهرمان رستم حیرت فزا
قارشو طورروا رایسه میدانه کلسون الصلا
اولسه باب دولتکده رویی برخاک رجا
عجز ایله انلرده اولوردی درنده جبهه سا

کوشش ایدنجه مژدهٔ ناکه ظهور نصرتی ‌ ‌ بویله تحریر ایلدم القاب مدحک بیریا

اردشیر شیر صولت آصف جم منقبت ‌ ‌ قهرمان هیبت وزیر غازی رستم وغا

کارفرمای ظفر صاحبقران نامور ‌ ‌ کامکار دادگر صدر شجاعت انتما

مالک ملک سعادت افتخار سلطنت ‌ ‌ رتبه بخشای صدارت مظهر لطف خدا

حضرت پاشای کرم داور گردون حشم
صاحب سیف و قلم همنام فخر الانبیا

اول وزیر صائب التدبیر کم توفیق حق ‌ ‌ ایلمش تقدیر ایله رأی رزیننک آشنا

زیب بالاخانهٔ اقبالکم شایسته در ‌ ‌ اولسه جاروب دری شهبال سیمرغ وهما

بحر وبر اولسه نوله محتاج لطف وهمتی ‌ ‌ برالی دریای جود و برالی کان سخا

پیشگاهنده جنیبت کش شه خاورستان ‌ ‌ ابلق جاهنده مه سیمین رکاب برضیا

خاکپای سدهٔ رفعتمدار آفتاب ‌ ‌ چرخ راهنده که روی ماه درکف برگدا

شقهٔ رایات اقبالینه تحریر ایلدی ‌ ‌ سورهٔ انا فتحنا کلک تأیید خدا

بعد ازین هر قنده عزم ایلرسه نصرت یابد اول ‌ ‌ غالب اولور جملهٔ اعدای دینه غالبا

زور ایله اعدای صلح ایستدردی غیری کیمسه نک ‌ ‌ قانه گیر مزدستی بو دملرده بی ریب و مرا

ساقی بزم طرب اولمه مگر ساغر بکف ‌ ‌ دست خوبانه ویره زینت یاخود رنگ حنا

تنگ ایدوب جای گریزی خصمه بیم هیبتی ‌ ‌ حلقهٔ زنجیر اولوب پای عدویه نقش پا

تقویت بخش ضعیفانکم کمین برگاه خشک ‌ ‌ ایلسه کمتر غبار درگهینه التجا

جذب ایدر بعد مسافه اولسه ده سال هزار ‌ ‌ فی المثل مانند کوه قاف اولورسه کهربا

نظره سی اولوردی چشم سوزن عیسی یه تار ‌ ‌ خاکپایک اعمی فطری ایدیدی توتیا

لطفنی یاد اتسه جسمنده گدایانی اولور ‌ ‌ موج خارا یه بدل نقش جبین بوریا

بید بخت واژگون بارآور مقصود اولور ‌ ‌ ایرسه برقطره مداد لطف وجودندن نما

هر جبل برتودهٔ عنبر اولور جولرگاب ‌ ‌ بوی اخلاقین بیابانه نثار اتسه صبا

بوی خلقی وار ایکن زیر مخافه نافه دن ‌ ‌ ظاهر اولسه محو اولور مشک ختن ایار خطا

موشکافان ارسطو حکمتان روزکار
نسخهٔ رأینده بولمزلر سوادنا بجا

رتبهٔ والای جاهین بلسه لر ایتمز دیلر
اهل هیئت اعتبارلا خلا و لا ملا

شهسوار عرصهٔ هیجا که پیشنده مدام
خضر توفیق خدای لم یزل در رهنما

اولسه دولتله سمند شوخ رفتاره سوار
پاینه اولور فتاده دشمن سر در هوا

دوشنه آلمش وجود نازکن چون بوی کل
توله اول اسب سبکسیره دیسم باد صبا

آهوانه زینپوش آل ایله اتسه خرام
جلوه ایلر کوییا بر دلبر کلکون قبا

سرعتی اول رتبه در کم راکبی وقت درنك
ایلدیسه هوا اکر دستن عنانه آشنا

کوزیوموب آچنجه قطع ارضی دور ایلر همان
بو العجب در توندیغی یردن بنه اولمز جدا

❀ قصیدهٔ دلفریب در حق بدست آوردن خاطر خود ❀

جود همت اکا دیرلر که بجای تعزیز
عفو ایله بندهٔ کستاخه ایده لطف کثیر

صاف در طبع کرم آیینه دن کیم اولمز
عکس روی سیه مجرم ایله زنك پذیر

اهل رفعتدر ایدن جذب قلوب ضعفا
ذره پرورلك اولور قاعدهٔ مهر منیر

بر وجودك که سرشتنده اوله نور حلم
ظلمت غیض و غضب ایتمز آنی تیره ضمیر

ایدر اعذار کنهکاری قبول اهل کرم
جوش آمیزش انهاری یم ایتمز تغییر

مشرب پاکی خطا پوسته تغیر کلمز
خار و خس بحر درون صافی ایدرمی تکدیر

مصلحت بین نیاز آور اولان ذاتك ایدر
کار دشوارینی الله تعالی تیسیر

عقدهٔ خاطرهٔ پیکسی حل ایلینه
خود بخود منحل اولور هر کره امر عسیر

کظم غیض ایلیه نك وصف پسندیده سنی
ایتدی فرقان کریمنده بیان رب قدیر

عفودر شیمهٔ مستحسنهٔ اهل الله
عفودر سنت پیغمبر معراج سریر

حسن خلق آدمه سرمایهٔ آرایش اولور
دائما میغ بنانند ده دونر چرخ اثیر

دست اقبالی اولور مایهٔ گنجینهٔ کام
بر یقلمش دلی هر کیمکه ایدرسه تعمیر

اتصاف ایلسه اخلاق حمیده ایله کشی
ایدر اذعانه بی شبهه توافق تقدیر

سنک غلطیده اولور آب ملایمله کایدر
ایکی عالمده کل دولتی یکرنک اولور
بدنهادا تنسه ده صدساله عبادت اوله مز
ایلین خاکنشینانه تواضعله نکاه
هر سبکمغز ایده مز ذائقهٔ تقلیدین
دادحقدن یله شیرینیٔ حسن اخلاق
شمدی بو وصفله برطبق بیان بیشین
نیجه سه مظهر الهام خداوندازل
بارک الله زهی بادشه هفت اقلیم
بهترین کوهر سلک نسب عثمانی
ورع وزهد ایله اورنک خلافتده حلم
نه فلک قلزم جودنده حباب کمتر
خانهٔ خاصه دن فهم ایدوب استعدادین
ایلدی تیغ ملوکانهٔ جوهرداری
تن اجلالنه هر وجهله چسباتر در
مجالس عالیهٔ سلطنته محرم خاص
فرقنه اسکف زرکار سعادت لایق
خدمت خرقهٔ محبوب خداده نیجه دم
بعلم الله تعالی یده درم بی شبهه
پرتو رشد وسداد آینهٔ طبعنده
عنصر پاکی فیوضات کمالاتله پر
دلنوازو شفقت سنج کریم اولدیغنه

کار سختهٔ غلبه نرمیٔ روسی تدبیر
خلقی کم اتمز ایسه خار ستمله دلکیر
برنفس وضع خلوصانهٔ خوشخویه نظیر
مهروش مسندوالاسی اولور اوج منیر
لذت فطرت مرضیه ایله وایه پذیر
لب اخلاص خواص آندن اولور لذتکیر
متصف طبع سلحدارشه عالمکیر
نیجه سه عاقل دادآور دارا تدبیر
که سزادر کهنه هفت قران اولسه اسیر
مالک ملک جهان صاحب دیهیم وسریر
فطنت وعدل وکیاست ایله عالمده شهیر
که اوشاهنشه عدل آور بیمثل ونظیر
ایتدی براده هم دانای سلحدار مشیر
دوش اقبالنه آده بخته سلطان دلیر
زینت خلعت زربفت ومرصع شمشیر
کوشدار کلمات شه شیرین تقریر
قامت جاهنه شایسته لباس تقدیر
ایتدی بازوی عبودیتی چونکم تشمیر
خلعت دولت دارین ایله آنی تبشیر
اینمه ده روشنی جوهر عقلن تنویر
طینتی مایهٔ انواع صداقتله فطیر
شاهد عدل یتر تجربهٔ عبد فقیر

یالکز بخشش نقدینه دکلدر احسان

لطفدن

لطفدن عدا اولنور عفو ایله حسن تعبیر

* در مدح طغرای غرای حضرت پادشاه جهان *

نه دم سرخیل اولسه رونق آرای نشان طغرا دونر طوطئ آله کاوله زرین آشیان طغرا
آنڭ مربوط تار زلفه سیدر حلقهٔ دولت رخ اقباله اولدی طرهٔ عنبر فشان طغرا
اولور احکامی جاری دائما موج سطور اوزره کشاده ایلیوب کشتئ عدله بادبان طغرا
الفلر اعتدال استقامتدن عبارتدر دیرر زلفیله زنجیر عدالتدن نشان طغرا
خیرخواهان دینه آچمه ده آغوش تعظیمین اولوبدر خنجر ایله دشمنه خنجر کشان طغرا
ایدر شیر اولسه ده خصمی زبون صدمه حملیردن آلوب سر پنجهٔ پر زور ینه تیروکمان طغرا
مذهب نقش زیبای مصنعله اولور کویا زمین صفحه ده همرنگ طاووس جنان طغرا
طیانسون کلک کردنکشان عرصهٔ آشوب تهمتن کبی دربشت ایلمش کرز کران طغرا
ایدر حاملری چشم بد آفاتدن محفوظ سزا درنام شاهی ایله اولسه حرز جان طغرا
چکلمش بیضهٔ سندن ایکی موزون تیغ جوهردار برای انتظار کشور ایتمش درمیان طغرا
نه بیضه بیضهٔ عنقای نام سلطنتدرکم ایدر آندن نمایان صدهمای عز وشان طغرا
مدادزرله تحریر ایتدیکی دم خامه سیر ایله اولور مانند دست افشان پرویز جهان طغرا
قفسده هیئت تدویر ایله بزم سعادتده مشبک مجمر برد وعنبر درهمان طغرا
ثبات اولمزدی اقبالنده کر عقد ثریادن برآینه کشیده ایتمییدی آسمان طغرا
طغریبه شکل پر تأثیر نار نجات دولتدر کیم اولدی زیور زر سکهٔ عثمانیان طغرا
امام شرع دینڭ اولدو غیچون اسمنی جامع ایدر وصف سطورك پیشگاهنده مکان طغرا
نهایت یوقدر اوصاف جمیلنده خصوصا کم چکه منشور اجلاله او صاحب نام وشان طغرا
او صاحب نام وشان صدر دیوان سعادتکم اکا مخصوص دربی باك چکمك هر زمان طغرا
حروفی پر تناسب مدی موزون زلفه لر مرغوب نوله هر چکدیکی اولسه مشار بالبنان طغرا

شرفبخش وزارت مصطفی پاشای توقیعی
کم اولدی صفحهٔ جودنده همت زرفشان طغرا

اكرناشسته رخساراولمسيدى قطعۀ ماهه
چكردى خامۀ پاكى براى امتحان طغرا

يازركن بيضه‌سنك نصفنده قالمش ماه نوصانمه
اكا تقليدايچون كو يا دبير آسمان طغرا

قلم دستنده كم مشاطۀ هر هفت پيرادر
بولور هر شمه سندن اعتبار حسن وآن طغرا

كمال معرفتده طبعى هروا ديده يكتادر
اكا بازيچۀ نوك قلم در بيكمان طغرا

تمام اولدى سخن سامى كل انصاف ايله قابلمى
كا ولمه بوندن زياده ملتزم شرح وبيان طغرا

دوكندى قافيه ميدان تشبيهات تنك اولدى
كم ايتدردى كميت خامه يه ضبط عنان طغرا

برات حسن اعمالى يمينندن وير وب تاكم
چكه لوح برينه خامۀ كرد وبيان طغرا

اولوب طومار بخت دشمنى مسطور اوله تاكم
برات جاهنه تأييد حق مستعان طغرا

❋ رمضانيه درستايش ابراهيم پاشا ❋

قدرينى بيلن كورسه هلال رمضانى
محراب ايدر نور سجدۀ شكر ايتمكه آنى

احسنت زهى ماه مبارك كه طلوعى
پر بهجت وشوق ايتدى دل طاعتيانى

جرم اولدى فتيل سيه شعلۀ غفران
كلدكده چراغ مهه نور صمدانى

چون پيرريا ضتكش نورانى توحيد
خم كشته در اكثار پرستشله ميانى

بو غمقدا ايچون عفريت سيه كردن نفسى
اولمش متهى آچوب آغوش بنانى

ظن ايتمه تهى چشم بصيرتله قيل امعان
بردر نعم رحمتله كاسۀ خوانى

عينيله كوش ايكحلدر سرمه سى مشكين
ايتمكده جلا يافته چشم نكرانى

يعنى او ولى النعم عالميان كم
بلزز احسانى عقيده يله جهانى

اول غرۀ بيضاى مكرمكه چو بيضا
طغراى سعادتدر انك نام ونشانى

اعجاز دراحق بوكه برلولۀ باريك
سرشار خروش يم نورايده جهانى

سيمينى ايله جدول نيلئ فلكدر
كيم صومن ايدر جيش ثوابى كذرانى

قد خمشده مه ايلدى بازوى قبولى
اخذه تحف دست دعاى دل وجانى

اول

اول تحفهٔ دعوات که افواج ملائک   الدن الە تا عرشه وک ایصال ایدرانی
اول دعوت مقبوله کیم افطارده ایلر   صد قیله ولی نعمتنک منقبه خوانی
شمدنکیر وهیچ غم یمسون کرسنه چشمان   اتسون شکر شکر ایله پردرج دهانی
سیر ایلدی زیرا اوکرمکار جوادک   سرتاسر آفاقی نوال سرخوانی
نوربرکتله چومهدوزه سرشته   سرسفرهٔ جودنده کە هرپارهٔ نانی
اول منعم بی منت صاحب یدعلیا   کیم زیرنگین ایتدی کفی بحرله کانی
نه بحرونه کان نقطه کبی قلدی احاطه   پرکار یدهمتی بوکون ومکانی
فیض آسه اکر بحر محیط کرمندن   ایام بهارک شجر رشحه فشانی
برقطره که کلزارده طراوت ویره من بعد   سیلاب نماخانه خراب ایده خزانی
شبنملری دربرکی زمردکل اولوب لعل   رشک ایتدیره حسن چمنه باغ جنانی
مانندهٔ سیلاب اولیجق منبع انصاف   شمشیرکف وکلک سریع الجریانی
صاف اولدی رخ آینه وش ساحهٔ دولت   محو ایلدی خاروخس آشوب زمانی
طبعیدر اواستاد نسیج باف عدالت   کیم ماهه ایدر هاله کبی جامه کتانی
رنگینی وصفیله ایدر جوشش معنی   فوارهٔ آبشخور یاقوت زبانی
میزاب اولوب آب کهر مدحته خامه   بونوعه ایدرباغ سخنده سیلانی
ممدوح جهان آصف یکتای زمانکم   دنیاده بولنماز آکا بروجهله ثانی
سرنامهٔ تعبیرده محسوس اوله یازدی   الفاظدن اول سرخامهده معانی
صدر الوزرا رونق دیوان معلا   پرجودوسخا داوربی شبه ومدانی

ادهم شیم اول آصف اعظمکه وجودی
اولمقده جهانک سبب امن وامانی

دستور فلک رتبه کاولور مهره شرفبخش   چون مهر اثر قرب سرانکشت وبنانی
خلاق ازل ذاتنه ایتمش دم خلقت   چاکرلکه تعیین خرد نادره دانی
یاد ایلیوب انصافنی برآهله عشاق   نرم ایلدی اول رتبه دل سخت بتانی

خوبان ایدیجک تهیهٔ لشکر مژگان
شمشیر نگاهیه بوله مژسنک فانی

دوبس جگرگاه جلالک اکرانه
صدبیله حسادکثیر الخلجانی

چون ریزهٔ الماس ازیلوب قلب درشتی
تسمیم ایده تاثیر حسد خود بخود آنی

داغ غم حرمانله سودا کرکامک
بازار تصورده کی کالای زیانی

کرخارجه چقسه اوله تمغازدهٔ سود
شهبندر الطافی قبول ایتسه ضمانی

اولدقجه سوار اسب قمر زین وقاره
خورشیدک اولور برج اسد صانکه مکانی

اول خنک سبکتاز هماجلوه که سهوا
کوسترسه اکر راکبی ارخای عنانی

بر لحظه ده مرآت مجلاسی فلکده
تمثالی ایدر سی مددبرطیرانی

اول یکه سوار سیه ارای حشم کیم
یقدی شرر نعلی چراغ دبرانی

روشنکهر اپاک دلا صاف ضمیرا
ای خاتم اقباله ویرن نام ونشانی

سنسن اوخدیو قدر اندازشرف کم
آصدک چومه روزه سپهر اوزره کمانی

فخر اتسه وجودکله نوله صدر وزارت
کسب ایلدی تشریفک ایله رفعت وشانی

تشریف نه تشریفکه بو وقته کلنجه
برفرد مقام اتمدی ذاتک کبی آنی

سرتاج امم بحر همم زبدهٔ عالم
خورشید علم لطف وکرم منبع وکانی

چون چشمهٔ مهر ایتدی کفک جوشش زرله
مستغرق انوار کرم خرد وکلانی

هامون تمناده ایدر رهبر جودک
طی سازره طول امل کجروشانی

پاینده دونرو شت ابد دیدهٔ موره
یوق جلوه که مدحتنک عدو کرانی

اندیشه بو مطلعل ایدر طبعه افاده
صحراسی مدیحکده کی عجز جولانی

بیک ییل قلم اول دشتک اوله پیک دوانی
خلیا ده بیله قطع ایده مز حد بیانی

چون وادی وصفکده تمام اولدی تکاپو
عطف ایلیه لم جانب دعواته عنانی

وردایلیه لم دعوتکی صبح ومساده
فوت ایتمیه لم غفلتله روز وشبانی

ساعی ایده لم پنج نمازک عقبنده

مشغول

مشغول دعاینه حواس دل و جانی

هر سالده ارباب دل اخلاص ایله تا کم ‖ محراب نیازه ایده هلال رمضانی

محفوظ ایده رب آفاتدن الله وجودین
امثال کثیر ایله مشرف ایده آنی

❀ در مدحت محمد کتخدا داماد ابراهیم پاشا ناتمام است ❀

اولوب ای خامه ثناکار خداوند ازل ‖ ایله سرتاج سخن نام خدای اول

اولسین قفل کشای در گنج الهام ‖ مظهر جود ایده تا کم سنی حق عز وجل

مغربی کبی هر بر کاه عزیمتخوان اول ‖ کم اوله فتح طلسمات حقایق اسهل

سنی قیل کاوش سرپنجهٔ اندیشه ایله ‖ بولمغه کشف نهانخانهٔ فیضه مدخل

اولیجق فاتح گنجینهٔ راز تحقیق ‖ اولور اکسیر تمنا ایله پر جیب و بغل

کان فیض گهر آبستن طبع پاکه ‖ اتمه توفیق سنی دسترس مستعجل

سو بسو سجدهٔ پر شکر اولوب امعان ایله ‖ کمترین ذرهٔ ناچیزینه وضع ایتمدن ال

حبذا اکنز طبیعت که فلک کبی وسیع ‖ هر بهین جوهر رشک آور خورشید محل

توده بر توده یواقیت معانی و نکات ‖ گوشه بر گوشه حکم تنگ تقاریق و حلل

اولمش آویخته میخ سویدای درون ‖ آنده برحقهٔ مخزوطی لعلین هیکل

اولا قیل اسنی مالیدهٔ چشم تعظیم ‖ ناخن دست خیال ایله ایدوب مهرینی حل

آندن اول تحفهٔ پاکیزه یی اظهار ایت کیم ‖ نامیدر در گرانمایهٔ اخلاص عمل

بارک الله زهی صدق خلوص خاطر ‖ کیم حقیقتده اودر گوهر بی مثل و بدل

شاهد مدحت ممدوحه ایدوب فص نگین ‖ ایله اتحاف در مفخر ارباب دول

مفخر دولتیان ملجأ حاجتمندان ‖ مسندآرای جهان ماحصل ملک و ملل

کتخدا آصف شاهنشه بالاستقلال ‖ داور اعظم داماد وقور و اعقل

جمله ملکه خیرخواه وکیل مطلق ‖ عقل و تدبیر ایله جمله وکلادن افضل

حضرت صدر فلک پایه محمد پاشا

کم اودر معتمد دولت شاه اعدل

طبعید رسر و بلند چمن یکرنکی
استقامت دل پاکیزه ده کعبهٔ صدق
حکمی همسنک ترازوی قوانین حکم
عقلی استاد صور کار رمز ایای امور
تکمهٔ جیب قباچوزمه قدر آساندر
باغه بوی کل خلقیله وزان اولسه صبا
چاک زخمینه بولور شخص نکاهی مرهم
شهدینی پوتهٔ کندوده زر خالص ایدر
فرقدانک کم ایده بیننی امر تفریق
جمع اضدادی مراد ایلسه حکمی مهرک
ایلسه کوکب بخشندن اکر دریوزه
صورت حقده حضورنده اکر ناطق اولوب
چشم باریک نکاه دل دراکه ایدر
قوت شان دشکوهکده اولوب وایه پذیر
بازکون ایده یرندن قوپروب کشتی وش
کور نورد دشت که همتنه نسبت ایله
دامن کوه وقاری که اکا سایه صاله
آفتاب ایتسه ده انکشت شعاعیله اکر
شمسهٔ طاق زراندودهٔ جاهینه سزا
او فرسران سعاد تلرمه غرایه
رایض ادهم آهسته رو حشمت کم
او سریع الحرکه رخش صفا بخشی کورن
که رسیده اوله مز دامننه طبع چپل
صفوت مشربی چون زمزم قدسی منهل
وضعی بر قاعدهٔ شرع نبی مرسل
علمی مشاطهٔ پیرایه ده حسن عمل
دست تدبیرینه بر عقدهٔ ما لا ینحل
عطر شاهی کبی بوی آور اولور توم و بصل
اولسه خاک قدمی سرمهٔ چشم احول
شمع بزم کرمی شوقنه زنبور عسل
شرقدن غربه اوله تا بعد میان فیصل
دیز بلور تار شعاعینه در شبنم وطل
لمعه بخشای سعادت اوله بر جنده زحل
مکر و تزویری تصور ایده بر شخص دغل
لحظهٔ واحده ده سیر تماثیل حیل
عزم کوه ایلسه بر مور ضعیف واسفل
طرف دامننه ساقط اوله پشت جبل
جوهرلا تجزی کبی صحراسی بابل
آسمانه چیقه فی الحال کمین پشتهٔ تل
ورق سیمینی ماهک طبق هالهده حل
ایده مزذرهٔ قدرینه طلاسی جدول
سشر رنعلی اولور شعله فروز مشعل
غاشیه داری صنادید رجال اولسه محل
طی ایدر راه غمی دلده قومز کرد کسل

خدم

ندر اول گردن موزون صراحی اندام
کر سهیلیدر انك قلقل مینایه بدل

کتورر گردشنی باده کبی جامك
عرق آلود خرام ایتسه او گلگون کفل

حسن رفتارینه میال قلوب عشاق
شیوه سی عشوهٔ خوبان زمان کبی کوزل

یال شبگونته دلشیفته روح لیلی
زلف شکینه عنبر حبشی عبد اقل

جنبش ننده او قدر جست سبکبادر کم
منتهاسی نظر یدر اکا کام اول

ایتسه یاد ازمنه‌یی راکبی هنگام شتاب
اکا اول حالت ماضی کورینور مستقبل

یاس کردر کن اگر ایتسه درنك ناگاه
کاوی ماهی ایله یکلخت ایده آثار ثقل

مکرمت پیشه خدیو امتعارف قدرا
ای خداوندا عالی کبار رجل

سنسن اول کار که آرای خردکم رأیك
قومدی دهرده برامر عسیر ومعضل

حفظك اول مرتبه کم بزم صفادن مثلا
رند نازکله ایده زاهد اسخت جدل

موم خاتم کبی چسبیده اولور بربرینه
سنك طعنی ویره مز ساغر بلوره خلل

❀ مرحومك اصطلاحات موسقیده اولان آثار لطیفه‌لرندر ❀

ابتدا راست ایله بولدی نظام
الف اول ترتیب مقام

ثانیا اولدی رهاوی حادی
فیض تأثیری بقول راوی

پنجگاه ایله ایدوب استیناس
ذوق یغمایه بولور پنج حواس

مطرب خامه ایدر صد جولان
سمت نکریزه کبید نجه رقصان

اصفهان اولسه مربع بسته
چارباغ ایچره اولور گلدسته

سمت نکریزه ایدوب وضع قدم
نکریز ایلدی استاد قلم

ایده بحك عزم ره نیشابور
اولدی شهراه نفس نقش سطور

ایدر اصغای صدای زاویل
حزن واندوهی کوکلدن زائل

زهره ایله نغمات ماهور
قزدروب دفنی ماهك تفخور

نغمهٔ سلمك ایله صبح وسا
سلمك استر دلی مرآت اسا

اولور اغاز نوا روحه غدا
اولور ای زاهد بی طبع ومذاق
پر صفا ایتدی مقام حوزی
ایدر اولدقجه دوبیت اوازه
نغمات ایتسه همایونده قرار
بزمگاه ایچره می صوت عجم
هم عجم خوب و عشیرانیده خوب
مطرب ایتدکجه نهاوندی سرود
ایده مز عشقی نهفته دل زار
قیل عرضبار ایله عشقی انها
دم لنوب فیض بابا طاهردن
ایتسه تحریک دوگاهیله نغم
رکب اولور قافله سالار حواس
چارگاه اولدی خوش آینده مقام
کرسه غفنی ایده آهنگ صبا
کلسه اول شوخ مبرقع رخسار
نغمه‌کم بسلیه‌در کوچکدن
کرحسینی بی بلیدسه زهاد
نغمهٔ وجه حسینی با نجد
بزرک آغاز ایدنجه جانان
زیر و بمله نغم زیر کشید
اتسه آهنگ خراسان دلبر
لب دلبر مترنم اولدی

دکلسه عاشق بی برک و نوا
موسقیدن متلذذ عشاق
حوزهٔ قلب غموم اندوزی
کهنه ابیاتی بیاتی تازه
کورینور بال هما موسیقار
کاس طنبوری ایدر ساغر جم
بسته‌لر انده سراپا مرغوب
بوسه تأثیری ویرر نغمهٔ عود
نی کبی ناله‌سن ایلر اظهار
عرض بار اولمسون اول شوخدلا
نایی ایتدی نفس اوغلی نیزن
اکی تللی یه دونر شق قلم
بولور آنکله قطار انفاس
هر مربع اولور آنکله بنام
دوحهٔ دلده اولور غنچه کشا
دم نوروز آچیلور زلف نکار
اولدی برنهره ایله پرده‌شکن
غیری اتمزدی یزیدانه عناد
سید قومه ویرر حالت وجد
بزرک وکوچکی ایلر حیران
ویردی رامشکره صدشوق جدید
آدمی شاه خراسان ایلر
کلعذاری متبسم اولدی

بوسه

بوسه لك نغمه سين ايتدى جانان
بوسه لك ايله عشيران ايدبجك
بالطبع زمزمهٔ كرديدن
كوش اولنديجه عشيرانه نوا
راه تحقيقده بى قيد مجاز
ترك ضرب ايله مقام عربان
زيركوله اولسه ده مطرب مثلا
نغمات ايله ايدوب عزم حصار
دكله كل بزمده صوت غزال
قيل اوپر جمله سيه مست آواز
موسقى راحت الارواح اولدى
اتسه كردانيه دن يار آغاز
اودم عشاقى مخير ايله
كر مخيرده ايدرسك جانا
فكرى زيرافكن اولوب قصد ايتمز
صوت دلكشدن اچق كيتمه كوكل
ايتمه دلداره مخيرده نياز
ايتمسون ناله اوكونه عشاق
بر مخالف نغم ايتسه نه عراق
كارى سلطان عراق اولسه بيله
ايتمه فرياد و فغان اى دل زار
نغمه اسلوب سكاه ايله ايدر
صنمه كم حسن صدا اخاليدر
اغزينى اوپه جكم كلدى همان
شو تله رقصه كلور هفت فلك
حظ ايدر نرم قرارين ايشيدن
شوق اولور دلده نوا نو پيدا
حدىٔ ناقهٔ چنك اولدى حجاز
بسته اولسه اوريلور بودل وجان
زيركوله ايدر آسنى بالا
اولدى دل سوز نشاطله دزدار
ذلى ترك ايله ده زاهد عزآل
بزم ميده ايدرك اى شه ناز
روح هر قالب اشباح اولدى
صاريلور بونلنه بازوى نياز
نائل ايت ذوقى اولورسه نيله
بوسه لكدن كلور عشاقه صدا
آشنى طوغرى ميانه دن كتمز
اورتوليجه كرك آهنك دهل
چقمسون سنبليه چاق آواز
كاشتهار يلهطوله شام وعراق
پراولور كنكرهٔ سبع طباق
اشتهار آفت اولور جان ودله
ايتسه ده كاكلنه بسته نكار
كوشدن هوشه ايدوب روحه اثر
مايهٔ جاذبهٔ حاليدر

مى

کوزک نغمه یه آواز هزام | تازه ربطیله ایدر رشد حزام
نغمه آچقلغی قواسی زاهد | اوج معنادن اولور هبوط وارد

زاهدا قارچقار ایلرکن ساز
قیر چیقرد ارمی کوره آنده آواز

نره دن کلدیکن ادراک ایله | طعنی قوسامعه کی پاک ایله
حسن صورتله بو لور اهل دلان | جذبة من جذبات الرحمن
سالک مرحلۀ عشق همین | نغمه دربدرقۀ راه یقین

ایتدی سازقلم نادره کار
سامیا نغمۀ تمثله قرار

❀منقبه درحق ملک تبع شهنشاه یمن برفتار مثنوی❀

ایلیوب شرح بخاریده عیان | عینیء فاضل ایدر بویله بیان
اولمشیدی شه اقلیم یمن | تبع صاف دل وپاک بدن
اولوب اتباعله اشیاعی کثیر | نام تبعله اولندی توقیر
صکره کم اولسه اوملکه سلطان | اکا تبع دیدیلر خلق جهان
بعضیلر اکانبی دردیدیلر | اولمدی ایک محقق بوخبر
ایتدیلر ختم رسلدن زیرا | صحتن بو خبرک استنبا
بلمزم دیوایدوب حسن خطاب | ویردی اصحابه سعادتله جواب
بیک سنه اول ایدی بعثتدن | اولدی ایمانله قلبی روشن
قومنه تکلیف ایدیجک اسلامی | ردایدوب بلمدیلر اکرامی
ذکرایدوب آنکچون تبعی حق | قومنه ایلدی نفرین انحق
سورۀ پاک دخانه نظرایت | اکله تفسیرینی کحل بصرایت
لاتسبوا ادیو بیوردی رسول | عذرینی بنده سن ایتدکده قبول
حاصلی کامل دریادل ایدی | متدین ایدی هم عاقل ایدی

حکمی

حکمی شامل ایدی قاف اندر قاف
عهدی اولمشدی زمان انصاف

اولدی فرماننه چون نقطهٔ نون
یدی اقلیم ایله ربع مسکون

قوهنی هردم ایدردی تهدید
عرض اسلام ایله اول مرد سعید

اولدی پیرایهٔ بازوی ورع
تیغ ارهٔ تشدید تیغ

ایتمشیدی آنی خلاق جهان
او قدر مالک حز و عنوان

کاینته ترتیب صفوف اسبانه
شام دن ایرر ایدی صنعانه

تابع امری ایدی صبح و مسا
درکهنده علما و صلحا

دائما حاضر ایدی راتبه جو
خدمتنده یوز اوتوز بیک آتلو

همدمی پیشرو اولمشدی اکا
جمله دن باشقه اون اوچ بیک تلما

زیره ایلسه تحریک رکاب
بیله ایلرلر ایدی عزم شتاب

کشت اقطاع بلاد ایلر ایدی
پرسش حال عباد ایلر ایدی

جست وجوده ایدی هر اطرافی
تا رعایایه ایده انصافی

ایتدی چون بر نسق طرز قدیم
قصد کلکشت رهٔ هر اقلیم

ایلدی سیر ایده رک صحلهٔ شام
مکه نک ساحه سنه ضرب خیام

قوم شهر ایتمجک استقبال
غضبه کلدی او صاحب اقبال

ایلدی وسوسهٔ دیو رجیم
اکا القای خیالات وخیم

قلبنه کلدی بو نیت بی باک
بیتی تخریب ایده اهلین اهلاک

ناکهان اسدی سموم علت
حاصل اولدی اکا ضعف نیت

بغتة عارضهٔ طاقتکاه
قامتی صحتنی ایتدی دوتاه

عضو عضو بدنی سست اولدی
خانهٔ قلبی کدرله طولدی

متفرق اولوب اجزای بدن
مرتعش اولدی سراپای بدن

ایتدی بوزلزله سوء مزاج
خرقهٔ جسمنی وقف تاراج

تار ومار اولدی حواس خمسی
بلمدی نرم ایله سخت لمسی

نره دن کلدیکنی ایتمدی درک — اکه از قالمشیدیکم ایره مرک
نیتی خیره کرک انسانک — اولمیه مسخره سی شیطانک
مؤمنک نیتی اعمالندن — خیر دردیدی رسول ذو المن
نیت پاکیدر اهل حالک — علت غائیه سی اعمالک
اولدی مشروطه شروط نیات — صوم له حج و صلات ایله زکات
عکسیده بویله اولمز مقبول — نیته اوله عمل ناموصول
کمکه تحقیر ایدر اول درکاهی — ایریشور آکه بلانا کاهی
بیت حق در او رواق پرنور — طاقلر منقبهٔ ابروی حور
دورینه شهپر جبریل نطاق — عرش ایله اولسه نوله طاق بطاق
اولدی اطراف حریمنده قباب — قلزم رحمت رحمانه حباب
کحل وش خاکی ویرر دیده یه زین — حجر الاسودی اکحال العین
اوسیه جامهٔ مشک آثاری — زلف حورانک اولور همتاری
چشمهٔ مهرک اولیدی آبی — بکزدردم اکا زمزم آبی
کعبه در خال رخ افروز ملک — نقطهٔ مرکزی پرکار فلک
زمزمن ایلدی فیاض قدیر — دره بیضاسی جناندن تقطیر
قطره سی آب رخ هر حاجی — کوثره خنده ایدر امواجی
حرفاتیدر انک تودهٔ راه — رهنمای عرفات بالله
نقد عصیانه ویروب انده رواج — تحفهٔ مغفرت آلور حجاج
مروه نک سعیی صفا و جاوید — عمره نک روحی ایدر عمری مزید
پرشرف اولسه نوله حجر عظیم — کا ولدیلر جای که ابراهیم
اولدی مانند جمال محبوب — داخل حلقهٔ آغوش قلوب
ایده مز وصلنه هر پرده بردن — طائفیدر انک اصحاب درون
شان بیت اولدی اکرچه ارفع — مؤمنک قلبیدر آندن اوسع

قصد

قصدیدی سبب ذلت اوله
قلب کم آینهٔ وحدتدر
قلبی مصنوع ید قدرت بیل
بوغیدی کعبه دن آثار نقوش
حاجیان کرچه انک عشاقی
زینهار عاقل ایسک ایله حذر
قلب مؤمن که اولوب بیت خدا
کمسه یه ایلمه عنفیله خطاب
بولدی القصه تزاید خلجان
نبضی بی جنبش و برکشته مجال
کیمی سکته دیدی کیمی دوار
لاعلاج اولوب اطبای حکم
علم رسطو حکم جالینوس
کوردیلر مطلبه یوق راه وصول
بیلدیلر بو مرض روحانی
چاره یوق طب ایله تدبیر اولمز
کلدیلر بر یره مانند نطاق
ایلیوب هاون خاطرده رقیق
ایتدیلر هر بریکم اولدی لبیب
سوزلرین یعنی ایدوب بریره جمع
اتفاق ایله اولوب اهل علوم
ایدوب اظهار خبایای امور
دیدیلر ای ملک عدل آیین

کسر قلب ایله نک حالی نوله
مظهر سر الوهیتدر
عنبرین خال رخ فطرت بیل
قلب آدم ایدی مسجود سروش
کعبه ارباب دلک مشتاقی
ایتمه دن کسر دل پاک کهر
سنی قیل ایتمکه معمور دلا
طتلو دلله ویره کورآ که جواب
بولمدی دفعنه حذاق امکان
ایده بلسونمی طبیب استدلال
چکدیلر پیش دوایه دیوار
اولدیلر سربکریبان ندم
اولدی سرمایهٔ ننگ و ناموس
جانب آخره میل ایتدی عقول
کورینور عارضهٔ جسمانی
بوکه تأثیر عقاقیر اولمز
استشاریله ایدوب استنطاق
سحق اجزای تدابیر رحیق
مفردات کلمات ترکیب
اولدیلر بزم توافقده چو شمع
عازم مجلس شاه مرقوم
اولدیلر روبره عز حضور
خلف الصدق شهان پیشین

نسنه يوق طبع شريفكده سنك
حق معصون ايليه عمدن بدنك

شبهه مز قالمدی برموجب فن
بو عرضدر دكل امراض بدن

شخص عقلاكله ايدوب استيناس
بزم دلده ايده كور جمع حواس

مشورت ايليوب آنلرله تمام
بادسی علتنی استعلام

رك نبض دلكن ايله همان
زيب سبابهٔ دست ايقان

نظر ايت قلبه ويررمی علت
وكرد ر دآور ظلم نخوت

وار ايسه خاطرهٔ مكر و فساد
ايله پيرامن دلدن ابعاد

پركلف اولدیغيچون قرص قمر
اولمده سله خور پنجهٔ خور

اولمسه سخت سيه دل آهن
زخم سوهان ايله چكمزدی محن

افتراس اولمق ايله عادت شير
تب محنتله اولور در زنجير

سفك دم اولمسه كار اسياف
ييری اولمزدی تنكنای غلاف

اولدی سرگشتهٔ ضرب سجيل
لشكر ابرههٔ صاحب فيل

ناس اكر خير اوله يا خود دون
اولور اعماسی ايله مجزيون

بو يله در كار جهان بی كم و بيش
بولور ايتديكنی مثل درويش

ليك عجز ايله اولان سربزمين
ايلمه آه تأسفله انين

ايتسه ده چركن كنه طبعه اثر
قطرهٔ اشك ندامتله كيدر

ويرسه انديشهٔ بد قلبه غبار
پاك ايدر مصقل استغفار

چكمه غم لطف الهی چوقدر
دری معكوس دكل رديو قدر

سن همان ايله خلوص ايله رجوع
عفو باری بولور البته وقوع

بو سياقی و زره ايدوب نيجه كلام
ويرديلر سوزلرينه حسن ختام

قفل گنجينهٔ در بستهٔ راز
اولدی مفتاح تفيضله چو باز

خاطره ايتدی ظهور اول ساعت
كعبه يه ايتديكی سوء نيت

ايلدی چاك كريبان نياز
نيكم محرم شهراه مجاز

اولدی کریان و پشیمان اولەرق
چهرە فرسودۀ محراب رجا
اولدی درحال سویدای درون
نور ایلە قلبی اولوب مالامال
کلدی محراب سعادتدن اودم
قطرە ریز ایلیجک مژکانی
کریە عینینە کلوب موج یسر
قبەسنە جود ماغە بیحد
غرق نور اولدی درون سینە
باشلدی اولمغە جسمی بی ریب
مطلع خانە چو شمس آفاق
صبح تحقیق صداقت لمعات
اولیجق آینە وش سینەسی صاف
ایلدی دعوت ابنای بلند
بن میخ ایلیوب ابروسنی هم
کوشۀ جمجمۀ زوارە
سوردی رخسارینی خاک حرمە
سجدە ایتمککی رفعت بیلدی
ذیل پوشیدۀ بیت اللهی
بوایدی سبق ایدن اول سلفی
هرسنە ایتمکیدی عادت آکا
بعد تتمیم مراعات حرم
کوردی بروادیٔ فیروزجە فام

دست برداشتۀ دعوت حق
اولیجق منتظر لطف خدا
حجر الاسود پاکندە نمون
دوندی ماندۀ فانوس خیال
کاسۀ چشمنە ماء زمزم
ایتدی لبریز کهر دامانی
ویردی بردست نکە سبحۀ در
آصدی قندیل فروزان خرد
کتدی ظلمتلە غم دیرینە
ماورا سرا پردۀ غیب
ایلیوب مهر محبت اشراق
ایتدی رفع شب تار شبهات
قالمدی ذرە قدر زنک خلاف
خوان نعماسی چکلدی بیحد
ایلدی نعلچە نقش قدم
بغلدی رشتەسی کبی نظارە
دولتال ویردی اوصاحب کرمە
ذلتی تاج سعادت بیلدی
قیلدی سربند کلاه شاهی
ایدوب البلس اوبیت الشرفی
یکیدن بیت عتیقی اکسا
یشربک جانبنە دکدی علم
ایلدی فص نکین آرام

خوب ایدی صحن زمرد فامی　　بو غیدسے انده مدینه نامی
اصبح خضرا ایدی هر برگ گیا　　ایتمده سوسے جنانه ایما
اویله عالی ایدی نخلستانی　　سدره یه ایر مشیدی اغصانی
التفات شجر و آب روان　　ماء تسنیم ایله باغ رضوان
خاکی مشک ایدی گلاب انهاری　　صانکه جنتدن اولوردی جاری
روح بخش اویله رواج ایدی زمین　　رشک ایدردی اکا فردوس برین
جمع اولوب بر یره گلدی علما　　دیدیلر کم قالورز بونده شها
بونده در شاه رسل مسکنی هم　　شرف هجرت شاه خاتم
گلیسر آخر وقت ایچره رسول　　اولمارز کم بولهوز اکه وصول

اکا محمود و محمد در نام
کم که ایمان گتورر اولدی همام

چونکه ایشتدی ملک تبع آنی　　کندویه قیلدے قبول ایمانی
طوغمدن ایلدی اسلامی قبول　　آنی مدح ایلدی اصحاب رسول

قویدی اول دادی یثربده دلا
امت اولمقلغه بر حجت اکا

❀ قصیدهٔ شتائیهٔ ناتمام ❀

شتاده ادرنه شهری غریب حالتده　　که اعتدال ایله آب و هوا برودتده
محالدر ره یخبسته سنده آمد شد　　که سر تقدم ایدر پایدن رفاقتده
نهال باغلری مردهٔ کفن بر دوش　　کنار بامی سنان غمے اراءتده
شکسته جاملری شهنشینلری بر خاک　　کباری خانه خراب اهل سوقی ذلتده
بهاری گرچه جواهر نثار ایمش طوتالم　　اولور رخیص گهر بوزا اولورسه قیمتده
جوانی برف ایله پیر سفید ریشه دونر　　اثر قالورمی بو وجهیله حسن صورتده
جو اعتدال هوا علم و معرفت نایاب　　طباع اهل بلد متفق جهالتده

مثال برف نقود مسافران ضايع
رحال شهر چوق جمع آب دولتده

سياه فحم ايله آتش بهاسنه هيزم
نتيجه سردئ قحط ايله دل مشققده

ويرردى دوزخيانه . حجيمى منت ايله
بو شهره مالك اگر كلسه قيش قيامتده

اصيمز آدمه مانند سنك سرد مزاج
صوغوق معامله سى خلقنك طبيعتده

كنايه در غرض اطلاق دار ميمنه دن
بو شهره وارمى معادل عجب نحوستده

سرشك ديده نمك وش طونوب فتاده ايدر
نكاه لغزش پا رهكذار حيرتده

كسر قليچ كبى قيش پاى مردم چشمى
شكاف پنجره دن طشره يه نظارتده

زحامه راهه كردونه لرله كاولرك
كشى يه مانع اولور بربره عزيمتده

قباده خبث بقر دامنده لوث وحل
گذار ايدر سه ده عاجز قلور طهارتده

اوكلو شدت سرماى بخل وامساكى
كه دست اهل كرم جمله جيب خستده

ينه ستانبول ايله دعوئ لتا اويده
اودرنه خلقى عجب رتبهٔ حماقتده

دخى شدايد سرمايى وصف ايدردم ليك
مداد م اولدى فسرده دم كتابتده

❀ قصيدهٔ شتائيه ❀

ينه آثارين اظهار ايلدى هنكام دى حقا
عجب اسدى صاووردى نيجه كونلر سردئ سرما

دكل برف اوستنه چل اقچه صاچدى اربعين ايچره
ستانبولك فلك تعظيم شانن ايليوب اجرا

زمين اوزره اوكلو يك صارلمش قبضهٔ خورشيد
نه چكدى رفع ايدنجه . نيجه سينى تاب ايدوب سرما

نوله عطار چرخك اولسه ريزان قندهٔ كافورى
قرلدى طبله سنده طوندى كاس انجم زهرا

قدوم لاله يه نظاره سنج حسرت اولمقدن
كوزينه آق دوشوب برف ايله نركس اولدى نابينا

چمنده دوندى هر سر و سهى برشمع كافوره
سرنده شعله وش ظاهر اولوب كيجه مه غرا

صنوبر خانقاه كلشنيده اربعين چكدى
نهال ورد كيدى پيرديدن خرقهٔ بيضا

نيستانك چالندى بكزى دم سردئ سرمادن
خم ايتدى پير چنكى اشتا اشجارى چنك آسا

صوينمشدى اگرچه نونهالان كلشكيرانه
مثال زال زر ميدانه چقدى بصدى قيش اما

ممدوغ طوتسه عجمی شمدی رندان جام بللوری — کورر نور چشمنده همصورت یخ ساغر مینا
ایاغینی کمیت می اوشندی ایله کل تعریف — تتشسون تا که ساقی کرم اولنجه نشئۀ صهبا
عجب مرآت یخ نک فلکده اولدیمی مرئی — بو کونه انعکاس انجماد صورت غبرا
مکر کرسیده دیداری اوله شیخ مرائینک — کلام باردین سرد ایلدکجه زمهریر آسا
کرا برازهء ایتسه بودم زردشت صاحب زند — شرار سنک اولور مانند ارزن منجمد پیدا
نباتی قبیل قلمله زیبقک اخکرده ممکندر — برودت طبع نارهء اوله تأثیر ایلدی حقا
ایدردی امتنان اهل جحیمه مالک دوزخ — اکر بو قیش قیامتده کوریدی عالمی فرضا
اودکلو طبع سرما دیدهء ناراولدی شوق آور — که روی منقل سوزانه اولدقجه نکه پیما

صنوبر برکاسه درکم دانۀ رمان ایله مملو
اکلمش اوستنه خاکستری سکر دررکویا

بو قصیده تسوید اولنور ایکن بلطه جی محمد پاشا عزل اولنغله قصوری یازلمیوب ناتمام قالمشدر

هنکام دی ایرشدی ینه باد صبحدم — اولدی چنطراز نواین کهنه دم
نقاش تازه طرح بهار کهن ینه — لوح زمینه ایلدی نقش سیه قلم
کویا که حل ایدوب ذهبی لاجوردی جو — اوراق بوستانه چکر جدول عجم
ایلر حساب نقد زرین خازن خزان — زنجیر خردهء موجۀ جودن دو کوب رقم
سلطان صیف ایدنجه سفرجل اسمه — ایتدی بهوانارینی بهمین طوب زر علم
ذاتنده طوغریلق کوروب ایتدی مؤبدا — سبزه بهاری نامیه تیمار سرو و ضم
استانبولک هوای لطیفی علی الخصوص — اولدی بو فصل ایچنده صفابخشی بیش وکم
احسنت اعتدال هوای ستانبوله — کاولمش نجالتیله نهان کلشن ارم
اولدی فصول چارده یکرنک چار باغ — صیف وشتاسیدر کل رعنای عیش ودم
برنخل سورداخل سورنده روضه لر — صدد وحه خار جنده انک درکناریم
مغز سری همان سید کلفروش اولور — یاد ایلسه هواسنی بر شیخ پر هرم
هر تختۀ شکوفه کنوز دفینه در — کاولمش نهفته آنده نیچه درج بسته فم

وقتنده

وقتنده شق ارض ایدوب استاد نامیه — اظهار ایدوب جواهر مدفوننی دمبدم

طرح ایدوب آبنوسی سینه‌یه شستلر — استاد باغبان چمنپرور حکم

صاقلر پیاز لاله‌یی قت قت حریر ایله — جونفنده همچو لعل و یواقیت ایدوب بهم

زرین قدحلر لاله‌لر تردن عرق کورر

هر تختۀ اولدی نرکسه شاهانه تخت جم

❊ هجو ❊

مرد پیس طبع وسفیه بدشیم کمدر دیم — اهل سوق ایچره فقیر و محتشم کیمدر دیم

ریشی بشم خایه خواجه سراوش یکدو مو — انفی مانند خلا کند یده فم کیمدر دیم

شاهدینک نسخه‌سن تحریر ایدن جاهل منش — که نجس کوقاری قارک شکم کیمدر دیم

مغلم قواد مشرب مدمن شرب یهود — هم حریف قحبه زن دیوث هم کیمدر دیم

متعه کار غرزنان اولوب ستانبولده ایدن — ارتکاب دین طهماسب عجم کیمدر دیم

کاسه لیسیکن او مخدوم ولی نعمتنک — اولان آخر کاری کفران نعم کیمدر دیم

صورتا دغریسی مسلمان نیلت خاین سرشت — سارق نقد و کتاب اول متهم کیمدر دیم

انتساب ایتسه کیمه لابد ایدر خانه خراب — چون شغال شخص مشؤم القدم کیمدر دیم

❊ لغز ❊

ندر اول طرفه شخص لاغرتن — هیچ صقنمز کوزینی بود اقدن

بی محابا او چوب کز رهر بار — ناره پرتاب ایدر سمندر وار

براوجاق زاده در بهمین سیما — دائما آشنای بای وکدا

باشنه صیف وشتا طاقر سنبل — آسمانی بلادر اول شنکل

پیش شاهانده ایتسه رفتاری — کفشدن پاین ایلمز عاری

پیچ و تاب آنی شویله آلمشدر — آیغی برچقورده قالمشدر

دلی چرک ریادن اولسه فراب — ایتدیررلر اوشخصه نوش شراب

کاه ساجد کهی قیام آور — اکثرسی نوجوان امامه ادیر

بو لغز سرین آکلین جانک
آفرین طبع پاکینه آنک

❀ لغز دیکر ❀

اول نه شیدر کم انک شکلی عجیب
اسمنک حرفی سکزدر بی کمان
کوکسنه برقاج خدنک اورمش فلک
السمز ایاقسز قوری تندر همان
پرده سی وار سازوش برطرفه شی
الده طوترقدرینی بیلن کشی
اکثرسی بالانشین اعتبار
کیجه لرده خرقه یه باشین چکر
جانی وار هم جانی یوق امر غریب
نصفی جار اما که اوچ سویلر زبان
ظهرینه وار مش اوجی یوقدر یلک
لحمی یوق باقسک صاییلور استخوان
ایلک نه طنبور و نه قانون نه نی
کیجه کوندز الفتی اولور ایشی
پست اولورکاهیجه هم نالان و زار
سینه سنی چاک ایدر وقت سحر

بو لغز حلنی سویلر هرکسه
کوه قاف ایله وران ملک فسه

تم

ابتداء تواریخ

تاریخ ولادت سلطان محمد

شهنشاه جهان سلطان احمد خان غازیکم ... وجودی نظیری ملک و دینه اولدی پیرایه

یکانه پادشاه بحر و بر خاقان عدل آور ... جهانبان مظفر تاجدار آسمان پایه

خدیو مسند آرای معلا خانهٔ اقبال ... که تخت دولتیدر عرش اعلا ایله همسایه

فلک منقاد فرمانی زمین ممنون احسانی ... محصل شامل اولدی همتی اعلا و ادنایه

کمال قدرتندن حضرت خلاق بیهمتا ... عنایت قیلدی بر فرزند پاک اول شاه دانایه

جهانه کلدی بر شهزادهٔ پاکیزه اخترکم ... قدومی اولدی رونق بخش دولت چرخ مینایه

اودمکیم زیور کلبستر مهد وجود اولدی ... مسرت جنبش نو ویردی نه طاق معلایه

مه پر نور برج نسل عثمانیکه لایقدر ... فلک مهد صدفکاری اوله زهره اکادایه

جهانه مژده لر کیم فال خیر و فتح نصرتدر ... سعادتلرله دار النصرده تشریفی دنیایه

سلاطینک عجبمی اولسه سرتاجیکه اولمشدر ... صدف صلب شهنشاه جهان اول در یکتایه

کنار مشرق اقبالدن خورشیدوش طوغدی ... فروغ حسنی صبح شادمانی اولدی غبرایه

الهی پادشاه عالمی شهزادکانیله ... ممر ایلیوب آفاقه ذاتن ایله پیرایه

کدورتدن صفای تامله محفوظ ایدوب یارب ... درونن غبطه فرما ایله مرآت مصفایه

سریره

سریر سلطنتده طول عمر یله ایدوب دائم ‌ اوله غالب همیشه فرقهٔ اجنا د اعدایه
بحق نور پاک احمد مختار لطفکله ‌ قومه بوانتقامی خصم بدکیش خودآرایه
ایدوب شهزادهٔ عالی نژادک عمرنی افزون ‌ اوله مظهر قدوسی سورهٔ انا فتحنا یه

خدا توفیق ایدوب سامی دعاکونه دیدم تاریخ
سعید اوله جناب خان محمد کلدی دنیایه

❀ تاریخ صدارت علی پاشای شهید ❀

مرحبا ای اثر مژدهٔ جان ‌ کاولدی لبریز صفا کون و مکان
آچدی کل غنچهٔ باغ املی ‌ رشحهٔ ابر عطای یزدان
قوت نامیهٔ بهجتدن ‌ اولدی پیشانی گردون خندان
آچلوب باب مراد آفاق ‌ شادمان اولدی بتون خلق جهان
چقدی میدانه ینه شوق و سرور ‌ اولدی غم گوشه‌نشین نسیان
قالمیوب آینهٔ دلده کدر ‌ عکس رخسار نشاط اولدی عیان
تحف شهر مسرت شهدی ‌ چارسولرده متاع ارزان
اولدی مانند کل ژاله‌نثار ‌ هپ دهنلر کهر خنده‌فشان
سرنکون کاسهٔ خمیازه‌شکست ‌ طولو خنده ایله بتون جام دهان
جوش ایدوب سیل روان شادی ‌ کهنه بنیان غم اولدی ویران
بو ایله نوروز خجسته اثری ‌ عجبا کوردیمی چشم دوران
دست توفیق خدا ویردی کشاد ‌ عقده بر عقده ایدی کار جهان
ایلیوب حضرت حق عز و جل ‌ چکیلان درده مکافات احسان
خلقه لطف ایلدی انعام ایتدی ‌ جمله نک مطلبنی ویردی همان
ایتدی برفاضل عالیشانی ‌ آصف مهر بدست دیوان
ذات پاکیله نکین اقبال ‌ تابدار اولدی چو مهر رخشان
مفخر صدر صدور وزرا ‌ نخبهٔ قاطبهٔ دولتیان

بوعلی فطنت ارسطو حکمت | وقت آموز فلاطون خردان
زبدهٔ کار عقول عشره | نقطهٔ دائرهٔ امن وامان
لازم غیر مفارق قدراکا | علم وتقوی وصلاح وعرفان
طبعنک عبد کمربسته سیدر | حسن تدبیر ونفاذ فرمان
فکرے گلگون طراز تحقیق | قلمی ماشطهٔ حسن وبیان

واحد العصر علی پاشا کیم
منعدم ذاتنه شبه واقران

اسمنک عیننی تعظیم ایده رک | طوتدی باش اوزره علم ایتدی عیان
سنی راحترس عالم بیلهرک | انتخاب ایتدی ولایت نشان
شرم دست گهرافشانندن | قان دره باتدی بدخشانده کی کان
ابن عباد ونظام درسطو | باب فضلنده غلام دربان
تیغی نشترزن عرق خصما | خامهسی نبض شناسنده بنان
مدعی اولسه ده الزام ایلر | تیغیدر دشمنه قطعی برهان
جذب ایدر خصمی چو موی ناچیز | تیغنه کاهربا سنک فسان
عدلی ظالم کش ومظلوم نواز | شفقتی درده رجایه درمان
عدلی شامل اوقدر کم رمهیه | کرک خداری ایدرلر چوبان
شانهٔ زلف غزالان اولدی | پنجهٔ زهره شکاف شیران
کورسه در سخن اصدافه | اغز آچدرمزایدی هیچ عمان
شرف ذاتنه بس در بو دلیل | که اودر نادره سنج ایقان
ایلدی عزت ایله دامادی | حضرت پادشه دورزمان

یعنی خان احمد عادل که آنک
بندهٔ بنده سیدر نوشروان

تاج بخشای سلاطین عظام | بهترین گوهر آل عثمان

داور عقده کشاے عالم — خسرو کارشناس اکوان
شاه کردون عظمت دارا فر — حکم فرماے خواقین جهان
ظل حق پادشه روی زمین — آسمان بخت و سکندر عنوان
ایلیوب ذاتنی الله مصون — دشمنی اوله اسیر و خذلان
نیجه هنکام ایدے صدد قتله — جست و جو ایلدی پیدا و نهان
بولمدی شاه عدالت آیین — لائق صدر وزیر ذیشان
اخر الامر ایدوب حق الهام — آصفی بولدی سلیمان زمان
مهرمهر ایلیه رک دور بروج — اولدی منزل رس برج میزان
لله الحمد هنوز ایتدے ظهور — مظهر عدل حقیقی زمان
بو یله بر آصف بیهمتایه — حق بودر مهر وزارت شایان
وار میدر مثللی بیان ایتسونلر — اشته تاریخ شناسان جهان
ایلیه ذات شریفن محفوظ — طول عمر یله خداے منان
یا الهی بتجلی جمال — اولسون ایامی صفاده کذران
اوله کوندن کونه با عز و وقار — روزی عید و شبی قدر رمضان
ایلیوب سامی ئنا دیده مراد — فکر تاریخنه بذل امکان

دیدی تاریخنی دل مژده کنان
مهره کلدی علی پاشا ایله شان

❋ تاریخ فتح کردوس ❋

حضرت خان احمد غازی وزیر اعظمنك — ایلیوب سردار تخت مملکت معموره دن
موره نك فتحن مراد ایدوب او سلطان غیور — دشمنه بیلمدی حدین صولت موفوره دن
مصحف پاك سر قبر ابی ایوبده — چون تفال ایلمشدی فتح ایچون برسوره دن
بو کرامات شهنشاه ولایت پیشه در — ظاهر اولدی شمدی فتح قلعهٔ محصوره دن

اولیحق غلطیده سر اعدا دیدم تاریخنی

کردوسی الدی علی پاشانك اول موره‌دن

❋ تاریخ فتح جزیرهٔ موره ❋

آفرین صد آفرین ای قهرمان روزکار
بارك الله بارك الله ای وزیر کامکار

خیر مقدم ای یکانه صفدر کشورکشا
صانع الله ای خداوندار سطوا شتهار

صاحب تیغ وقلم سردار اسکندر علم
آصف عالیهمم پیرایهٔ صدر وقار

نره شیر بیشهٔ هیجا وکیل سلطنت
پنجه تاب کردن افرازان هر ملك ودیار

سنده در بیشبهه سرپیشوای اولیا
بحر وبرده دشمنه کوستردی تیغك ذوالفقار

الله الله بونه صولتدر که در جنك نخست
ظاهر اولدی انهزام خصم ایله انجام کار

طوب رعد آوازو برق آوازدن اولدی خراب
قلعه‌لر کیم هر بری مانند کردون استوار

برج وبارولر حصانتده عدیم الاندراس
تا به ماهی عمق خندق تا به مه قد جدار

بویله مرصوص ومشیدسورلر تسخیرینه
رستم اولسه صرف ایدرایدی سنین هشت وچار

یك دوماهه مدت ایچره بو کرامتدر بیله
مستقل برملك ایله فتح اوله بونجه حصار

داریوری فتح ایله شرق وغربی اسکندر کبی
قالمدی شمدنکرو هیچ سانکه سدرهکذار

معرفت سنده شجاعت سنده همت سنده در
مجتمع ذاتکده بالجمله کمالات کبار

یازدی وصفکده قلم بومصرع برجسته یی
لا فتی الا علی لا سیف الا ذوالفقار

بمطیله شاهباز همتك صید ایلدی
روسیاه اولدی خراب آسا عدوی تیره کار

سرزنش خمباره‌دن توبیخ هر بر کله‌دن
کله کوب صد نداست اولدی خصم پرشعار

اغزادتویله توکوردی یوزینه بوسکرمه‌لر
خیلیدن یوزبولمشیدی دشمن بی ننك وعار

شیشهٔ عهدی ایدوب آیینه جی کافر شکست
بق نه صورت بغلدی قروی کچوردی روزکار

برطبنجیله توفنك اندازلر چیتلتدیلر
زهره سینی کلمدی میدانه خصم خرسوار

برمعمای بنام ایدی موره فتح ایلدك
نام پاکك اولسه لایق هر طرف لوح اشتهار

حق تعالی دولت واقبالنی افزون ایدوب
ایلیه صدر سعادتده وجودین برقرار

ایده سلطان جهانگیرک دخی عمرین فزون
نیجه نصرتلریوزندن لطف ایده پروردکار

سامیا بو فتح عالینک دیدم تاریخنی
سی ایله آلدی موره ملکن وزیر کامکار

❋ تاریخ وفات همت افندی زاده ❋

واعظ جامع مطبوع سلیمانیه
فاضل نادره دان همت افندی زاده

واصل سر خدا حضرت شیخ عبد الله
مرشد کامل وهمت رس هر افتاده

پرتو سعدن آیینهٔ حالی خالی
بیت معمور دلی نقش سوادن ساده

حسن تقریرینه دلبسته حسین واعظ
عارف وجامع می صحبتنه دلداده

الفت خلقده یکرنک ایدی مانند شرف
راست کوالقده تکلفدن اولوب آزاده

لاابالی ایدی احباب ایله صورتده ولی
محرم انجمن وحدت ایدی معناده

پیر روشندل وصاحب نفس صافدرون
حاصلی مثل ونظیری یوغیدی دنیاده

فیضیاب اولمغیچون مرده دلانه دائم
دم جانبخشی حیات آور ایدی اجساده

ناکهان عازم اولوب روح شریفی عرشه
اطلس چرخ برین اولدی اکا سجاده

کوچدی یاهو دیوجک خانقهٔ عالمدن
منزلن جایکه جنت ایدوب عقباده

دم فوتنده کدرله دیدی سامی تاریخ
کرمیٔ عدنی مقام ایلدی همت زاده

❋ تاریخ زیبا کردونهٔ شهریاری ❋

خان احمد یکانه شهنشاه بحر وبر
اسکندر زمانه خدیو جهان پناه

فرمان ایدوب یاپلدی بو کردونهٔ لطیف
اتمامنی مبارک ایده حضرت اله

کردونه صانمه تخت سلیمان مثال اولور
بندکجه فر وشوکت ایله آکر پادشاه

زرین قفصلری ایکی یانده کوییا
اولدی همای لانهٔ اقباله جلوه کاه

اولدی کشایش در بخت شهنشهه
ایکی کشاده پنجره سی شاهد وکواه

کردون سلطنتدر اوکردونهٔ لطیف
کانیخ زرنشانی نوله اولسه مهر وماه

پروردکار دولت وعمرین فزدن ایدوب … راحت ایده ایچنده او سلطان جم سپاه

تاریخنه موفق اولوب سامیا دیدم
کردونه مصنع نوطرح پادشاه

❀ برای ولایت شاهزاده مصطفی خان ❀

تعالی الله زهی آثار فیض مستعانیکم … ظهوریندن جهانه نونو ذوق وصفا کلدی
آچلدی کل کبی دلبستهٔ اندوه ایکن عالم … کلستان مسرتدن نسیم جانفزا کلدی
قریر العین بهجت ایلدی چرخ کهن سالی … بو شوق تازه دن چشم جهانه روشنا کلدی

نه بهجتدر بوکیم صلب جناب خان احمددن
وجوده بویله بر شهزادهٔ خاطر کشا کلدی

سعادتله اولوب تشریفساز عالم تکوین … سریر مسند اعزازه خوش کلدی صفا کلدی
چهار اصداف عنصردن پدیدار اولدیغی هنکام … کنار بحر اقباله در عالم بها کلدی
کلنجه لانهٔ مهده او شهباز ید قدرت … رؤس بندکان دولته ظل هما کلدی
او پاکیزه کهر چون زیب دیهیم وجود اولدی … مزایای فلو به پرتو نور خدا کلدی
خلوصیله مقدم مصحف دلدن تفألده … ظهور نصرت و فتحه پیام دلکشا کلدی
ولودندن بی اندر بی ایکی شهزادهٔ پاکک … دوشاهد صدق فال خیره شمدی بیرا کلدی
سخنده اختصار آب کهر در شیر و شکر در … قواطناسی زمان تم بالخیر دعا کلدی
جناب پادشاه عالمه شهزادکانیله … دعایه بشلکیم صف صف سروشان جلا کلدی
الهی بختن عالی عمرین افزون ایله کم دهره … شعاع آفتاب یمن ذاتندن ضیا کلدی
مصون ایت دیدهٔ حساددن آیینهٔ طبعن … که نور پرتوندن چشم جانه انجلا کلدی
وجودین حفظ ایدوب شهزادکانیله عمر قیل … که خلقه قصد ترفیه ایله لطفی دائما کلدی

دیدم تاریخنی شهزادهٔ سعد اخترک سامی
تولد ایلیوب آفاقه سلطان مصطفی کلدی

❀ تاریخ وفات عفیفه سلطان ❀

صدا آه او معصومه ایدنجه ارجعی امرینی کوش
دوشدی زمینه استخوانی جسم نازکدن انک
حق روح پاکن غرقهٔ دریای رحمت ایلیه
آزرده ایلرکن وجود نازکن نورنگاه
نازو نعیمیله خدا اول دختر نازنده یی

خاک ایچره اولدی مختفی مانندهٔ گنج زمین
باد خزان ایله پریشان اولدی برگ یاسمین
تابوتیدر گویا صدف نازک تنی در ثمین
شمدی یاتور خاک سیاه ایچره او جسم نازنین
غلمان ایله ایده بهشت جاودانده همنشین

تاریخ فوتن آه بیجا ایله تحریر ایلدم
اوله عفیفه نوعروس حجلهٔ خلد برین

❋ تاریخ مولود شهزادهٔ عیسی ❋

بارک الله زهی سور همایون صفا
نیجه شه ما حصل سلسلهٔ عثمانی
همت آموز کرم معدلت افروز همم
قطب گردون جهانبانی و عالمگیری
شاه گردون عظمت داور دارا هیبت

کوشه عالمه شهزاده یی لطف ایتدی خدا
نیجه شه رابطهٔ دولت دین و دنیا
شاه جمشید حشم سایهٔ لطف مولا
مرکز دائرهٔ امن و امان اشیا
خسرو مملکت اسکندر فرمانفرما

مظهر لطف ازل حضرت سلطان احمد
کیم انک بنده سیدر شاه قباد و دارا

او شاهنشاه قدر رأی و خرد جا کرکیم
او فلک پایه خداوند جهان آراکیم
چهرهٔ دولتنه فهم خرد آیینه
حسن ادراکنه مفتون عقول عشره
بویله بر پادشه عادل و پر انصافک
ایلدی حضرت حق اول شه عالمگیره
کورمامش مثلنی عالمده سلاطین سلف
مقتضای اثر نام شریفیدر انک

دست تدبیرینه منقاد گریبان قضا
زیر دستنده در احکام امم سرتا پا
قامت همتنه لطف و کرم ذیل عطا
روی انصافنه دلداده سپهر والا
کورمدی مثل و عدیلینی بو چشم دنیا
بر گهر پارهٔ سی فرزند نجیبی اعطا
کلمشدر صدف دهره بودر یکتا
کایلدی مقدمی اشباح جهانی احیا

آسمان اختر ایله مهد صدفکار ایده
شعلهٔ مهرا کاززرین ستون زیبا

عجز ایله حضرت شهزادهٔ عالیشانه
کهنه اولماسه ایدردم آنی عرض اهدا

کوهر عقد ثریاسی ا کا دایهٔ چرخ
قلسه آویزهٔ کهوارهٔ شهزاده سزا

سوز تمام اولدی یتر وقت دعادر سامی
ایله خان احمد و شهزاده یه صدقیله دعا

تا که آثاری ظهور ایلیه سیار اتنک
دائما دور ایده عالمده بو چرخ مینا

ذات پاکی اوله آسیب جهاندن محفوظ
پادشاهیله معا ایده معمر مولا

یازدی لوح قلم کاتب قدرت تاریخ
هیئت عالمه روح اولدی قدوم عیسی

❀ عارف افندینک صدر الروم اولدیغنه تاریخ ❀

محمد اثر حمدا اول یکانه فاضل و دانا
ینه صدر معلایه شرفبخش قدوم اولدی

ادیب نکته دان مشکلکشای بیمدانیکم
وجود بینظیری افتخار ملک روم اولدی

عجبمی غالب اولسه دهره انوار فضیلتله
بو مهر عالم آرا غیریلر مثل نجوم اولدی

دو مصراع دری شهبیت دیوان سعادتدر
حرمکاه رفیعی مطلع نور علوم اولدی

صبا نشر ایلینجه نکهت پیغام تشریفک
کروه اهل طبعه مایهٔ دفع غموم اولدی

شه ملک معارف مسندآرای سخندانی
کیم آفاقه دعای دولتی دأب رسوم اولدی

دیدی تاریخنی سامی ثناکاری مسرتله
جناب عارف بالله مژده صدر روم اولدی

❀ برای وفات کوچک مؤذن چلبی خواننده ❀

مجلس آرای صفا بلبل کلزار طرب
رند آلوده سبکروح خوش آینده کلام

احسن الصوت جهان یعنی مؤذن چلبی
کیم ویرردی نغمی سامعه یه ذوق تمام

نغمه سی راحة الارواح قلوب عشاق
دلده قالمزدی نواسیله نهفته آلام

بزرک و کوچکی دلبسته آوازی ایدوب
دلده اولمش ایدی سرمایه ده شوق و غرام

خواجه شایان ایدی اولمقلغه شاکردی انک
همچو دف اکا سزا حلقه بکوش اوله غلام

موسقیده بله برپرده ده استاد ایدی کیم
زهره یه قادر ایدی ایتمکه تعلیم مقام

مردم یکتنه درنادر ایدی مانندے
چارکاه اوزره سرود ایده لی بو هفت اجرام

دوراصولیله سر اغاز ایده لی مطرب چرخ
کلمدی خوش نفس بویله مغنی ٔ بنام

بودر رعادت ساقی ٔ غلط‌بخش سپهر
کاه زهرابه ویرر که شکرین شربت جام

نقش قانون فلک بویله در ایلر لابد
عمرک اغازینی زیر افکن مضراب ختام

پیر چنکی ٔ مخالف نغمات کردون
ساز کارنده قومز کمه تنک آهنک نظام

سینه چون کاسهٔ طنبور اولور البته تهی
اولوب اشکسته بو تار نفس سست قیام

صرصر مرک اساسندن ایدر برکنده
پنبهٔ جسم بولورسه نه قدر استحکام

حاصلی ایلدے برنهج بیان پیشین
دهردن بودخی برچیده بساط آرام

ارجعی امری ایدنجه دیدی جان باش اوزره
ایتدی شوقیله جنت صفهٔ فردوسه خرام

ساقی کوثر ایدوب روحنی سیراب نشاط
اوله روضات بهشت ایچره قدح نوش مرام

یا الٰهی بحق روضهٔ سلطان رسل
رحمتکله اوله عشرتکده سی دار سلام

راستدر ترک ایدیجک صوت سکاهی تاریخ
اوج ماواده مؤذن چلبی بوله مقام

❀ برای وزیر اعظم شدن ابراهیم پاشا ❀

مژده لر آفاقه کیم لطف خدای لاینام
ویردی سرتاسر جهانه انبساط شوق تام

روشنایی بخش اولوب ظلمت نشینان غمه
عرض مهر ایتمکده هرکون چرخ بر وفق مرام

قالمیوب آیینهٔ دلده کدورتدن اثر
انعکاس روی خندانی بدید اولدی تمام

آشکار اولدی ورای پردهٔ افلاکدن
دوربینان خیاله چهرهٔ امید کام

دیده لر روشن سیه بختانه کیم صبح فرح
ایتدی عالمده شب اندوهدن رفع ظلام

هرکسک مرآت قلبی اولدی صورتیاب فیض
کیم کورندی پیکر ما فی الضمیر خاص و عام

جای دیکر قالمدی کنجایش شخص غمه
صف چکنجه دلده شادی دوش بردوش ازدحام

شهمدی میزان اوزره دهب کردش سنجیده سی
عکسنه دور ایتمدن دوندی سپهر کج خرام

اهل دل چوقدن ارردی کیردی دامانی اله ایمتمک آسماندر فلکدن شیمدی اخذ انتقام

حق بودر کیم بو کمال انتشار ایتمک وقتی ایچ چشم انجمله فلک سیر ایتمشدر والسلام

علم حقده رشا هدعا دلکه کوندن آشکار صفحهٔ هستیده نقش قرعهٔ فرخنده نام

هر نفس صد منت الله عظیم الشانه کیم لطف واحسان ایلدی بر طبق دلخواه انام

یعنی بر ذات کریم الطبع عالیهمتی ایتدی صدر اعظم شاهنشه والا مقام

اویله برشاهنشه ذیشانکه کمتر چاکری درکهنده غبطه بخشی ابن عباد ونظام

آستانی بالش آسایش شاهان دهر خاکپاسی جوهر اکسیر اقبال انام

اولیا خصلت سمی احمد مختار کیم
ذاتیدر فوج کروه دولت ودینه امام

پادشاه بیبدل شاهنشه دین ودول ظل حق عز وجل شاه فریدون احتشام

عقل ورشدی حیرت افزای عقول کائنات عدل وانصافی جهانه باعث امن ونظام

حضرت سلطان احمد خان ثالث کیم سزا
امرینه شاهان هفت اقلیم اکر اولورسه رام

افتخار خاندان دولت عثمانیان مقتدای دودمان دارای اسکندر غلام

هب کورلمشدر تواریخ خواقین سلف کلمشدر بویله عاقل پادشاه نیکنام

حق تعالی دشمن بدخواهنی مقهور ایدوب ایده اورنک شهنشاهیده ذاتن بر دوام

هر کسک ماهیت نظریسنی فهم ایلیوب اکه ایلر حال استحقاقی اوزره احترام

بو یتر برهان واضح لمعهٔ ادراکنه کیم چراغی اوله بویله صدر ممدوح کرام

حبذا صدر فلکجاه معلا پایه کیم چاق حضیض درکهنده چرخ ایدر ضرب خیام

صدر عالیشان وزیر خسرو دارانشان دستگیر مستمندان ملجأ خاص وعوام

اول وزیر بیبدل کیم اولمشیدی تا ازل شیمهٔ مستحسن مقبول سلطان انام

خدمتن شایستهٔ طبع همایون ایلیوب ایلدکجه صادقانه بذل وسع واهتمام

دولت ودینه وجودین جملهٔ اعیاندن انتخاب ایتمشدیکیم اوده مدار انتظام

داعی شكایتك اول كارندن استنتاج ایدوب	حمل ایدردی فرط استعدادینی مالا كلام
هب تراخی مقتضای حال ایدی بو وقته كیم	علت غائیه یه اولمشدی اول مرد همام
مبتنای هر امور اوقاتنه مرهون ایمش	دهره تقدیر الهیه ویرن ربط نظام
كوستریجه یوز عروس جمله حكم ازل	شاه عالم قیلدی داماد ایلیوب قائم مقام
اولدی مشهود نگاه اعتبار ودقتی	كیم تحری اوزره عدل ایتمكده آفاقه مدام
بیلدیكم طبعنده كه بالقوه آثار كمال	فعله كلدی مسند صدر حكومتده تمام
حب اصلی یه علاوه اولدی میل انجذاب	نو بنو ایتدی تقاضا رغبت بی انفصام
غیریلردن سابق مضمار رجحان اولدیغن	كوردی اول ابلق سوار شوكت بانت لجام
مهر اقبالی ویروب ایتدی وكیل سلطنت	قیلدی استقلال ایله هم اكا تسلیم زمام

آصف بی مثل ابراهیم پاشا كیم آنك
قبلهٔ آمالدر دركاهی چون بیت الحرام

خلعت شان وزارت دوش استعدادینه	طوغریسی هر وجهله چسبان ولایقدر تمام
راستدر سر منزل توفیقه راه همتی	كیم ایدر حبل متین شرعه دائم اعتصام
عادتی جلب قلوب بیكسان روزكار	دلشكسته یاسه لطفی مومیا بخش مرام
عینیدر دیردم كف زر بخش كوهربارینك	كر سواد غمدن اولسه شسته رخسار غمام
پایهٔ اولده ایلر آستانن بوس ایدن	سلم كردوندن اعلا ارتقای قصر كام
بال عنقا وش اجلد قیچه سحر مرحلری	حلقهٔ بابی اولور اول همایه طوق دام
زیر نعل سم اسبنده شرار ریزه سنك	قرص خورشیدی ایدر چون شعله سقط انهزام
بوی مشك ردمی خلقیله قوه بوسه كر	باغ ارشادندن كسب شمیم ایلر مشام
اویله سایه در جهانه عدل ودادیكم اولور	سایهٔ زیر جناح بازده محمی حمام
حاتم طایی ركاب كرهٔ جودنده بست	برمكی دركاه احساننده بركمتر غلام
اولدی بی شك صدری تشریف ایلیجه شادكام	عالم معناده ارواح سلاطین عظام
خویی نرم وطبعی نازك خلقی احسن وضعی خوب	حاصلی اوصاف محموده یله مشهور انام

حشره دک بی فاصله اولسه قلم جاری بنه || ممتنع تکمیل اطراسنده ایفای کلام

ایله سامی بعد زین چون خط لعل مهوشان
صفحهٔ اخلاصی دعواتیله مسکی الختام

آسمان دوندکجه صدر کامرانیده اوله
حضرت خلاق بیهمتا وجود پاکنی
صدری تشریف ایتدیکی کوندن کتاریخ اولدی ضبط
مهر اقبالی لنجه طبعه الهام ایتدی حق

عمر ودولت برمزید وعز شادی بردوام
حفظ ایده آفاتدن صحتله تار وزقیام
اومرز آنی ایده صاحب مائه رب الانام
بالبداهه ایکی مصرع هر بری تاریخ تام

آصف دورا اولدی ابراهیم پاشا یمنله
بولدی ابراهیم پاشا ایله مهر اقبال وتام

❀ تاریخ بنیاد قصر اغای جبه جیان ❀

بهین سر جبه جی کتخداسی آغاکم
رشید وضابط کار آزمودهٔ آفاق
بوقصر پاکی بوباغ لطیفی یاپدردی
اکرچه قصر یله بردر فضای سعد آباد
کوزل نشیمن پاکیزه در محلنده

اودر اوجاغه ویرن پرتو وضیا حالا
صلاح وعفت ایله اولدی شهرهٔ دنیا
صدور ایدوب اکا فرمان لازم الاجرا
ولی بو کاخ بلند اولدی خیلی مستثنا
معمر ایده صفا ایله صاحبن مولی

تمام اولنجه بو نوعه دینلدی تاریخی
مفرح اولدی بو قصر مصنع واعلا

❀ تاریخ ارسال خط ❀

بیمی فخر عالم حضرت اغای ذیشانکم
محمد نام پاکی بر وجود محترمدر کیم
کریم الطبع برهمت خیرخواه ولی نعمت
خلوق وودلنواز ومرحمت ساز وکرم پرور
ایدوب ذاتنده استعداد کلی اولدیغن ادراک

اودر عزتله حالا کتخدای صدر عالیجاه
جهان اوصاف ذاتن ایلمشدر زیور افواه
کزین فرقهٔ اعیان دولت مفخر اشباه
ملک خصلت ستوده منقبت صاحب دل آگاه
وزیر اعظم ابراهیم پاشای فلک درکاه

خزینه

خزینه دار و داماد ایلمشدی کندویه اول ‖ کمال صدقله معلوم ایدی خدمتی هرگاه
قرین لطف وجودی ایلیوب اولمشدی همواره ‖ حضرده عبد مقبولی سفرده بنده ٔ همراه
بو دفعه داخی ایتدی کتخدای دولت واقبال ‖ وسخ اعلا مراتبله مکرم ایلیه الله
بو بنجه خلعتیدر کتخدالق چونکه اولمشدی ‖ مقدمکی لباسی قد استعدادینه کوتاه
ایدوب ارسال لحیه روز نصبنده سعادتله ‖ جمال صحفنده حسنی ختم اولدی بحمد الله
عذاری اولدی شکل مستدیر وجه پاکیله ‖ کنار ابرده مهر ومیان هالده چون ماه
جناب حق تعالی سامیا عمرین فزون ایتسون ‖ صفالرله اوله اقبالده بر وفق خاطرخواه

قلم رفع سرانگشت اشارت ایتدی تاریخن
خط نو اولدی لوح حسنه گویا مد بسم الله

❀ تاریخ تبریک جاه دفتری ❀

بارک الله ای یگانه مفخر ارباب جود ‖ کم وکیل مال سلطان جهان اولدی هنوز
دائما منظوری مظلومان ظلمت دیدگان ‖ کاولمده نور چراغ رأفتی عالمفروز
بر نظرده فهم ایدر مقصود ما فی البالنی ‖ اهل حاجت ایتسه رفع رقعه ده عرض رموز
ایلر اسلوب حکیم اوزره بلا جور وستم ‖ پادشاهه بهره بی شک بعد ازین جمع کنوز
لابد ایلر چشمه سار شفقتی اطفای سعی ‖ کورسه ناکامان عمرک قلب پرسوزین هنوز
جویبار همتنده آسمان کمتر حباب ‖ قلزم جودی یاننده هفت دریا کوز
یا الهی طول عمر و دولت جاوید ایله ‖ هر شبی قدر اوله اگه عید اوله بالجمله روز
کوش ایدوب نصحمن دل اولدی نیزه باز کلک شوق ‖ ایتمشیکن سینه ده رمح عجز وقف رکوز
دفتری عشق اول دوشدی بر تاریخ پاک ‖ ثانیا بر مصرع پاکیزه ده ایتدی بروز

گیم بو مصرع درکه هاتف دیدی تاریخن اودم
صاحبن صد مژده جای دفتری بولدی هنوز

❀ تاریخ داماد شدن ابرهیم پاشا بسلطان احمد ❀

عالمه نشر فیوضات ایلیوب رب مجید ‖ حجله گاه عیدن اولدی رخ شادی بدید

موج موج اولوب بحار بیکران انبساط　　ایتدی پردر ساحل طبعی کف شوق جدید

نوعروس باختر اولوب تتق بند نشاط　　فرقنه بهجتله صاچدی اختران در نضید

زهره در دست ایلدی جام هلالی شوقله　　چار طاق آسمانده ایتمکه عیش رغید

آتیلان صمنه شهاب ایدوب فلک ترتیب سور　　عرصه گاه شامده خیلی نجوم اوینار جرید

خانهٔ دل شوقله طولدی در خمیازه دن　　غیری دست رد اولور شخص غمه سد سدید

تنکنای دهرده کسب ایلیوب خلق انشراح　　رفته رفته باشلدی حل اولمغه عقد امید

بارک الله بونه هنکام مسرت بخشدر　　کاولمده هر ساعتی رشک آور ایام عید

اولدی انکشت قلم برفم تعجیله دوات　　مخبر الهام با ریدن طلبکار نوید

دیدی استکشاف ایدوب کویا لسان حالله　　باعث شادی ندر ای موشکاف عقل ودید

بو خبر الهام ربانیدن اولدی آشکار　　خامهٔ چابکروی ارسال ایدوب همچون برید

دیدی بشری لک جناب شاه عالم ایلدی
بندهٔ خاصن حریم عصمته صهر جدید

نیجه شه سلطان هفت اقلیم اسکندر غلام　　کیم درنده پادشاهان جهان عبد عبید

لوح کردونه بو وجه او زره سزا ثبت ایلیوب　　وصف عالیسن عطارد ایلیه بیت القصید

عقل کل طبع و فلاطون رأی دافریدون حشم　　فیلسوف حکمت آرای خرد مند رشید

بحر نسل ال عثمانیده ظاهر اولمدی　　خالق اولالدن نه صدف ذاتی کبی در فرید

داور عادل شه کامل خدیو صاف دل　　عاقل حلال هر مشکل شهنشاه وحید

بوبکر صدق وعمر انصاف ذو النورین حلم　　مرتضی صولت ولی کامل عالم مرید

ظل حق سلطان احمد خان غازیکم انک
مهر اقبال آستانندن اولور دائم بدید

هر کسک مقدار استعداد و ذاتیسین بیلور　　فهم ایدنجه رتبهٔ عقلن ایدر قدرین مزید

بو یتر شاهد کمال دقت داوراکنه　　ایلدی بر عاقل و دانایی داماد سعید

لایق صهریت عصمتسرای سلطنت　　محرم خاص اولمغه شایسته بر مرد رشید

احسن الخلق وزیر آصف خاطر نواز
متقی صاحب کرم بر غیر کار ر وسفید

خیرخواه سلطنت پاشای عالیمنقبت
اهل جود و اهل همت صاحب خلق حمید

نشنه‌ئی ایک کوریدی مست اولوردی بوعلی
شاد اولورکلدکجه نطقه روح حسان ولید

پادشاه دهره داماد ومصاحب اولمغه
حاصلی هر وجهله احری اودستور وحید

ایلیه دامادینی سلطان عصمت شاننی
شاه عصریله معمر حضرت رب مجید

دشمن بدخواهنی محزون ایدوب شاهنشهك
دولت واقبال ایله عمرین ایده حق برمزید

داور دینی ظفریاب ایلیه باری خدا
اوله مقهور ومدمر جمله کفار عنید

ایله قدر زفاف اولدقده تاریخی ایچون
بکر طبعمله ایدرکن سامیا کفت وشنید

ناکهان مجموعهٔ غیبیهٔ الهامدن
جان مشامینه دو مصرع ویردی بوچون مشکبید

صورت اوج علادن مصرع اولکجوب
چون مه تام اولدی دلده مصرع ثانی بدید

اولدی ابراهیم پاشا صهر سلطان جلیل
شاهه داماد اولدی ابراهیم پاشای سعید

❋ تاریخ ولادت برای شاهزاده سلیم خان ❋

حمد لله ایتدی لطف خالق جان آفرین
عالم معنادن اظهار فیوضات عمیم

آشکار اولدی ورای پردهٔ تحقیقدن
لوح مرآت صفاده بر توضیع قدیم

تنکنای دلده غیری قالمدی جای غموم
کایلدی فسحتسرای دهری بر شوق عظیم

آسمان انجمله وقف خندهٔ دندان نما
مهر ومه عرض ایتمده یوز شوقله روی بسیم

نخل دولتده آچلدی بر کل رعنایه
اسدی کلزار برازهار مشیتدن نسیم

بزم هستیده اولوب سرشیشه پیرای ظهور
ایتدی سرتاسر مشام عالمه نشر شمیم

مژده‌لر آفاقه چرخ دیده‌لر روشن هنوز
کیم سپهر سلطنتدن طوغدی بر نور جسیم

تاجدار سلطنت شاهنشه عالی نژاد
معدلت معتاد وکسری داد واسکندر ندیم

پادشاه متقی اجرا کن امر اله
بندهٔ فرمان بر آیات قرآن کریم

جانشین مصطفی سلطان ظل الله کریم
مشعل حکمیله روشندر طریق مستقیم

رأی وتدبیری موافقدر کتاب وسنته
طرز وطوری دائما موجب شرع قویم

مسند آرای خلافت آبروی سلطنت
رونجبخش دین ودولت صاحب طبع سلیم

کاردان بیمعادل عادل پاکیزه دل
داور کامل خدیو عاقل وشاه حلیم

حضرت خان احمد غازیکه احسان ایلدی
آکه بر شهزادهٔ سعد اختری حی وقدیم

معدن صلب شهنشاهیدن اولدی آشکار
گوهر تابندهٔ دولتکه مانندی عدیم

مقدمیله تازه جان بولدی سپهر کهنه سال
کسب روح ایتسه نوله بوفیضله عظم رمیم

اولسه سرتاج سلاطین زمان شایسته در
اول یگانه گوهرک لالاسیدر خان قریم

صان درون هالهده ماه جهان آرا اولور
جلوه گاه جسمی اولد قچه مرصع مهد سیم

یاالهی سرو ذاتی گورمیوب باد خزان
طول عمریله اوله پروردهٔ ناز ونعیم

قیل حبیبک حرمتینه دعوتم یارب قبول
ایلرم معلوم ذاتکدر نیازی عن صمیم

ایله سلطان احمدی شهزادگانیله معا
تخت دولتده کمال پیرا یارب الرحیم

لفظ ومعنا ایله سامی بنده تاریخن دیدی
کلدی گونه بیک یوز اوتوزده جناب شه سلیم

❊ برای تاریخ کتابخانه در درون سرای همایون ❊

گزین پادشاهان ممالک آفاق
یگانه گوهر سرتاج آل عثمانی

ریاض سلطنتک نونهال اقبالی
سپهر معدلتک آفتاب رخشانی

وجودی ظل خداوند آسمان وزمین
جمالی پرتو خورشید صنع ربانی

او بهترین خواقین ملک عالم کیم
مسلم اولدی اکا شوکت جهانبانی

خدایگان سریر قلمرو شاست
نقاوهٔ خلف دودمان اورخانی

شکوه بخش اقالیم سبعه کیم طوتدی
جهانی دبدبهٔ هفت جوش عنوانی

جناب حضرت سلطان احمد غازی

کاودر خلیفهٔ شرع حبیب یزدانی

دیانت عمر ابن العزیز ایله موصوف
ابو علیسی ایدر محو غبطه اذهانی

کتاب وسنته قولی توافق اوزره تمام
خصال وشیمه‌سی بر نهج حکم قرآنی

علوم دینه اهالی علمه رغبت ایدوب
همیشه عادتی کسب رضای رحمانی

یاپوب خلوصله بو دار علم زیباسی
جهانه ایلدی نشر صفای روحانی

کتابخانه بنا ایتدی حسبةً لله
ایدوب کمال ایله تعظیم شرع سبحانی

خوشا بناء مصنع که طرز مطبوعن
اولور کورنجه بو معمار عقل حیرانی

زهی رواق معلا طباق بیهمتا
که رسم دلکشیدر طرح طبع سلطانی

جداری رفعت ایله آسمانه همسر در
متانت ایله اساسی رصین بنیانی

سزا بو بیت کمالک دو مصرع بابی
معشر ایلسه نه بیت چرخ کردانی

خزینه در حجراتی فنون شتایه
مثال کنز دل عالمان حقانی

سرملانکهٔ آسمانه افسر اولور
او قبه‌لرکیم ایرشمش سپهره حیطانی

چو خانهٔ دل نوراسنی رجال الله
فروغ شمس علوم ایتدی محض نورانی

بوکونه براثر دلپذیره حضرت حق
موفق ایلدی اول پادشاه ذیشانی

سرای پاک هما یونده ایلدی انشا
بو جایگاه علوم سعادت ارکانی

بحرمت صحف انبیای چار کتاب
بحق علم شریف وبوحی سبحانی

بنور ذات جناب محمد عربی
به علم فقه وحدیث وبه سر فرقانی

سریر دولت واقبالده مؤید ایدوب
معمر ایله الهی او شاه دورانی

بنای دولتی معمور اولوب صفالر ایله
خللدن اوله مصون انتظام دیوانی

کمال صحتله شاهزادگانی ایله
اوله مقام خلافتده بیرنو رانی

تمام اولنجه کتابخانه ساعی بنده
سر تفکرینه چکدی چون کریبانی

دعا طریقی ایله راست دوشدی بر تاریخ
مبارک اوله بو دار الکتاب سلطانی

تاریخ فتح تفلیس

شهنشاه جهانگیر و خدیو مشرق و مغرب ... که تأثیر صدای شوکتی عالمشمول اولدی
جناب حضرت سلطان احمد کیم درگاه بنده ... پرستارانی شاه هند او زنگ سهم مغول اولدی
وجودی پیشوای داوران اهل سنتدر ... همیشه کاری حب چاریاران رسول اولدی
شه قدس و مدینه کسوه پوش کعبهٔ علیا ... نوازشکار اهل بیت و اولاد بتول اولدی
زماننده خلافت رتبه سین دعوایه کم قادر ... شرافتله قدرله جمله دن اصل اصول اولدی
فروغ رایتی یاننده کنام عد مدر هب ... سلاطین دکر انجم بو شمس بی افول اولدی
طلوع کوکب اقبالنه شاهد یتر چونکم ... سموت شرقه طول همتی وقف شمول اولدی
او شاه ربع مسکون ایلیوب تسخیر تفلیسی ... رقاب کرجیان درطوق تسلیم و قبول اولدی
محمدالله حمد اهمت دارای عالمله ... اویرلر پای اهل سنته جای وصول اولدی
بولوب سلطان دینک لشکری قوت سعادتله ... روافض جمله پسماندهٔ ضعف و نخول اولدی
بودر امیدیز خلاق نصرت بخش عالمدن ... که الطافی مؤمنونه بی نهایات حصول اولدی
اوله ضم ملک عثمانیه مورد شاه‌لان بلدان ... بو حالت حاصلی مجزوم ارباب عقول اولدی
خدا شاهنشه آفاقی منصور ایده کیم دائم ... درنده جیش همت فوج در فوج دخول اولدی
معمر ایده ذاتن دائما مقهور اوله خصمی ... که عدلیله جهان آسودهٔ طرب دنکول اولدی
اودمکیم بو نوید مملکت پیرای نصرتدن ... صماخ کوش دل درج لآلی نقول اولدی

هزاران حمد ایدوب تبریک ایله سامی دیدم تاریخ
آلوب تفلیسی سلطان احمد اعداسی ملول اولدی

تاریخ فتح نخجوان

داور عالم شهنشه سنی امیر المؤمنین ... پادشاه شرق و غرب اسکندر گردون جناب
پیشوای اهل سنت مفخر دین و دول ... کامل پاک اعتقاد و خسرو دولتمآب
برگزین دودمان دولت عثمانیان ... در سر تاج سلاطین عظام کامیاب

حضرت سلطان احمد بن محمد خانکیم

بندکان درکهیدر بهمن و افراسیاب

عقل و استعداد و تقوا وصلاح ایله علم
همت و شوکتله ممدوح کروه شیخ و شاب

بوبکر صدق و عمر انصاف ذو النورین حلم
شیر حق صولت خداوند ولایت انتساب

اول شهنشاه همایون بخت و کشورگیر کیم
طبعیدر روح لطیف مرتضادن فیضیاب

مهر عدلی سلطنت برجندن اشراق ایده لی
حسن تدبیرنده بو قدر ذره کار ناصواب

بر سؤاله برقومز کردنکشان عالمه
نص قاطع وش زبان تیغیله حاضر جواب

اسه چوللرده نسیم عدلی کرم الفت اولوب
آهوان ایلر سر شیر نری بالین خواب

اویله ویردی اتحاد اضداده تمکین راوله
حلقهٔ کرداب یم تنور پرسوز کباب

سلطنت دعواسنی ایده ملوک نوظهور
نیجه قابلدر کاوله اول شهسواره همرکاب

صدر والای خلافتده اصیل و کامران
حضرت فاروقه اولدی عدل ایله نائب مناب

رتبه‌ده طهماسب ایله میر محمود بن ویس
بیریسی خربنده سید بیریسی دربان باب

باعث آسایش عالم زمان دولتی
صلح ایله بولدی عمارت بوکهن دار خراب

شعله صالدی سربسر آفاقه نار هیبتی
موی در آتش کبی اعدا اولوب پرپیچ و تاب

شمدی از جمله ملاعین و روافض رفضه
هر طرفدن قیلدی ارسال جنود بیحساب

شیعه کیم عادتلریدر بغض اصحاب کرام
سب صدیقه و شیخینه طعن ناصواب

حاشه لله کیم اوله انلرده حب اهل بیت
خاکسار قهر اوله یارب بحق بوتراب

چار یارک حرمتینه قیل خدایا انلری
جوش دریای عزیمتله غریق اضطراب

بودر امیدمز ایرانی یکسر فتح ایدوب
نه روان قالور نه تبریز و هرات اولور خراب

رافضیدن اخذ ایدر هب مملکت موروثنی
روز و شب بودر دعامز ایله یارب مستجاب

ظلمت الحاد و رفضی محو و نابود ایلیوب
نور بخش اوله فروغ رایتی چون آفتاب

مسند دولتده طول عمر ایله تأیید ایدوب
دور ایده بر وفق دلخواهی سپهر نه قباب

نخجوان تسخیرینی احسان ایدن حی لطیف
لطف ایده سائر قلاعن ده قریبا فتح باب

سامیا تبشیر برله فتحی تاریخن دیدم

نخجوانی آلدی سلطان احمد عالیجناب

❋ تاریخ فتح قلعهٔ روان ❋

ینه برفتح عالی آشکار اولدی مبارکباد
ظهور معجزات مفخر عالم محمدله

تعالی الله عجب نصرت عجب فتح جزیل اولدی
کمال همت خان احمد ابن خان محمدله

النندی حصن والای روان یعنی روافضدن
هجوم لشکر شاهنشه جمشید مسندله

فزون ایله الهی عمرینی اقبالنی دائم
که عالم امن و راحت بولدی اول شاه مؤیدله

همیشه ایله دین و دولتی معمور و آبادان
او سلطان همایون بخت شاهنشاه امجدله

نوید فتحن اول حصن معلانک اشتدکده
خیال ایلر ایکن تاریخ پاکک شوق بیحدله

جناب چاریارین فیضی ایله ایکی مصرعده
موفق اولدی طبعم چار تاریخ سرآمدله

ایکی تاریخ اولوب هر مصرع پاکیزه سی اول
قلم اظهار صنعت ایلدی بو بیت اسعدله

مقدم مصرعک ثانیسی ایله نقطه سز حرفی
مکرر تاریخ اولدی صرف فکر طبع ارشدله

دو مصراعن حروف جوهریسن جمع ایدوب خامه
ینه تاریخ زیبا اولدی فیض وقت اسعدله

بو بیت دلکشا درکم ایدر سامی قولن اتحاف
ابو الفتح زمان اول پادشاه صاحب عدله

روان پاک اصحاب اولدی ممنون جمله ای دل
روان آلندی اعلا همت سلطان احمدله

الهی ایله سلطان جهانی دائما منصور
عدوی دولتن مقهور ایدوب بالجمله الحاصل

بو عالی فتح ایچون سامی بوده تاریخ بالادر
قیلوب فرمان روانی الدی سلطان احمد عادل

❋ تاریخ دیگر برای فتح روان ❋

شه کشورکشا سلطان پر همت کیم اتمشدر
خلافت تزیینی حق تعبیه طبع شریفنده

جناب شاه عالم حضرت خان احمد غازی
که خسرولر در جودنده اولدی لطف امیدنده

شهنشاه معظم کیم دکلدر فروشوکتله
جم و کاوس و دارا رتبه اعبد عبیدنده

بلند ایوان طاق عدلنه بکزر دی بالجمله
ثبات اولسیدی گر اسکندرک سد سدیدنده

اودکلم

اودکلوست عدلی چکدی خصمه تیغ فاروقی ‌‌ ‌ که غیری قالمدی طاقت دل سخت عنیدنده
تبرا ییلری محو ایتدی بیم صدمهٔ قهرسے ‌ ‌ نه جانی وار ظهوره شاه گمراه بلیدنده
مجالی قالمدی آرامه هیچ ضعف قلاکتله ‌ ‌ قزلباشک رئیس جیش مردود طریدنده
زبون اولوب روانی ایلدی تسلیم آخر کار ‌ ‌ بر اسم بی مسما قالدی جسم نابدیدنده
روان حصنی ینه اولدی نصیب لشکر اسلام ‌ ‌ خدا معمور ایده شاهنشهک عهد سعیدنده
محصل ایلدی شاهنشه آفاق اصحابک ‌ ‌ روان پاکنی خشنود بو فتح جدیدنده

سؤال ایتدم دیدی سامی بونوعه دوشدی بر تاریخ
روان النلدی سلطان احمدک عصر سعیدنده

❀ تاریخ مصنع ❀

دجهک هر برینه بر عنایت آرزو سیله ‌ ‌ سکز وجهله تاریخ ایلدم بو بیت همواری

روانی همت ایله الدی سلطان احمد اعدادن
ینه فتح جدید اولدی همایون ایلسون باری

اولک احادی ثانینک عشرات ومآتی ایله ‌ ‌ اولک عشراتی ثانینک احاد ومآتی ایله
اولک مآتی ثانینک احاد وعشراتی ایله ‌ ‌ اولک احاد وعشراتی ثانینک مآتی ایله
اولک احاد ومآتی ثانینک عشراتی ایله ‌ ‌ اولک عشرات ومآتی ثانینک احادی ایله

مصرعلر دخی تاریخدر سکز وجه بویله تمام اولور

❀ تاریخ قصر نو بنیاد ❀

جناب حضرت سلطان عالم خان احمد کیم ‌ ‌ در دولتمائی رشک چرخ چارمین اولدی
ایدوب بو مسند پاکیزه نک بنیادینی فرمان ‌ ‌ یاپلدی حق بو کیم بر تخت زیباشه نشین اولدی
نگاه التفاته واقعا محتاج ایمش بویله ‌ ‌ بو منزل کیم نشیمنگاه شاه کامبین اولدی
تعالی الله زهی اورنک مطبوع همایونکم ‌ ‌ محل دلکشا طرح جدید نازنین اولدی
عجبمی اولسه معمار خرد مفتون وحیرانی ‌ ‌ که نوایجاد طبع شهریار خرده بین اولدی
سزادر جلوه گاه پادشاه نامدار اولسه ‌ ‌ مصنع طرحله مانندهٔ نقش نگین اولدی

رسوم نازکی سرمایهٔ دیوان شوکتدر   لطافتله یاپلمش شاه بیت نو زمین اولدی
مشیر پیشگاه منظر یدر ساحهٔ اقبال   اساس نردبانی صحن فردوس برین اولدی
مجدد جاملردن پرتو نقش نگارندن   شعاع شمس تابان شرمله سرور زمین اولدی
او پرتار مشبک طرهٔ بام لطیفنده   مثال شانهٔ گیسو نواز حور عین اولدی
همایون صفهٔ صدر الصدور سلطنتدر بو   مفرح بیبدل مقصورهٔ دولتقرین اولدی
بو قصری ایله یارب دائما معمور و آبادان   که سلطان جهان انده سعادتله مکین اولدی
درونندهٔ کمال پیر اوله شهزادگانیله   که ذات پاکی دهره لطف رب العالمین اولدی
معمر اوله طول عمر ایله ذوق مسرتله   شب و روز ایستدیکم حقدن بو دعوت گزین اولدی
تصور ایلر ایکن بالبداهه وقت اتمامن   بو مصرع زیب نوک خامهٔ فیض قرین اولدی

دیدی تاریخنی عبد حقیر درکهی سامی
مقام شاه عالی جایگاه دلنشین اولدی

❋ تاریخ ولادت شهزاده ابراهیم ابن سلطان احمد ❋

هزاران مژده لر کیم گنج الطاف الهیدن   نمایان اولدی بر در جهان پیرایهٔ تعظیم
ینه عالمده بر نور مجسم طوغدی مهر آسا   سپهر سلطنتدن اولدی پرتو داده هفت اقلیم
تولد ایلدی صلب جناب خان احمددن   جلیل القدر بر فرزند صاحب افسر و دیهیم
شهنشهزادهٔ عالینسب خورشید اختر کیم   ثریادر اکا آویزهٔ گهوارهٔ تکریم
دگل جرم قمر سرمشق اقبالی ایچون ایلر   عطارد شمدیدن آماده لوح مکتب تعلیم
اودمکم زیور گلبستر مهد وجود اولدی   جهانه سربسر فیض نشاطی ایلدی تعمیم
گلنجه مسند نازو نعیمه قیلدی دو شادوش   در آغوش ایتمکه عز و سعادت بربرین تقدیم
همیشه طول عمر ایله وجودین حضرت الله   مصون ایده خطالردن بحق سورهٔ حمیم
دخی شهزادگانیله جناب داور دهرین   خدا سلک اللآل دولتینی ایلیه تنظیم
شرفبخش ولود اولدقده صد شوقیله ای سامی   ایدرکن لوح دلده صورت اندیشه یی ترقیم

دعا ایدوب دیدم بو مصرع یکتا ایله تاریخ

وجوده کلدی یارب پیر اوله شهزاده ابراهیم

❁ تاریخ ولادت سلطان سیف الدین ❁

معظم پادشاه مسند آرای جهانکیری … که ذات بی نظیری اولدی رونق بخش ملک و دین
یکانه کوهر سر تاج نسل آل عثمانی … سزاوار خلافت آبروی دولت پیشین
ملوکک سرفرازی حضرت خان احمد غازی … کیم اسکندر له دارا کورسه داراتن ایدر تحسین
اولوب جزم خرد له دادکستر جمله آفاقه … سراسر ویردی آسایش او شاهنشاه عدل آیین
اویوتدی عالمی اولوب نسیم عدلی رضابخش … ایدر آهو یی شمدی شیر غرنده سر بالین
عجب سلطان عادل داور ذیشان عاقلدر … که جز ئی همتی ایلر جهاندن فتنه یی تسکین
خدا بردم جدا کوسترمسون تخت سعادتدن … که ذاتنده سریر دین و دولت اولدی باتمکین
جهان طوردقجه طورسون طول عمر یله صفالرله … نور فخر عالم ناصری الله اوله آمین
جهانه کلدی بر شهزادهٔ سعد اختری حالا … که ویردی فر و بهجت مقدمی دهره چو فروردین
کشاده ایلدی خاطرلری کلزار عالمده … نسیم مژدهٔ تشریفی مانند کل نسرین
زهی شهزادهٔ عالی نسب کیم اولدی مهدنده … مرصع جوهرین آویزه لر چون خوشهٔ پروین
اکر جفت اولسه اتحاف ایلریدی دایه کردون … هلال ابیضکه دو پایهٔ کهوارهٔ سیمین
معمر ایلیه شهزادهٔ والا کهرلرله … خداوند جهانی حضرت خلاق ماء و طین
اوکوهرلر اولوب صندوق درج حفظ باریده … ایده سلک لآلی دولت شاهنشهی تزیین

دیدم کوشش ایلینجه سامیا تاریخ میلادین
جناب خان احمددن وجودی بولدی سیف الدین

❁ تاریخ وزارت محمد بک ابن ابراهیم پاشا ❁

مسند آرای صدارت زیب بخش سلطنت … داور صاحب کرامت پادشاه بی نظیر
حضرت سلطان احمد خان ثالث کیم انک … درکه والاسی در شاهان آفاقه مصیر
آفتاب رونق افروز سپهر عز و شان … کیم فروغ رأی و تدبیر یله عالم مستنیر
هر اموری نخبهٔ اصحاب عقل دوربین … امر و فرمانی مدار کردش چرخ اثیر

هر كيمك طبعنده استعداد اصلى فهم ايده ... اول شهنشاه جهان پيرايه كردون سرير

رتبه سن ترفيع ايدوب اقبال ايله اجلال ايله ... ايلر البت همت شاهانه سى لطف كثير

شمدى از جمله كوروب ذاتنده استحقاقنى ... بر وجود نازنينى ايلدى صدر مشير

صدر عاليشاننك فرزند والا رتبه سن ... قيلدى لبس خلعت اقبال ايله پيرايه كير

آصف ودامادذيشانى وكيل مطلقى
صدر اعظم يعنى ابراهيم پاشاى دلير

ذاتيدر پيرايه سر مسند رشد وسداد ... كاولدى تدبير يله دهرك كار دشوارى يسير

پادشاه دين ودولت قدرنى حقا بيلور ... كيم وجوديدر جهانه محض الطاف قدير

چونكه قول معتبردر الولد سرابيه ... مير مخدوم جليل القدرينى ايتدى وزير

خلعت جاه وزارت قدرينه شايسته در ... كيم اصالتله اودر الحق وزيرابن وزير

والدروشنضمير يله معمر اوله لر ... كسب انوار ايلديكچه مهردن ماه منير

بيرى بيرندن مثال فرقدان دور اولمسون ... كوستره حق صدر اعظم حضرتينه آنى پير

سامياً بو در دعاى خيرمز هر روز وشب ... جمعنى آفاتدن محفوظ ايده حى وقدير

شوقله چرخ اتسه كر تا جن سزا تاريخ ايچون
اولدى دولتله محمد بيك وزير ابن وزير

❀ تاريخ بنياد قصر سعدآباد ❀

داور عالم شه اعظم خديو محتشم ... كشور دهرك يكانه پادشاه امجدى

حضرت خان احمد ثالث كه فر وشوكتى ... شهرت اسكندر ودارايى كمنام ايلدى

آل عثمانك كزيده تاجدار سرورى ... دولت ودينك شهنشاه معلا مسندى

اويله بر سلطان ذيشاندر كه عقل ورشدله ... چرخ دوراندن برى مثلى جهانه كلمدى

پادشاهان سرافرازان بحر وبر سزا ... اولسه لر كمتر غلام پاى تخت سرمدى

سلطنت دعواسنه عهدنده كيم قادر آنك ... يافتش ايله نوحه دكر دولت جد بر جدى

اول خداوند مهندس طبع وافلاطون خرد ... كاولدى جامع جمله استعداد ذات امجدى

التفاته صحن كاشانه خانه‌سـنه كوردى محل
اول تماشا كاهه اقبال ايتدى طبع ارشدى

دو رعدلنده قلوب شاعران وش دائما ‌ ‌ ‌ هر محلك چونكه معمور اولمسيدى مقصدى
بويله بر وادىء دلكشا شايسته كيم متروك اوله ‌ ‌ ‌ شن و آباد اولديغن طبع شريفى استدى
آصف داماد ابراهيم پاشايه اودم ‌ ‌ ‌ رسمنى تفهيم ايدوب تأسيسنى امر ايلدى
سعى ايدوب بر موجب فرمان او صدر بى نظير ‌ ‌ ‌ اويله طرح ايتدردى كيم عالمده بر فرد ايتمدى

حرق و خفر ايتدردى بر نهرى ميانن قيلدى بند
ايلدى مبنى دو حوض اوزره بو قصر مفردى

بويله بر قصر مصنعله سـى ايكى حوض كبير ‌ ‌ ‌ جنتده دوندردى حقا كيم بو جاى اسعدى
سـير ايدن مرمر ستونلرله بو قصر دلكشى ‌ ‌ ‌ ياد ايدرمى دلبر سنكين دل موزون قدى
فلكهٔ زرين افسر زيب سقفى آفتاب ‌ ‌ ‌ اطلس چرخ اولسه لايقدر قماش مقعدى
پادشاهه حق مبارك ايلسون بنيادينى ‌ ‌ ‌ اوله همواره فزون عيش و صفاى ارغدى
سامعياكوش ايليوب تكميلنى تاريخ ايچون ‌ ‌ ‌ دقت ايلركن بقانون حساب ابجدى

راست كلدى سويلدم بو مصرعى تحسين ايله
رسمى نازك قصر سعدآباد سلطان احمدى

❀ تاريخ دلكشاى قصر سلطان در سعدآباد ❀

شهنشاه معظم تاجدار كشور عالم ‌ ‌ ‌ سكندر تخت دارا بخت خسرو رخت كسرى داد
جناب پادشاه بحر و بر خان احمد ثالث ‌ ‌ ‌ كيم اولدى امرينه سر جمله شاهان جهان منقاد
اوشاهنشاه هفت اقليم كيم شوكتله دولتله ‌ ‌ ‌ سلاطين عظامى دركهنده ايتدى استعداد
خداوند خرد چاكر جهانبان فريدون فر ‌ ‌ ‌ شه روشن كهر رونق ده ديهيم استعداد
پناه دين و دولت مقتداى فرقهٔ امت ‌ ‌ ‌ رهين جود و همت تكيه ساز مسند اجداد
جهاندار بهمن خاقان چرخ اورنك مهر افسر ‌ ‌ ‌ هنرور پادشاه بى نظير و مكرمت معتاد
غبار آستانى كيميا بخش سعادتدر ‌ ‌ ‌ كه ينه كرد راهى كحل چشم زمرهٔ امجاد

حضیض سرهء رفعتانی اوج استقلال   کنار آستانی باعث آسایش افراد
اوشاهنشه که ویرمشدر اکا خلاق بی همتا   کمال رشد و ادراک و وقار و عقل و استعداد
مثال شیر و شکر فطرتی حکمتله آغشته   فطانتله سرشت پاکنی حق ایلمش ایجاد
شمار اولمق نه ممکن طبع دراکنده کی فطنت   نهادنده کمالاتی دکلدر قابل تعداد
خصوصا طرح بنیاد ایلمکده طبع چالاکی   حکیمانه مهندس پیشهء اسلافدن مزداد
نه ایمش طرح استادانهء طبع همایونی   بیلور بو قصر زیبایی تماشا ایلین استاد
عجب زیبنده رسم دلکش اولدی پادشاهانه   مفرح صحن کاغدخانه ده بو قصر نو بنیاد
نه جانی وار نقوش طاقنی رسم ایلیه مانی   نه قادر قیل قلمله ایتمکه تصویرینی بهزاد
بو قصرک دار یسه جنتده بلمم شبه و مانندی   هله دنیاده ناممکندر ایتمک مثلنی انشاد
سلیمان تختیدر کیم چار اژدر پاسبان اولمش   قرین اولمق نه ممکن اکه کید دیدهء حساد
نوله دل دوکسه هر برلوله سی چون خوضنه دائم   لسان حال ایله اولمقده کویای مبارکباد
شهنشاه جهانی طول عمر ایله صفالرله   درونده ایده خلاق عالم دائما دلشاد
دیدم تکمیل واتمامنده الهام الهیدن   ایدرکن مصرع تاریخنک انشادین استمداد
بو ایکی مصرعک هر بیری تاریخ اولدی ای سامی   ایدنجه مصرع ثانی یه اول مصرعی امداد

فرحزا قصر سعدآباد سلطان احمد عادل
بو نو قصر اوله سلطان احمدک طرحیله سعدآباد

❀ تاریخ ولادت شهزادهٔ سلطان نعمان ❀

یکانه پادشاه هفت کشور خسرو عادل   که نامی زیب لوح منقبتدر چرخ نه طاقه
جناب حضرت خان احمد غازیکه اوصافی   یازلمشدر جهانده جمله موجود اولان آفاقه
خدای عزوجل بر شاهزاده ایلدی احسان   در پاکیزه وش اول داور زیبنده اخلاقه
سپهر سلطنتدن طوغدی بر نور مجسم کیم   طلوع آفتاب آسا ضیابخش اولدی آفاقه
زهی شهزادهٔ عالی کهر کیم پرتو حسنی   اولوب غالب فروغ مهر پر انواری اشراقه
عذاری ورد کلزار سعادتدر دو رخساری   مشابه لالهٔ نعمان سلطانی براقه

اولوب پیرایه سلك طول عمره کوهر ذاتی || هاهمیشه رونق افزا اوله کنج حفظ خلاقه

دیدم تبشیر ایله سامیا تاریخ مولدین
جهانه مژده لر شهزاده نعمان کلدی آفاقه

❀ تاریخ فوت زلیخا ❀

عجب کیمدر که بر حال اوزره دائم
صنوبر باقی قالور دار فناسی

کرك بای وکدا کر مرد وزندر
قویوب کتدی جهان بیوفایی

دکلدر کیمسه یه باقی چو عالم
بولور عقبایه عزم ایدن بقایی

ایدن راحت بودنیاده اودر کیم
سادی مدایده غمله صفایی

فلك خاکیله یکسان ایتدی سیر ایت
اوزیباد ختر حورسی لقایی

او نورس غنچه یی آزرده ایتدی
اوروب دست اجل خار جفایی

یری زیر تراب اولدی اکرچه
مقام ایتدی بهشت جانفزایی

وفات ایتدکده هاتف دیدی تاریخ
زلیخانك اوله فردوس جاسی

❀ تاریخ فتح همدان ❀

داور اعظم وافخم شه خورشید علم
مسند افروز حشم خسرو جمشید نشان

جانشین خلفا مالك شمشیر غزا
رایت افراز وغاصف شکن وقلعه ستان

مظهر لطف خدا حضرت سلطان احمد
مملکت کیر مؤید سر شاهان جهان

هفت اقلیمه یدی بحره کهر پاش کرم
قافدن قافه کفی کانی لطف واحسان

او خداوند معظم که خداسی متعال
ایلمش درکهنی شاهره کهف امان

حکم فرمای عرب پادشه روم وعجم
رامدر امرینه سر جمله خواقین زمان

تیغ سرتیزیدر اعدایی پریشان قلیجی
حسن تدبیری جهانه سبب امن وامان

بو یادی قانه قزلباشلرك کله لرین
بحر خون اوزره حباب اولدی سر خسران

حبذا صولت شیرانه شاهنشاهی
کایلدی شیعهٔ مرداری پریشان چوکان

بارك الله نه كرامت نه مهابت در كيم — تختكاهنده ايكن اول شه اقليم ستان
يوزقوناق راه بعيده ايدوب ارسال جيوش — ضرب دستيله ويران اوله ملك ايران

حق بوكيم آصف داماد شهنشاه جهان
ايتدى بوكارده چوق تمشيت بى پايان

خيرخواهانه ولى نعمتنه خدمت ايدوب — روز وشب ايتمدى تدبيرده قطعا نقصان
ايدوب آماده مهمات ولوازم نه ايسه — قلمدى صرف تداركده تسامح برآن
حاصلى بويله اولوراسته وكيل مطلق — كيم صداقتله ايده خدمت شاه دوران
ايليوب شاه جهان ايله معمر ذاتن — ايده تدبيرلى تقديره موافق يزدان
دشمن دولتى هموارة اولوب نفرتياب — خصم بدكارلرى اوله رهين خذلان
رافضى رفتنه چونكم اوشه آفاقك — ايلدى همت شاهانه سى دلده هيجان
بنده سى والئ بغدادى ايدوب سرعسكر — ايتدى سرحده يقين يرلرى فتحه فرمان
سعى ايدوب اولدخى برموجب امر عالى — اولدى بومصلحت اتمامنه دامن بميان
اولا حصن حصين همدانى صاردى — ايتدى محصورانى چون هالهٔ ماه تابان
جيش انجم عددى سنك پاكيزه نهاد — برج وبارولرنى آلديلر اوزتايه همان
خانمان سوز روافض اولهرق هرسودن — اورديلر طوب وتوفنك خمپرهٔ شعله فشان
ياغدى نار غضب حقه تبرا ايلر — كوييا جند سروش ايلدى رجم شيطان
همت شاه جهانكير فريدون فر ايله — سهل مدتده ظهور ايلدى فتح همدان
نيجه نصرتلره مظهر اولوب اول داور دين — متيمن اوله بوفتح جليل العنوان
فتح تبريز وروانى دخى ايدوب تسهيل — عنقريب ايليه الله تعالى احسان
دولت وعمرنى افزون ايده حق عزوجل — اوله ادقاتى مسرتله هميشه كذران
كوش ايدنجه خبر فتح وفتوحى سامى — شوقيله مصرع تاريخن اولوركن جويان

كلدى تبشيرنه اوچلر ديديلر تاريخن
همدان بلده سن الدى عجمك احمد خان

تاريخ

❁ تاریخ فتح بلدهٔ تفلیس ❁

پادشاه ربع مسکون شهریار شرق وغرب — حضرت سلطان احمد خان ملوکک ارشدی
فن استعداده اول فیلسوف کاملک — بو علیدر مکتب ذهننده طفل ابجدی
حکم رانی رومدر سلطان اعجام وعرب — ذات وذیشانیله فخر ایلر خلافت مسندی
رافضیله کرجی خنزیری خیانت ایلیوب — خیر وشری بلمیوب فهم اتمدی نیک وبدی
حضرت سلطان سلیم خان وسلیماندن بری — شیروان اقلیمنه کمسه تعدی ایتمدی
غیرت ایتدی اول شهنشاه سلیمان اقتدار — مالک الملکه تضرع قیلدی نصرت استدی
زیور حسن قبول اولدی دعاسی عاقبت — ایردی درگاه الهیده حصوله مقصدی
بارک الله قوت بختیله اول سلطان دین — همت ایتدی روح اجدادینی احیا ایلدی
بویله بر عنقای قاف همتک چوقمی اکر — قبضهٔ تسخیره السه ربع مسکونی یدی
مهر وماه اولدقجه پرتو بخش افلاک وزمین — توأم اولسون نور توفیق ایله بخت اسعدی

چاریار امداد ایدوب دیدم انک تاریخنی
بلدهٔ تفلیسی آلدی امر سلطان احمدی

❁ تاریخ صلح اشرف خان ❁

پادشاه بحر وبر اسکندر گیتی ستان — وارث والانژادی دولت جد بر جدک
حضرت خان احمد غازی ثالث کیم اولور — خاکپایی تاج اقبالی ملوک امجدک
کاسهٔ دریوزه ایتسه افسرین فغفور چین — آستاننده سزا اول شاه گردون مسندک
تاجدار مملکت پیرایه کیم درگاهیدر — مطلع خورشید عالمتاب بخت سرمدک
فتنه وآشوبی سرتاسر جهاندن رفع ایدوب — ویردی حکمن حق بو کیم بو تختگاه اسعدک
حمد لله اولدی تدبیریله آسایش پذیر — عهد انصافنده عالم اول خدیو ارشدک
آشتی یی شفقتی جنکه وزره ترجیح ایلیوب — امتیازین خلقه بلدردی بنه نیک وبدک
شمدی از جمله نیاز صلحنی ایدوب قبول — کجدی جرم سابقندن فرقهٔ بدمقصدک
اولیجق افغانیانه لطف ایدوب فریادرس — اولدیلر سیفندن آسوده شه جم مقعدک

حق خطالردن امین ایتسون وجود پاکنی — طول عمر یله اوشاه نشاه عالی مسندک
هملع اشرف خانه تاریخ اولدی ایلمرکن حساب — ساميا هر مصرعی بو بیت پاک مفردک

عفو ایله جرمک قبول ایتدک نیاز بیحدک
اولدی اشرف صلح ایدوب محکومی سلطان احمدک

❀ تاریخ طغراء غراو زیبا ❀

ممدوح جهان منشی و صاف جناب — چکدی بو نشانی ناهمچو سلک درناب

سامی دیدم اکر بو یله تاریخ لطیف
طرح قلم پاک رئیس الکتاب

❀ تاریخ بنیاد تکیهٔ حاجی بیرام ولی ❀

بارک الله خانقاه حاجی بیرام ولی — کیم انک قطب اولدیغنده یوقدر اصلا اشتباه
مظهر فیض طریقی شیخ همت حضرتی — بو مقامی ایلمشدی جای اذکار اله
عالم قدسه ایدنجه رحلت اول پیر عزیز — اولدی فرزند نجیبی جانشین خانقاه
اول وجود پاک مستثنادخی نیجه سنین — بو محلده سالکانی ایلیوب پراتنباه
غرق انوار تجلی ایلدی ارشاد ایله — دللرندن ماسوا ظلمتلرین ایتدی تباه
سر لاهوت ایلیوب بو عالم ناسوتدن — ایدنجک انلر دخی ملک بقایه عزم راه
اولدی مستخلف اکا مخدوم عالی کوهری — مهر لطفندن ایدوب کسب ضیا مانند ماه
فیض پیران طریقت نور سر والدی — اولدی ذاتنده عیان چون آفتاب صبحگاه
یعنی ممدوح السیر شیخ ابن شیخ عبد الصمد — عارف بالله دانای فضیلت دستگاه
ایلیوب تجدید اساسندن بو والا تکیه‌یی — ایلدی تحسین و شاباش اکا اهل فقر و جاه
حق بو در کیم رسم پاکی دلنشین و بی نظیر — قصر جنتدن نمونه اولدی بو توحیدگاه
اویله روحانیتی وار کیم اولور انواره غرق — سجده گاهنده ایدنلر صد قله وضع جباه
مهبط نور تجلیدر کشاده روزنی — سایه صالمشدر اکا بال سروشان اله
فی المثل بر ور درعنای نهال عشقدر — کیم فلک ایتسه سزادر زیب دستار کلاه

مورد شوق وصفادر مدخل فیض وعطا
مدعایه ایکی باب دلکشا سیدر کواه

شوق وذوق ووجد وحالتله صفای قلبله
طول عمر یله معمر ایده بانیسین اله

سامیا تاریخی دوشدی ابتدا اتمامدن
همت عالی ایله یاپلدی زیبا تکیه کاه

* تاریخ بنیاد دار الضرب *

ملوکک نامداری عالمک شاه ظفرکاری
که ذاتک ایلمش باری کزین دولت اجداد

جهان ملکینه وارث حضرت خان احمد ثالث
نظام کونه باعث داور جمجاه کسری داد

اوشاهنشاه عدل آیین اورنک سعادتکم
عدالت پیشه ده عهدنده کرددن ستم معتاد

خداوند سکندر جاکرو دارا جلادتکم
تنزل ایلمز ایمکلکه دارای استعباد

نه کونه قابلیت واراسه ذاتنده پیدادر
وجودین ایلمش حق نسخهٔ کبرای استعداد

اوسلطان جهانکم بندکانی آستاننده
کیمیک والی مصر ایلرکیمی حاکم بغداد

ایالتلر که حالا قوللرین تعیین ایدوب ضبطه
سلفده اولدی جای سلطنت بروجه استعداد

همدان کنجه تفلیس وروان شروان وتبریزک
ایالیسیله ایران ملکی یکسر امرینه منقاد

خصوصا یثرب وبطحاده حکمن ایلیوب اجرا
ایدر انصافی روح پاکنی پیغمبرک دلشاد

مقامی پست اولور البت حضیض آستاننده
نه کاوا تمه میر زمرهٔ افغانیان فریاد

منابر خطبهٔ اذکار نامیله فلک پایه
دراهم بولدی نقش سکه سندن عزت مزداد

اولدی سکه سی کشور بکشور روی دنیایه
دعای خطبه سن هر مملکتده ایتدیلر اوراد

شمار اولمق نه ممکن نقد دار الضرب احسانی
شهابه بجمله چرخ اقچه دوکسه ایده مز تعداد

نتیجه سکه لی مرمرده قازدی فرط همتله
اوخاقان همایون بخت وشاهنشاه بی انداد

زمان دولت آسایش افزای سعیدنده
یاپلدی قالمدی عالمده برجای خراب آباد

قباب آسمانه ایلدی پیوسته بالجمله
بو دار الضرب الاطاق عنایل ایدوب بنیاد

وکیل مطلق داماد ابراهیم پاشا کیم
اساسندن اودم فرمان ایدنجه ایمکه انشاد

اوده فکر متین ودقت رأی رزینیله
ایدوب بو کارک اتمامنده بذل وسع استعداد

ی

بو رسم دلنشین و طرح عالی و زره یاپدردی — اودستور مهندس طبع او دانای کرم معتاد
تعالی الله عجب بنیاد مرصوص اولدی شاهانه — که مثلن یاپمغه قادر دکلدر صد هزار استاد
مفرح طرز مطبوع و صفا بخش دلارا جای — کیم ایلرسه نظاره خاطری غمدن اولور آزاد
شفق نار و نقود سیم و زر نجم درخشاندر — او طاق و قبه لر کویا بروج آسمان بنیاد
اولور خورشید و ماهک اجتماعی برج واحدده — درونده زر براق و سیم اولدقجه پرتو زاد
ایرشدی تاجداری قبه سینک تاجدار ایتدی — سرفراز ایلدی چرخی او بنیاد بهین ایجاد
معمر ایلیوب سلطان دهری طول عمر یله — جناب حضرت خلاق بیهمتای بی اضداد
مشید ایلیه طاق بلند ایوان اقبالن — اوله ویرانه خذلان قلوب دشمن و حساد
دم تکمیل و اتمامنده اول بنیان عالینک — ایدرکن خامه الهام جناب حقدن استمداد

اودم تاریخه سامی بویله دوشدی مصرع یکتا
یاپلدی سکه کاه آل عثمانی مبارک باد

* تاریخ چشمهٔ باب همایون از آثار سلطان احمد *

صد بارک الله اول شه پر جوده کیم — دستی جهانی یلدی مستغرق بحر عطا
اول پادشاه بحر و بر خاقان اسکندر اثر — صاحب لوای معتبر شاهنشه فرمانروا
عدل و کرامت منبعی شمس ولایت مطلعی — درکاهنک هر مصرعی شهبال سیمرغ و هما

سلطان احمد بن محمد ابن ابراهیم خان
آب رخ عثمانیان در یم جود و سخا

اجدادی ارواحینی شاد ایتدی او سلطان جواد — خیر مبراتی زیاد اولدی سلفدن بیریا
بولدی صو بن دین و دول میزان عدلیله کوزل — سیراب اولور هر بر محل الطفیله پر نشو و نما
اسکندر آسا اولا ایدوب کمر لرده بنا — سد ایلمه قیلدی جمع ما اول داور کشورکشا
جوش ایدوب اسلامبوله آب اولدی رجالی کامیاب — سلطان دینه شیخ و شاب ایتمکده در خیر دعا
یا شهر پاک اسکدار اولمزمی رشک هر دیار — انعام و لطف شهریار ایدوب اکا اجرای ما
هر سوده قیلدی آشکار نیجه عیون خوشکوار — ساحلده خود اول چشمه سار آیینهٔ عالمنما

حق عمرینی افزون ایده قلبن صفا شخون ایده   آفاتدن مأمون ایده شاه جهانی دائما
آثار خیری دمبدم ایتمکده خلقی مغتنم   شمدی بوجای محترم اولدی عجب جای صفا

مأمور حکم محکمی اولدی وزیر اعظمی
یعنی وکیل اکرمی داماد ابراهیم پاشا

بوجایی اباد ان ایده اجراسنی فرمان ایده   برعین نو بنیان ایده کیم اولمیه مانند اکا
ایدوب اوده صرف همم صو بیرینه خرج درم   یاپلدی آز مدتده هم بوچشمهٔ فیض آشنا
اولدقچه جاری بوزوشب هر لوله سی اولمز عجب   خضر وسکندر تشنه لب اولورسه گر آکا سزا
بوعینای صافی دردن دستیکی کوثر کبی صون   هر قطرهٔ صفوتمنون اولمقده زیرا جانفزا
حقا کیم اولدی بی نظیر بوچشمه سار دلپذیر   بانیسنه اجر کثیر احسان ایده باری خدا
باب همایونه قریب دولتسرایه ویردی زیب   معمور ایده جی مجیب بوخیری تا روز جزا
تاریخی گر الهام اوله طبع همایونه نوله   پیرایه در اسلامبوله بوطرح سلطانی بنا
ایدوب شه فرخنده فال انشاد تاریخنک خیال   بومصرع شیرین مآل اولدی شرفبخش روا

سامی بابات قدیم ایتمم دروغ الله علیم
شاهدتر طبع سلیم بودر مآل مدعا

قادر میدر انشاد ینه تنظیر ینک ایجادنه   شاعرلرک استادنه لوح وقلم اشته صلا
اولوب شهنشاه جهان خیره موفق هر زمان   ایده مؤید کامران خلاق بیچون وچرا

سرتاج اولان تاریخ ایچون بومصرع پاکیزه در
آچ بسمله ایچ صو بی خان احمده ایله دعا

❋ تاریخ اورطه های تبرداران در سرای عتیق ❋

نظام الملک عالم صدر ذیشان صاحب دولت   که درگاه رفیعنده اعالی چهره فرسادر
وکیل مطلق وداماد سلطان احمد غازی   که ذات بی نظیری مقتدای دین ودنیادر
وزیر بیمد انید رخداوند معظم در   ملک خوی مکرمدر فلاطون رأی ودانادر
جمال شاهد ادراکنه عقل وخرد مفتون   درون پاکی مرآت سکندردن مجلادر

جناب صدر عالی رتبه ابراهیم پاشا کیم
حضیض آستانی اوج بخش چرخ والادر

اوورد بهزاران گلستان دولت اصلنده
تبرداران اوجاغندن شکفته ذات یکتادر

اوجاقدن شعله لندی مشعل شهراه اقبالی
ازلدن رهبر گمگرده راهان تمنادر

طلوع اولندن کوکب اجلالنک حالا
فروغ شبچراغ همتی کوندن هویدادر

اوجاق خلقک چراغ ایتمشدی یکسر شمع اقبالی
انکچون موم اولوب قوللقده هرکس شمدی بربادر

دکل انجق اوجاقلی مظهر انوار احسانی
طویوردی عالم خلقی عطاسی خوان یغمادر

بوهنگامه گلنجه تا اوده مدن اول کرمکارک
سماحت کاری همت عادتی جودی مهیادر

جبلتدرا کالطف وکرم حقا جبلتدر
سجایادر اکا جود وسخا الحق سجایادر

محصل کلمشدر بو یله صاحب جود آفاقه
وجود پاکی مانندی محض لطف مولادر

امانت ساکه یاربی امانت ذات محمودی
خطالردن وجودین صقله یا الله ویا قادر

او صدر کامرانکیم شیمهٔ مستحسنی چونکیم
تبردارانه دائم رأفتی بیحد واحصادر

اولوب معمار چابکدست جود وهمتی درکار
بو دفعه دخی لطفی انلرک حقنده پیدادر

اولنجه محترق بنیادین امر ایتدی سعادتله
بو موضعکم تبردارانه راحتگاه ومأوادر

حریقک اشتعالی بغتة طاقتکداز اولدی
اوجاق اربابنک فرط خساری آشکارادر

مکافات ایتدی جوش موج بحر لطفیله حقا
که نار غصه یی خاطرلرندن قصدی اطفادر

موفق اولدی بنیاد ایتمکه بو میمنت گاهی
انک هر کارده بی شک معینی حق تعالادر

ویروب اسکی سرایه تازه رونق آصف دوران
بو والا جایگاهی یاپدی کیم بیمثل وهمتادر

بو خیر پاک وبو زیبا اثرله نام نیکوسی
اگر مذکور اولورسه شهره دک شایان اجرادر

بورعنا طرح دلکشله بو نازک رابطه شمدی
اوده دیمکلکه شایسته در بر جای والادر

بونک کبی نیجه آثاره حق توفیق ایده ذاتن
که دائم نیت پاکیزه سی تعمیر دنیادر

خدا بنیان جاهن ایلیه معمور وآبادان
که همواره در دولتماسی خلقه ملجادر

ایده نجه کوش تکمیلن دیدم تاریخک ای سامی
بو طرح پاک نو بنیاد ابراهیم پاشادر

تاریخ

❀ تاریخ بنیاد جامع النور ابراهیم پاشا در نوشهر ❀

آصف خان احمد غازی وزیر بی نظیر … کیم رفاه کونه باعث در وجود نافعی
حضرت شاهنشهک داماد و صدر اعظمی … ظل یزدانک چراغ پر فروغ ساطعی

صاحب الخیرات ابراهیم پاشا کیم اودر
آسمان بر وجودک آفتاب لامعی

سرفراز سرفرازان همم صاحب کرم … کیم اودر رایات زر منجوق الطفک رافعی
چکدی پیش بخله اسکندر کبی سد سدید … شرق و غربی طوتدی آوازعطای شایعی
شن و آباد ایتمه در دنیایی قصدی دائما … عالمک آساسنه در فکر طبع بارعی
کاری هب جلب قلوب خیر و عدل و داد اولوب … هیچ عبث بر فعله یوقدر نقد وقت ضایعی
قالمدی یا یلمدق عهدنده بر جای خراب … هر برین معمور ایدوب یابدردی نجم طالعی
شمدی از جمله ایدوب منظور چشم التفات … نوشهرده ایلدی انشا بو رعنا جامعی
منشأ پاکی وجودی اولمشیدی اول محل … ایلدی شهر معظم کو بو فیض صانعی
مدرسه جامع عمارت حجره لر بنیاد ایدوب … قیلدی خیرات ایله شاد ان روح پاک شارعی
بو اثردن اولسه لرا که نوله ارواح ایله … مالک و حنبل امام اعظم و هم شافعی
بارک الله معبد پاکیزه طرح دلنشین … کیم ملائکدر انک که واردی که راجعی
ایدوب آمد شد سروشان الهی دمبدم … فیضیاب ایلر کروه مؤمنین طایعی
سجده ایتدکده مصلیلر صلاة خمسه ده … رحمت حقدر درطاعت مأب قارعی
اولیجق شاخ منارنده مؤذن عندلیب … کل کبی ایلر شکفته کوش قلب سامعی
منبر یدر کردن حورای عینک هیکلی … قبه سیدر نه سپهرک تاج فرق طالعی
عمرین افزون ایلیوب توفیقنی ایده رفیق … حشره دک باقی قاله یارب بو خیر نافعی
کوشش ایدوب اتمامنی تاریخن ایلرکن سؤال … ویردی بو مصرع ایله طبع جواب قاطعی

رسم عثمانیله سامی سویلدم تاریخنی
جامع النور اولدی ابراهیم پاشا جامعی

تاریخ بنیاد جامع شریف

کتخدا بیک حضرتی همنام فخر الانبیا
کیم اودردا ماد صدر کامران و کامبین

یعنی صدر اعظم ابراهیم پاشا کیم فلک
درکه اقبالنه ایتدی قبله‌گاه و اردین

جملهٔ ملک اموره خیرخواه دولتی
اولدی بو ذات خردمند و رشید خرده‌بین

تمشیتده آصف ذیشان ذاتی بی نظیر
دولت و دینه وجودی لطف رب العالمین

کاری خیرات مبرات ایتمه‌ده دائم انک
بذل احسانیله عالم اولمده راحت قرین

شاخلر صالدی درخت سایه‌دار همتی
اولدیلر خلق جهان تحتنده آسایش گزین

ایلیوب انشا چنار جقده بو والا جامعی
اول محلی ایلیدب رشک آور خلد برین

ایلدی بنیاد و عالی قدر و ممدوح السیر
بو عبادتگاه زیباسیله ره حقده متین

حسبةً لله ایدوب بو معبد پاکی بنا
فیضیاب انشراح اولدی قلوب مؤمنین

بو مفرح جای پر اشجار ده جنت کبی
اولدی بو جامع فرحبخش قلوب ساجدین

اوله روحانیتی وار کیم اولور انواره غرق
سجده‌گاهنده خلوص ایله ایدن وضع جبین

گوییا موزون مناره اولدی انگشت ملک
بو منور بیت حق یاننده چون فص نگین

مطلع خورشید رحمتدر گشاده روزنی
مهبط نور سعادتدر او سقف نازنین

حق تعالی ایلیوب بانئ صاحب خیرینی
طول عمر ایله معمر صدر دولتده مکین

نیجه آثاره موفق ایلیوب بونک کبی
دولت دارینه ایده اکا عطا حی مبین

سامیا تاریخ اتمامن دیدم تکبیر ایله
جامع نورانی پاکیزه طرح دلنشین

تاریخ بنیاد شدن باب جبه خانه

ملوک عالمک سرتاجی سلطان احمد غازی
که گرد آستانی زیب تیجان اولدی شاهانه

او شاه شوکت آیین جهانبان معظم کیم
شرف ویردی وجودی خاندان آل عثمانه

خداوند عدالت کیش و شاهنشاه خیراندیش
که مظهر در جمیع کارده توفیق یزدانه

عجب توفیق حقدر کیم وکیل مطلق اولمشدر
او عالی بخت ابراهیم پاشا کبی فرزانه

وزیر

وزیر اعظم بی مثل و داماد کرمکاری ‖ که ذاتی مسندآرای حشمدر عز و عرفانه
زمانندە اچلدی هر کسک ابواب مقصودی ‖ قلم دستنده مفتاح اولدی قفل کنج احسانه
مرادی دائما معموری بنیان دولتدر ‖ یاپلدی همتیله چوق بقاع و قصر و کاشانه
بو درکاه رفیعک شمدی بنیادین ایدوب فرمان ‖ کوزل تعمیر و تجدید اولدی حقاکیم ملوکانه
جبه جی قوللرین سلطان دهرک ایلدی تطییب ‖ صاتر لرسه جبه شایسته در امثال و اقرانه
اوجاق اربابنک بولدی کشایش باب آمالی ‖ مصادف دوشدی دست التفات صدر ذیشانه
باقلسه واقعا محتاج ایمش تجدیده سر ایله ‖ نه رونق ویردی آمدشد که شهراه دیوانه
مطلا شمسه لر زر فلکه کلمیش رنکینلر ‖ ویرر تجلت سپهر پر نجوم و مهر رخشانه
اچلدقچه بو نو باب معلانک دو مصراعی ‖ اوله هر دمده مشکل منکشف دستور دورانه
اولوب دولتسرای قدر و شانی مرتفع دائم ‖ رسیده اوله سر طاق بلند ایوان کیوانه
وجودین حق خطالردن ایدوب محفوظ همواره ‖ ملاذ ایتسون دردولتما بک کام جویانه
ایدوب تشمیر ساق اهتمام انشاد تاریخه ‖ قلم کاولمشدی سرکرم بلاغت امر و فرمانه

کوروب آرایش تجدیدینی سامی دیدم تاریخ
مکلف باب نوله بولدی زیب الحق جبه خانه

❀ تاریخ دیکر ❀

تمام ایتدکده بابی اولدی بو مصرع دخی تاریخ ‖ ینه رعنا یاپلدی باب زیبای جبه خانه

❀ تاریخ آخر ❀

توافق ایتدی تکمیل بنای بابنه تاریخ ‖ مزین طرح والا اولدی بو باب جبه خانه

❀ تاریخ وفاة مصطفی افندی ❀

کزین اهل دول مصطفی افندی کیم ‖ بناه ایدنمشیدی دره کهنک کدا یله بای
رئیس دفتریده شق اول اولمشیدی ‖ مقدما او وجود شریف دیهمتای
هنوز دفتر امینی ایکن دبیر اجل ‖ وجودی لوحنه چکدی خط عدم ای وای
قدرشناس و احبانواز و راحت ساز ‖ وحید عصر ایدی اول سرفراز صاحب رأی

براعه‌سی قصب السبق فضلی محرز ایدی ... اولوب کتابت و انشاده طبعی کوی ربای

موافق روش حکمت ایدی رفتاری ... یوغیدی راه کمالانده اکا همپای

نتیجه منحصر اولمشدی شخصنه نوعی ... بولنمز ایدی اوواده عاقل و دانای

اولنجه کوش زدی ارجعی الی ربک ... همای روحی سماواته اولدی بالکشای

توجه ایلدی فسحت سرای عقبایه ... که صقدی جاننی بو تنکنای غصه‌فزای

ایچوردی ناکه اکا بو سیاه کاسه فلک ... شراب تلخ کلوکیر مرک جان‌فرسای

روان پاکنه جنتده ساقی کوثر ... طولو طولو صونه جام طهور فیض نمای

ایدوب وجودینی وساخ جرمدن شسته ... غریق بحر رحمت ایده جناب خدای

وفات ایدیجه دعاکونه دوشدی بر تاریخ
خدا جناننه ایده مصطفی افندیه جای

❋ تاریخ جلوس سلطان محمود خان غازی ابن مصطفی خان ❋

حمد بیحد ینه الله عظیم الشانه ... سر بسر قلدی جهانه کرم و رحمت وجود

حکمت و قدرتنی خلقه نمایان ایتدی ... عظم شاننی بیلدردی او خلاق ودود

اولدی بردمده بس پرده تقدیردن ... صورت قهر و جلال ایچره جمالی مشهود

بولدی بهجتله جلا آینه کون و مکان ... ظلمت غصه و غم اولمشیکن زنک آلود

عدل ایله دولت و دین بولدی نظام تازه ... اولوب آفاقدن آثار مظالم نابود

ایلدی یعنی خدا عز و جل شوکتله ... اوجهان داور بی مثل شه دادنمود

پایه تخت معلای شهنشاهی یه ... قیلدی بر وقت مبارکده سعادتله صعود

مسند سلطنتی ایتدیکی ساعت تشریف ... عالم و عالمیان اولدی سراسر خشنود

طولدی دنیایه صف اندر صف اولوب جیش سرور ... ایدیجک تخته جلوس اول شه فرخنده جنود

بارک الله نه کرامت نه سعادتدر بو ... آشکار اولدی قدومیله جمیع مقصود

ایلیوب فتح و فتوحیله زمانی خوشحال ... مقدمن ایلیه الله تعالی مسعود

نیجه بیک کیسه یه برکونده کشایش ویردی ... ایلدی قوللرینه بذل عطایای نقود

ایشید

ایشیدلمش دکل اسلاف کرامنده دخی / بو یله بر لطف عمیم کرم نا معدود
غیرت سلطنت همت شاهنشاهی / حاصلی بو یله اولور انجق اولورسه موجود
طول عمر یله ایدوب تخت خلافتده مقیم / ایده اعداسنی مقهور و مدمر مطرود
جست وجو ایلر ایکن کوش دله ای سامی / خبر وقت همایون جلوس ایتدی ورود

دیدی تاریخ چقوب بیری رجال اللهک
چوق شکر حقه جلوس ایلدی سلطان محمود

❁ تاریخ سال بهنکام جلوس علی طریق مسدس ❁

خدای عز و جل قدرتن ایدوب اظهار / عیانه چقدی نقوش عجیبهٔ اسرار
بو فق حکم شئونات خالق جبار / ایدنجه لوحه قلم ثبت کار لیل و نهار

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

سرادقات نهانخانهٔ قضا و قدر / اچلدی دست مشیتله چونکه سرتاسر
خفادن اولدی نمایان هزار نقش عبر / سروش غیبدن ایردی جهانه بو یله خبر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

ایدن بصیرت ایله لوح عبرت امکانی / ایدر مشاهده اسرار عرش رحمانی
کل ایله سندخی ای دل نکاه امعانی / بکا دلیل یتشمزمی نص قرآنی

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

ظهور ایدن بوجدلکهده بو یله شور و شغب / جزای سیئهٔ سوء حالدندر هپ
تمام غفلت ایله کچمشیدی روز ایله شب / بو آیت آدمی آکاه ایلزمی عجب

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

عمود صبح کبی نور عدل اولوب روشن … سواد ظلمت وظلم اولدی محو عالمدن
قلوبه ویردی ضیا آفتاب رأی حسن … کلنجه وقت پریشانی نجوم فتن

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

دم خلافت محمود خان عادلدر … زمان سلطنت پادشاه عاقلدر
سخا وجودی سراپای دهره شاملدر … جلوس ایتدیکی ساعتکه سعد کاملدر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

او پادشاه معظم که قرص مهر ومهی … سزادر اتسه فلک تاج پیک زرکلهی
سعادت ایله قوشاندقده شاد ایدوب سپهر … میانه تیغ مرصع نطاق پادشهی

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

قدومی ایلیوب آفاقی سربسر خندان … دعای دولتنی عالم ایتدی ورد زبان
براولدی دولو کوس شوکتیله جهان … چاق آسمانه ایرشدی صدای مردمیان

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

او در خلیفهٔ حق مقتدای دولت ودین … مرادی اوزره دونه دائما بو چرخ برین
وجودینی ایلیوب آفاتدن مصون وامین … معمر ایلیه خلاق آسمان وزمین

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

سنه حسابنه بو آیت بدیع وجلیل … توافق ایتدیکی سامی یتر کواه ودلیل
کیم اول خدیو جهانبان بی شبیه وعدیل … اولور هر ایشنده موفق بحق ذات جلیل

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار

یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

جهانڭ اولکشه معدلت شعاریدر
جلوس پاکنه تاریخ ظل باریدر

ملوکِ دهرڭ اوسرتاج افتخاریدر
وجودی آیت کبرای کردکاریدر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

❋ تاریخ وزارت علی پاشا ❋

سرافراز شهنشاهی تخت آل عثمانی
خداوند معظم تاجدار مملکت پیرا

جهانبان ممالك شوکت دارا واسکندر
مسخر در سراسر امر عالیشانه دنیا

شهنشاه سریرافروز اقلیم عدالت کیم
موفق ایلدی تدبیرینه تقدیرینی مولا

اودمکم طالع اولدی مشرق عز وسعادتدن
شعاع عدل ودادی دهری پرنور ایتدی سرتاپا

مراپاسی قلوبه کرد غمدن انجلا کلدی
جهاندن ظلمت ظلم انعدامه طوتدی یوز حالا

جناب خان محمود ابن سلطان مصطفی کاولدی
سپهر معدلتده آفتاب برج استعلا

تفرد ایلدی نامی کبی ذات همایونی
اولوب سالك اللآل سلطنتده کوهر یکتا

اوسلطان سلاطین عواقب بین کار آکاه
وزیر سابقن چون حکم عدلن ایلدی اجرا

تصور ایلرایکن حضرتنه تو جمله
مناسب صدر اعظم ایتمکه کیمدر دیو آیا

سروشان الهی قیلدی کوش قلبنه الهام
اولورملهم اوشاهنشاه صاحب همت والا

وجوه ایلهسزای مهر اقبال اولدیغن بیلدی
سمی شیر حق سر عسکر تبریز علی پاشا

کتوردی ایلیوب تبریزدن دعوت سعادتله
ید اجلالنه مهر شریفی ایلدی اعطا

مراد اوزره وکیل مطلقن بولدی مبارکباد
هنوز اول پادشاه قدردان عاقل ودانا

مشیر بینظیر صدر کبرای وکالت کیم
اولور شمشیر وخامه کارکر دستنده بی پروا

اودستور علی الشان پر جود سماحت کیم
وجودین ایتمشدر حضرت خلاق بی همتا

عدالتله سخاوتله فطانتله شجاعتله
بزرجمهر وحاتم بوعلی مهربان سیما

وزیر صاف طینت آصف غیرتکش دولت
مزیل نام رشوت کامران صدر استغنا

صفای طبع و طول عمر ایله محفوظ ایدوب ذاتن — خدا اعدای بدخواهن ایده نابود و ناپیدا
ایدنجه کوش تشریف قدومن صدر کبرایه — ایا صاحب نگین کامبین مسند علیا
آلوب دسته قلم سامی مخلص عبد درکاهک — دعا ایله سوروب یوز خاکپایه ایلدی انها

همیشه دولتک مسعود قلسون حق دیدم تاریخ
وکیل پادشاهی اولدی مهد ایله علی پاشا

❀ تاریخ هزیمت طهماسب ❀

تعالی الله زهی تخت همایون جهانبانی — که یاروی یاوریدر دائما تأییدربانی
شهنشاه فریدون بخت و دارا رخت عالیبخت — جهانبان مظفر تاجدار ملک عثمانی
او اسکندر صلابت مسندارای خلافتکم — پرایتدی کوش دهری صوت کوس شوکت و شانی

جناب حضرت سلطان محمود خان عادلکم
جهاندن سیف ایله قطع ایتدی عرق ظلم و عدوانی

اوشاهنشه که حفظ ملکده برهان قاطعدر — عدویه بیم شمشیر قضا تأثیر برانی
کشاده رایتی عنقای اوج فوز و نصرتدر — که پر دبال اولوبدر اکه عون لطف یزدانی
مثال بوم ویرانه نشیند رمز بومنده — شکوهی ایله گمنام ایلمشدر شاه ایرانی
زمان دولت سعد اختران پادشاهیده — بوزلدی هر محلده جیش منحوس پریشانی
خصوصا دشت کورجیانده فرط عزیمتله — توزتدی لشکرین مانندهٔ کحل صفاهانی
چکلدی چقدی کندی چشمی قالدی لیک حیرتله — کوریدی کحل ایدردی بردخی خاک صفاهانی
بورسوایی و بدنامیٔ نافرجامدن صکره — خطای فاحشی اولدی قرین فهم اذعانی
بیلوب حدین فراغت ایلدی دعوای شاهیدن — اقامتگاه ادباری ایدندی کنج نسیانی
قالوب ناچار حب چاریار آسا درونندن — چقردی عاقبت سودای جنک و حرب و عدوانی
فتاده اولدی دامان رجای صلحه آخرکار — اولوب سلطان عالمگیرک ازدل عبد فرمانی
کوروب اظهار عجزین پادشاه مرحمت گستر — خروش ایتمشدی اولدم بحر بی پایان احسانی
مقدم ایتدیکی گستاخلقلردن چکلشدی — اولوب معفو گذشته بی نهایت جرم و عصیانی

ظهور

ظهور ایتمش ایکن سلطان هفت اقلیم آفاقك
قبول انعقاد صلح ایله لطف فراوانی

فراموش ایتدیلر یکسر بو جود شفقت آلودی
قزلباشك نوله مخذول اولورسه قوم فتانی

ره آیین و دینی کیبی یاکلش سمته عزم ایتدی
روافض دولتینك گردش میران خاقانی

هزاران ارتکاب حیله و خدعیله میدانه
چکوب طهماس قولی دیدکلری بی دین وایمانی

اوداخی جاهلانه جنبش پندار و نخوتله
نمایان ایتدی فسخ صلح و نقض عهد و پیمانی

اوکافر ماجرا کوستردی انجام فساداتن
ایدنجه وهله اولیده بغداد اوزره طغیانی

کلوب دعوای مردان ایله نزد حصن مرقومه
سکزای دکلو تضییق ایلدی اول جای عمرانی

بنای عمری اولمزمی خراب آباد او ملعونك
کاید معموره دار السلامه قصد ویرانی

حسام انتقامن اهل اسلام ایلدی اخراج
ظهور ایتدکده اندن بویله وضع نامسلمانی

شهنشاه همایون جاه اسکندر سپاه آخر
اراده ایتدی استیصال ایله منع ایتمکه انی

محصل بیلدروب مقداریتی سیف شریعتله
وکیل مطلقینه دفعی ایچون ایتدی فرمانی

وکیل سلطنت غیرتکش دولت علی پاشا
چون ایتدی مشورت جمع ایلیوب اعیان وارکانی

موفق ایلدی تدبیرینه تقدیرینی مولی
ایدوب ملهم او دستور صداقت کارذیشانی

هر ایشده اتفاق و مشورتله کارساز اولدی
عجبمی اولسه رایی مظهر توفیق سبحانی

صحیح ناموس عثمان پاشای نیکورایی
اصابت ایلیوب ایتدی سپهسالار سلطانی

بو کاراتمامنه صدقیله دامن درمیان اولدی
شب و روز ایتمدی هیچ شیشنده ذره نقصانی

مهماتن ایدوب جمله تدارك ایلدی ترتیب
یانجه یرکتو رمز لشکر بیحد و پایانی

وجود ملکتی تصحیح ایچون افساد شرندن
حکیم رایی بو داء العضاله بولدی درمانی

بو امر خیرده سعی ایتدی حقا آصف اعظم
دعالرده تو جهلرده جسمانی و روحانی

تماما لازم سر عسکری تکمیلدن صکره
کیدلدی دشمن اوزره قطع ایدوب دشت وبیابانی

ورودندن خبر الدقده جیش اهل اسلامك
کروه شیعه نك سرخیل جندنا بسامانی

کچوب ادن ایکی ساعت قرشو کلدی چونکه بغداده
طورر طافلر کبی پیشنده کوردی جنك جویانی

خروشان اولمده امواج سیل کوهسار آسا — غزاة مسلمینك فوج فوج اولمش دلیرانی
مرتب صف کشیده منتظر لر قهر اعدایه — مهیا عسکر انجم شمار آل عثمانی
نیه اوغرادیغینی بلمدی طهماسب قول کافر — کورنجه بو صلابتله بو طورا اهل ایمانی
نه چاره اوردی کندین قلزم پرخون هیجایه — قارشدردی برازجر کاب شوره بحر عمانی
طقوز ساعت تماماکاه جزر و کاه مد ایتدی — یم حرب و غانك جوشش امواج طوفانی
نسیم فوز و نصرت عاقبت اسدی مراد اوزره — اولوب جون جانب اسلامیانه عون یزدانی
قرلدی لشکری مجروح اولوب کندی فرار ایتدی — خدا امداد ایچون کوندردی بی شبهه سروشانی
همیشه ایلیه اعداسنه حق غالب مطلق — نیجه بوکونه نصرتلرله شاهنشاه دورانی
سریر سلطنتده طول عمر ایله صفالرله — مؤید ایلیه مولی او سلطان جهانبانی

سر جشمه‌ی دو شوب سامی دیدی جونکم اکا تاریخ
عجم کجدی قلجدن بو زدی آنی جند عثمانی

❋ تاریخ ختان محمد بیك ❋

جناب صدر اعظم یعنی ابراهیم پاشا کیم — او دردولتله حالا پادشاه عالمه داماد
سعادتله ختان میر مخدومن ایدوب تصمیم — اداایتدی محمد سنتن اول مفخر امجاد
بهانه ایلیوب سور ختانی مشرب جودی — آکتوردی بحر لطفن جوشه اول ذات کرم معتاد
اولوب آیین ابراهیم خلیل الله ایله عامل — حبیب کبریانك ایلدی روح شریفن یاد

ستوده منقبت فرزند ذیشانی محمد بیك
کیم اولدی غنچه ناز و نهیم کلشن اسعاد

دیرلدی سنت پاکیله زینت صدر تعظیمه — که روز عید اضحی ایدی اول کون زبدهٔ اعیاد
طراوتله اولوب سرشیشه پیرا بزم دولتده — کل طبعن کشاده ایده هردم حی بی انداد
مصئون ایده خطادن جسم نازآلودنی مولی — اصابت ایتمیه زخم نکاه دیدهٔ حساد
جناب والد والانژاد ایله معا یارب — کال پیرا اوله اول میر صاحب رشد و استعداد
دم سور ختاننده هزاران شوق و بهجتله — شب اندیشه ده ایتدم جراغ خامه‌یی ایقاد

ضیا ویردی درونه سامیانور بشارتله | ایدوب بومصرعی الهام ربانیدن استمداد

کلوب عیدک ایکنجی روز اثنینی دیدم تاریخ
محمد بیک اولندی یمنله سنت مبارکباد

❀ تاریخ وفات ❀

ارجمی امری یروب دار فنادن ناکهان | عزم عقبا ایتدی او معصوم پاکیزه سرشت
ایلدی مجموعه عمرین پریشان روزکار | لوح حالنده بوو جداوزره ایمش الحق نوشت
دست رحمت عنبر وکافور ایله تخمیر ایدوب | بوی جنت نشر ایده قبرنده خاک وسنک وخشت

عازم بالا اولنجه دیدی تاریخن ملک
یا الهی اوله احمد بلبل ورد بهشت

❀ تاریخ وفات ❀

حیف برتازه نهال باغ عالمده ینه | ایلدی افتاده خاک صرصر باد فنا
کوش جاندن ارجمی امرینی اصغا ایلیوب | ترک ایدوب دار فنایی ایلدی عزم بقا

کوش ایدوب فوتن تحسرله دیدم تاریخنی
جنت عدن اوله یارب جلوه کاه مصطفا

تم

ابتداء غزلیات

❀ فی حرف الالف ❀

عجز در محملکشِ ادراکِ ماهیت بکا ‏ ‏ رهنمای جادهٔ تحقیقدر حیرت بکا

عشقدر سرمایهٔ انواع خاصیت بکا ‏ ‏ بر هیولادن ظهور ایلر نیجه صورت بکا

پارهٔ کستاخانهٔ دل عرض ایتدی داغ سینه‌یی ‏ ‏ آتشین پیراهن اولدی کرمیٔ خجلت بکا

بیخودم ساغر کدای بزم عشقمدر خرد ‏ ‏ ویردی صهبای محبت بشقه کیفیت بکا

کرچه عنقای فلک پرواز قاف وحشتم ‏ ‏ لیک دام صید اولور سر حلقهٔ صحبت بکا

پیچتک ال ویرمزای شیخ طریقت طبعمه ‏ ‏ برایا غبطه ایدر پیر مغان همت بکا

پای خمده کج کله رند قلندر مشربم ‏ ‏ افسر جمدر سفال کهنهٔ عشرت بکا

کردش تسبیحه دور ساغری ایتدم بدل ‏ ‏ برقدح میدن کلور زاهد عجب حالت بکا

غم یمک خون جکر نوش ایلمک اولمق کباب
ساقیا چکمکدن [illegible]ر کاسهٔ منت بکا

کوش ایت کوکل بیان میان سویلرم سکا ‏ ‏ یوق بلکه رشتهٔ دل وجان سویلرم سکا

مژکان قلم صحیفه نکه مردمک مداد ‏ ‏ بر چشم موشکاف بیان سویلرم سکا

تیغ جفاسنی دل سنکینی تیز ایدر ‏ ‏ ای دل دکل فسانه فسان سویلرم سکا

اویمش رقیب دیولین خواب نازده ‏— تبخاله لبکله نشان سویلرم سکا

شرح ایتمده جریدهٔ صدپارهٔ دلی ‏— هر زخم خونفشانی دهان سویلرم سکا

رنک سخن ابنده کهرپاره ریز شوق ‏— بر دلبر شکسته زبان سویلرم سکا

سامی صریر خامهٔ نظم سلیس ایله
صوت لذیذ آب روان سویلرم سکا

اجرا ایدوب حدیقهٔ اوصاف آصفه ‏— جوی بهشت خوش جریان سویلرم سکا

اول آصف یکانه که مدح بلندنی ‏— هر سطر مهر لوح جهان سویلرم سکا

صبح ومسا دعاسن ایدوب زیور لسان
ای عرش ورد فیض رسان سویلرم سکا

عروق کلبنه خار اولدی نشترزن طبیب آسا ‏— کلی مستغرق خون ایتدی چشم عندلیب آسا

در آغوش اولمز اول آهوی وحشی اجتناب ایلر ‏— دل نزاری ایدر سرکشته قیس ناشکیب آسا

اولور عشرتکه وصلتده نقل بادهٔ لعلک ‏— او غبغبکم بلورمش کردن صاف ایله سیب آسا

شکست ایت شیشهٔ ناموسی ای جان ستم دیده ‏— اکر بزم آشنای یار اولم درسک رقیب آسا

اولم دیرسک اکر آزاده قید خودپرستیدن ‏— تجرد اختیار ایت پیرلی برک ونصیب آسا

دریغ ایتمه دل هجر آزمادن ذوق پابوسک ‏— سنک افتاده در راهکده سامی غریب آسا

زنخداننده ایرلمز دل اول سرو کل اندامک
اولور صان شاخ کلده آشیان ساز عندلیب آسا

اوله ندم کلومزه کحل غم آشنا ‏— اولمز کلام وصل دلارامم آشنا

اولمز مسیح ایدر ایسه اجزاسنی ده سحق ‏— شمشیر غمزه یاره لری مرهم آشنا

فریاد ایدرسه بلبل دل عشقله نوله ‏— رخسار سرخ کونی کل خرم آشنا

بللور چشم مهر رخک پرتوین آلور ‏— سوزان ایدر اولورسه اکر دیدم آشنا

چشم نزار ذکر ایله زهکیردن کچر ‏— انکشت یاره اوله ندم خاتم آشنا

ایتدک کلوی شیونه کرد غمی کحل ‏— اولمز بزم دها نمزه ماتم آشنا

بیک ساغر شرابدن ایترزدم اجتناب
سامی اولیدی دستمه جان جم آشنا

کلدکجه سوز عشق او مهپاره دن بکا
آتش ویرر فتیلهٔ نظاره دن بکا
نادانی خواب غفلته قور کردش فلک
معلومدر بو جنبشی کهواره دن بکا
تیغ نکاهی موجهٔ آب حیات ایمش
شافی جواب کلدی لب یاره دن بکا
دل تهنشین حلقهٔ کرداب زلف یار
بخت سیاه خنده ایدر قاره دن بکا

بو نظم آتشینی قلم ایتدی انتخاب
سامی جریدهٔ دل صد پاره دن بکا

یم حسنده بقلمز دم شناه سکا
ایکی کدو کبیدر آفتاب وماه سکا
نظاره ایلر ایدم رویکه بو درخوفم
ویرر عذاب کرانباری نکاه سکا
عیار زر محک روسیهله پیدادر
یتر وسیلهٔ عفو خدا اکناه سکا
کوکل چو پرتو مهتاب موسفید اولدک
دنی کورنمدیمی مهر صبحکاه سکا

کهن سفالله صهبا کدالقای سامی
حریم میکده ده بسدر عز وجاه سکا

عاشقم بیت الحزن برجای مأمندر بکا
کلخن آتشفروز عشق سکندر بکا
بلبل آتش نوایم برق آهم آشیان
چون سمندر فطرت آتشدان کلشندر بکا
طور عشقم بن تجلیدن بری ای ماهرو
شعلهٔ برق جمالک نار ایمندر بکا
مست صهبای الستم اولمزم هیچ هوشیا
کنج دیجور طربخانه نشیمندر بکا

صیقل طبعم جلاسنج بلور عشقدر
ساميا آیینهٔ اسرار روشندر بکا

چشم بد ایرمسون دیوای نازنین سکا
تعویذ حسن یازدی خط عنبرین سکا
بی ننگ ونام ایکن قلم ای ساده لوح عشق
سرسطر حسنجمال ایدر خط جبین سکا
نامی چیقر بیاضه سپهردی کجرو ک
تقریر ایدر بو راست پیامی نکین سکا

سوزیوقدر ای مصور او نازک سخن فهمی
کو کلمجه نقش ایدرسک اکر آفرین سکا

آیینهٔ درونی مقدمجه ایله صاف
زنک آور اولمدین نفس وایسین سکا

لباسی نیلر اولنجه تناسب اعضا
برنده جملهٔ اسباب جسمی سرتابا

قیامه کلسه خرام ایلسه قیامت اولور
آنی کورک ایله طورسون او قامت بالا

شکار اولور صانور ایللر بکا اول آهو لی
رقیب سک ایدر اما کرانی هب پیدا

روان اولورسه تولهٔ خاکپایه سیم سرشک
ایا عکسنک ای سرو قد کاور دنیا

ارای تیغ قلم قطع ایدرمش ای سامی
قلیجله سویلشور زغافل اولمسون اعدا

سمند حسن کاغوش نکه باشد رکاب شرا
بکرد خط کند رنک پریده پرشتاب شرا

دل من تهمت آسوده کی هرکز نمیدارد
مکر از پنبهٔ داغی کنم بالین خواب شرا

بشوخیهای حسن عکس افکنی کر جام صهبارا
پری جوشد ز مینا خانهٔ مغز حباب شرا

خیال تیغ او از بسکه دارد منع بهبودی
بپای ریشهها زنجیر سازد موج آب شرا

بعمری عقدها از کاکل طالع کشادم لیک
سفیداج بیاض دیده را کردم خضاب شرا

دل ناپختکان را به زد خل راست طبعان نیست
به زخم سیخ آید لذت دیگر کباب شرا

دران چاهی که یوسف میشود عاری ز پیراهن
کتان باشد فتیلی در چراغ ماهتاب شرا

دران بزمی که از یاد لب او رنک برخیزد
بیاض کردن مینا بود حکم شراب شرا

❀ حرف الباء ❀

عجمی اولسه رویک نور بخش سینهٔ مهتاب
الور خورشیددن پرتو که آیینهٔ مهتاب

چوز نجه تکمهٔ سیمینی اول پنجهٔ خورشید
آچلدی قفل الماس در گنجینهٔ مهتاب

تن عریاننه شب زنده دار تکیهٔ عشقک
قبای پرنیاندر خرقهٔ پشمینهٔ مهتاب

ایتمه‌دن سرمه فشان آهمی هر شب یارب / غرضم روشنیء دیدهٔ کوکب یارب

ایله رنکینیء معنی ایله چون کف خضیب / نقطهٔ کلکمی زیب رخ مطلب یارب

چهرهٔ زردم ایدوب زیور سرنامهٔ فیض / نسخهٔ طالعمی ایله مذهب یارب

پیک دل هر کیجه قطع ره افلاک ایلر / اوله رقاره کشش نعرهٔ یارب یارب

بنی اوز ذاتک ایله راتبه خوار کرم ایت / غیردن ایلمه منتکش مکسب یارب

ایتمه شیرازهٔ امیدیمی بکسته یأس / ایله مجموعهٔ آمالی مرتب یارب

تنک اوله جلوه‌سنه تا که فضای اوهام
ایله سامی یه عطا وسعت مشرب یارب

فراغ تام ویروب غیریدن بکا یارب / توجهم سکا مخصوص قیل سکا یارب

خدنک آهمی آماج زیب تأثیر ایت / کمان سخت فلکدن ویروب رها یارب

جناح بازنجاه ایله مرغ جان و دلی / ایدم اودمده که رفع ید دعا یارب

فضای کامده کمکرده راه یأس ایتمه / دله هدایتک ایت خضر رهنما یارب

عنایت ایله دل سامیء کنهکاره
مثال آینهٔ صاف انجلا یارب

قالدی ایقده جرعه صفت خاطر خراب / مست مدام آه که یقدی بزی شراب

تخم امید حاصل اوله دیر دم اولمدی / یاغدردم اکه اشک تری نیته کم سحاب

زنهار غفلت ایلیجک یر دکل صقن / صماندک بودار محنتی دار ایسه جای خواب

اغیارک اشتهاسی قوی خوان وصلکه / ضرب ایله منع اولنمدی طاشلریدی کلاب

کندی صفاسی میکده‌نک قالمدی مزه / کوروب چکلدی باده کسلدی اودم کباب

مشکل دکلمیدر ایچه منع ایده محتسب / هم التزام ایده شرابی هم احتساب

سامی بو ابدار بو هم سوز ناکدر
اشعاره کمسه ویرمدی بو رسمه آب و تاب

فیض مهر کله دله تاب صفا ویر یارب / او نهانخانهٔ تاریکه ضیا ویر یارب

ایلیوب

ایلیوب دشت حقیقتده دلی آتشرو   وسمه مشعلهٔ نار هدا ویر یارب
عشقی خورشید وسویدایی ایدوب بدر منیر   عالم جاننده غی صبح ومسا ویر یارب
نخل نظاره یی قیل اشکله سرسبز شهود   دانهٔ مردمک چشمه نما ویر یارب

دل سامی یه تکاپوی طلبده مدد ایت
مدآهن آکا آهندن عصا ویر یارب

یاد رخسارکله بزم سینه کلشندر بوشب   روغن کلدن چراغ داغ روشندر بوشب
شیوهٔ مژکان یاره دیده دوز حسرتم   جامهٔ خواب راحتم لبریز سوزندر بوشب

هجر روی تابناککله بر پروانه دن
شمع مجلس سر بجیب زیر دامندر بوشب

فتد چو عکس لبت بی حجاب در ته آب   برنک لعل شود در ناب در ته آب
بجز دلم که زجوش سرشک سوزانست   ندیده ام شده ماهی کباب در ته آب
زکرمی نظرم همچو آتش کل یافت   رخت زشبنم خوی آب و تاب در ته آب
دل بتان بخیال لبت زکریه کداخت   چنانکه سنک نمک شد خراب در ته آب
دکر زچرخ بزیر محیط اشکم نیست   که میکند حرکت آسیاب در ته آب
مپرس حال کهر چین دل در استغراق   که وقت غوص نیاید جواب در ته آب
بغور صافدلان چرب طینتان نرسند   چو روغنی که نشد راهیاب در ته آب

زبسکه نظم ترم سامیا سلیس افتاد
زدست موج زهر بیتم آب در ته آب

❀ حرف التاء ❀

ای طوطی بهار لطافت تکلم ایت   نطق مسیح معجزه کویه تبسم ایت
یاقی بوریاسرکده کوکل داغ و شرحه دن   ادل شاهه عرض چین جبین تظلم ایت
تطهیر ایدر درونکی چرکاب سمعه دن   دردسراب نابله زاهد تیمم ایت
ای دل سپهر کردش چشم نیازده   هر قطرهٔ سرشکنی مانند انجم ایت

ای شوخ تابکی بونهانی کرشمه لر
سامیٔ ناشکیبه نکاه ترحم ایت

ای طرهٔ خم درخم همراز محبت
وی چشم سیهمست فسونساز محبت

صید ایتمکه مرغ دلی هاموں قضاده
صد پاره ایدر پنجهٔ شهباز محبت

آیینهٔ رخساره دلٔ دلوره نظر پاش
مجروح ایدر نیشتر راز محبت

اول دلبر آفت نکهک چین جبینی
امواج یم حسن سرافراز محبت

کوکلمده خیال لب میکونله سامی
شب تا بسحر جلوه کر اعجاز محبت

اندرین رهرو که روشندل شد از توحید و رفت
همچو روز آدی تخت در دنباله خورشید و رفت

سر برون کرد از حباب سیل هستی یکنفس
چون هوا دل شیوهٔ افلاک را خندید و رفت

شعلهٔ شمع ملایم جلوه را ماند بدن
کز ره پنهان روغن دامنش را چید و رفت

چون شرار انکس ز سختیهای دهر آزاده است
کز میان سنک و آهن خویش را دزدید و رفت

جست از بحر عدم ابر کهر بار وجود
بر رخ خوابیدهٔ دل قطرهٔ پاشید و رفت

این جواب آن غزل سامی که صائب کفته است
صد سخن کفتیم با وی یک سخن نشنید و رفت

پادشاهیٔ کدا در کوشهٔ میخانه است
پایهٔ خم پای تخت مشرب شاهانه است

میدهد آرایش دیکر سیهمستی بدل
موج صهبا کاکل این نشئه را چون شانه است

نرم طبعان را توان از کردش چشمی کشاد
موج مژکان بر کلید قفل شان دندانه است

صافدل زامیزش بد طینتان یابد خلل
خانهٔ آیینه پیش زنکیان ویرانه است

شیشه ام بالد ز یاد سرو قد او بخوش
طوق قمری در کف من کردش پیمانه است

شهر اسلامبول بنزد مملکتهای دکر
درمیان هفت دریا کوهر یکدانه است

این غزل سامی جواب آنکه نامی کفته است
عزت مهمان بقدر فهم صاحبخانه است

حرف

حرف الثاء

خروشِ عشقده تحریک دست آه عبث
چوبیده یتمز و دشنه در کف آزار
قرار داده دکل چونکه گردش افلاک
آقوب کلورسکار زقی یتمه کاوش تدبیر

غریق مضطر به شیوهٔ شناه عبث
لئیمه ایلمه آب رخک تباه عبث
غرور دولت یادر رکاب جاه عبث
کنار جوی فراوانده حفر چاه عبث

شهود مهر حقیقت ایسه غرض سامی
کمینه ذره یه ده ایلمه نکاه عبث

حرف الجیم

ایتمز کنار مطلبه کوهر نثار موج
تعداد لطف نامتناسی حق محال
سر و یرمدن تلاطم راز اولمز آشکار
کشتی طبعی غرقه نور نشاط ایدر
اولور کناره کیر توکل غنا پذیر
ویرمز بنای نقره خلل جوش حادثات
وضع خلاف اهل کرم حکمت اوزره در
پابوس یاره تشنه لب جویبار ده
چشم حبابنه طوتنور مشربی بودر
زنجیره چکدی عقلی بری کیبی شیشه ده

تا اولمینجه ذلت ایله خاکسار موج
اولسونمی هیچ صفحهٔ یمده شمار موج
قطع اولمینجه ظاهر ایدرمی چنار موج
ویردکجه سبزه زاره نسیم بهار موج
بندرکه سو اصله بغار قطار موج
غرق ایده مز کمینه خسی صد هزار موج
که مد و کاسه جزر ایدر آشکار موج
تعقیب ایدوب بری بری ایتمز قرار موج
کرچه بولور مساعدهٔ روزکار موج
میناده کوستر نجه می خوشکوار موج

سامی کنار صفحه یه عنبر فشان اولور
اظهار ایدنجه بو غزل آبدار موج

حرف الحاء

ساغر بکف اولدلکه اوله یغم صباح
عشاق سینه سوخته آه سحر کبی

آیینه سنده ظاهر اولور عالم صباح
ایلمز بجاسی مص دخان همدم صباح

پیرانکه اشک چشمی خم پیره فیض اولور
کلزاره حسن تازه ویرر شبنم صباح

شب زنده دار عشق کرجسمن هلال ایدر
زر بالش آفتاب اولور اکه دم صباح

عیسی طبیعتانه غدا بخش روح اولور
پستان مهدن لبن مریم صباح

اولور کنار بحر سینه سامی پر صدف
دریا سش اولنجه موج سفیدیم صباح

* حرف الخاء *

بزم پاک حسنه زیور دراو زلف و خال و رخ
دود عنبر مجمر زر دراو زلف و خال و رخ

کردن بلورک اوزره کوییا بر شیشه ده
سنبل و شبو کل تر دراو زلف و خال و رخ

داغ غم سودای سرتاب جکر کیتمک محال
دلده کم دائم مصور دراو زلف و خال و رخ

شمع شب پیرایه وپرسوخته پروانه وش
متصل کرم آشنالر دراو زلف و خال و رخ

شعلهٔ آه سپند اولمق سودای درون
یاده کلدکجه مقرر دراو زلف و خال و رخ

کلشن حسن ایچره دام ودانهٔ آشوبله
مرغ جانه قید دیکر دراو زلف و خال و رخ

حلقهٔ جیم جمالی نقطهٔ نور اوزره در
صفحهٔ زیب روی دلبر دراو زلف و خال و رخ

سوز حسرت مردم چشمی پریشان خواب ایدر
تاکه زیب روی دلبر دراو زلف و خال و رخ

قیلدی حسن شاهد نظمی دوبالا سامیا
چون ردیفمده مکرر دراو زلف و خال و رخ

* حرف الدال *

صون ساقیا بزه قدح بیملال عید
ایمای عشرت ایتدی بنان هلال عید

ظاهر اولور دلیل صفای وصال عید
لوح فلکده ماه نو اولدقده دال عید

روی صیامه صبحی تبسم فروش اولوب
رنک فطوری ایتدی شکست انفعال عید

رنکین خون اشک ایدر عشاق جامه سن
خوبان کینجه البسهٔ آل آل عید

خمیازهٔ تحسرمیدن هلاک ایدک
اولماسه مایه بخش تسلی خیال عید

شایسته در تمیمهٔ حور بهشت اوله

سامی بو نوزمین غزل بیمثال عید

مقدم ایتدی شب روزه عشرتی تسوید — چیقردی صکره بیاضه صباح عید سعید
طلوع ایدر صانورم مهر برج میزاندن — او شوخ یلهٔ دولابده اولنجه بدید
صانجق ایچره اولور حسنی پرفروغ الحق — صانجق عالمه بویله ضیا صالرخورشید
سنکله طاارتلهمز عیدگاه حسن ایچره — کمال مرتبه نقصانتی بیلوب مه عید
هلال عید آچوب آغوشی ابروانکله — مکر معانقه ایتمکلکی ایدر امید

دیزلدی سلک بیانه بنان خامه ایله
معانی سخنم سامیا چو مرواریه

مفرح دافع غم دلکشادر صحن سعدآباد — سر بخش جان راحت فزادر صحن سعدآباد
جهانده مثلی یوق عبرتنمادر صحن سعدآباد — ملوکانه عجب جای صفادر صحن سعدآباد
تماشاگاه عالم یوسفستان زماندربو — جهان ایچنده حقا کم نموداد جهاندربو
دکلدر کهنه وادی تازه طرح دلستاندربو — ملوکانه عجب جای صفادر صحن سعدآباد
نوله هر باغی رشک چارباغ اصفهان اولسه — یدی اقلیمه صیت اشتهاری داستان اولسه
همای دولته هر قصری لایق آشیان اولسه — ملوکانه عجب جای صفادر صحن سعدآباد
کینه برغباردین اول فضای جنت آسانک — دکشمم سامیا اقلیمنه ایران و تورانک

خدا اکسکلکن کوسترمسون سلطان دورانک
ملوکانه عجب جای صفادر صحن سعدآباد

❀ حرف الراء ❀

خط لبک که مصرع زیب مالدر — ایهام بوسه آنده نه رنکین خیالدر
دل قوس ابروانک الندن نلر چکر — سیر ایلمه قد خمشده سی اکه دالدر
ایلر شکسته مرغ دلک پروبالنی — اول طفل نورسیده دیمز کم وبالدر
اول نخل عشوه هر نقدر سرکش اولسه ده — بار نیاز ایله اکیلور احتمالدر
ظن ایتمه ژاله دکورنن روی یاردن — کلمر چمنده غرق خوی انفعالدر

نظاره دوربین بلورین اولورسه ده
کورمک تن نزارسی امر محالدر

سامی امید جام جم ایتمز کدای عشق
ممنون باده خوارسی کهنه سفالدر

دونیم اولورسه ده تن دلده آرزو بردر
دورنک ایسه کل رعنا عجبمی بو بردر

کوکل خراب می بیخودسیٔ وحدتدر
او بزمکاهده کم ساقی وسبو بردر

نتیجه عین مقدم قضیه خود معلوم
بودرسخانه ده معناسی کفتکو بردر

نکاه اهل حقیقتده راسیٔ ومرئی
بلورین آینه سی ایله روبرو بردر

کریوه کرد خلاف اولمه رهرو صدق اول
طریق عشق الهیده جستجو بردر

حصیر پارهٔ ذلت بدوش تجریدک
یاننده چین جبین ایله سرفرو بردر

کمال عشقله اول خوش دردم توحید
نفس هزار ایسه ده سامیا کلو بردر

یاشرسه مردم چشمم مثال نوح ایدر
جهانی غرقهٔ طوفان کریه سرتاسر

عجب مؤثر اولور بخت وارکونم که
عقال پای نسیم اولدی ریسمان خبر

متاع جانی کوکل نقد عشقه بیع ایتدی
نه خواستکاریٔ سود ایلدی نه بیم ضرر

کورنمدی عجب آزرده بامیدر اوپری
کلنجه خانهمه هب چشم عاشقانه بصر

ایدردی آینه سن وقف سنک ناموسی
کوریدی صفوت مرآت طبعم اسکندر

جمال یار نوله غالب اولسه مهره کاولور
باقنجه سوخته سررشتهٔ فروغ نظر

خیال تاب رخکله شب مجبتده
زبانه وش دله مانند شعله دربستر

اولوردی تافته دست شعاعی ای سامی
طوتوشسه نجهٔ خورشید ایله او ماه اکر

نادانه اولمکه بحر سخن درلرین دوکر
کویا که خاک مزبله یه جوهرین دوکر

نشوه خمار اولور بکا بزم شرابده
یارم اودمکه جرعه قویوب ساغرین دوکر

عاشق فتیل داغ غمک جانکدازایدوب
بغری یاغیله شمع ضیاکسترین دوکر

خورشيد صبح اولور رخنه دلر باقچن … دستار نوظهور مطلا سرين دوكر
سودا ميانه صاريلور اول زمانه كم … دلبر سرينه شال كمر اوجلرين دوكر
كشتئ جامى عالم آب ايچره قوللنن … درياى شوق ساحلنه لنكرين دوكر
يكروزه در كشادكئ نوبهار كام … كلملر چمنده آخر اوبركـ ترين دوكر

سامى سخنده پيرو نظم نظيم اولوب
نيشكر يراعه سنك سكرين دوكر

بادهٔ بزم غمم رنك رخ دل خسته در … جام شوقم نون معكوس خط اشكسته در
كلستان عالم آبده ماند حباب … موج موهوم هوا اسر رشتهٔ كلدسته در
ضعف بخت تيره دن مژكانه چشم حيرتم … خامهٔ موبين تصويره وجودم بسته در
خون اشك حسرتم فكر قدموزونله … معنئ رنكين لفظ مصرع برجسته در

دل خيال معنئ بوس دهان يار ايله
همچو تار مسطر مشق خط نورسته در

اوشهلا چشممك تير نكاهى جفته پيكاندر … آنكچون طرفة العين ايچره زخمى دردل وجاندر
دهان زخم دل قادر مى شرحه دوكردكى قانى … اواحول غمزه لركم ايكى يوزلى تيغ براندر
نكاه دلشكافندن تن زرد نزار مده … كل رعنا كبى هر زخم خونينم نمايندر

خيال چشم شوخى بى نشان كيتمز درونمدن
سويدا دلده چون نقش سم پاى غزالاندر

آه شرر فشانكه دل وسينه دن چقر … پيچيده اژدها كبى كنجينه دن چقر
ايتديكك نكه بو جاذبهٔ حسن وآنله … عكسك درون خانهٔ آيينه دن چقر
رنك تعلق البسهٔ نازدن بديد … روى فراغ خرقهٔ پشمينه دن چقر
معناى عيش ونكتهٔ كلكشت باغ راز … تركيب نسخهٔ شب آزينه دن چقر

نظمم او لؤلوى صدف آغوش فيضدر
سامى محيط خاطر بى كينه دن چقر

دله قوانل عشق خدا کلور کوزه نور
غبار سرمهٔ صوت وصدا کلور کوزه نور

عذاریاره خط مشکسا کلور کوزه نور
کناره موجهٔ عنبرنما کلور کوزه نور

عرق فشان لب دلداردن صقلدقجه
می سفیده ده رنک حیا کلور کوزه نور

کرشمه در بغل شرم ایکن او غنچهٔ شوخ
نشاط بادهٔ خاطرکشا کلور کوزه نور

اولورسه الده اکر دوربین شیشهٔ می
نذکاه دورایسه دلدن صفا کلور کوزه نور

سرادقات عدمدن مثال ظل خیال
هزار صورت هستی نما کلور کوزه نور

درون مخزن تاریک دلده کوهر داغ
شکاف زخم تنمدن ضیا کلور کوزه نور

نهفته ایلمه حسنک نقاب نخوتدن
صقین صقین خطکا ای بیوفا کلور کوزه نور

یوسکه جواهر مضمون یم معانیدن
سفینهٔ غزلم سامیا کلور کوزه نور

بزم وحدتکم اولور ترتیب روح افزاسی بر
اولدی جام وساقی ومیخواره وصهباسی بر

صورت اشیا مآلی مشترک الفاظدر
نسخهٔ کبرای انسانک اولور معناسی بر

لاله الادن دردنک اولسه برک زبان
باغ توحیدن بنه بوی کل رعناسی بر

طرفه معجوندر تراکیب وجود عنصری
هاون واروب کردونده اولور اجزاسی بر

یاره عرض ایلردی یاره سینه چاک شوق اولوب
عاشقن آه اولسه دلده زخم خونپالاسی بر

کاه فکر بوس لعلک که خیال کاکلک
اولمز عشاق سیه بخت غمک سوداسی بر

ناله کاران کل صدبرک رخسارین هزار
کلشن عشقکده کلدر بلبل شیداسی بر

شبه صوری معنوی خاصیته اولمز قرین
معدن صنعکده کل بللور ایله الماسی بر

اولسه سامی کشور حسنی یدر فتنه یله پر
وصف مژکان ایله جیش خط نو پیداسی بر

فرق ماهیت دل چشم تماشادندر
پرتو نیک وبد آیینهٔ سیمادندر

روزن خانه یی سرماده کشاد ایتمکدر
سردی بزم ادب خندهٔ بیجادندر

حاضر اول بزم مکافاته ایا مست غرور
رخنهٔ سنک سیه خانهٔ مینادندر

صافدل

صافدل تیره نهادانه اولور فیض رسان ‖ گهرافشانی ساحل کف دریادندر

ساميا خانه برانداز یٔ دل همچو حباب
جوشش موجهٔ سیلابهٔ صهبادندر

خطک که کرد جام لبکدن ظهور ایدر ‖ آب حیات ظلمتی پرموج نور ایدر
اولمز کلوگرفتهٔ امساک سیر حسن ‖ کلبوسهٔ فمکله نگاهیک فطور ایدر
زنکاور غبار ایدن آیینهٔ دلی ‖ کحل غمی کشیدهٔ چشم سرور ایدر
خمیازه ریز حسرت اولان عیده شمدیدن ‖ شکل هلال روزهٔ جام بلور ایدر

اهل ملامته شرر سنک کودکان
ایقاد مردهٔ شمع حریم شعور ایدر

لبیک که بادهٔ جام نگاهم اولمشدر ‖ دودیده مست مدام نگاهم اولمشدر
کل عذاری که سر شیشه زیب باصره در ‖ شمیم بخش مشام نگاهم اولمشدر
صباحه دک طوتشور سوز حسرتکله مژم ‖ فتیل شمعهٔ شام نگاهم اولمشدر
اوچار او چشم کبودک خیالی چشممده ‖ کبوتر سر بام نگاهم اولمشدر
اوکبک حسنی جناح خطا ایله طوتدی کوزم ‖ که برگرفتهٔ دام نگاهم اولمشدر
نظاره م اولدی سبب خشم غمزهٔ یاره ‖ کشیده تیغ نیام نگاهم اولمشدر
خموش اولورسه ده دل کوش چشم ایله اوپری ‖ اداشناس کلام نگاهم اولمشدر
یاکلمه سه نوله کلکون اشک او غنچهٔ مهر ‖ ربوده ساز زمام نگاهم اولمشدر

شکسته زنکیٔ روی لطیفیٔ سامی
نشان پای زحام نگاهم اولمشدر

نه ور مسجد ونه زاهد قلابه وارر ‖ تازه لر کیفنی دل پیر سنه نابه وارر
طوغرسی هضم ایده مم وضع کج زهادی ‖ خم ابرویی قویوب کوشهٔ محرابه وارر
حلقهٔ ذکری اولور دام دل بوالهوسان ‖ دونه رک خس کبی ناچار او کردابه وارر
مجلس مرشده تشویش درون ایله وارن ‖ کهنه غربال ایله صان چشمهٔ پرآبه وارر

نسبت سلسله سی در یتیم اشککک — دم طوفانده اولان موجه اسیلابه وارر
شرر آسا نوله پرسوزالیسه در سخنم — اوجی تار نفسک چاق دل پرتابه وارر

غفلت اول مرتبه کم بندی صانوب افسانه
ساميا مردمک دیده لرم خوابه وارر

خویکرده رد ایدرسه او کلبرک تر ظهور — کوزدن بجای اشک ایدر آب کهر ظهور
دلتنک جوره شهد مكافات ایدر ظهور — طوطی قفس نشین ایکن ایلر شکر ظهور
بیهوده ایتمه اهل ریادن امید فیض — ایتمز درخت خشککدن ثمر ظهور
طبع درشتی روی ملایم زبون ایدر — برکشته ایلر آینه عکس صور ظهور
بی لعل یار عشرت اولور تلخ ناکوار — میدن ایدر حبابله صد چشم تر ظهور
دل چین زلف یارده قالدی اسیر بند — ای باد صبح ایلمدی بر خبر ظهور
عزم ایتسه کوی یاره دل ناتوانمک — رنک پریده سنده ایدر بال و پر ظهور
آزرده در طبنجهٔ دست نکاهدن — خط صانمه روی یاردن ایتدی اثر ظهور
کرداب بحر آتش ایدر هالهٔ مهی — سوز نهانم ایلسه دلدن اکر ظهور

سامی بونو قماش سزافرش پای اوله
کایتدی اوشاهبندر تخت هنر ظهور

عنقا نظیر حضرت نابی افندی کم — ثانیسی یوقدر ایده لی نوع بشر ظهور
استاد کل خدیو جهانبان ملک نظم — شانندن ایلر عالم اشعاره فر ظهور
غیرتله چوق جوان هنرمند پیر ایدر — طبع بلندی ایلسه پیرانه سر ظهور

حق مستظل سایهٔ ممدود عمر ایده
تا کیم جهانده ایلیه شام و سحر ظهور

عقدهٔ مردمک چشم او رخ آلده در — ناخن دست نظاره کره خالده در
رنک حسنی خط نوخیز پریده ایده مز — موج پرواز هما جنبش شهبالده در
کردش نورنکه زیور آغوش ایده لی — پای حسنی او مهک حلقهٔ خلخالده در

محوایدر ذوق نخستینی خمار انجام ‖ تلخکامی کر ترنج کف اقبالده در

ترجماندر قلمه پنجهٔ نظم سامی
جوهر تیغ زبان نقش کف لالده در

کرد رخنده خط کر سیه پوش فتنه در ‖ مهتاب حسنه هالهدر آغوش فتنه در
سردار زلفی ملک دلی تار و مار ایدر ‖ خط کیم خبر رسان بناکوش فتنه در
مخمور ایدن نکاهی سمه ناز و عشوه در ‖ چشمی سیاه مست قدحنوش فتنه در

ملکمی آب چشمنه غرق اولمهدن کذر
خنجر او اینجه بلده که سرجوش فتنه در

خامه کیم تسوید لفظ پاک معنی دار ایدر ‖ قالب تعبیره نفخ روح فیض آثار ایدر
خامه کیم اولدی چمن پیرای باغ معرفت ‖ صفحهٔ رنکینیٔ الفاظ ایله کلزار ایدر
عرش اعلای معانیدن نطق ایلرورود ‖ آکه تعظیما یراعه سجدهٔ اشعار ایدر
بحر دلده کوهر حکمت صدفدر دریاکت ‖ کیم انی غواص تردست خیال یار ایدر

عالم غیب هویتدن کلام ایدوب ظهور
کیم لسان حاله کلسه سر حق اظهار ایدر

❀ حرف الزاء ❀

سرشک اولمزسه لوح دلده داغ آتشین اولمز ‖ مقدم صفحه نمناک اولمسه نقش تکین اولمز
زخم ناخوردهٔ دل اعل لبکدن بوسه چین اولمز ‖ تن موم اولمدن سوراخ سوراخ انکبین اولمز
حلاوت ور عقبدر تلخیٔ دشنام لعلکده ‖ مرارت مانع طعم لذیذ ادرچین اولمز
تواضع ایتسه ده رؤیا فریبان اولمه دلبسته ‖ بنا سر در زمین انحراف اولسه متین اولمز
اولور سوداکران نظمه ناشایستهٔ رغبت ‖ متاع معرفتکم زیب دوش آفرین اولمز
اولان آیینهدش وارستهٔ کرد خود پرستیدن ‖ دلنده عکس زشت کینهدن چین جبین اولمز
خیال چین زلفی مایهٔ خاموشیٔ دلدر ‖ سواد موی چینی اولسه چینیده انین اولمز

پر پروانهٔ تدبیر تحریکندن ای سامی

خدانك شمع تقديرينه باد آستين اولمز

دلمز مشعل فانوس سرور ايلمشمز — روز كار غمى صد مرحله دور ايلمشمز
اولمز زخواستهٔ زيور دهر بد وضع — كنج كاشانهٔ محنتده حضور ايلمشمز
اشكى ريزان ايده لم دامن عصيانمزه — آه كيم رسم عبادتده قصور ايلمشمز
روزن طور سكبى آينهٔ ديده مزه — پرتو حسنك ايله مهبط نور ايلمشمز
زاهدا رند خراباتى كوروب عيب ايتمه — بادهٔ وحدت ايله ترك شعور ايلمشمز
لشكر خيل مژه‌كك صف سپاه آفت — دل ويرانه‌مزى وادئ شور ايلمشمز

بلمز زمعبد زهادو كليساسامى
چلكمه در دغم عشقى ظهور ايلمشمز

تناسب جلوه كردر عشقده بيكانه جمع اولمز — بلى شمع ايله بلبل ورد ايله پروانه جمع اولمز
دلى هموار ايدر سلك اللآلى كردن تسخير — كره پيچيده تاره سبحهٔ صددانه جمع اولمز
تلاش حرص بيجا آدمى محروم كام ايلر — كه دست رعشه دار ايله طولى پيمانه جمع اولمز
دل حق دوست نقش خود پرستيدن مبرادر — اساس واحد اوزره مسجد و بتخانه جمع اولمز

سبكساران اطلاق ايلمز بو خاكدانه ميل
هماى اوج پرواز ايله سامى لانه جمع اولمز

فروغ لطفى فزون ايتسه ماه پيكريمز — سپهر بخته ضياپاش اولوردى اختريمز
سياه مست جنون ايلر عاشق زارى — نه دم ايدرسه پريشان طرهٔ دلبريمز
دوشرسه پرتو حسنى پيالهٔ طربه — ايدر جهانى مشعشع ضياى ساغريمز
فغان آتش عشقكله آفتاب جهان — زبانه آور تفسيده خيز نشتريمز
ايدرسه مغبچهٔ عشوه ساز ساقيلك — پيالهٔ جم اولور ساغر مجوهريمز

فلكده اولمسه خورشيد سامى دنيايه
كفايت ايلر ايدى شمع داغ انوريمز

صورتده كرچه ذرهٔ امكان اولان برز — معنيده آفتاب درخشان اولان برز

بيحرف چشم يار ايله ايتدك مكالمه   رازآشناى نكتهٔ عرفان اولان برز
كردن بطوق سلسلهٔ زلف دلبرز   دشت جنون عشقده پويان اولان برز
هشيار اولمز ايله تا روز رستخيز   مستانهٔ مى لب جانان اولان برز

اول قطره يز كه فرط چكيدىٔ عشقدن
سامى مرور وقت ايله عمّان اولان برز

آه دل اظهار داغ و چشم پرخون استمز   عشقى اول نخوت پرستم پرده بيرون استمز
ترش روكوسترمه جانا زردىٔ رويم كوروب   علت سوداى عاشق آب ليمون استمز
غنچهٔ مهرى پريشان ايلر اوراق كلى   كيسهده شيرازهٔ سامانى كردون استمز
جانى تسليم ايلمه فكر زر مدفون ايله   خانهٔ زيرزمين اى خواجه التون استمز
تيره دل فيض صباح عشقدن بى بهره در   لكهٔ ناشستنى امداد صابون استمز
غالبيت نفسه ويكرد ردكل طاعات شب   دشمن آكاهه تدبير شبيخون استمز
خوف ايدر صرف ايتمكه انديشه سن داخى كبار   ساده جا اشعار آرر وقتلى مضمون استمز
سرنكون اولور همان فواره دن چقدقده آب   رفعت روشندلانى بخت وارون استمز

ساميا تسخير مه رويان مضمون ونكات
نسخهٔ نظمكده در برغير افسون استمز

صاحب نظر آرايش كفتاره ياپشمز   معنى كورر اعمى سكبى ديواره ياپشمز
هر كارده عاقل كوزه در سمت سهولت   انكشت خرد عقدهٔ دشواره ياپشمز
كوچدر دل صاف اولسه شكسته آنى ياپمق   بر برينه آيينهٔ صدپاره ياپشمز
جيب فلكى غنچهٔ آه دل ايدر چاك   فرهاد كبى دامن كهساره ياپشمز
هر دانه سى انكوردن اولعه ينه رندان   چون دست ريا سبحهٔ اذكاره ياپشمز
جوياسى جمال احديت چو شكمخوار   جنندهٔ بيله نعمت بسياره ياپشمز

سامى يى افندم سر كويكده مقيم ايت
زيرا قول اولوب غيره اوه بيچاره ياپشمز

مژه م پای نکاه انتظاره خاردر سنسز
ره آمد شد نظاره نشترزار در سنسز

عجبمی اولسه نامه م داغدار شعلهٔ حسرت
قلم دستمده مرغ آتشین منقار در سنسز

کوکل سنجیدهٔ میزان چشم اعتبار ایتمز
نیجه یوسف ملاحت شاهد بازار در سنسز

دوبالادر اوچار ابروایله حسن کلوسوزک
باقلمه ساده رو یانه نکه نا چار در سنسز

چراغی شعلهٔ آواز بلبلدن فروزاندر
کوکل ای کلبدن شب تاسحر بیدار در سنسز

چو پروانه دل آتشخروش سامئ زاره
کل شمع تحسر زیور دستار در سنسز

اولسون فزدن قوسینه ده عشقکله داغمز
خورشید در فتیله فروز چراغمز

ساغر کدای در که میخانه یز ولی
فرق سپهره جرعه فشاند ایاغمز

برغیری نغمه کور بو بداهنکیده فلک
ایام کوده سکه ده السدی قولاغمز

داغ اولسه کهنه داغ نو آچ جسم زاریمه
روی خزان کورمسه دن ای شوخ باغمز

هر غنچهٔ نورسته نکاه ایتمکه دکمز
آویزهٔ دستار وکلاه ایتمکه دکمز

چوکان تمنا ایله پاموز کرمده
کوی همه قدسی دوتاه ایتمکه دکمز

روکرد ناولوب تیغ هراسان قضادن
موی بدنی موج سیاه ایتمکه دکمز

صد آینهٔ توبه شکسته ایت ای دل
خمیازه ایله باده یه آه ایتمکه دکمز

اندیشهٔ آرایش دنیا ایله سامی
روسی املی ژنک کناه ایتمکه دکمز

بز اسیر عشرتز ساقیلرک مفتونیوز
بستهٔ زنجیر موج بادهٔ کلکونیوز

پای خمده جام می اشراق فیض ایلر بزه
بزم عشقک تشنه یاب عقل افلاطونیوز

سربرهنه بر کدای بی سروسامان ایکن
عالمک پا برنهاد تاج افریدونیوز

نوله کج طبعانه اولسه نامه مز خارزبان
شاه بیت وقتک بر مصرع موزونیوز

کیم چکر رطل کران منت دون مشربی
کورمسک بر قطره جام لطفنی ممنونیوز

بار هجران قدمز سامی خم ایتمشکن بنه
اول درد و الاجنابك حلقهٔ بیرونیوز

روشن اولمز دل خیال چشم خون آشامسز
شعله ریز اولمز چراغم روغن بادامسز

سینه ده سوزش کرك چرك کنه پاك اولمغه
ایلمز صابون استغفار اثر حمامسز

خوابکاهیدر سواد چشم آهوی ختن
کاولدی دل فکر نکاه یار ایله آرامسز

کلفشان نشئهٔ مستی شراب تلخدر
بی نمکدر خندهٔ لعل لبی دشنامسز

چون نسیم آه اولور سامی شررخیز درون
کلسه باد صبحدم بوی کل پیغامسز

صید مرغ دقته فکر مژکدر تیرمز
کردش چشم بتاندر حلقهٔ زهکیرمز

رشتهٔ آمالدن قطع تعلق ایتمدك
چشم سوزندر چو عیسی حلقهٔ زنجیرمز

طی نشتر زار ایدر دلدن ایر پنجه ابه
صانمه بیت اولدی دو پاره سینهٔ تقریرمز

اول ضعیفز کایلمسك عزم ره مقصود اولور
سایهٔ مژکان چشم مور دامنکیرمز

جویبار صفحه ده برك کل سیرابدر
معنئ رنکین ایله سامی رخ تحبیرمز

❋ حرف الشين ❋

زلف سیهی کردن بلوره صارلمش
بر پرده در اول آینه نوره صارلمش

مرآت بنا کوشی کنار خط نوده
صان صبح خفادر شب دیجوره صارلمش

غم مرهمی کیم ریزهٔ الماسله مسحوق
فریاد که زخم دل مجروره صارلمش

خال سیهی عارض خورشید ضیاده
پروانه کبی شمعهٔ کافوره صارلمش

سامی اومه ایتدکده نکاه غضب آلود
قصاب اجل قبضهٔ ساطوره صارلمش

عالم غریبه نسخهٔ عبرتنما ایمش
هر نقطه سی نتیجهٔ صد مدعا ایمش

اول مومیانی سینه یه صارمق شب وصال
آفتادهٔ جه ذقنه مومیا ایمش

قال ایلمین دمی نفس اهل حالدر — هپ قیل و قالی زاهد خشکک هوا ایمش
بوعرصه‌ده کدای نمدپوش کوشه‌گیر — سرکشور صفای دله پادشا ایمش

سامی بوکارخانهٔ سیماب اساسده
اکسیره رغبت ایلمه‌مک کیمیا ایمش

جبیننه او پری زلف مشکسا آچمش — سر فلاکت عشاقه بر بلا آچمش
دکل سرین و میان صنع چهره دست حسن — او موی نازکه بر بیضهٔ هما آچمش
فلکده شمس و قمر صنعه آه شعله فروش — او کهنه سقفه دو قندیل پرضیا آچمش
ورای پرده‌دن اثبات مدعا مشکل — او دعوی اهلی حاکم قضا آچمش
دلبر کاولور او که هر هفت کردهٔ ادبار — عروس جاهنه منکوسش اعتنا آچمش
اسیر کافر زلف سیاه ایدوب او صنم — شکنج تارینه صد جان مبتلا آچمش

شهود عالم وحدت نه ممکن ای سامی
وجود چشم دله پردهٔ خفا آچمش

ایلیوب کرد ذقندن خطنی دلبر تراش — ایلمدی الماسدن گویا که بر ساغر تراش
اولدی هر موی سرم مانند ریش نخل طور — اولیجق موسی ید دست نازاو شوخ سرتراش
دست آهی ایتمدی سنگ دل شیرینه کار — بیستونده گرچه فرهاد ایتدی چوق مرمر تراش
فسمهٔ بخت سیهدن حک اولور حرف غلط — اولسه گر لوح فلکده نقطهٔ اختر تراش

اتحاد جنس ایله یکرنگ اولورسه خاصیت
جوهر اظهار ایده مز هر سنگدن گوهر تراش

او ل کاکلک که صنع خدا سرده ایلمش — بال همای پایکه گسترده ایلمش
خال بتانی مردمک چشمه نقش ایدن — حسنی ازلده عشقله پرورده ایلمش
نساج کارخانهٔ حیرت جمالکه — انظاری تار و پود سراپرده ایلمش
شخص گناهی ماشطهٔ عفو کردکار — همرنگ حسن شوخ سیهچرده ایلمش
زاهدده مجازی حقیقت نشان ایدن — حسن سلوکی جلوهٔ آخرده ایلمش

سامی

سامی بلند پردهٔ ساز محبتی
حنیاکران عشق مخبرده ایلمش

* حرف الطاء *

خانهٔ قلبه شراب اولمسه معمار نشاط
لب خمیازه اولور رخنهٔ دیوار نشاط

اولسه تا جرعهٔ می سرمهٔ چشم ادراک
افسر جم کوری نور جام نکونسار نشاط

اولدی مینای پری خانه لطافتده حباب
جام بللور در آیینهٔ رخسار نشاط

نعرهٔ مستانه دادوستد نوشانوش
بوقدر انجق اولور کرمیٔ بازار نشاط

نقد در رطل کران اولسه جکر صهبایی
ایلمز قامت هوش دلی خم بار نشاط

اولدی هر بیتی بو رنکین غزلک ای سامی
تازه میزاب خم بادهٔ کفتار نشاط

او چشم خسته طبعه عنبر قوت فزادر خط
شکست رنک حسن یاره همچون مومیادر خط

ایدر فوارهٔ خوناب حسرت نوک مژکانی
رک کام نکاهه طرفه کرد مشکسادر خط

نسیم عشوه دن آب حیات حسن اولور پر موج
حباب صاف غبغبدن چقان رنک هوادر خط

دها سنی نقطهٔ رنکین پرکار تبسمدر
احاطه ایتمش آنی حلقهٔ دور وفادر خط

سویدای دردنم عکس ایدر مینای چشمیدن
آنی کوته نکاهان ظن ایدر کم رونمادر خط

اولور مرآت بقسه سیر چشم لذت دیدار
غزال سبزه زار فتنه یه سنبل غذادر خط

اوچار ابرویه ایکی مصرع موزوندر سامی
که حسن مطلع شهبیت ابروی دوتادر خط

* حرف الغین *

اولسه خال لبی تبخالده مانندهٔ داغ
دل اولور سینهٔ پرناله ده مانندهٔ داغ

خال رخسارکه نظارهٔ کرم ایتدکجه
مردم چشم اولور لاله ده مانندهٔ داغ

آه ایدوب فکر ظهور خط رویکله بوشب
اولدی سینه دائرهٔ هاله ده مانندهٔ داغ

سوزشش هجر لب آبله دار کله اولور
هر حباب آتش سیاله ده مانندهٔ داغ

کلسه خویکرده جبین باغده آتشچهره ‌ ‌ ‌ کل اولور موجته ژالده ده مانندهٔ داغ
هنره دال اولور عیبی دخی اولسه بجا ‌ ‌ ‌ ذیل نو باوتهٔ کاله ده مانندهٔ داغ

تاب غیرتله ایدر مشکک سدادم سامی
ناف آهوی کهن ساله ده مانندهٔ داغ

مهتابه کلدی آینهٔ آبدن فروغ ‌ ‌ ‌ چشم حباب آبه ده مهتابدن فروغ
جون رنک شرم کردن بلبلور مهوشان ‌ ‌ ‌ مینای صاف بولدی می نابدن فروغ
مرآت قلبه کلمز ایا جامه پوش کبر ‌ ‌ ‌ خاکستر فسردهٔ سنجابدن فروغ
غفلت چراغ مطلب اولور بی بصیرته ‌ ‌ ‌ اعمی بولور فتیل رک خوابدن فروغ
آثار زهدی بارقهٔ عشق محو ایدر ‌ ‌ ‌ قالمز نجمده مهر جهانتابدن فروغ
روشندلان بر برینه فیض بخش اولور ‌ ‌ ‌ کاینه بولدی الفت سیمابدن فروغ
فانوس آبکینه کبی سینه صاف اولان ‌ ‌ ‌ بولور چراغ دیدهٔ احبابدن فروغ
ایلمز ظهور شعلهٔ آواز سازده ‌ ‌ ‌ باد لطیف دامن مضرابدن فروغ

نظم ترمده روشنی کوهر سخن
سامی جو شچراغ ویرر آبدن فروغ

❀ حرف القاف ❀

اول بلبل عشقمکه کل ویاسمنم یوق ‌ ‌ ‌ اول طوطی کویای فراقم چمنم یوق
بن تکیهٔ عشقکده اوعریان غمم که ‌ ‌ ‌ پنهان بدن ایتمکه بر پیرهنم یوق
اول خانه خرابم غم هجرانک ایله آه ‌ ‌ ‌ فریاد و فغان ایتمکه بیت الحزنم یوق
بیهوده همان مجمرهٔ دل اولور آتش ‌ ‌ ‌ آه ایتمکه بر طرهٔ عنبر شکنم یوق

پروانه طبیعت کوکل ای سامی شیدا
سوزان اوله جق مشعلهٔ انجمنم یوق

ندم درونده اظهار دود ایدر عاشق ‌ ‌ ‌ کمین شرارینی نیر نمود ایدر عاشق
خیال نقطهٔ موهومهٔ دهانک ایله ‌ ‌ ‌ عدم عدم دیو محو وجود ایدر عاشق

تلف پذیر اولور جمله نقد سامانی
نه غم زیان و نه امیدسود ایدر عاشق

کنشت عشقده خمکشته ابروی یاری
برهمن دله جای سجود ایدر عاشق

ایدوب دل آینه سن پاک زنک هستیدن
درونی مهبط نور شهود ایدر عاشق

سپهری مضطرب سوزش ایلر ای سامی
ندم درو ندن اظهار دود ایدر عاشق

❁ حرف الکاف ❁

دل کمسراغ شاهره آرزو کرک
دشت هوسده سدکذر آبرو کرک

رویک تصوریله کل مهر عالمه
صرف نکاه ایلیه مم باکه بو کرک

قدم بوکلدی کشمکش بخت دون ایله
بلدمکه چرخ کجروشه سرفرو کرک

محراب ابروانه ای دل پرستشه
آبیله تیغ غمزهٔ یارک وضو کرک

چون شانه چاک چاکم ایا باد صبحدم
جانه پیام طرهٔ مشکین بو کرک

سامی بهار کلدی ینه بزم باغده
برالده جام باده برالده سبو کرک

پرفتنه‌دن غمزه چشم نیمخوابکدن سنک
نصفی چقمش تیغدر کویا قرابکدن سنک

بردخی نوش می نظاره یه طاقتمی وار
ادیلمستم بادهٔ رنک حجابکدن سنک

پردهٔ چشممدن ایلر کن کذر نور نکاه
بوتماشا درکذار ایتمز نقابکدن سنک

جام دل چون ساغر نقش قدم اشکسته‌در
دست رد شیوهٔ پای شتابکدن سنک

بولدی سامی نشئه یی اول می دشنامدن
موج اودروب رنک تبسم لعل نابکدن سنک

بزم معناده نه بو کوش و نه بودیده کرک
کوش تحقیق شنو دیدهٔ جان دیده کرک

ایده کورباصره یی شاهره اکاسیه
ره باریک نکه صنمه که خوابیده کرک

بیت موزون ایکی مصرعله ترازو کبیدر
آنده ربط سخن و معنی سنجیده کرک

بحر کامه هوس خشک وصول ایلینک
تاب یا سیل لب خواهشی تفسیده کرک

خامهٔ نیشکر و مغز ی سخنمدر اما ‖ دهن دیدهٔ انصافله خاییده کرک

لذت قند معانی ایله سامی نظمک
دو لب مصرعی بر بیرینه چسبیده کرک

بیاض دیدهٔ یوسف کبی اوتن تا زک ‖ حریر نو رنکهمدنده پیرهن نازک
نکاه ساده یترجیف ایدر اوبن بدنن ‖ که یکنفسله اولور سست اوتنبه دن نازک
تمام لرزش دسرتاقدم تموج ناز ‖ خرام نازک و پانازک و بدن نازک
دهانی کوهرنا سفتهٔ خجالت ایکن ‖ نه نازکانه کهر رشتهٔ سخن نازک
صولر بوسس نظردن او فرط شامه دن ‖ ندن اولور چورخ یارکل بدن نازک
بلوردی خط سیه روی خالدارنده ‖ بنفشه نازک وکل نازک وچمن نازک

تخیلمده اولور اول پرینک ای سامی
میانی چون مژهٔ آهوی ختن نازک

کرمی خالنشینانه دراهل کرمک ‖ کهرافشان سواحل اولور امواجی یمک
یوجودان ایله الفت سبب رفعتدر ‖ برایکی نقطه ایدر رتبه سن افزون رقمک
صحبت بی ادبان کوش خراش دلدر ‖ پرده سرساز ده هیچ لطفی اولور می نغمک
ابن وقت استر اللیلة حبلی لفطن ‖ اکه حال ایله مستقبل و ماضی المک

نتجهٔ مهره بدل ایتدی بو نظمی سامی
همت پیر ایله فیض نفسی صجدمک

خط کلسه لبم ام دیر ایدک شمدی نه دیرسک ‖ بو وعدی مقدم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
ای شوخ خط آور بقه لم وارمی صفاسی ‖ آیینهٔ عالم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
کل سویلشه لم جمله لچن دلبری جانا ‖ حیرانکه ابکم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
کیف می عشق آلمش اشتدم سنی کافر ‖ مستانه که هب کم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
مخمور اولوب ای مست می نخوت دولت ‖ چکمم قدح غم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
کوردکمی ندر عاقبت جنت اقبال ‖ اول کیمه آدم دیر ایدک شمدی نه دیرسک

ای خواجه طوتلدی نفسك قبره ده كیردك
بوعالمه صغیم دیرایدك شمدی نه دیرسك

ندر سودی بوبازار فناده جلب اموالك   اغنادیرمز متاع مستعاری دوش دلالك
حباب آسا كریبان صماخ زهدی چاك ایتدی   شكست توبه دن آواز نوشانوش شوالك
كرانجانان زهد اعمال ایله اوجمق امید ایلر   اولورمی ماكیانه لطف پروازی پروبالك
سریم ابره ایرسه قطرهٔ باران ظهور ایلر   اولور ادبار البت ماوراسی فرط اقبالك
ایدرخار مژه م آزرده پای نازكك شاید   دكلسم ای كل نورسته معذور اوله پامالك
جكلمز وضع ناسازی سكوت ایلرسه ده نادان   اشاراتی بدلدر كفتكویه مردم لالك
تمیز نیك و بدحین ضرر دز خرده بیننانه   بودقت جسمنی سوراخ سوراخ ایتدی غربالك
تحمل محنته سرمایهٔ امر تعیشدر   اولور نفعی فزون باری كران اولدقچه حمالك

نه حكمن پیرو اولمق نابی استاده ای سامی
سواد نابجادر مشق شعری كلك اطفالك

نه فیض زهد ونه شیخ دیاردن كوردك   اوحالتی كه می خوشكواردن كوردك
مآل عقدهٔ پیچش نمای امیدی   نهفته شیوهٔ ابروی یاردن كوردك
چوسرو سركش اولان پست اولور حقیقتده   بوسری آینهٔ جویباردن كوردك
شناوران غریق وشكسته كشتیلر   تلاطم یم عشقی كناردن كوردك
طراوت چمن ونوشش می لب دریا   تمام عالم آبی حصاردن كوردك
خلاف جنسله صحبت نتیجه سز ایدوكن   جواب بی صدد كوهساردن كوردك
ورای پردهٔ وحدت نه اولدیغن زاهد   درون خرقهٔ پشمینه تاردن كوردك

بو فیض ناطقهٔ روح بخشی ای سامی
ظهور نشئهٔ اول بهاردن كوردك

بوسوزش كورمدن یار ایله باری الفت اتسیدك   اوشمع حسنله پروانه وش كرمیت اتسیدك
ایدرسكده كتان وش چاك جیب حیرت اتسیدك   تك وتنها كیجه اولماملتك صحبت اتسیدك

نه جرم ایتدک اندندر کسر خاطر جام میناده ... شکسته توبه صهبایه زاهد نیت اتسیدک
عجب ارشاد ایدی ای پیر صاحب فیض میخانه ... برایکی جامله دفع خماره همت اتسیدک
دو شوب آیاغنه مستانه ساقی کل اندامک ... او نخل عشوه پرور سایه سنده راحت اتسیدک

ایدردک تازه تازه بویله نظم دلپسند انشا ... کهن وادی شعره برده سامی رغبت اتسیدک

فتنهٔ دور قمر آفت جاندر کمرک ... طوق تسخیر دل ماه رخاندر کمرک
دخمهٔ سیم شکم ناف اکا قفل الماس ... مار پیچیده سر کنج نهاندر کمرک
آب حیوانده اولور حلقهٔ گرداب بدید ... جسم پاکنده نم جلوه فشاندر کمرک
جوی چشمه‌ده اولور خیل خیالاته ممر ... طاق دلجوی پل موی میاندر کمرک
اوسه گر جلوه که خنجر سیمین برآب ... صانکومش صو ایله چشمه عیاندر کمرک
دله بر چنکل ایلشدرسه گرک بس بللی ... باش بشه ویردی بلی فتنه رساندر کمرک
برج قوسه مه نو ایلمدی تحویل هنوز ... مطلع خنجر مریخ فشاندر کمرک

طاقتن طاق ایدر سامی خمکشته قدین ... پیچش تاری کمند افکن جاندر کمرک

* حرف اللام *

کوکل وار رهگذار کوی دلداره نشانن بول ... کوزک سور نقش پایه کحل چشم عاشقانن بول
دکان سینه پرکالای غم فکرک نه در ای دل ... حساب ایت نقد اشککی بله سود وزیانن بول
خموش او دل شیر فیض دل کلور پستان معنادن ... دیمک لازممیدر هیچ مادره طفلک دهانن بول
کلوی کامی صدچاک ایتدک ای چرخ سیه کاسه ... یتر بو خوانچه نک بر لقمهٔ بی امتنانن بول

طوتشمق زال چرخک پنجهٔ مهریله ای سامی ... پک آساندر رهمان میدان عشقک پهلوانن بول

کوکل که سیر جمالیله کامیاب دکل ... او مهر منعکس دیدهٔ پر آب دکل
شنجبل دل ایدر نور حسنی بازیچه ... فلکده شعشعهٔ قرص آفتاب دکل

هراس

هراسس فكر نكاهكله خامهٔ مژكان — كنار ديده يه تصوير ساز خواب دكل
مثال مشرب سيماب تاب عشقكله — تنور غمده كوكل راحت انتساب دكل
اولور حمامهٔ دل شاهباز چشمكه صيد — كلوكرفتهٔ اسير پنجهٔ عقاب دكل
فغانكه چهرهٔ مقصوددن نسيم امل — كره كشای سراپردهٔ نقاب دكل

خيال بادهٔ لعلكله مستدر سامی
كه خواستكار نشاط شراب ناب دكل

وحدت كزين كوشهٔ قاف قناعت اول — عنقا كبی كشاده پر اوج شهرت اول
نظم ايله رشتهٔ مژه يه دراشكلكی — دست نكهله سبحه شمار ندامت اول
كردون زشت رو نظر ايتمز چو آينه — سرتا بپای استراليك قابليت اول
مانع دكل رفاقت كجطينتان بمان — مانند تير راست رو استقامت اول

يكچند روزه نقشنه الدانمه عالمك
سامی صحيفه شوی نكاه حقيقت اول

حسنه خط عنبرين فام اولسه ده مانع دكل — جلوهٔ مهتابه اختشام اولسه ده مانع دكل
خط لعلك كردن كافوركی ياد ايليوب — روز و شب عاشق می آشام اولسه ده مانع دكل
سير ايدن اول كافر حسنك شكاف سينه دن — چاك ريز جيب اسلام اولسه ده مانع دكل
بر نكاه ايتسونده جانان سوزن مژكانله — سينه ها چون قشر بادام اولسه ده مانع دكل
نوش ميدر آرزوی دل كنار جويده — بر سهی سرو كلندام اولسه ده مانع دكل
پای خمده تك درست اولسون صفای خاطری — رنده بر اشكسته لب جام اولسه ده مانع دكل
قيد غمدن دل مقام عجزده آزاده در — مرغ بی بال و پره دام اولسه ده مانع دكل

سن همان سعی ايت وصال بحره سامی چون حباب
بر نفس خاطرده آرام اولسه ده مانع دكل

كشور عشقك شه صاحبقرانيدر كوكل — جيش اندوهك رئيس كاردانيدر كوكل
قطره سنده نيجه دريالر نهان اندر نهان — اولين موج محيط بی نشانيدر كوكل

باء بسم الله بدأ كاف و نونه نقطه در
مركز پركار سركن فكانيدركو كل

نقطه سنده معنىٔ سبع المثانى مختفى
شرح متن هفت جلد آسمانيدركو كل

محرم خلوتسرا سى پردهٔ الهامدر
شاهد غيبك نديم نكته دانيدركو كل

جرعه سى خاكك حبابى نه قباب چار طاق
ساغر سرشار بزم لا مكانيدركو كل

دور افلاكه نخستين نقطهٔ پركار در
خامهٔ صنعك سويداى لسانيدركو كل

پرورشياب فروغ آفتاب عشق اولور
كوهر خونين داغ واريسه كانيدركو كل

نخل آه آتشين بار زمين سينه يه
تخم پر نشو و نماسى جاودانيدركو كل

قاف استغناى عشق داوجكاه همتك
ساميا عنقاى والا آشيانيدركو كل

❋ حرف الميم ❋

نشئهٔ ميله رخ آلكى كل كل كورهلم
آچل اى غنچه براز رويكى كل كل كورهلم

همچو احول ايدهلم سيردو بالاى جمال
نكهى چاكحور تيغ تغافل كورهلم

آچ نقاب رخك اى ماه تجلى سايه
مهرى انداختهٔ خاكك تنزل كورهلم

نيچه تعريف ايدهيم كردش ايام غمى
وصفى قابلمى هله دور و تسلسل كورهلم

شيشهٔ توبه يى سامى نيچه بر حفظ ايدهلم
وارهلم بر يره كلشنده كل و مل كورهلم

تماشاى رخلردن كاميابم كشت باغ ايتمم
شميم وردى سرشيشه بيراى دماغ ايتمم

عجب پروانه يم بو انجمنكاه تخيلده
هميشه سوزشم استاد اوضاع چراغ ايتمم

سراسر متحد در چرخ بزم كلشن عالم
صداى بلبلى تفريق آغاز كلاغ ايتمم

تهى هميان اولور همده اكر نقد مسرتدن
دورنم لاله وش تاب هوسله داغ داغ ايتمم

قدحنوش شراب عشق روحانى نشاطمكه
فلك خورشيدى صونسه دستمه سامى اياغ ايتمم

خيال قامتكله بر نهال طور دركوكلم
تجلاى جماله جايكاه نور دركوكلم

معلمخانهٔ عالمده سوزآموز اولمم هیچ … نگاه دیدهٔ آزار ایله مهجور درکو کلم
ایدرلی کبی هرسوراخ داغی نالهٔ یاهو … فغان عشقله پرکو ییا منصور درکو کلم
درونده نکات خط نوشته کالک قدرتله … مثال نامهٔ مهر لعلله ممهور درکو کلم
ایدر خورشید حسنه کا کالک بادصبا برقع … ظلام پردهٔ غمله شب دیجور درکو کلم
نمایان پرتو صافنده هر سر عالم معنی … می حکمتله مملو ساغر بللور درکو کلم
نگاه ایلر اول آفت دوربین چشم عکسیله … نظرده آستان درکهندن دور درکو کلم

غزالان حریم دلبرک چشمانیدر سامی
زمین شهرتنده کعبهٔ معمور درکو کلم

شیعه وش اخر اولور قامتی آلامده لام … چقرن وضع تبرا ایله دشنامده نام
موی چینی کبی ناچیز ایکن افغان ایدرک … رخنه دار اولدی. تون ملکت اعجامده جام
بوس لعلی خط شبکونی ایله رنکیندر … عیشه چسبانتر اولور طبع می آشامده شام
ایدب افزون جهت حسننی منشور خطی … بولدی دل مرتبهٔ عشق ایله احکامده کام

سوریوزین ذیلنه ارباب قلوبی جذب ایت
سامیا ایله کور صورت اکرامده رام

قیجنکم نکته سنج اولوب آچراولماه کلفم فم … رموز علم الاسمادن ادر مزدانی آدم دم
کلام برکلام طعن طعن تیرتأثیرے … اوکلمز دکه حالیله مسیح ایلرسه مرهم هم
شود کلوتلخ کامم کام غم انجام هجرکدن … که ذوق شهد حاصل ایلرم کرنوش ایدرسم سم
ندن مسرور اوله وصلک ایله ای شاه فرخ رخ … محب صادقک قلبنده دائم اولدی مدغم غم

حباب آسا فلکلر مضطرب درد و دآهمدن
فراقیله ایدلدن سامیا آفاقی کریم یم

دوبالا درمی صافیله عیش یکدم عالم … اولور آیینهٔ ساغرده دیکر عالم عالم
نه محنتدر رلئیمه ادخار درهم عالم … خیال جمع و فقدانیله بیداد رهم عالم
بن خم پای تخت خسروان ملک عشرتدر … کاولور بر جام مملو نوش ایدن آنده جم عالم

سكندروش بوغازدن ایله اجرابحر صهبایی ‖ آچلسون تنكنای سینه دن سد غم عالم
سه روزه رنك وبوی مستعاری كنج كاشنده ‖ آلوریلدز قدر خورشید نقد شبنم عالم
كرانجانیٔ نخوت مانع قطع مراتبدر ‖ اولوراول قدم اشكسته پای سلم عالم
جهان نقش برآب اولدیغن اكله عاقبتبین اول ‖ صواوزره وضع اولنمشدر اساس محكم عالم
نهاندر زیر فص دولتنده زیرنا كامی ‖ دكل شایستهٔ انكشت رغبت خاتم عالم

بو نه بیتك سزاهر بیریٔ اوله زیور افلاك
كه انشاد ایتدی طبع سامیٔ معجزدم عالم

عكس رخساریله روی یاری پرزیب ایلدم ‖ اول خطایی كاغدرنكینی تذهیب ایلدم
مردم چشمم رخك آزرده ایمز بعدازین ‖ ضربت چوب مژه یله آنی تأدیب ایلدم
كاه بوس غبغب ساقی كهی نوش شراب ‖ نقل بزمی تازه شفتالو ایله سیب ایلدم

جان شیرین جست سودای سویدای دلی
چشم بیمارك ایچون معجون تركیب ایلدم

سرنامهٔ وجوده یازوب نون والقلم ‖ پیروزه حقهٔ فلكه صوندی ال قلم
اولدی بوكاروان خیال ایمتدین ظهور ‖ رایت كش طلیعهٔ جیش اول قلم

بیرنك ونام ایدی دخی نه صفحهٔ فلك
چكمشدی لوح فطرته نقش ازل قلم

حرف النون

خموش وحشتك قدری فزونتردر سخنكودن ‖ ترشح ایلمین بوردهان ناف آهودن
زبان موشكافان بیانه پیچش افزادر ‖ اوایمالركه پیدادرنهان چین ابرودن
ورای شانهٔ مژكاندن نظاره دركارم ‖ رقیبا چاك چاك اول چكلم ال داماﻥ كیسودن
كیمك چاك ایتدی مقراض نكاه احولی بلمم ‖ شكاف لبكه ظاهردر اونازك روی دلجودن
ایدرمی فیض كامل سود طبع نقص پیمانه ‖ تهی دردستی آخر طاسه كوهرلر ترازودن

نیجه دلمر كرك معنیٔ رنكین ادلمغه بخته

اولورمی

اولورمی شیرهٔ یکروزه سامی فرق ہیچ صودن

کچہم اول ابروی پرچین کمان تأثیردن … جسم زارم کچه تیرآسا اکر زہکیردن
تیزطبعان زکاپرپیچ وتاب غصه در … منفهمدر جوهر آیینهٔ شمشیردن
آتش پرشعله یی برقیله تحصین ایتمه در … چاره یوق حفظ اموره پردهٔ تدبیردن
خاطر روشندلانی یقمه کم وارسته در … خانهٔ مرأت اشکسته سر تعمیردن
سرفرودر هرکسه انجام کار سرکشان … ایله بو معنایی استدلال قد پیردن
برجکردر کنج تنهاییده سرمستان عشق … ساغر بزم جنون اولدی دہان شیردن
کنج استغناده آغوش تمنی بسته در … فارغز کیرایی سر حلقهٔ تسخیردن
طفل نادانه شب تاریکده ایلر خدا … شاهراه رزقی روشن ماهتاب شیردن
انده وار امید بهبودی بومرهم ناپذیر … زخم کلک بدسخن افزونتردر تیردن
مرتسمدر هربت روح آشنانک صورتی … فرق اولنمز لوح دل مجموعهٔ تصویردن

نظم راشد تحفهٔ پاکیزهٔ ازمیردر
خوبتردر سامیا بوی کل کشمیردن

احتراق نجم بختی بلمز افلاکدن … آه کم یاندق طوتشدق شعلهٔ ادراکدن
غنچهٔ صدبرک آچلدقجه هزار کلشنه … شرح حال ایلر دل خونکشته یی صدچاکدن
ناتوانان درسبب عشقک سروسامانه … دودمان شعله جمعیت بولور خاشاکدن
روشن اولمزمی تواضع ییشکانک عزتی … آفتاب اولدقجه کوهرچین شبنم خاکدن
سوزشم اول شمع نخوت شعله بلمز اولسه ده … صفحهٔ نامه م پرپروانهٔ جالاکدن
وارنی صرف جهاز دختر رز ایلدی … عاقبت اولدی تهی دستی نمایان تاکدن

دامن آدابن ایلرشسته چرک جرمدن
سامیا سرمست اولان صهبای عشق پاکدن

❋ شرقی ❋

کوکل یاقدی چراغ عشقی شمع روی آلکدن … صفای دل طوتشدی، نچهٔ مهر جمالکدن

نوله بر آه ایله طاق سپهری ایلسم سوزان
ترحم ایتمدک کتدکجه دور اولدم وصالکدن

عجبمی روز وشب افلاکه ایرسه آه وافغانم
تحمل ایتمز اولدی انتظاره بو دل وجانم

خرامان اول تماشاکاهه چیق کره بر سلطانم
قیامتلر قوپر کل قامت سرو اعتدالکدن

نداول زلف عنبربار ایله اول بالدر کافور
کورلشمی او سیمین ساق ایله اول ساعد بللور

سوزلمش مست شکر خواب نازاول دیدهٔ مخمور
ایله مرآت بق حسنک چیقرمی کور خیالکدن

دریغا اولمدی بر کز مساعد طالع واردن
اومرد دشد کجه چشم التفاتک بو دل مفتون

اولوب اغیاره ایتمه سامی حسرتکشی محزون
بصوب ای شهسوارم کجه لطف ایت پایمالکدن

آغوش دست ناطقه ده تیشه در زبان
کاوشکر دفینهٔ اندیشه در زبان

وصف امیکده نشئه وبر بادهٔ سخن
ساقی قلم پیاله دهن شیشه در زبان

طرح ایدکن نقوش نهانخانهٔ خیال
استاد چیره دست حکم پیشه در زبان

مفتاح قفل بسته در وخمه کاه عشق
واسازپردهٔ دل پر ریشه در زبان

کهمرهم شکاف درون چیره بند اولور
کاهی هزبر بیشهٔ دربیشه در زبان

تار نفس کشیدهٔ طنبور سینه در
مضراب نو ترنم اندیشه در زبان

بو نخل آبدار برومند نظمدن
سامی زمین تازه ده چون ریشه در زبان

نه کلبوسه چین اولمق نه ممکن لعل نابندن
اولور کلپوش حیرت سرخی رنک حجابندن

بو کلشنده نیجه ارباب دل کلچین کام اولسون
نمایاندر سرشک دیدهٔ بلبل کلابندن

عجبمدر خلق اولور سردرهوای جادهٔ نخوت
سپهرک یکسه روزه دولت بادررکابندن

غریب خاکسارن قدری عالی اولدیغن اکله
قیاس ایت شبنمک خورشیده فرط انتسابندن

سر سوایده مزدل وصف سودای سرزلفک
سخن زنجیر اولور پای بیانه پیچ وتابندن

ایدوب بو نظمی عرض خاکپای حضرت عارف
بو تقریب ایله سامی کسب فیض ایله جنابندن

اوداناد لکاولور خورشیده مه پامال اضمحلال

سپهر طبعمنك كمتر شعاع آفتابندن

تیره طبعی زشت خوتر جیح ایدربی کینه دن — سنك خارا خوب اولور زنكی یه صاف آیینه دن
چون تهی دست نیاز اولمز کهر چین وصول — نقش مارك فرقی نه آرایش كنجینه دن
شکل مهر و ماهی دهرك محو اولوب كیتمز هنوز — نقش حسنك دیده دن داغ خیالك سینه دن
مثمر انجاز ایدن آخر اولور كلچین كام — مزرع امیدی تخم وعدهٔ پیشینه دن
سیر ایدر بر كوشه دن سر در كریبان فراغ — اطلس كردونی جیب خرقهٔ پشمینه دن
باری بر كون هفته ده انسیتی تعلیمدر — قصد شارع رغبت جمعیت آزینه دن
دوش طبعه نو بنو تحمیل بار طعن ایدر — پابرون اولمق طریق عادت دیرینه دن

قید وحشتدن بریدرسا میارو زآشنا
مرغ دست آموز اولور آزاده دام چینه دن

نكه ممكنمی كلچین اوله رخسارولاردن — زخام فوج فوج نور انظار تماشادن
فضای راستیده ساق صدق ایلمین تشمیر — اولور رفعتله برتر نخل شیرین مغز خرمادن
فلك نقدینه خواه اشك محرومی خاطردر — خریدار متاع رسته بازار تمنادن
اثر ایلرمی قنده نیش زهر آلودهٔ زنبور — كیدرمی لذت نظمم زبان دخل بیجادن
اولور همدوش عزت عاقبت وابستهٔ محنت — نمایاندر بو معناسنكی نسنك كالادن
امان بلمز ینه تیغ قضا تأثیر مژكانی — دهان شكوه دریكپاره تن زخم سرابادن
تبصبص اتحاد صاف طبعانه دلیل اولمز — دیر مینای مجلس چین جبههٔ موج صهبادن
حقیقتله مجازك اصل وفرعن بیلدی پروانه — كورندكچه دو شعله پرتو فانوس مینادن

اولنجه راغب پاكیزه كویه پیرو ای سامی
صدای آفرین باد اولدی ظاهر شخص معنادن

شرمله خون فشان اولور زلف رخی نقاب ایكن — تیغ یا قشورمی نجم اوله بر كیجه ماهتاب ایكن
آتش وآب بر اولور مجلس اتحاد ده — شمع ایدی بزم عشقده دل دیده لرم پر آب ایكن
هر مژه سنده بسته در شیر دلان دشت عشق — باقی او غزال عشوه یه دیده سی مست خواب ایكن

اقدی بزی شراب عشق ساغری صونمه ساقیا … صوقومه کل ادجاغمه خانهٔ دل خراب ایکن

زاهد ژاژ خاینجه مسئله دان عشق اولور
نسخهٔ صنع حکمتک نقطه‌سی برکتاب ایکن

سنه زا اولور نکاهمه سیر چمن دیکن … بلکه مشام جانمه بوی سمن دیکن
تبر یدایتدی بندن اوکل رویی روزکار … هر مویم اولدی سردیٔ غمله دیکن دیکن
مژکانی سوزن ایده مکر رشتهٔ جاننی … اول جسم نازنینه کوره پیرهن دیکن
خط کلدی روی یاره کل آفتابدن … کوستردی باغبان ازل نوردن دیکن
صدچاک اولمسونمی دل زاری بلبلک … دائم کنار غنچه‌ده ناوک فکن دیکن
اولسه نکاه کرم تماشای حسن یار … مژکان چشم حیرت اولور دلشکن دیکن

سامی زاره بوسهٔ لعلین دریغ ایدر
بلمم اوکلعذاره اولورمی دهن دیکن

چرخ الیم صاحب عرفانی نیلسون … نادان اولان حریف سخندانی نیلسون
اول آفتاب حسنه نکاه ایلین چوصبح … چاک ایتمسونده جیب وکریبانی نیلسون
زهاد تیره دل نعجب باده کورمسه … اعمی فروغ مهر درخشانی نیلسون
کامل خراش کجنکهاندن امیندر … شمشیر صاف شیوهٔ سوهانی نیلسون
طبع سقیم زهدایده مز عشقی جلوه کاه … اول اسب لنک وسعت میدانی نیلسون

آسان ایدی علایقی سامی جهانده ترک
اما کوکل محبت جانانی نیلسون

ساقی زرنک باده رخت شعله یاب کن … از پرتوش بنان نکاهم خضاب کن
برقع زرخ فکن بشب وروز رانمای … مهتاب را زکردش رنک آفتاب کن
ازجوهرش تموج بال وپری ببین … آیینه زار کرمیٔ رخساره آب کن
ازمصحف جبین تو مقدار نقطهٔ … جای بخاکبوسیٔ من انتخاب کن
ای دل زخود بکوی پری طلعتان کذر … برسوی شان چورنک پریده شتاب کن

ازخویش

از خویش رفتنیست چو سیلابهٔ فنا ـ دل را باین خروش بساز و خراب کن
بالانشین مشو ببر بحر مشرباں ـ در یکنفس نمایش خود چون حباب کن
ای دل ز سایهٔ فلک آسوده کی مخواه ـ از داغ پنبه درکش و بالین خواب کن
زین ساغر تهی مطلب رشحهٔ نشاط ـ خونین دل چو خوشه فشار و شراب کن
دل را کداز موج دو ئی رایکی شمار ـ در بزم وحدت از گل رعنا گلاب کن

سامی پسندنامیٔ رنگین سخن که گفت
پای برنک گل زن و دستی خضاب کن

این خوش قماش رومیم ای چاکر قلم ـ فرش ره و زیرشه جمجناب کن
آن صدر کامرانکه بکوید فلک بمهر ـ خود را بخاکبوس درش کامیاب کن
داماد پادشه که بمه نیر آفتاب ـ کوید که خویش را به سمندش رکاب کن
ای دل تو هم بدامن مدحش جبین بسای ـ با این وسیله جا بسر آفتاب کن
اول لب نیاز بباب کهر بشوی ـ وانکه زبان بدرج دهن لعل ناب کن
باب امید را بهشت قبول به ـ از فیض حق بدست دعا فتح باب کن
یارب ببارگاه شهنشاه ملک دین ـ این آصف یکانه شرف انتساب کن
برپاست تا به دشت وجود این خیام سبز ـ تأبید را به خیمهٔ جاهش طناب کن

❀ حرف الهاء ❀

جمالن ارزو ایلر نکاهم یارسول الله ـ چقار هر شب انکچون عرشه آهم یارسول الله
شب عصیانده قالدم مهر احسانکله لطف ایله ـ بیاض ایله مدد روی سیاهم یارسول الله
ای لطفکله رفع ایت قلبمه سد سدید اولدی ـ وجودمدر بنم جرم وکناهم یارسول الله
کرم سندن یاپشدم حلقهٔ باب تمنایه ـ قپوکدن ماعدا یوقدر پناهم یارسول الله

درسر تاج اقبالم غبار آستانکدر
عبودیتدر انجق عز و جاهم یارسول الله

نخل کل نخل تجلا در شب مهتابده ـ سرو موزون دست بیضا در شب مهتابده

غرق موج نور اولور مینا سرای باصره   آب گوهر جوش دریا در شب مهتابده
هر حباب دختر رزدن لب طفل نگاه   شیر خوار سوی جو اولدر شب مهتابده

باق گریبان چاک شکر خواب نازایکن او یار
جوی شیر جنت آسا در شب مهتابده

روا می بی سبب جور و جفالر ایلیه جانه   بهانه استر ایکن اول شه بیدادم احسانه
اولور دیوانه دل ای کور نجه عاشق زاری   کوکل بغلرسه عیب ایتمه او زلف عنبر افشانه
طوتشدردی اکا جان نقدنی دون کیجه مجلسده   عجب تسلیمی وار پروانه نک شمع شبستانه
سن اولدر تیغ غمزه کله غرض قتل ایسه عشاقی   حواله ایلمه لطف ایله تک اغیار نادانه

وفاسی یوق نه در بویله جفالر ایتمک ای سامی
نه ویردی آلمز بلمسک فلک ارباب عرفانه

اولورسه کشور حسنکده گر یساغ نگاه   خیال دیده یه کلمز ینه فراغ نگاه
پر اولسه باعث سرمستی و تحیردر   سه مشاهدهٔ یار ایله اباغ نگاه
دکل هنوز هم آغوش عکس رخسارک   عجبمی مردمک دیده اولسه داغ نگاه
فتیلی تافتهٔ کارخانهٔ حیرت   همیشه سر بکریبان اولور چراغ نگاه

تصور رخ رنکین یار در سامی
کل شکفتهٔ کلبن طراز باغ نگاه

رنک رویکله اولور متحد اجزای نگاه   صورت شعله پذیر اولدی هیولای نگاه
آلمه کوز جنسنه اول یوسف حسنی ای دل   اکا زندان اولور آغوش زلیخای نگاه
خط دکل ایلدی مرآت رخک کرد آلود   فرط آمد شد صد موج تماشای نگاه
قوت جاذبهٔ حسن کلوسوز کدن   دوشدی سیماب کبی رعشه یه اعضای نگاه
آب یاقوت ایلیازدی رقم شرمی شکست   صفحهٔ عارضکه کلک کهرزای نگاه
اولسه هر موی تن آبستن صد نظاره   کلمز ای شوخ بکا یینه تسلای نگاه
کالهٔ کسمز چارسوی نحو تدر   فرش پای شه حسن اولسه دیبای نگاه

یاد

یادر خسارهٔ رنکین عرقریز کُ ایدر ‖ اشکمی روغن کل ظرفنی مینای نکاه

صنمه کم برزده رخسارد راول مه سامی
جابجا ظاهر اولور نقش ته پای نکاه

دم سرماده ساقی ایده لم کل عزم میخانه ‖ طوتشدر دستمه آل آتش سیاله لی یانه
طیانمش چشم مستی کو ییا بالین سموره ‖ سیه ابروسی اولمش متصل برکشته مزکانه
دو هندو پهلوانیدر اوسکین ابروان برجین ‖ کیروب میدان حسنه باش طوتشدی کشتکیرانه
قاشمدر نعلچه کُ رسمی جبینم نقش کفشکدر ‖ بووجهیله اولور رسم تولهٔ پامالک فقرانه
ایدر خنده کباب اولدقچه بعزم سیخ محنتده ‖ دل نازکُ دو نرمغبر اولوب سینه نمکدانه
مقام عشق ایدر یکرنک وحدت زیرو بالایی ‖ بورمزی شرح ایدر عاشق نظر قیل جیب ودامانه

ایدنلر چشم مظلومک سرشک آلوده مژکانن
ایدر آماج نکبت صدر جاهن تیرباران

عطا سازدل اُدل افتاده لر دامانه دوشدکجه ‖ ینه قیدایله جانا دفتر احسانه دوشدکجه
ایدر کوثر تراوش سلسبیل عدندن کویا ‖ عرق چین جبین دلبر فتانه دوشدکجه
عجبمی نظره ایتزسم زنخدان دلارایه ‖ بیاض ایله پرده اولور چشمانه دوشدکجه
کتوربوی لطیفی عطسه ریز اولسون دل عشاق ‖ صبارایهک اومشک طرهٔ جانانه دوشدکجه

بولور سامی خرابات اهلی نشوه همچو جام جم
کلام لعل دلبر حلقهٔ رندانه دوشدکجه

باقلمز اول نکه شاهباز تأثیره ‖ که ناخن افکن اولیدر هزار نخجیره
نیاز مغفرت ایلر کناه میخواره ‖ چمنده برک رز افسرده اولمدن شیره
تعرض ایتمز ایدک اهل عشقه ای زاهد ‖ کلیدی حالت سودای عشق تعبیره
عجب دکل دل زاهده اولمسه غم عشق ‖ نظم اولورمی کهزرشته کرهکیره
اکر سرادق تدبیر اولورسه تو برتو ‖ ینه حجاب اولمز آفتاب تقدیره

بوشعر تازه روش طرح طبع سامی در

عجیبی اهل سخن طالب اولسه تنظیره

پای خم تخت اولور مشرب شاهانه مزه ... حلقه در دیدهٔ جم درکه میخانه مزه

فرش آیینه اولور سیل فنا خانه مزه ... رشک ایدر قصر شهان کوشهٔ ویرانه مزه

قرص مه خال بتان کبی اولور ظلمتفام ... کیرسه خورشید اکر روزن کاشانه مزه

برزا اول شیشه بدست می حیرتکم اولور ... کردش رنک سبب کردش پیمانه مزه

ایتمز زکسه یه آب رخی ریزان چو کهر ... باعث نشو و نما اولسه دخی دانه مزه

یاد نه کلسه اکر قطع ره کوی وصال ... موج شمشیر اولور سلسلهٔ دیوانه مزه

خود بخود چشم سخن سازی اولور خواب آلود ... ایلمز رغبت اوجادونکه افسانه مزه

فکر چشمانیدر اول سنکدلک ای سامی
راه کفتارده بو لغزش مستانه مزه

دکل مهر سریع السیر ایوان طباق اوزره ... صعود ایتدی شرار دود آهم احتراق اوزره

خیال عارضکله سرده داغ افروز عشق اولسم ... کورن کلمیخدر دیر وضع اولمش شکل طاق اوزره

او کلغنچه شمیم وصلنی وعد ایلر عشاقه ... بنه اولمز شکفته کلبن باغ وثاق اوزره

فراموش ایلمه بوی آوری زلف جانانی ... صبا سرکشتهٔ درعشاق صحرای فراق اوزره

اولورسه حلقهٔ خلخال آغوش نکاهمدن
سزادر ساميا اول سرو باغ تازه ساق اوزره

شمشیر ینی طاقنجه نه خوشدر اوبل اینجه ... شمشیری نطاقنجه نطاقی اینجه بل اینجه

کهسار محبتده کی راه اینجه بل اینجه ... بار غم هجران چکیلورمی جبل اینجه

حیفا که عروس تتق آرای امیدم ... آغوش دله موی سفید اولدی کلنجه

پر رعشه کرک دل وسط خوف ورجاده ... چون قبله نما درکه حقه یونلنجه

وابسته درای دل دوزله ناخنک کارک ... شیرازهٔ مجموعهٔ مطلب دوزه‌لنجه

نظمی بنه سامینک اولور رغبته شایان
اولمزسه ده ای خامه تنظیمک غزلنجه

باغه

باغده مثال جوکم آقر ساغر اولمسه ... یاخود کنار جوده لب دلبر اولمسه
لطف سخن نزاکت طبعه نمونه در ... اولمز نمایشی عرضنک جوهر اولمسه
عشاق ایچنده حسن خداداده در نظر ... برعارض اولسه عارضه زیور اولمسه
بوکهنه آسیا حرکتدن بولور سکون ... آه درون دل کبی برصرصر اولمسه
ایتمزدی کعبتین مه ومهری خلقی زار ... بوششجهات ملعبه ششدر اولمسه
تیر نکاهنه ینه وار در جکرده جای ... قطعا زخام زخم ایله دلده یر اولمسه

سامی ایدرمی جوهریان هنر قبول
اشعار آبدارم اگر گوهر اولمسه

هجرک خیال ایدوب دخی وعد وصالده ... اولدق زبون کشمکش احتمالده
آغوش زیب وصلت اولورمی محال ایکن ... گنجایشی اوموی میانک خیالده
اوبمش سیاه ایدنجه بن خال گردنک ... اویمش رقیبه آه ستاره م وبالده
بربوسه در امیدمز اول طفل نازدن ... معدوم اولور ثمر بیلور نونهالده
کاهی کرشمه ایتمسه مابینه غمزه لر ... بیتاب اولوردی چشمی جواب وسؤالده
کویا اوقرمزی فس ایله طرهٔ جبین ... برطوب بنفشه در سپدورد آلده
طاوس ناله کاری کوروب ترک زیور ایت ... هپ نقش آهدر کورینن پروبالده
تسلیم اولوب نه حال ایسه ای طبع موشکاف ... غوغالی قوبو مدرسهٔ قیل وقالده
دل داغدار آه وبدن غرق جوی اشک ... آب هوای گلشن عشق اعتدالده

سامی قلم نتیجهٔ عرض مرام ایدوب
وصاف اولور بو نظم کثیر المألده

اول آصف یگانه یی کیم بی نظیر در ... ذات شریفی رتبهٔ فضل وکمالده
مافوق دیدهٔ عدم ایتمش مثالنی ... صورتکر مفکره لوح خیالده
کالشمس فی النهار جبیننده آشکار ... نور اصالت اول گهر بیمثالده
رشک آور طراوت گرد بیان اولور ... خلق حمیدی پرتو حسن وجمالده

زانو زن مقام عبودیتده اولور
گردون زیر ذیلنه صف نعالده

کیوانک اولسه طالع فیروز و اسعدی
اولماسه اعوجاج ضروری هلالده

پیری غلام حلقه بگوش ایدی بریسی
دربان ایدی او باب فلک اشتمالده

فرهنگ عقل پیش نفاذنده امرینک
سر هنک وش تمثل ایدر امتثالده

فلک وقارینک اوله مرصندلی فلک
لنگر براقسه قلزم جاه و جلالده

صدر کرمشعار قپودان کامکار
دریا خروشدر کفی جود و نوالده

کمتر چکیدهٔ قلمندن جهان جهان
ظاهر اولور او اعظم معنی مقالده

پیر سخن شکسته یکر اولسه دستگیر
فهم درستی ناطقهسی مالده

فیض نفسله ناخن سرکوشش حل ایدر
مربوط اکن زبان گره کوشش لالده

مورونده رصدارت اکا غیره عاریت
بوقدر شریکی دعوی جاه و جلالده

افتاده سن اوسدهٔ گردون جنابده
ای دل یگانه رتبهسن انجق بو بابده

اشکمله یاد کردخطی اولدی همچو خال
مردم دکل میانهٔ چشم پر آبده

بوخشکسال غمده سراب اولدی نشئهسی
صفر حباب نقطهٔ شکدر شرابده

فکر ظهور خطله تا رسیاه آه
گیسوی یاره غالب اولور پیچ و تابده

دسی فریفتهٔ وعدهٔ کبار ایتمه
بزرگ نخل کهندن امید بار ایتمه

کوکل دردنکه چکت آهی آشکار ایتمه
بو سقف کهنه‌لی موقوف یک شرار ایتمه

ظهور کوهر نا سفتهٔ امیده عبث
نکاسه رشتهٔ پرپیچ انتظار ایتمه

کشایش استمه بل قدر عقدهٔ یأسی
جزا سنی بازدهٔ نشئهٔ بهار ایتمه

سفینهٔ هوسی ساحل توکله چک
صقین کاشتهٔ دست روزگار ایتمه

برایکی قطرهٔ میدن ابجوب بو میکده‌نک
سری شکنجهٔ خورسیلی خمار ایتمه

اولورمی مدخلی شایان کار غلیانک
جوانب دله خسپاره‌دن حصار ایتمه

براز

براز يورتمه سپاه نكاه حسرتكى ‖ اوصاف آينهٔ حسنى برغبار ايتمه

براىله قلب احباده هردم اى سامى
خلاف مشرب اولان زاهده كذار ايتمه

خط سبزين ديدى اول طوطئ عشوه سوالمده ‖ زمرددن كنار آينهٔ رخسار آلمده
او شهلا چشم مستى ولدقجه شيرين خوابدن بيدار ‖ شكر آلوده بادام دو مغز اولدى خيالمده
دو رنكين مصرع لعل ابنده سكته دركويا ‖ نه خوشدر لكنتى اول مهپارهٔ نازك مقالمده
تفأل ايليوب دل مصحف خط عذارندن ‖ سواد آيت نور اولدى ظاهر حسب حالمده
نه كلوب دوراسم صورتده معناده بعيد اولم ‖ ضميرم بينه راجعدر او شوخه انفصالمده
بريدر ميوهٔ لطف وكرمدن سرو سبز آسا ‖ اولور ناپخته بار مرحمت نورس نهالمده

نه بيلسون لذت اشعارمى قشرى اولان سامى
نهاندر لب معنى نكتهٔ شيرين مآلمده

داما نكير اولور مژه لر چشم حسرته ‖ عزم ايلينجه مرحلهٔ خواب راحته
اشكم فتاده اولدى حضيض مذلته ‖ پيرايه اولمسى اوكهر كوشش رغبته
همشيره اولدى دختر رز لعل دلبره ‖ مجلسده قان يلاشديلر عقد اخوته
كشتئ دل كنارهٔ مقصوده ايرمدى ‖ دوشدى هواى عشق ايله درياى فرقته

ميناى دلده اولدى پريخانهٔ خيال
سامى نكاه ايدوب او رخ پرلطافته

دوشدكده محبته قلب رقيق ايله ‖ سيلاب اشك و زمزمهٔ يار فيق ايله
مانند خيمه اى علم افراز دشت ناز ‖ آغوشه چكسم آهسنى برطريق ايله
پيرمى ايله آرمزه سوز قارشدران ‖ خلط ايلر اسكيوز او باباى عتيق ايله
زاهد نيجه سبوسى بلا جرعه چكمجه ‖ كور امتزاج باده كشانى رحيق ايله
صنع كتمه زاهد اهل دله اعتراضده ‖ راز آشنا دكلمى كه او بحر عميق ايله
دلدن كچردى قافلهٔ فكرت وطن ‖ ترك ديار ايديدم او يار صديق ايله

سامی سزادر اولسه نوشته بو نظم پاک
لوح بیانه سوده‌ٔ مشک فتیق ایله

رسوم فتنه‌ٔ ناپایداره الدانمه — نهال سورده‌سکه برک وباره الدانمه
آچلمه اولسه ده نادان کشاده روی نفاق — دم شباطده‌سکه نو بهاره الدانمه
کرا ضعیف ایسه ده غافل اولمه آهندن — صقن وجود حقیر شراره الدانمه

رفیع ایسکده کوکس کرمه زیر پایکه بق
نهفته لغمی خیال ایت حصاره الدانمه

عکسیله ظاهر ایلر او آیینه بربره — اولسم اوسر تراشیله برکره بربره
آهم تمام اوسنکدله ایلدی اثر — صد آفرین کرسکه سنی قازدی مرمره
جسمن احاطه ایلدی محزوطی انظر — کیردی نهان اولوب اوپری زیر چادره
اولمزدهان تنکی تبسم فروش ناز — نقد نیازی ایلمه اتلاف یوق یره

سامی اولنجه پیرو او طبع سلمه
انکشت ایلدم اولدی یراعیله مجبره

مدح کوثرله کوکل صانمه دوشرمز مولد — واعظا وصف دهن بوسی کچر مقبوله
یاد لعلیله اکر ایچسم اولور تنبا کو — نارکیل شیشه‌ٔ می سنبل مشکین لوله

خاکنک بل شرف وقدرینی کیم اورننک
کعبه دن اول اولور سجده‌سی استانبوله

❋ حرف الیاء ❋

موجخیز اولدی ینه اشک ترم سیل کبی — هر کمین قطره سی سرمایه‌ٔ صد نیل کبی
غرق ایدر فلکی دلی جوشش سیلاب سرشک — شعله پاش اولسه خیال رخی قندیل کبی
چشم نادانده معانی سواد کلکم — نزداعمی ده جلاد شمنی میل کبی
براولور افسر شاهی ایله کچکول کدا — سرنکون اولسه اکر صورت اکلیل کبی
بوریا جنسی ایکن جائی اولور مسند دوش — نان مهمانی ایدن تهیه‌ٔ زنبیل کبی

قوجدم اول موی میانی دیولاف اوردی رقیب
بلبلی یوق صحتی ضعف اوزره سوزی قیل کبی

سرنمزوده نه کار ایلدی کور رای مغرور
پشه نک نیشنی خرطوم سر فیل کبی

کل رنکین مضامین ایله سامی قصدک
بوسکز بیتی بهشته بنه تمثیل کبی

جبینکه طاعت اول طرهٔ سمن سایی
پیاله نوش جنون ایله عقل خودرایی

تکلم ایلیوب اول شاهد شکسته زبان
کمال شرمله محو ایلدی مسیحایی

همیشه زخم خور تیغ چشم مخمورم
ریاض سینه ده سیر ایله درد رعنایی

اسیر کاکل زلف بت خوش اندامم
که شیفتهٔ دل ایدر یوسف و زلیخایی

خضیض کوه ملامتده اولدق آسوده
سپهر عزت ایچون ایتمز تمنایی

حریم میکده ده سینه چاک دون کوردم
هجوم کیفله سامی مست ورسوایی

میان حلقهٔ زلفنده خال دانه کبی
ینه بو دام هما صید مرغ جانه کبی

ایدنجه کرم نکاه اول پری عذاره اولور
حجابدن رخ پرتابی شیشه خانه کبی

کلنجه خاطره زنجیر موج کاکل یار
هزار پاره اولور جیب عقل شانه کبی

قزردی باده دن اول دیدهٔ خمار آلود
هنوز ناوک مژکانی کیردی قانه کبی

قو طمطراقی بو نظم سلیسده سامی
جهانده سوزمی وار اشعار عاشقانه کبی

صحیفهٔ رقم خط نوادلنجه یوزی
حساب نقد سرشکم اودمده بولدی یوزی

چمنستان ملاحتده نوجریده هنوز
یکیجریده بر آهونکه قول اوغلی قوزی

فراق بوسهٔ لعل نکفشانکله
مذاق دلده شرابک نه دادی وارنه طوزی

کورنجه جام لبک زاهد اولدی پرکفتار
جمادی نطقه التوردی انک لطیف سوزی

دکلدر آبله لعل ابنده ای سامی
اوصاف کوهر پاکیزه نک کورندی یوزی

مى

دلکیم هوس عشقله اولدم بوله دوشدی — کمکرده رهٔ وادئ هجران اوله دوشدی
جیش خطی کلدکده ایدوب بنده نوازی — اول پادشه ملکت عشوه قوله دوشدی
دون فکر رخکله طرف کلشنه واردم — برآه کلوسوز ایله کللر صوله دوشدی
اظهار ایده رم صاندم او کلغنچه یه رازم — شبنمله ایکی نرکس چشمی دوله دوشدی
آغوش نکهدن بیله ایلردی تحاشی — کور بختی رقیب ایله اومه قول قوله دوشدی
اشکمله نهال قدیاره ویره رک صو — ناپخته ایکن میوهٔ وصلت اوله دوشدی

سامی او مهی هالهٔ آغوشه چکنجه
غیرتله سپهر حسداندوز اوله دوشدی

چکوب فرط هجوم غصه راه چشمه سد شمدی — لب خمیازه کاره خود بخود در دست رد شمدی
شئونات حوادث هپ محک سر وحد تدر — برابر دریانمده امتیاز نیک و بد شمدی
متاع کامیاب چارسوی بی نیازیدر — مجرد در لباس پادشاهیدن نمد شمدی
سواد جمع ارقام کرم برعکس ماهیتدر — حساب ابتدم تهیدر جمله صفر عدد شمدی
نکه سنج تجرددر حریم بزم اقباله — مثال حلقهٔ بیرون در چشم حسد شمدی
اولورکن هر کشیده کردش نظاره دن اول — کهیکک آغوش زیب وصلیدر اول سرو قد شمدی

خریدار قماش معرفت نایابدر سامی
نفسده قالدی انجق کرمی دادوستد شمدی

دام زلفی دلک مقامی کبی — دم چکر اوج غم حمامی کبی
دوردن خالک ایلرم تقبیل — حجر الاسود استلامی کبی
زاهدک هر کلام موضوعی — رده موقوفدر سلامی کبی
بسته اکرام ایدن اولور بالا — فلکک ارضه التیامی کبی
لشکر موج باده غارت ایدر — کاربان غمی حرامی کبی
اهل دنیا بقاده نادم اولور — زن پرستانک احتلامی کبی
سرده طوغری سویله شیوه می وار — دلبرک قد خوشخرامی کبی

جلوه

جلوه كاه شه محبتدر
دل شيدا مكان سامى كبى

برسخندر مظاهر اطلاقى
ذات عنقا ظهور نامى كبى

انتظار ايلدى هلاك بنى
كل مدد ايته غصه ناك بنى

ايله اى پادشاه ملكت ناز
زير پايكده همچو خاك بنى

چشمكه ايلد كجه قطاره
نكهتك ايتدى چاكچاك بنى

ايلدى سر وحدته واقف
ليس فى جبتى سواك بنى

ايله تشريفك ايله سامى شاد
انتظار ايلدى هلاك بنى

تجرد ايله مسيحا فلك نشست اولدى
جهانده مال ايله قارونى كوركه پست اولدى

صون اول پياله يى اى ساقئ حقيقتكم
جهانيان كمين نشوه سيله مست اولدى

صنم صنم ديه رك بولدى شاهد تحقيق
اودم كنشت مجازيده بت پرست اولدى

روا ميدركه نظردن دوشوردك اى سامى
هزار پاره اولوب جام دل شكست اولدى

متصلدر منزل تحقيقه راه مولوى
مشعل افروز هدادر سوز آه مولوى

بر يره كلمش تجرد پيشكان عشق حق
مجمع روحانيا ندر خانقاه مولوى

پيك زرين تاج شاهى كشور تجريددر
سالك چابكرو صاحب كلاه مولوى

ملك استغناده سلطان اولديغن تلميح ايدر
دستهٔ ناى الدقچه خلقه كج كلاه مولوى

روح مولانادن ايتسه كسب فيض مثنوى
كرسئ چرخ برينندر جلوه كاه مولوى

چرخ اوروب تنوره ايله اولسه سركرم سماع
دود آهيله دونر شمسه جباه مولوى

بيدف وناى ورباب اولمق ايلدرساميا
حجره سنده زهد خشك ايله كناه مولوى

ميناى چشم عبرته وضع ايله لاله يى
سير ايله بزم دولتده دور پياله يى

عالمناسی هر دو جهاندر بهارده — کورجام دوربین شراب دوساله‌لی
زخم دلی قناریه آقر اشکی دمبدم — رنکین ایدر هزار دل ای غنچه ناله‌لی
مانند دایه آچدی فم طفل غنچه‌یی — ابر بهار ایتدی آغزینکی ژاله‌لی
آچدقچه غنچه‌یی کلی استاد نوبهار — شرح ایتدی درس بلبله دائر رساله‌لی

اشکوفه‌لرله خامهٔ کلریز باف نظم
نسج ایتدی سامیا بوکرانقدر کاله‌لی

کوکل هر لحظه مست بادهٔ جان محبتی — مثال چشم ساغر یوخسه حیران محبتی
سرشک خونفشانی دیده‌دن ریزان اولان هردم — یاخود سرمایهٔ صدموج طوفان محبتی
رخنده اول بنک زلف کره‌کیری ندر یارب — سواد کفرمی یا نور ایمان محبتی
خراب اولدقچه کوکلم دخمه‌کاه فیض اولور زاهد — قیاس ایت بوندن آبادانمی ویران محبتی

کوکل قورتلمدی جور فلکدن بلمم ای سامی
ملامت ایلمک اصحابنی شان محبتی

بزم کلشنده که مطرب النی چنکه قودی — نغمه‌سن صوت هزار ایله برآهنکه قودی
کارنی سحر حلال ایلدی مشاطهٔ می — کل کبی یاسمن عارضکی رنکه قودی
چقدی اشکم آره‌دن صف بصف مژکانی — ره انتظارده بربیری ایله جنکه قودی
نه بیلور اکلمین رابطهٔ وحدتی حق — شرری آهنمی یوخسه رک سنکه قودی

سامیا فهم ایده کور نشئهٔ اسرازلی
اونشاطی میه اول حالتی کم بنکه قودی

کوردم فروغ حسنله برآق ساده‌لی — مهر سحروش ایلدی اشراق ساده‌لی
دونمش بیاض شیشه‌ده بر قرمزی کله — اولمش او روی آل نه براق ساده‌لی
آغوشمی میانه آه ایلسم نطاق — ایتدی او ماه طاقتمی طاق ساده‌لی
نادیده در کوکل بو آچلمش کل سفید — کل کل شکاف سینه‌یه یک باق ساده‌لی

سامی بیاض صفحه‌ده اول شوخ سیمتن

ایتدی

ایتدی زبان کلکمی انطاق سادلی

اونخل نازک اولور نخچهٔ محناسی
یدی ورن کلنگ غنچهٔ مطراسی

بقوب مرشکله اول سیم ساقه فرش ایتدم
ره نیازه نگاهمله برصودیباسی

نوله اباس کماندار آهم اولسه سیاه
نشانه ایرمدی تیر هوس بودریاسی

کوکل سنی کوره لی غیره نظره باش اولمز
آنکچون آیینه سنده نگاه ایدرپاسی

خیال چشمک ایله سرمدان قلبنده
مثال کحل ازیلور عاشقک سویداسی

رحیق نشئهٔ میناکه کوستربیرنک
پری یه شیشه درایمای چشم کویاسی

بودکلو نشئهٔ عشقی صواردی حیرانم
اوانجه بلدن ایکن آب تیغ مجراسی

کورنجه دل اوسیه خالی چاق میاننده
مقعر ذقن یاره دوشدی سوداسی

چوددشمعهٔ کافورسامیا یاقشور
اوکردن اوزره سیه زلف عنبر آساسی

کاکل افتاده بخاک اولمش اول آفت قویدی
فتنه باصلدی ولی باشقه قیامت قویدی

تیشهٔ شعلهٔ آهیله اوسنگین دلدن
هله بر پاره دل زاریمه شفقت قویدی

باد آهم آیروب غنچه لری شاخندن
یورکی بلبلک ای ورد ملاحت قویدی

باده کم رونق فزای شیشه درهر قطره سی
غازهٔ رخسارهٔ اندیشه درهر قطره سی

درد ناچیزی جراحتشوی دردغصه در
مرهم زخم دل پریشه درهر قطره سی

جان فرهادی ادمی مست وسرانداز ایتدیکم
آب دارجوهر سر شیشه درهر قطره سی

اول خم پرفیضدنکم جرعه نوش حکمتز
مایهٔ عقل فلاطون پیشه درهر قطره سی

آتش سیالهٔ عشق ایتدی سامی جانه کار
کم شراری شیرسوز بیشه درهر قطره سی

اوشوخ مولوی حسنیله رشک آفتاب اولدی
تنوریله درون هاله ده چون ماهتاب اولدی

کوروب دل کرم جولان شعلهٔ جواله دشرون
مثال موی آتشدیده وقف پیچ وتاب اولدی

مى

سماع ایچره اولنجه خونفشان کلبرک رخساری — زنخدان لطیفی شیشهٔ موج کلاب اولدی

رخی زیر کلهده شمع فانوس خیال آسا — یانجه جان و دل پروانهٔ پرسوز و تاب اولدی

طولاشدی پاینه چون طوق قمری رشتهٔ انظار — او سرو قد سماع ایتدکجه دل پر اضطراب اولدی

اداره ایتمه ده مستان عشقه ساقی حسنی — لب پیمانهٔ چشم تماشاده شراب اولدی

همان فوارهٔ اب حیاته دوندی ای سامی
اودمکیم کردن پاکی عرق ریز حجاب اولدی

جوشش اشکه دل پرخون بر مجرا ایکی — حیفکم فلک کهر شیحون بر دریا ایکی

صقلرم آیینه یی دل خود پرست نازدن — استمز عشق اولمغه مجنون بر لیلا ایکی

خط پشت لب ایدر ایهام شیم و بوسه لی — مصرع بر جستهٔ موزوندن بر معنا ایکی

ممتزج دارویٔ اقبالی خمار نشئه دن — روز کارک دیردیکی معجون بر اجزا ایکی

ذوقیاب لطف شیرین و عتاب تلخیوز — ساغر لعل لب میکون بر صهبا ایکی

وحدتی سیر ایده مز احول نکاه اشتباه — هستیٔ اشیای کوناکون بر کویا ایکی

متحد معناده صورتده دکر در حسن و عشق — نور خورشید و مه کردون بر اما ایکی

بر کرکدر آرزو خاطرده کر حق جوی ایسک
سامیا اولمز دل محزون بر سودا ایکی

❋ شرقیات ❋

کوزللر ایچره ممتاز جهان سرو بلندم سن — مسلم طرز و طوری دلبر عالم پسندم سن

کوکل حالن بلورشوخ و ظریف شهلوندم سن
بنم سن نور چشم یار جانمسن افندم سن

لبک اسمم طونجه یوزلرم سورسم اودرخساره — صفا ویرسه شمیم زلف مشکینک دل زاره

میانک چکسم آغوشه سوزم بو اولسه همواره
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

جمالک عالم آرا طلعتک بیمثل و همتادر — تناسب هپ برنده قد و قامتده تماشادر

خیالك دیده ده هر دم غمك قلبمده بیدادر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

اماڭ بلزمی چشمك هر نفسده جانه کار ایلر ‖ تغافللر کرشمه غمزه لر مستانه جنبشلر

نوا ربر کره ده ظالم نگاه مرحمت کوستر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

وصال امیدایدر حسرت جکر ساحی پنجه ده مدر ‖ کل ای آهو نگاهم قاچمه کوکلم صباکه محرمدر

کوزم اوزره یرك وار جلوه کاهك صحن سینمدر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

❀ شرقی ❀

فضای دلکشادر صحن زیبادر فرحزادر ‖ صفالر ایله سعد آباده کل شوکتله خنکارم

عجب رعنا عجب زیبا عجب جای تماشادر
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

اقر صو حوض مملو قصر دلجو صحن عنبر بو ‖ لطافتده فرحده هر طرف جای صفادر بو

نظرکاه شهنشاه اولمغه شایسته در هر سو
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

سرای بورنی بشکطاش اسکدار و قصر ترسانه ‖ جهان باغنده بو قدر کرچه بونلر کبی شاهانه

دلی غیر مکرر در بو طرح پادشاهانه
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

اولوب مانند کل طبع شریفك خرم و خوشتر ‖ همیشه جلوه کاه دولتك اولسون صفا کستر

دعا ایدوب بونی بلبل کبی سامی قولك سویلر
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

❀ شرقی ❀

هجر رخسار کله آتشلر براقدك جانمه ‖ داغلر یقدك غمکله سینهٔ سوزانمه

حاصلی کار ایلدی عشقک دل سوزانمه
وجهی وار یانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

برحرارت وار که دلده ایده مم شرح و بیان || هرنفس چرخی سیاه ایتمکده در آه و فغان

الامان دوستم چنار آسا طوتشدم الامان
وجهی وار یانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

سویلسم رازدرونم خلقی هرآن اغلدر || دردمی اظهار ایدرسم عالمه قان اغلدر

یا قد غنچه رویکه اسـه مهرتابان اغلدر
وجهی وار یانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

خیلی دلبردر چقوب صالنمدک ای سروقد || سامی زاره ایدرمیسین بوجوری تا ابد

باری برکز ویکی کوستر ایمان باری مدد
وجهی وار یانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

❀ شرقی ❀

تماشا که طویلمز برعجب مهپاره سن جانا || کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالم سن

اولور سیر ایلینلر هرباقشده عاشق شیدا
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالم سن

کورن حسنک اولور عاشق ایشیدوب کورمین مفتون || ملکلردن پریلردن فروغ طلعتک افزون

جمالک حق بوکم اوکمش یرتمش خالق بیچون
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالم سن

طلوع ایدوب اوکونکم مهر رخسارک عیان اولدی || کوکل بیچاره نک هیچ صورمه احوالن یمان اولدی

نیجه طاقت کتورسون حسنک آشوب جهان اولدی
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالم سن

مدد فرداده صالمه برمراد ایت قلب ناکامی || الم راتکوب باقی قورمی حسنک دلده آرامی

سن انصاف ایت نیجه آه ایتمسون صبر ایلسون سامی

کوزلسن

كوزلسن بى بدلسن حسنله ممتاز عالمسن

❀ مقطعات ❀

بو قصر پر صفا بر شوخ مستثنايه بكزر كيم ‖ روان اولدقجه آب سلسبيل دلنشيننندن
اولوب خويكرده تاب نشئۀ جام مسرتدن ‖ لطافت موج موج عشوه در چين جبيننندن

❀ وله ❀

يا الهى بو تحفۀ مجموعه ‖ سربسر طولديغن نصيب ايله
خط دلبرله زلف يار كبى ‖ دلفريب اولديغن نصيب ايله

❀ وله ❀

روينده كوروب سبز خط معشوقى ‖ باز هر ايله ياد ايتمه لم فاروقى
هر زاهد مار خلقتك كورلكنه ‖ اى دل كوره لم زمرد سحوقى

❀ وله ❀

شهبازلر شكار غراب اولدى عاقبت ‖ مانند بوم خانه خراب اولدى عاقبت
يكلحظه خودنماسى يا درركابدن ‖ اهل غرور برق شتاب اولدى عاقبت

❀ وله ❀

سوزدر اولان آرايش مجموعۀ جود ‖ سوزدن دوزيلوردو مصرع بود ونبود
سوز اولمسه كاف ونون ايله جلوه نما ‖ كلمزدى بو كائناته آثار وجود

❀ وله ❀

دل چشمكه نيجه اوله همراز درعقب ‖ هر كوشه ده نكاه سخن ساز درعقب
يارم نكهله زلفكه جاى ايتدى مرغ دل ‖ بر آشيانه دوشدى كه شهباز درعقب

❀ وله ❀

يكرنك بين اوج وحضيض اول طلب بودر ‖ شبنم ايله تلاقئ مهره سبب بودر
اول موميانى سيره ظريفان نظره لى ‖ قيل دربى قفسچۀ مژكان ادب بودر

❀ وله ❀

باقینك ایدوب مشرب عصری اوزره ‖ تاك قلمی خوشهٔ اشعارسے بدید
چون نشئهٔ تازه سے کهنه هنوز ‖ معنای کهن لفظ عباراستے جدید

❀ وله ❀

اولشوخ جهان باکه دریغایاد اولدی ‖ کوکلم غم اندهیله ناشاد اولدی
معمورهٔ دل سنك جفادن حیفا ‖ کاشانهٔ بوم مثال برباد اولدی

❀ وله ❀

کوکل شتابده درپویه کاه غصه ده حیف ‖ کمیت تیزرو جام ایله یتشمز کیف
صقین صقین نکهی مست خواب سنکیندر ‖ بیله فسانه ده در خنجر مژیله اوسیف

❀ وله ❀

پرسوز اولیجق کردش مینای نیازك ‖ آتش صاچیلور قطره لرندن می نازك
دقتله نکاه ایله کم اشکال حقیقت ‖ عکس افکن آیینه سیدر دیر مجازك

❀ وله ❀

نوش ایلدکجه جام سے آبکینه دن ‖ دل زورق قدحله کچر آب کینه دن
رازدله اولور سخن آتشین دلیل ‖ شعله ظهور ایدر سر کنج دفینه دن

❀ وله ❀

برآفت دلفریبه مفتون اولدم ‖ شمشیر جفا ایله جکر خون اولدم
زنجیر بکردن فراق ایتدی بنی ‖ پهنای فضای غمده مجنون اولدم

❀ وله ❀

مهجوری جان ایتمه ده ای شوخ جهان ‖ همواره نقود اشكك چشمی ریزان
خونابه فشانی دل پرغم ایله ‖ مژکانلرم اولدی شاخسار مرجان

❀ وله ❀

امساك وفا عادستی برمایهٔ نور ‖ ویردی دله چون روزه جفا سیله فتور
شام خط نوکلنجه اوپدردے لبن ‖ هنکام غروب ایلمدن ذوق ظهور

وله

❀ وله ❀

عارف که نکه برسمن وبید کند — درباغ فنا عشرت جاوید کند
هر برک چمن سر برآور دز خاک — انکشت اشارتی بتوحید کند

❀ وله ❀

ختمیت نبوت شارع بیان ایدر — عنوان طراز فضل ایدوکن شیوهٔ سلف
کردون چکراصوله صاقن ضرب دستله — بزم صفاده یم دیوکرمه کوکس چودف

❀ وله ❀

ای طالب قرب خالق جن وبشر — قیل شرکی جلیدنده خفیدنده حذر
مقصود ایسه سرلی مع اللهی شهود — لا تدع مع الله الها آخر

❀ وله ❀

ینبوع وجودیمی سرچشمهٔ هو — کاولمش بونکون طاس انکله مملو
فیضنده انک بخلی بولنمز اما — هرکیشی الورلرآنی مقدار سبو

❀ وله ❀

ای نخوت جاهیله اولان کوشه نشین — ابرو ده کره یله تا سکی چین جبین
آخر فلک ابرو انک ایلر کوزک آچ — چون نعلچه زیر کفش اداره قرین

❀ وله ❀

قرحهٔ ظلمی نه ایشلر کجه یور — جملهٔ خلقه اولاشدی رنجی
کزلیجه طوتدی طشقدن کافر — همچو دست مرض افرنجی

❀ وله ❀

شهرایچنده شهمدی خورشیدمه رخساره وار — حسن عالم سوز ینه یلدزقدر آواره وار
ای پری روچارپیلورمی هربته مینای دل — جانده بیم قلب سختنک کبی سنک خاره وار

❀ وله ❀

اللهدن اوزکه یوق حقیقتده حکیم — مؤمن بونی بالضروری یلر تسلیم

محرمك افلاكه بدقدرت ایكن ‖ پك ظاهردر دروغ اهل تنجیم

❋ وله ❋

اسحاق كوكل اوله لی ساكه مشتاق ‖ پراولدی صدا ونالهٔ مزله آفاق
شب تا بسحر ایتمده فائق فریاد ‖ برپایله ماننده مرغ اسحاق

❋ وله ❋

كبریای سطوتك ای جاهل نادان نواز ‖ كندی زعمنجه برای مصلحت دركاردر
ایك فهم ایتسك كران جسم كران جان اولدیغك ‖ فهم ایدردك خلقه اوضاعك نه كونه باردر

❋ وله ❋

زهی بلای بلد مقدمی او شخصك كم ‖ نحوستی سبب كثرت وبا اولدی
وجود شاهد دولت نه پاك ایدی اول ‖ دریغ شمدی فرنكی یه مبتلا اولدی

❋ وله ❋

چالندی زیركلیم خفاده طبل امور ‖ بلور مدی نغمات خفیهٔ رشوت
قرار كاهی مقام رهاویدر شمدی ‖ فرنكجین اصولینه بسته دردولت

❋ وله ❋

زمین وآسمانی بلمز اولكم ایلیه تشبیه ‖ حضیض آستان دركهن چرخ معلایه
آیقلندردی زاه غمده قالمشكن دل شیدا ‖ كمیت جام ایله كلدی یتشدی نشئهٔ صهبا

❋ وله ❋

برقره قوللقجی یاقدی سینه داغ سیاه ‖ خانهٔ قلبم طوتشمشدر او چاقدن شمدی آه
سردار اولنجه حسنه او میر سریر ناز ‖ بیراقدار اوغلی اولدی علمداریكه تاز

❋ وله ❋

مجلسده مصحف رخ دلداری دون كیجه ‖ بوس ایتمكه تو جرایدركن رقیب دون
اول كلمز اركلدی دیدی لایمسه ‖ بن بوس ایدوب دیدم الا المطهرون

❋ رباعیات ❋

اول

اول صاحب کبر و نخوت و بغض و حسد || کیم مقدمیدر بلاسی هر مصر و بلد
فرعون ایله هم زبان دعوای غلط || ابلیس ایله شایسته نفرین ابد

❋ وله ❋

تدبیر و تصرفدن اوکچراسی ور کیبک || مروان خمارک خلفی مردهٔ ریک
هر کارده کتخداسی مرداری ایله || مانند خصیتین خر اولدی شریک

❋ وله ❋

کار اعلامده خطیب اوغلی || همچو یحیاسی ابن اکتمدر
فضلی وار کرچه کم اننک باده || لیک بو اجهل و اواعلمدر

❋ مطالع ❋

مطالعدر قلوب نکته سنجان سخن پیرا || جمالی اولدی کویا آفتاب عالم معنی

❋ وله ❋

جلالی جانبن ترک ایت نه لازم باشکه غوغا || جمالی سمتن اوخشه بک ملایمدر سکا زیرا

❋ وله ❋

دل اوکرتمک اولورمش طوطی یه مرآتله حقا || جمالی ایلمشدر مرغ طبع پاکمی کویا

❋ وله ❋

باغرنه طاش باصوب آلمش النه آهن عصا || کوی جانانی زرد تره یه رک قبله نما

❋ وله ❋

معمایی کچوب کندین اوکرنادان بی پروا || بو طرز ایلمینه برآدچقرمق اسر اول خودرا

❋ وله ❋

بوسه جو یا اولیجق سیب ذقن دیرمه بکا || قارنمز طوق چکه یه لبلرک ایله اعطا

❋ وله ❋

سرخ خفتان کیوب اغیار ایله کوردم تنها || قزلی چقدی او سیمین بدنک واحیفا

❋ وله ❋

زورق جامـه مددویرمك بكا ‖ بنده كز چكدم قوطورسون ساقيا

❀ وله ❀

عكس جانانه يه همدم اوله يم دير شاها ‖ بقسم آيينه يه عكسم كيروودونمز اصلا

❀ وله ❀

قيس ديرسه سرينه لانه مرغان هوا ‖ هپ باشيمزده دراول بيهده ايلر شكوا

❀ وله ❀

يدى اقليمه نظر صالمده در چشمى دلا ‖ سفر اندر وطن ايتمكده در رقبله نما

❀ وله ❀

قارشو وارسم بن او خورشيده دير ايكن تنها ‖ آردمه دوشدى همان سايم اودم بى پروا

❀ وله ❀

كندوسى اولديغيچون اول صنمك اهل ادب ‖ وزنله سويلدر عاشقلرينه سوزلرى هپ

❀ وله ❀

دونسه مانند دولاب ايتسه عجبمى اضطراب ‖ طاشى طاش وزره قومق لازمى ايدى اسباب

❀ وله ❀

سركويندن ايراغ ايتمكيچون قيلدى فريب ‖ آدمه كور نجه مكر ايلر ايمش ديو رقيب

❀ وله ❀

كوزليوب ايتدى اوچرخ حسن احبابه غضب ‖ اشكك باراننمه اشته بو درشمدى سبب

❀ وله ❀

چرخ حسنم ديرسه دلدارم بن ايتمم ارتياب ‖ خاللر انجم رخى خورشيد النى آفتاب

❀ وله ❀

نيچه بيك زر صقلادى جيبنده ديونه قباب ‖ مهردن طاس كيدروب باشينه ايلرلر عذاب

❀ وله ❀

نيجه اولسون دل افتاده يه عشقنده شكيب ‖ ادقيون قوزدوسن آغوش ايده چوبان رقيب

وله

❀ وله ❀

سنی سردفتر خوبان دیو یازمش لتاب ‖ کمسه نک الننه یازلمه ایا مهر جناب

❀ وله ❀

هرنه دینورسه اکر وصف جوانده مرغوب ‖ سوز یاتیمنده کرک لیک اکلورسه محبوب

❀ وله ❀

تیردش طوغر یلق ایتسک سنه ایتمز رغبت ‖ چله سزدر اوقاشی یای ایله اولمز الفت

❀ وله ❀

کانن الدی دستندن افزون جکدی اول آفت ‖ ینه بر طوزقو بره قدر مرادلر باالبت

❀ وله ❀

دهن یاره دیدم حقه لعل یاقوت ‖ اغزینک اولجو سنی الدی همان ایتدی سکوت

❀ وله ❀

نه بلا کوسش اوانه غیر دلندن عشرت ‖ جانه منت یارم اغزله ایدرسه دعوت

❀ وله ❀

یال وبال یاری اکه ایتمه بیهوده رفث ‖ بال دیمکله اغزکی طتلی اولور صنمه عبث

❀ وله ❀

دیرمه سررشته یترساکه بوسوز پند نصوح ‖ سنی اغیار یا یار عالمه ای ر خلری یوح

❀ وله ❀

بزمی ایتمه اکشیلکلر لهتو له دلدار تلخ ‖ باغده البته خام اولسه اولور اثمار تلخ

❀ وله ❀

رخنده خال کوردب طوق اهم اولدی بلند ‖ کدای دل نه عجب بلدزه اترسه کمند

❀ وله ❀

دیدم افتاده عشقیکه اولورمی ازاد ‖ دوشوشه بغلودیدی اول شه ملک بیداد

❀ وله ❀

صورت یاری خیال ایتمدهیم بن ناشاد || بردخی دستهٔ نیجه خامهسن آلسون بهزاد

❀ وله ❀

بوده بر بتقه هنر دیو اولور سمی تعداد || چقره نقشنی هرکوردیکی شخصک بهزاد

❀ وله ❀

انتظار ایتدم بوشب ایچره اولنجه بامداد || چقمدی خورشیدم آیا اولدیمی وقت تناد

❀ وله ❀

نوله دهانن اسم اولعل کهر لذیذ || جمع اولور مور و مکس اولدیغیچون سکر لذیذ

❀ وله ❀

آه ایله جنبش ایتسه عجبمی تن نزار || چوب در پر نورمی اسمسه عالمده روزکار

❀ وله ❀

کورمدی تأثیرنی چوق اقدی همچون جویبار || کوزیاشن کوزدن کوکلدن براغور عشاق زار

❀ وله ❀

جکرم بندی دیو کوزیاشن ایتدم اظهار || صو قومه پشمش اشه دیدی اوشوخ غدار

❀ وله ❀

انی آه ولم یاندردی کو کلم یاقدی اولدلبر || دل و دلبر ایکیسی همدم اولدقده یاقشمشلر

❀ وله ❀

حلقه وش قامتکی جور ایله پرپیچ ایلمر || اوباشی پک قاشی یاشوخه کرش چکسک اکر

❀ وله ❀

کاه همدملکن عیب ایتمسون کلشنده سنبللر || قونشما سنده قتسونلر نهال کلده بلبللر

❀ وله ❀

غیره ناظر اولهمم باکه رخک کافیدر || یوزیکک کوسترشی آینه دن صافیدر

❀ وله ❀

هوادن نم قبار ظن ایتمسون مرأت روشنکر || اوشوخه یوزیوزه کلدیکنه شرم ایلدی دیرلر

وله

❋ وله ❋

الہ آیینہ الان او لسہ اکر اسکندر || آہن وسنکہ ہیچ المیٔ او زاد ردی بربر

❋ وله ❋

وارسہ میخانہ یہ کم وارینی افسادہ ویرر || نقد عمرینی الوب مغبچہ لر بادہ ویرر

❋ وله ❋

دیمہ اکدار درون بادہ انی بادہ الور || ای کل افسونلہ عقلک او حرام زادہ الور

❋ وله ❋

تواضع ایلیدر ساغر ایاغن بوس ایدربکلر || صراحی سرکش اولدیغیچون آخر سرفرو ایلر

❋ وله ❋

بزہ ساقی لبیک امدردہ دلک تابنی کور || دورسون اول دختر رزدیدیککک اربابنی کور

❋ وله ❋

او توزلو لبلر ایلہ کرچہ کیم پیازہ چکر || کباب ایدوب دل مجروحی سیخ نازہ چکر

❋ وله ❋

بکمیور کوچۂ حسننده انک سیم ایلہ زر || ہیچ دکل جانہ صتار حسنی متاعن دلبر

❋ وله ❋

طوغری اوزلولردن اولسہ جہان ایچرہ منار || سرفراز اولمقلغہ قورمیدی آنی روزکار

❋ وله ❋

فصل شتادہ بویلہ ہوا حق عطاسیدر || قرطاس مشقی دستکہ ال یازہوا سیدر

❋ وله ❋

یار قوینندہ بولوب عاشقن ایتدی آزار || بولدیغن سویلمکہ باشلدی شوخ غدار

❋ وله ❋

بردوست واقع اولدی بیمزدہ دیجک دلبر || ہماندم پوستین جسمم ایچرہ جان ودل دترر

❋ وله ❋

چکسه خملر غیریلر کسه دیز سرخوش اولور || بنده کز چکسم اکر دیرلر نه دریانوش اولور

❊ وله ❊

تارینی رشته ایدوب کشمکش ایتمه زینهار || بناره تسندر او خورشید طولشمه یوری وار

❊ وله ❊

کچدی کیچون بنده سندن کچدی وقت حسن یار || کچ کینندن سنه خی ای عاشق بیچاره وار

❊ وله ❊

کلمز آغوشه دیرلر کن وارنی عشاق زار || یوق بهانه سنه رقیب ایلر میانن درکنار

❊ وله ❊

خرام ایله کیدوب خفتان الی دیرسه بیدللر || قدبالاکی آل ایله تماشا ایتمک استرلر

❊ وله ❊

وفا اولوجوانک دستن الش دستنه اغیار || بوطرز یله وفادارم دیمک استر او شیرین نکار

❊ وله ❊

درلیوب نازایلسه اوضاع محبوبانه کر || دل شکار ینه صاچرمیدان عشقه دانه لر

❊ وله ❊

طوتمز کن او آهو روشی سلسلهٔ زر || خط کلدی تدیوشمدی انی قالمه یدر لر

❊ وله ❊

کلک موینند رمزه کنمرأته تصویرک یازر || بو العجبدر بوکه عکس اکلر آنی اهل نظر

❊ وله ❊

بیوفا اولمزدی البت جیهم ایلردی مقر || آدمی شکایله مسکوک اولمیدی سیم و زر

❊ وله ❊

نوله مائل ایسه تحصیل دینار ایتمکه دلبر || که طفل ایکن انک کفینه ایلر نقش زرمادر

❊ وله ❊

هر واران صو ینده برنوهوس دیوانه در || کویا حماملر شهر ایچره بکتاش خانه در

وله

❀ وله ❀

طفل نورس دیسم اول قاشلری یاسن سویلر || خطن اکسم اودونر زلف دوتاسن سویلر

❀ وله ❀

آلتفکان شهر دمادم شراب ایچر || زاهد کچوب رقیبه سیه روخراب ایچر

❀ وله ❀

دهانن نغمه پرداز ایلمدکده ایتدم استفسار || صوررسک بومقامی بوسه لکدر دیدی اول دلدار

❀ وله ❀

طفل حکاکه دیدم چکمه ذقر یاینی وار || ار اولان اتمکی طاشدن چقرر دیدی اول یار

❀ وله ❀

جوان رزی ایچون شحنه دیر بولسه زاید بسمردر || کوزل خدمت بجر عشاقنه اما کسمه مزد

❀ وله ❀

استقامت ایده مزباشنه قاقسک صدبار || اکثری اوغری بیلق ایله کچنور هب نجار

❀ وله ❀

رمددن باغلمش چشمانی ظن ایتمسون ابلهلر || اوشه برکوزی باغلی جره در صید وشکار استر

❀ وله ❀

نه اولور قائل نظاره یه حرف وگفتار || قبوسن قاپه جه الشمش اوشوخ اغیار

❀ وله ❀

بیله سوردایت رقیبی قنده گتسه اول نگار || ایت سوری ایچه قزان پندینه ایتمش اعتبار

❀ وله ❀

خدمت یاری رقیبان بربرینه دیسه لر || کوییا ایت ایته وایت قویروغنه امر ایدر

❀ وله ❀

بنده سن کجسه نوله دادارینه غماز خر || بوشلدر جانی اجیان اشک استر کچر

❀ وله ❀

زینهار اینانمه خاطرمزد یرسه سنده در
دلدن دکل محبت جانان دهنده در

❋ وله ❋

ساعتی محبوبه ساعت کوستروب برفتنه باز
ساعتیله وعدهٔ وصل ایلمش اول مست ناز

❋ وله ❋

اشک ریزاولسه نوله چشم سراپا پرهیز
دوکیلور قطره لری ساغرا دلنجه لبریز

❋ وله ❋

ایتمکه باعث اودرزلفنی تابویله دراز
قورتره چاه ذقندن دلی اول بنده نواز

❋ وله ❋

نه دیسم رو ینه توجیه ایدوب اکلرمعکوس
نعجب آینه جی یار ایله اولدق مانوس

❋ وله ❋

آستانک بنده سی اولمقلغی قیلدم هوس
ال بنم ایاق سنک ای ساقیء عیسی نفس

❋ وله ❋

صالنجق سیر ینه عزم ایتمش عشاقی النذرمش
نهال نورسم یانجه اغیاری صالندرمش

❋ وله ❋

دیدم پیرمغانه ساقی دیرخم ایچره می بتمش
دیدیکم قالدرک آیاغنی کستاخلق ایتمش

❋ وله ❋

کوکلده اولدی خیالی دنی جونقش فصوص
کتاب حسن ودل اولدی فقیره درس خصوص

❋ وله ❋

موديوب ايلدم حضوريكه عرض
يوق نه دينسون ميانكه بااغرض

❋ وله ❋

منصب عشوه دن عزل اولدی دیو ایتمه غلط
حسنی تأییدنه چقمشدر او مهرونک خط

❋ وله ❋

بحث بالای درازایتمک اولوروقت ضیاع
سرودن قدینک اعلالغنه وارمی نزاع

باغلدی

❀ وله ❀

باغلدی خوف ایلیوب زردقده بازوم اوزرداغ ‖ دیدم ای مهرونه قورقرسن بکا داغ اوستی باغ

❀ وله ❀

بی پدر کلمسه زور ایله اولمز تکلیف ‖ اختیار ایله کلور مجلسه اول رند ظریف

❀ وله ❀

نه ستملر چکر اغیاردن اول شوخ ظریف ‖ بکمشی وار کبی اوضاع ایده یوراکه حریف

❀ وله ❀

بیلورکن کاعذارم بوسه لکدن حظ ایدر عشاق ‖ اوشه نازایله درای خواجه کردانیه دن الحاق

❀ وله ❀

عرض دینار ایدوب اول شوخ دیدی منقره بق ‖ التون آدینی باقرایلدی صوفی احمق

❀ وله ❀

درونن یاقمغی نار ستم اغیار بدکارک ‖ بکا ایشلتدی ایدی شمع بزمی دون کیجه یارک

❀ وله ❀

جفاسن چکمکه آدم کرک ساعتجی دلدارک ‖ دمردندر چکلمز یایی اول شوخ جفاکارک

❀ وله ❀

نابکی زلفکی مدح ایلیم اکوب بوکرک ‖ خوش کادر وصف قدک بنده که سوز طوغری کرک

❀ وله ❀

طوانشوریایی کوروب شوکتنی دادارک ‖ دلی طوتولسه نوله دشمن بدکردارک

❀ مفردات ❀

بنام پاک تو یارب جریدهٔ سامی ‖ شود کزیدهٔ عالم چو نسخهٔ جامی

❀ وله ❀

منزل الدیردی خدنک مژه یه ای قشی یا ‖ خطکه توزقو پران دیشه بو وجهیله سزا

❀ وله ❀

جام میناد ن ایچنجه برایکی قطره شراب || صکره دور ایتدی اول ازره ساقئ والاجناب

❀ وله ❀

یارب این مجموعهٔ رنکین نوشت || بیخزان باشد چو کلهای بهشت

❀ وله ❀

ترقئ سلوک معنوی در پستئ صوریست || مقام اوج زیر پردهای سازمیباشد

❀ وله ❀

بندشلو ارین چوزوب او بسیم کس نرمی نوله || یارمه شفتالوسی باغ وصلتک غایت لذیذ

❀ وله ❀

مثال طوطئ شکراب سخن پرور || سماع ناطقهٔ صحبتک کوزمده اوچر

❀ وله ❀

دون ایتدی پیر مغان دختر رزی اقرار || فقیر ویننه انک وعدهٔ کریمه سی وار

❀ وله ❀

عرش اعیان معانیدن وررد دایلر سخن || اکر تعظیما براعه سجدهٔ اشعار ایدر

❀ وله ❀

سن همان ایله خلوصیله رجوع || عفو بارے بولور البته وقوع

❀ وله ❀

تیر مژکانک ایله آه دروندر صنمه || توزقوپردے ینه منزلکه دلده تیرک

❀ وله ❀

اکسکنی طو تمغه ماهنک فلک || دوندے ترازویله تا صبحدک

❀ وله ❀

بال طاوس از کلاب وعود رضوان پروورد || تا بسازد مروحه در موسم کرمای من

❀ وله ❀

طوقندقده لب نظاره اول لعل شکرخنده || مزهم چوب نباته دوندی دیدم شیشهٔ قندده

وله

❋ وله ❋

کل ای صوفی ایچوب جام طهورسی ملب ایت ادراکی ‖ بوقدر سیلر مقامیدر قومزلر بونده ناپاکی

❋ وله ❋

سخنم بدرقهٔ راه کمال اولدی بکا ‖ تعلم شمع شبستان خیال اولدی بکا

❋ وله ❋

جمع کرد این جریدهٔ نامه ‖ کمتر از ذره مصطفی سامی

تم طبع هذا الدیوان * بعون الله الملک المنان * بمطبعة صاحب السعادة
الابدیه * ببولاق مصر المحمیه * فی اواخر شهر ربیع الاخر
سنة ثلاثه وخمسین ومائتین بعد الالف
من هجرة من له العز
والشرف

١٢٥٧